जिल्ला विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

२०६८, बर्दिया

१३ औं अद्यावधिक संस्करण, २०८०

DISTRICT DISASTER PREPAREDNESS AND RESPONSE PLAN

2023

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति

बर्दिया

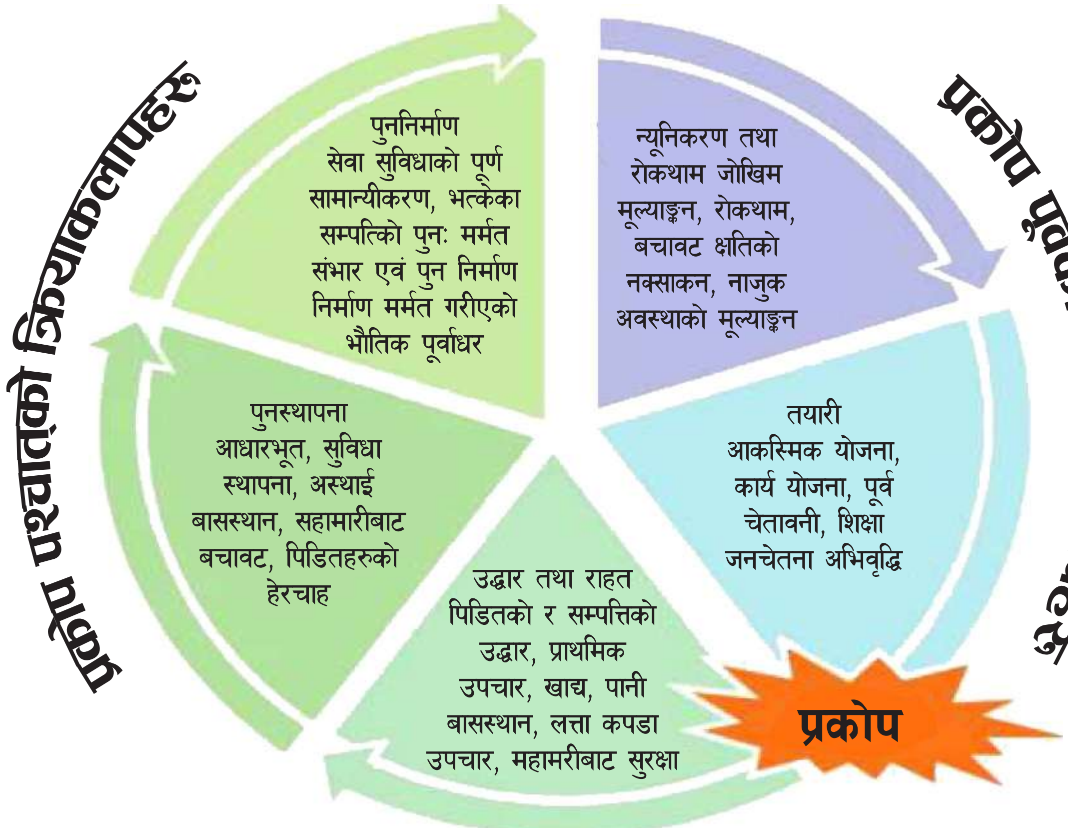

दस्तावेज : जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०६८ (तेह्रौ अद्यावधिक २०८०)

District Disaster Preparedness and Response Plan, 2080

प्रकाशक : जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, बर्दिया

प्रकाशन मिति : २०८० श्रावण

सर्वाधिकार : ©प्रकाशकमा

सल्लाहकार : श्री नारायण प्रसाद रिसाल, प्रमुख जिल्ला अधिकारी, बर्दिया

सम्पादक : श्री मोहन प्रसाद अर्याल, सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी, जिल्ला प्रशासन कार्यालय
श्री लोक प्रसाद ढकाल, प्रशासकीय अधिकृत, जिल्ला प्रशासन कार्यालय

कम्प्यूटर : श्री गंगाराम अधिकारी, कम्प्यूटर अपरेटर, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, बर्दिया

जोखिम नंक्शां : गुलरिया, मधुवन, राजापुर, ठाकुरबाबा, बाँसगढी र बारबर्दिया नगरपालिका तथा बढैयाताल र गेरुवा गाउँपालकिा

आर्थिक सहयोग : प्लान इन्टरनेशनल नेपाल क्षेत्रीय कार्यालय सुर्खेत र थारु महिला उत्थान संघ, बर्दिया

कार्यकारी सारांश

बर्दिया जिल्ला विभिन्न प्रकारका प्रकोपबाट उत्पन्न हुने विपद्‌बाट उच्च प्रभावित जिल्ला हो । यो जिल्लामा हरेक वर्ष बिशेष गरी बाढी, आगलागी, मानव वन्यजन्तु द्वन्द्ध, शितलहर, हावाहुरी, लू: ,महामारी जस्ता प्रकोपका कारण उत्पन्न विपद्‌बाट बढी प्रभावित भइरहेको पाईन्छ । त्यसैगरी सुख्खा खडेरी, फौजीकिराको प्रकोप, डुबान, सडक दुर्घटनाबाट पनि जनधनको क्षति भइरहेको पाईन्छ । कर्णाली नदी, बबई नदी, औरही खोलामा आउने बाढी र गर्मीयाममा हुने आगलागीका घटना एवम्‌ हिउँदमा हप्तौं चल्ने शितलहरका कारणले जिल्लाका अधिकांश विपन्न घरपरिवार तथा समुदाय विपद्‌ जोखिममा रहेका छन्‌ । तुलनात्मक रुपमा हरेक वर्ष दोहोरिने र एकैपटक धेरै जनसंख्यालाई प्रभाव पार्ने भएकाले बर्दिया जिल्लामा बाढी मुख्य प्रकोपको रुपमा रहेको छ । यसर्थ विपद्‌ पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना बाढी विपद्‌को प्रतिकार्यका लागि बढी केन्द्रित रहेको पाईन्छ । यसका साथसाथै, विगत ३ वर्षदेखि विश्वव्यापी रुपमा फैलिएको कोभिड-१९ माहामारीले नेपाललाई पनि अत्याधिक प्रभाव पारेको छ । बर्दिया जिल्लामा पनि यसको नकारात्मक प्रभावबाट धेरै मानविय क्षती भएको छ । यसकारण यस पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनामा कोभिड-१९ रोकथाम र नियन्त्रणका लागि आवश्यक पूर्वतयारी र प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरु समेत समेटिएको छ ।

नेपाल सरकार, गृह मन्त्रालयबाट जारी भएको **विपद्‌ पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन, २०६७ (प्रथम संशोधन २०७६), राष्ट्रिय विपद्‌ प्रतिकार्य कार्यढाँचा, २०७० (प्रथम संशोधन, २०७५)** साथै नेपाल सरकारले मिति २०७४ कात्तिक ०५ गते तत्कालिन दैविप्रकोप उद्दार ऐनलाई विस्थापित गर्दै जारी गरेको **विपद्‌ जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ (प्रथम संशोधन, २०७६)** जस्ता दस्ताबेजहरुका मार्गदर्शन तथा स्थानीय गाउँपालिका र नगरपालिकाबाट संकलित सूचना र जिल्ला आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रबाट प्राप्त सूचनाको आधारमा बर्दिया जिल्लाको ‘विपद्‌ पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०६८ मा आवश्यक पुनराबलोकन र परिमार्जन सहित बर्दिया जिल्लाको विपद्‌ पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८० (१३ औं संस्करण) तयार गरिएको छ ।

विगतका वर्षहरुमा भएका विपद्‌का घटनाहरुको असर र प्रभावको आधारमा बर्दिया जिल्लामा विद्यमान वा अनुमानित प्रकोपका कारण सृजित बिभिन्न बिपद्‌बाट २० हजार घर परिवारका १ लाख व्यक्तिहरु प्रभावित हुने अनुमान सहित क्षेत्रगत अवधारणा अनुरुप ८ वटा विषयगत क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना र प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारीको कार्य सहितको योजना समावेश गरिएको छ । यसका अलावा बिषयगत क्षमता (Capacity) र खाडल (Gap) पहिचान गरिनुका साथै गाउँ/नगरपालिकाहरुको साझा पूर्वतयारी कार्यहरु, स्वास्थ्य आपतकालिन सेवा र जल तथा मौसम विज्ञान कार्यालयको प्रतिकार्य योजना समेत समावेश गरिएको छ । यसरी नै सबै बिषयगत क्षेत्रको प्रतिकार्य तथा पूर्वतयारी योजनामा Gender in Emergency र विपदमा वालवालिकाको संरक्षणलाई मुलप्रवाहीकरण गरिएको छ । साथै, विपद्‌ जोखिम न्यूनीकरणका लागि प्रमुख क्रियाकलापहरू कार्यान्वयन गर्न र मौसम पूर्वानुमानका आधारमा बाढी पूर्व तयारीका लागि जिल्ला स्तरीय कार्य सञ्चालन विधि (Standard Operating Procedure) लाई सन्दर्भ सामग्रीको रुपमा विपद्‌ पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अंगको रुपमा समावेश गरिएको छ ।

बर्दिया जिल्लाको सडक संजाल नक्सा

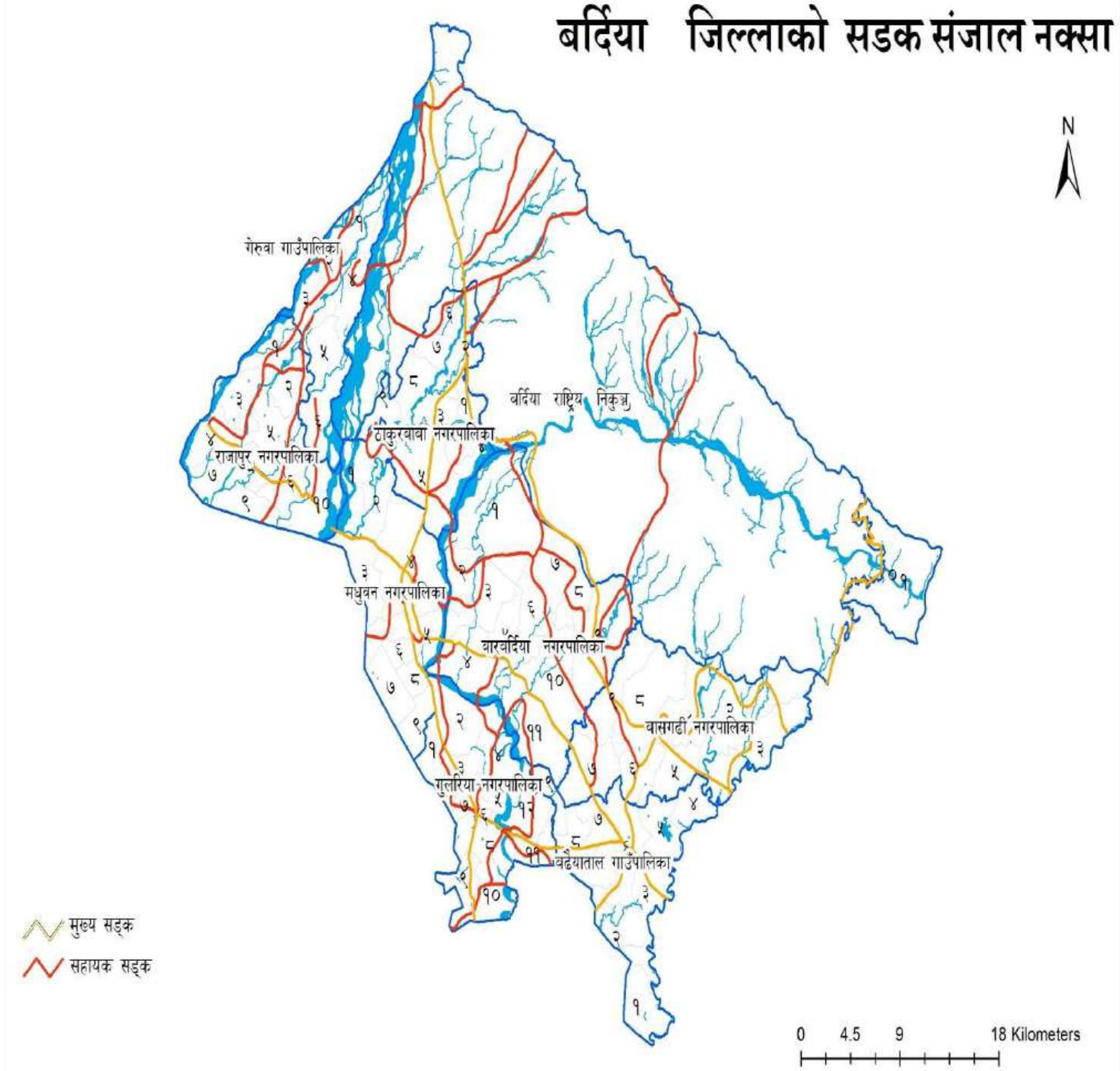

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
गुलरिया, बर्दिया
Google Plus Code: 683V+HM Gulariya

०८४-४२०१३३ प्र.जि.अ.
०८४-४२००९५ स.प्र.जि.अ./प्र.अ.
०८४-४२०१३२ प्र.अ.
०८४-४२०२७६ प्रशासन
०८४-४२०२४५ फ्याक्स
०८४-४२०९९९ DEOC
website:daobardiya.moha.gov.np
email:daobardiya@moha.gov.np
daobardiya@gmail.com

प.सं.:०८०/८१
च.नं.: स्था.प्र./

प्राक्कथन

बर्दिया जिल्लामा बर्षेनी बाढी/पहिरो, डुवान, नदीकटान, आगलागी, हावाहुरी, खडेरी, शितलहर, महामारी, जंगली जनावरको आक्रमण, सडक दुर्घटना जस्ता विपद्‌बाट जनधनको ठूलो क्षति भई रहेको छ । विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा विपद् घटनाको प्रतिकार्य एवम् पूर्वतयारीको लागि सरोकारवालाहरुसंगको समन्वयमा विगतदेखि नै विभिन्न कार्यक्रमहरु संचालन भइरहेका छन् । विपद्का घटना एवम् त्यसको व्यवस्थापनबाट सिकिएका कुराहरु समेतलाई समावेश गरी जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, बर्दियाले विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, (DPRP) २०६८ को १३ औं अध्यावधिक संस्करण, २०८० निर्माण गरी कार्यान्वयनका लागि मिति २०८०/०४/१८ गते जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठकले स्वीकृत गरेको छ ।

विपद् व्यवस्थापनका लागि जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना एउटा महत्वपूर्ण दस्तावेजको रुपमा रहेको छ । योजनाको कार्यान्वयनमा संघ, प्रदेश एवम् स्थानीय तीनै तह, विषयगत क्षेत्र, विकास साझेदार सरोकारवाला सघं संस्थाहरुले महत्वपूर्ण योगदान गर्दै आएका छन् । यति हुँदा हुँदै पनि बिगतको सिकाई तथा चुनौतीहरुबाट पाठ सिक्दै विपद् व्यवस्थापनका लागि जिल्ला तहबाट समन्वयात्मक भूमिकालाई थप प्रभावकारी र स्थानीय तहहरुलाई अझ बढी जिम्मेवार बनाउदै यस वर्षको विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार गरिएको छ ।

प्रस्तुत योजनाले विषयगत क्षेत्रको नेतृत्व गर्ने निकाय र विपद् व्यवस्थापन समितिका सदस्यलाई विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि पूर्व तयारी गर्न विपद्‌मा खोज, उद्धारलाई प्रभावकारी बनाउन र विपद् पश्चात राहत, पुनर्स्थापना तथा पुनःनिर्माण गर्न महत्वपूर्ण योगदान गर्ने विश्वास लिएको छु ।

योजना अद्यावधिक गर्ने क्रममा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिका सदस्यहरुको सक्रियता प्रति आभारी छु। त्यसैगरी, जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना (DPRP), २०८० छपाईमा सहयोग गर्नुहुने प्लान इन्टरनेशन नेपाल, क्षेत्रीय कार्यालय, सुर्खेत र थारु महिला उत्थान संघ धन्यवादको पात्र हुनुहुन्छ।

योजना निर्माण तथा लेखनमा सक्रिय भई भूमिका निर्वाह गर्ने सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी श्री मोहन प्रसाद अर्याल, प्रशासकीय अधिकृतद्वय श्री लोक प्रसाद ढकाल एवम् श्री बिमल गुरुङ्ग र कम्प्यूटर अपरेटर श्री गंगाराम अधिकारीलाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

अन्त्यमा, यस योजनाले बर्दिया जिल्लामा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यलाई योजनावद्ध र प्रभावकारी रुपमा संचालन गर्न मद्दत गर्नेछ भन्ने विश्वास लिएको छु ।

धन्यवाद ।

२०८०/४/१८

नारायण प्रसाद रिसाल
प्रमुख जिल्ला अधकिारी एवम्
अध्यक्ष, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, बर्दिया

श्रावण, २०८०

बिषय सूचि

पेज नं.

परिच्छेद १. जिल्लाको संक्षिप्त परिचय .... (१-२६)

१.१. बर्दिया जिल्लाको संक्षिप्त परिचय १-३

१.२. विपद्को जोखिम र संकटासन्नता ३-४

१.३. विपद्को पृष्ठभूमी ४-६

१.४. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको उद्देश्यहरु ६

१.५. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अपेक्षित नतिजा ६-७

१.६. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा विधि तथा प्रक्रिया ७-१६

१.६.१. योजना तर्जुमाको पूर्वानुमान ७-११

१.६.२. विपद्ले २०७९ सालमा पुऱ्याएको क्षतिको विवरण........ ११-१२

१.६.३. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक कार्य र प्रक्रिया १२-१६

१.६.४ प्रकोपको जोखिम विश्लेषण १६

१.७. जोखिम विश्लेषण १६-२६

१.७.१ प्रकोपको प्रभावस्तर १६-२३

१.७.२ विषयगत क्षेत्रको अगुवा तथा सहयोगी संस्थाको विवरण २३-२४

१.७.३ निकायगत भूमिका तथा जिम्मेवारी २४-२६

परिच्छेद २. जिल्लास्थित स्रोत साधनको आँकलन **२७-३३**

२.१ जिल्लास्थित स्रोत साधनको आँकलन २७-२९

२.२. भौतिक साधन श्रोतको आवश्यकता र (Gpa) खाडल २९

२.३. सामान्य प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्य २९-३३

परिच्छेद ३. विपदको प्रकृतिमा आधारित प्रतिकार्य योजना .... **(३४-७२)**

३.१. विषयगत क्षेत्र : समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन ३४-३७

३.२. विषयगत क्षेत्र : खोज तथा उद्धार ३७-४१

३.३. विषयगत क्षेत्र : गैर खाद्य सामग्री तथा शिविर व्यवस्थापन ४१-४६

३.४. विषयगत क्षेत्र : खाद्य तथा गोदाम व्यवस्थापन ४६-५१

३.५. विषयगत क्षेत्र : खानेपानी तथा सरसफाई ५२-५५

३.६. विषयगत क्षेत्र : संरक्षण ५५-५९

३.७. विषयगत क्षेत्र : स्वास्थ्य तथा पोषण ५९-६३

३.८. विषयगत क्षेत्र : आपत्कालीन शिक्षा ६४-६८

३.९. विषयगत क्षेत्र : पुनःस्थापना तथा पुनःर्निर्माण ६८-७२

परिच्छेद ४. कार्यान्वयन तथा पुनरावलोकन रणनीति .... **(७३)**

४.१. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना क्रियाशील हुने ७३

४.२. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको कार्यान्वयन योजना ७३

४.३. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको नियमित समीक्षा तथा अद्यावधिक ७३

परिच्छेद ५. प्रतिवेदन तथा अभिलेखन .... **(७४-७६)**

५.१. प्रतिवेदन तथा संचार ७४

५.२. संस्थागत व्यवस्था ७४

५.३. अभिलेखिकरण ७४

५.४. अनुमोदन प्रक्रिया ७४

५.५. सन्दर्भ सामग्री पुनरावलोकन ७४-७६

५.६. पूर्व सुचना प्रणाली ७६

अनुसूचिहरू : .... **(७७-११९)**
अनुसूची १ :समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र सदस्यहरुको सम्पर्क सूचि ७७
अनुसूची २ :खोज तथा उद्धार विषयगत क्षेत्र सदस्यहरुको सम्पर्क सूचि ७७
अनुसूची ३ :गैर खाद्य सामाग्री र शिविर व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र सदस्यहरुको सम्पर्क सूचि ७८
अनुसूची ४ :खाद्य तथा गोदाम व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र सदस्यहरुको सम्पर्क सूचि ७८
अनुसूची ५ :खानेपानी तथा सरसफाई विषयगत क्षेत्र सदस्यहरुको सम्पर्क सूचि ७९
अनुसूची ६ :संरक्षण विषयगत क्षेत्र सदस्यहरुको सम्पर्क सूचि ७९
अनुसूची ७ः :स्वास्थ्य तथा पोषण विषयगत क्षेत्र सदस्यहरुको सम्पर्क सूचि ७९-८०
अनुसूची ८ :आपत्कालीन शिक्षा विषयगत क्षेत्र सदस्यहरुको सम्पर्क सूचि ८०
अनुसूची ९ :पुनःस्थापन तथा पुनःनिर्माण विषयगत क्षेत्र सदस्यहरुको सम्पर्क सूचि ८०
अनुसूची १० :विभिन्न निकायसंग भएका दक्ष जनशक्तिको विवरण ८१
अनुसूची ११ :नेपाल रेडक्रस सोसाइटी बर्दिया जिल्ला शाखा अन्तर्गत तालिम प्राप्त तथा प्रशिक्षित जनशक्ति ८१
अनुसूची १२ :हेभि ईक्यूपमेन्टको विवरण ८२-८३
अनुसूची १३ :जिल्लामा रहेका खोज तथा उद्धारमा प्रयोगहुने डुङ्गाहरुको विवरण ८३-८४
अनुसूची १४ :सुरक्षित आश्रय स्थलको विवरण ८४-८५
अनुसूची १५ :जिल्ला प्रहरी कार्यालय र मातहतका युनिटहरुको विवरण : ८५-८६
अनुसूची १६ :जिल्लामा रहेका नेपाली सेनाका सम्पर्क सूची : ८६
अनुसूची १७ :जिल्लामा रहेका सशस्त्र प्रहरी बल नं. ३१ गण हे.क्याव. र मातहतका युनिटहरुको विवरण : ८६
अनुसूची १८ :स्वास्थ्य कार्यालय र मातहतका स्वास्थ्य केन्द्रहरुको विवरण :..................................... ८७-८९
अनुसूची १९ :नेपाल रेडक्रस सोसाइटी उपशाखाहरुको विवरण ८९
अनुसूची २० :जिल्लामा सञ्चालनमा रहेका एम्बुलेन्सहरुको विवरण : ८९-९०
अनुसूची २१ :विपद् व्यवस्थापन क्षेत्रसँग सम्बन्धित राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैह्सरकारी सँस्थाहरुको विवरण :... ९०
अनुसूची २२ :बबई नदी तटीय क्षेत्रका समुदायलाई बाढी पूर्व सूचना प्रदानक गर्ने व्यक्तिहरुको विवरण : ९१
अनुसूची २३ :कर्णाली नदी तटीय क्षेत्रका समुदायलाई बाढी पूर्व सूचना प्रदान गर्ने व्यक्तिहरुको विवरण : ९२-९६
अनुसूची २४ :सञ्चार कर्मीहरुहरुको सम्पर्क विवरण : ९६-९७
अनुसूची २५ :हेलीप्याड र हेलिकप्टर बस्नसक्ने स्थानहंरुको विवरण ९७-९८
अनुसूची २६ :दमकलहरुको विवरण : ९८
अनुसूची २७ :क्रियाशील राजनैतिक दलहरुको सम्पर्क विवरण :.. ९८
अनुसूची २८ :खोज तथा उद्धारका सामाग्रीहरुको विवरण :.. ९९-१०८
अनुसूची २९ :संकटासन्न क्षेत्र र सो क्षेत्रसम्म पुग्न लाग्ने समय विवरण : १०८-१०९
अनुसूची ३० :बाढी विपद् प्रतिकार्य तालिका : १०९-११२
अनुसूची ३१ :विस्तृत घरधरी सर्वेक्षण फारम नमुना ११२--११४
अनुसूची ३२ :विपद् प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (IRA) ११५-११८
अनुसूची ३३ :सकंटासन्न क्षेत्रसम्म पुग्न लाग्ने समय विवरण ११८-११९
अनुसूची ३४ :३५ बाढी विपद् प्रतिकार्य तालिका १२०-१२३
अनुसूची ३५ :भुकम्प विपद् प्रतिकार्य तालिका १२३-१२९

शब्द सक्षेंप :

सि.नं.	छोटकरी रूप	विस्तृत रूप
१	जि.वि ब्य.स. DDMC	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति District Disaster Management Committee
२	स्था.बि.व्य.स. LDMC	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति Local Disaster Management Committee
३	जि.स.स	जिल्ला समन्वय समिति
४	प्र.जि.अ.	प्रमुख जिल्ला अधिकारी
५	जि.स.अ.	जिल्ला समन्वय अधिकारी
६	प्र.प्र.अ.	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
७	न.पा.	नगरपालिका
८	गा.पा.	गाउँपालिका
९	स्वा.का.	स्वास्थ्य कार्यालय
१०	प.से.का.	पशु सेवा शाखा
११	ने.रे.सो.	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
१२	ने.से.	नेपाली सेना
१३	सं.प्र.	संघीय प्रहरी
१४	प्र.प्र.	प्रदेश प्रहरी
१५	न.प्र.	नगर प्रहरी
१६	स.प्र.ब.ने.	शसस्त्र प्रहरी बल नेपाल
१७	म.बा.शा.	महिला तथा बालबालिका शाखा
१८	डि.व.का.	डिभिजन वन कार्यालय
१९	ज.उ.प्र.नि.बि.	जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण बिभाग
२०	रा/अ.गै.स.स.	राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था
२१	स्था.आ.का.का.सं.के. LEOC	स्थानीय आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रLocal Emergency Operation Center
२२	जि.आ.का.का.सं.के. DEOC	जिल्ला आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र District Emergency Operation Center
२३	रा.आ.का.का.सं.के. NEOC	राष्ट्रिय आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र National Emergency OperationCenter
२४	उ.वा.सं	उद्योग वाणिज्य संघ
२५	ने.प.म.सं.	नेपाल पत्रकार महासंघ
२६	रा.द.	राजनैतिक दल
२७	DLSA जि.अ.स.नि	District Lead Support Agency जिल्ला अगुवा सहयोगी निकाय
२८	UNICEF	United Nations International Children’s Emergency Fund
२९	DHM	Department of Hydrology and Metrology
३०	D-WASH CC	District Water and Sanitation and Hygiene Coordination Committee
३१	NRCS	Nepal Red Cross Society
३२	PDNA	Post Disaser Need Assessme
३३	LDCRC	Local Disaster Climate and Resilient Committee
३४	LDCRP	Local Disaster Climate and Resilient Plan
३५	CSDA	Cluster Specific Details Assessment
३६	ACT	Assessment Coordination Team
३७	IRA	Initial Rapid Assessment
३८	MIRA	Multi Cluster Rapid Assessment
३९	DPRP	District Disaster Preparedness Plan
४०	PEOC	Province Emergency Operation Center
४१	DUDBC	Department of Urban Development and
४२	DCC	District Coordination Committee
४३	NFRI Kit	Non Food Relief Iteam kit
४४	SAM	Severe Acute Malnutrition
४५	SFP	Supplementary Feeding Programme
४६	RRT	Rapid Response Team
४७	EDPS	Epidemiology Development Programms
४८	ECD Kit	Early Child Development kit
४९	LLIN	Long Lasting Insecticidal Net
५०	QRT	Quick Response Team
५१	RRT	Rapid Resonse Team
५२	DRR Portal	Disaster Risk Riduction Portal
५३	DRR&M Act	Disaster Risk Riduction and management Act
५४	CC	Camp coordination
५५	CM	camp management

बर्दिया जिल्लाको चिनारी

१.१.पृष्ठभूमी :

लुम्बिनी प्रदेशमा पर्ने बर्दिया जिल्ला नेपालको पश्चिम क्षेत्रको अन्न भण्डारको रूपमा चिनिन्छ । यो जिल्लाको पुर्वमा बाँके, पश्चिममा कैलाली, उत्तरमा सुर्खेत र सल्यान तथा दक्षिणमा भारतको उत्तर प्रदेशको बहराईच जिल्ला पर्दछ । यस जिल्लाको कुल क्षेत्रफल २०२५ वर्ग कि.मी. मध्ये दुई तिहाई भन्दा बढी भु-भाग (६८.७६ प्रतिशत) तराईको समथल जमिनले ओगटेको छ भने बाँकी भाग (३१.२४ प्रतिशत) चुरे पर्वत पर्दछ । बिगतमा आदीबासी थारूहरूको बाहुल्यता रहेको यो जिल्ला पछिल्ला दिनहरूमा बाहिरी जिल्लाहरूबाट बसाईसराईको क्रम बढेसंगै जातिय र साँस्कृतिक बिबिधता रहेको छ ।

यस जिल्लाको नाम बर्दिया रहनुको पछाडी विभिन्न जनश्रुति, धार्मिक एवम् पौराणीक आख्यानहरू रहेको पाइन्छ । ती मध्ये केही यस प्रकार छन् ।

- थारू भाषामा गाईगोरू पाल्नेलाई वर्दवा भनिन्छ । बर्दिया जिल्लामा गाईगोरूलाई प्रशस्त चरनक्षेत्र भएकोले धेरै गाई गोरू पाल्ने र वर्दवाहरू धेरै बसोबास गर्ने भएकाले पछि वर्दवाबाट अपभ्रंस भई बर्दिया जिल्ला नामकरण रहेको हो भन्ने भनाई छ ।
- साविक पदनाह गा.वि.स. हालको बारबर्दिया नगरपालिकामा वारवर्दिया भन्ने गाँउ छ, पहिले यसै ठाँउमा हरिहर उपाध्याय नामका ठुला जमिन्दारको महल थियो । बर्दियामा खेतिको लागि उपयुक्त जमिन भएको कारण बाहिरबाट बसाई सराई गरी यसै ठाउँमा आउन थाले र यो ठाउँ प्रसिद्ध हुन थाल्यो, अन्तमा यसै ठाउँको नामबाट बर्दिया जिल्ला नामाकरण रहन गएको हो भन्ने भनाई छ ।

जैविक विविधता, दुर्लभ वन्यजन्तु कृष्णसार संरक्षण, बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज, देशकै लामो कर्णाली नदी, धार्मिक-भाषिक विविधता, अन्न भण्डार, विविध धार्मिक पर्यटकीय स्थल, धार्मिक साँस्कृतिक, सहिष्णुता सहितको समाज समेतले बर्दियाको चिनारी दिइरहेको छ ।

१.१.२ भौगोलिक अवस्थिति, सीमाना

यस जिल्लाको भौगोलिक अवस्थालाई संक्षेपमा निम्न तालिकाबाट प्रस्तुत गर्न सकिन्छ ।

तालिका १: भौगोलिक अवस्थिति र सीमाना :

अक्षांस	२८° १७° उत्तरदेखी २८° ३९° उत्तर सम्म
देशान्तर	८१° ३° पूर्वदेखी ८१° ४१°
पूर्व	बाँके जिल्ला
पश्चिम	कैलाली जिल्ला
उत्तर	सुर्खेत र सल्यान जिल्ला
दक्षिण	भारतको उ.प्र.को बहराईच जिल्ला
क्षेत्रफल	२,०२५ व. कि. मि.
औषत लम्बाई	६४ कि.मि.
औषत चौडाई	३५.७१ कि.मि.
उचाई	समुन्द्र सतहबाट १३८ मि. १२७९ मि.सम्म
अधिकतम उचाई	१२७९ मि.(चेपाङ गाउँ)

१.१.३ प्रमुख नदी-नाला र ताल तलैयाहरूः

जलसाधनलाई सबैभन्दा महत्वपूर्ण प्राकृतिक श्रोत रूपमा लिन सकिन्छ । कृषि, उर्जा, उद्योग जस्ता आर्थिक क्षेत्रको विकास गर्न यसको महत्वपूर्ण भुमिका हुनसक्छ । भौगोलिक बनावटका कारण यस जिल्लामा धरातलीय जलश्रोत प्रचुर मात्रामा रहेको छ । यहाँका जलभण्डारहरुमा मूलतः नदिनाला र तालतलैयाहरु पर्दछन् । यस जिल्लामा बग्ने मुख्य नदी र खोलाहरुमा कर्णाली नदी, गेरूवा नदी, बबई नदी, ओराही खोला, बुढीकुला, मानखोला, डुडुवा नाला, रेउखोला, कुठरा लगनिया खोला आदि पर्दछन् । बाह्रै महिना पानी बग्ने यहाँका नदी र खोलाहरुबाट सिंचाईको सुविधा लिनसक्ने प्रचुर सम्भावना रहेको छ ।

१.१.४ पर्यटकीय स्थल

बबई नदी, सरयु नदी, वेहनावा नाला, भचना ताल, निमकोठिया, सिर्कोया, इन्टेक पार्क, बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज मध्यवर्ती क्षेत्र, बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज, बढैयाताल, सतखलुवाताल, चिसापानी पुल, कोठियाघाटमा रहेको नेपा(लको सवैभन्दा लामो पक्की पुल, कृष्णसार संरक्षण क्षेत्र, पर्बतिया मन्दीर, कोटही मन्दीर, बागेश्वरी मन्दीर, लक्ष्मीनारायण मन्दीर, थारू संग्रालय, सन्तोषी मन्दीर, बालापुर झोलुङ्गे पुल, गोल पार्क, बालापुर झोलुङ्गे पुल चेपाङ्ग गाउँ, ठाकुरद्वारा, डल्ला/गोबिन्दपुर/जनकनगर होमस्टे, ठाकुरबाबा मन्दिर, राजापुर गणेश मन्दिर, केदारेश्वर धाम (बाँसगढी), इन्टेक गेरूवा आदि यहाँका पर्यटकीय स्थलका रूपमा रहेका छन् ।

१.१.५ व्यापारिक महत्वका स्थानहरूः

यस जिल्लाको मुख्य बजारको रूपमा रहेको गुलरिया बजारका साथ साथै मधुवन, राजापुर, भुरीगाँउ, बाँसगढी, मैनापोखर, सितलाबजार, बगनाहा, स्याउलीबजार, ठाकुरद्वारा, भोलागौडी, कतर्निया, शान्तिबजार, खोल्टी वजार, पथरैया, विहानी बजार, मनाउँ, जयनगर, मानपुरटपरा, ओराली बजार आदि बर्दियाका मुख्य व्यापारिक क्षेत्रहरू हुन् ।

१.१.६ राजनैतिक एवं प्रशासनिक विभाजनः

लुम्बिनी प्रदेश भित्र पर्ने यो बर्दिया जिल्लालाई २ वटा गाउँपालिका र ६ वटा नगरपालिका सहितको स्थानीय तह कायम गरीएको छ भने जसमा जम्मा ७५ वडाहरू रहेका छन् । २ गाउँपालिका र ६ नगरपालिकालाई २ वटा संघीय र ४ वटा प्रदेश निर्वाचन क्षेत्रमा विभाजन गरीएको छ । यसको विस्तृत विवरण यस प्रकार छ ।

तालिका नं. २ः जिल्लाको राजनैतिक बिभाजन :

विवरण	संख्या	नगरपालिका/गाउँपालिका
संघीय निर्वाचन क्षेत्र	२	क्षेत्र नं. १ः बाँसगढी नगरपालिका, बढैयाताल गाउँपालिका, गुलरिया न.पा. र बारबर्दिया नगरपालिका क्षेत्र नं. २ः मधुवन नगरपालिका, ठाकुरद्वारा नगरपालिका, राजापुर नगरपालिका र गेरूवा गाउँपालिका
प्रदेश निर्वाचन क्षेत्र	४	क्षेत्र नं. १ः बाँसगढी नगरपालिका र बढैयाताल गाउँपालिका क्षेत्र नं. २ः गुलरिया नगरपालिका र बारबर्दिया नगरपालिका वडा नं. ४ देखि ११ सम्म क्षेत्र नं.३ः मधुवन नगरपालिका, ठाकुरबाबा नगरपालिका र बारबर्दिया नगरपालिका वडा नं.१ देखि ३ सम्म क्षेत्र नं. ४ः राजापुर नगरपालिका र गेरूवा गाउँपालिका
नगरपालिका	६	१.बाँसगढी नगरपालिका, २. गुलरिया नगरपालिका, ३. बारबर्दिया नगरपालिका, ४.मधुबन नगरपालिका, ५. ठाकुरबाबा नगरपालिका र ६. राजापुर नगरपालिका
गाउँपालिका	२	१. बढैयाताल गाउँपालिका र २. गेरूवा गाउँपालिका
जम्मा वडा	७५	(१) बाँसगढी नगरपालिकामा ९ वडा, (२) गुलरिया नगरपालिकामा १२ वडा, (३) बारबर्दिया नगरपालिकामा ११ वडा, (४) मधुबन नगरपालिकामा ९ वडा, (५) ठाकुरबाबा नगरपालिकामा ९ वडा, (६) राजापुर नगरपालिकामा १० वडा, (७) बढैयाताल गाउँपालिकामा ९ वडा र (८) गेरूवा गाउँपालिकामा ६ वडा
घरधुरी संख्या	१,०६,३२६	स्रोतः राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

१.१.७ भू-क्षेत्रको वर्गीकरण :

बर्दिया जिल्लाको भौगोलिक क्षेत्रलाई मुलतः दुई भाग चुरे क्षेत्र र तराई क्षेत्रमा वर्गीकरण गरिएको छ । यो क्षेत्रमा २० डिग्रीभन्दा कम भिरालोपना छ । माथिल्लो क्षेत्रमा चुरेबाट आउने बाढी गाउँ बस्तीमा प्रवेश गर्ने जोखिम छ भने तल्लो क्षेत्र समथर भू-भागको क्षेत्रमा भिरालोपनको अभावले गर्दा बर्षायाममा पानी जम्ने र निकासको समस्याले बाढी डुवानको रूप पनि लिने गर्दछ ।

१.१.८ जलवायु तथा हावापानी :

यस जिल्लाको भौगोलिक बनावट अनुसार हावापानी पनि तीन प्रकारको पाईन्छ । चूरे क्षेत्रमा शितोष्ण र तराइ क्षेत्रमा उष्ण (Tropical) प्रकारको हावापानी पाईन्छ । अधिकतम वार्षिक वर्षा २०५० मि.मि. रेकर्ड भएको पाइन्छ । बर्दिया जिल्लाको जलवायुको अभिलेख अनुसार औषत न्युनतम वर्षा १११८ मी.ली. छ । जसमध्ये ८५ प्रतिशत वर्षा मनसुन याममा हुने गर्दछ । तुलनात्मक रूपले उत्तरी क्षेत्रमा बर्दिया निकुञ्जको घना जङ्गलको प्रभावले बढी पानी पर्दछ । यस जिल्लाको औसत सापेक्षिक आर्द्रता ७१.४ छ । हावाको औसत वेग ३ कि.मि. प्रति घण्टा छ ।

हावापानीको दृष्टिले बर्दिया जिल्लालाई मुलतः ३ भागमा विभाजन गर्न सकिन्छ ।

क) गर्मी सुख्खा र समशितोष्ण हावापानी (Hot Dry sub-tropical climate)

ख) न्यानो सुख्खा समशितोष्ण हावापानी (Warm Dry sub-tropical climate)

ग) शितोष्ण आद्र हावापानी (Cool moist Tropical)

गर्मी सुख्खायाम (बैशाख-जेष्ठ) मा भारतको थार मरूभूमीबाट तातो हावा (लू) बढ्नाले जनजीवन अस्तव्यस्त हुने गरेका छ । मौसम परिवर्तन हुने समयमा पानीजन्य र किटजन्य रोगहरू जस्तै ईन्सेफ्लाईटिस, मेनिन्जाइटिस, झाडापखाला, छालाको रोग जस्ता प्रकोपहरू बढ्ने गर्दछन् ।

१.१.९ जनसंख्या विवरण :

जनगणना २०७८ अनुसार बर्दिया जिल्लामा कुल जनसंख्या ४,५९,९०० रहेको छ । जसमा पुरूषको जनसंख्या २,१६,७६६ जना र महिलाको जनसंख्या २,४३,१३४ जना छ । यस जिल्लामा कुल परिवार संख्या १,०६,३२६ छ । औषत घरपरिवारको आकार ४.३३ छ । जनघनत्व २२७ प्रति वर्ग कि.मि र बार्षिक जनसंख्या बृद्धि दर ०.७२ रहेको छ । यस जिल्लाको २०३८ देखि २०७८ सम्मको जनसंख्यालाई तालिका ३ मा देखाइएको छ ।

तालिका ३ : जनसंख्याको विवरण :

जनगणना (बर्ष)	जनसंख्या					बृद्धि प्रतिशत	घरधुरी संख्या	परिवारको औषत आकार
	कुल	पुरूष	प्रतिशत	महिला	प्रतिशत			
२०३८	५९९०४४	२९०३१३	४८.४६	९५१६५	५१.५४	३.८५		७.५
२०४८	२९०३१३	१७४४५४	५०.७९	१४२३८६	५०.७९	३.७	४१२९८	७.०
२०५८	३८२६४९	१९२६५५	५०.३५	१८९९९४	५०.३५	२.७९	५९५६९	६.४२
२०६८	४२६५७६	२०५०८०	४८.०७	२२१४९६	५१.९३	१.०९	८३१४७	५.१३
२०७८	४५९९००	२१६७६६	४७.१	२४३१३४	५२.९	०.७२	१०६३२६	४.३३

तालिका ४ :स्थानीय तह अनुसारको जनसंख्याः

स्थानीय तह	परिवार संख्या	जम्मा जनसंख्या	पुरूष	महिला	परिवारको औसतआकार	लैङ्गिक अनुपात	वार्षिक जनसंख्या वृद्धिदर (%)	जनघनत्व
बढैयाताल गाउँपालिका	१२९६१	५२८१८	२४३८४	२८४३४	४.०८	८५.७६	०.९४	४५९
बाँसगढी नगरपालिका	१५०९१	६३२५२	२९३०७	३३९४५	४.१९	८६.३४	१.१९	३०७
बारबर्दिया नगरपालिका	१६८९७	७२५३३	३४१२६	३८४०७	४.२९	८८.८५	०.६२	३२१
गेरूवा गाउँपालिका	७७६२	३३५१४	१५३६३	१८१५१	४.३२	८४.६४	–०.३८	४२७
गुलरीया नगरपालिका	१६००२	७४५०५	३६७२७	३७७७८	४.६६	९७.२२	१.०७	६३०
मधुवन नगरपालिका	१२४४४	५०७३९	२३३१०	२७४२९	४.०८	८४.९८	०.८५	३९१
राजापुर नगरपालिका	१३६५९	६०८३१	२८६०७	३२२२४	४.४५	८८.७८	०.२०	४७९
ठाकुरबाबा नगरपालिका	११४६९	४९४२०	२२८७०	२६५५०	४.३१	८६.१४	१.०५	४७३
संस्थागत	४१	२२८८	२०७२	२१६	–	–	–	–
जम्मा	१०६३२६	४५९९००	२१६७६६	२४३१३४	४.३३	८९.१५	०.७२	२२७

स्रोत : केन्द्रिय तथ्याङ्क विभाग

१.१.१० भू-उपयोग :

जिल्लाको कुल क्षेत्रफल २,०२,५०० हेक्टर मध्ये वन क्षेत्र १,२१,६८२ हेक्टर, खेतीयोग्य जमिन ७५,००० छ । सामुदायिक वनले १८,४२५.०८ हेक्टर ओगटेको छ भने राष्ट्रिय निकुञ्जले ८७,९३६.०० हेक्टर जमीन ओगटेको छ । मध्यवर्ती क्षेत्रको वनले ११,९७० हेक्टर ओगटेको छ भने राष्ट्रिय वनले १८,६९४.६ हेक्टर ओगटेको छ ।

१.२ विपद्को जोखिम र संकटासन्नता :

बर्दिया जिल्ला बहु प्रकोपीय दृष्टिकोणले उच्च जोखिममा रहेको जिल्ला मध्य एक हो । यस जिल्लाको भौगोलिक अवस्थिति, धरातलीय स्वरूप, माटो, जलवायु विविधता र संवेदनशीलता नै प्रकोपका मुख्य कारण हुन् खासगरी भौगोलिक अवस्था, प्राकृतिक श्रोतसाधनको उचित व्यवस्थापनमा कमी, अव्यवस्थित भू-उपयोग, भवन आचारसंहित अनुरूप संरचना तथा निर्माणमा कमी एवम् खडेरी, आगलागी, जंगली जनावरको आक्रमण एवं जलउत्पन्न प्रकोपहरूबाट सिर्जना भईरहेको छ । विगतदेखि हालसम्मको प्रकोपको इतिहासलाई नियाल्दा यस जिल्ला देहायका प्रकोपहरूबाट बढि प्रभावित भएको देखिन्छ । बर्दिया जिल्लामा रहेका प्रमुख प्रकोपहरूको रूपमा बाढी, जंगली जनावरको आतंक, आगलागी, सडक दुर्घटना, हावाहुरी, शितलहर, खडेरी, असिना, किटजन्य आतंक, शर्प दंश, लु जस्ता प्रकोपहरूको रहेको छन् । यस बाहेक बर्दिया जिल्लामा रहेका पुराना सरकारी तथा नीजि संरचनाहरू, विद्यालय भवनहरू भवन निर्माण आचारसंहिताको बिना तथा प्रायः कुनैपनि प्राविधिक परामर्श बिना नै निर्माण गरिएकाले भूकम्पीय दृष्टिकोणबाट पनि संवेदनशील रहेका जिल्लको रूपमा हेर्न सकिन्छ ।

सन २०१९ डिसेम्बरमा चीनको वुहान शहरमा देखिएको नोवेल कोरोना भाइरस (कोभिड १९) महामारीले निरन्तर रूपमा विपद्को अवस्था सिर्जना गरिरहेको छ र यसका प्रभावबाट बर्दिया जिल्लाको २५२ जनाले ज्यान गुमाउनु परेको र लाखौं मानिसहरू प्रत्यक्ष रूपमा प्रभावित भएका छन् यस योजना निर्माणको क्रममा उपलब्ध सूचना, स्रोत, साधन र विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना मार्गदर्शन २०७६ का आधारमा माथि उल्लेखित बर्दिया जिल्लामा रहेको बहुप्रकोपीय जोखिम लाई आधार मानी यो पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयारी गरिएको छ । यद्यपी उल्लेखित बाहेक अन्य ठूला विपद्हरू आइलागेको अवस्थामा समेत तत्काल प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गरी विपद्को सामना गर्न यस योजनाले सहयोग पुऱ्याउने अपेक्षा गरिएको छ ।

तालिका ५ : कोरोना भाइरसबाट जिल्लामा संक्रमित तथा मृत्यू भएकाहरूको विवरण

स्थानीय तह	जम्मा जनसंख्या	संक्रमित पुरूष	संक्रमित महिला	जम्मा संक्रमित	मृत्यू भएका पुरूष	मृत्यू भएका महिला	मृत्यू भएका जम्मा
बाँसगढी नगरपालिका	६३२५२	८३५	६५३	१४८८	२७	९	३६
बारबर्दिया नगरपालिका	७२५३३	१०७२	९९२	२०६४	१७	८	२५
ठाकुरबाबा नगरपालिका	४९४२०	९४९	८६४	१८१३	२२	१७	३९
गेरूवा गाउँपालिका	३३५१४	४५६	३२४	७८०	१३	७	२०
राजापुर नगरपालिका	६०८३१	६५३	४७२	११२५	२०	१०	३०
मधुवन नगरपालिका	५०७३९	६३३	५४१	११७४	१५	६	२१
गुलरीया नगरपालिका	७४५०५	९५९	७३९	१६९८	२२	१६	३८
बढैयाताल गाउँपालिका	५२८१८	८०९	७८६	१५९५	२५	१८	४३
संस्थागत	२२८८	०	०	०	०	०	०
जम्मा	४५९९००	६३६६	५३७१	११७३७	१६१	९१	२५२

१.३ विपद्को पृष्ठभूमी :

नेपाल बाढी, पहिरो, आगलागी, खडेरी, अतिवृष्टी, शितलहर तथा भूकम्प जस्ता प्रकोपबाट उच्च जोखिममा रहेको छ । यस्ता प्रकोपबाट हुने जोखिमलाई न्युनिकरण गर्न र प्रकोप सृजित विपद्को समयमा प्रभावकारी रूपमा मानवीय सहायता परिचालन गर्न र सम्बन्धित निकायहरूको जिम्मेवारीलाई प्रष्ट किटान गर्नका लागि विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाले महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्दछ । आपत्कालीन अवस्थामा गरिने प्रभावकारी मानवीय प्रतिकार्यमा संलग्न सरोकारवाला निकायहरूको पूर्वतयारीको स्तर र उनीहरूको क्षमता तथा उपलब्ध स्रोत साधनको ठूलो प्रभाव पर्दछ । तसर्थ, प्राकृतिक तथा मानव सिर्जित जुनसुकै विपद्का घटनाबाट हुन सक्ने जीउधनको जोखिम न्यूनीकरण गर्नका लागि विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना एउटा महत्वपूर्ण पक्ष हो । यसले विपद्को सामना गर्ने क्षमतालाई वृद्धि गर्ने र समुदायहरूलाई विपद् उत्थानशील गराउने कार्यमा मद्दत पुऱ्याउँदछ । यसै सन्दर्भमा गृह मन्त्रालयले तयार गरेको "विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन २०६७" पहिलो संशोधन २०७६ को आधारमा जिल्लास्थित सरोकारवालाहरू तथा विषयगत क्षेत्रको नेतृत्व गर्ने सदस्यसंगको छलफल र अन्तर्क्रिया गरी विपद्को जोखीम न्यूनीकरण र सामना गर्ने क्षमताको विकास गर्न जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०६८ साल देखि नै तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्दै आएको छ । सोही योजनालाई समयसापेक्ष पुनरावलोकन तथा अद्यावधिकरण गर्ने क्रममा "विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन २०६७" ले निर्धारण गरेका विधि तथा प्रक्रिया पूरा गरी "विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०६८ को १३ औं अद्यावधिक संस्करण २०८०" तर्जुमा गरीएको छ ।

विपद् व्यवस्थापनका चरणहरू मध्ये विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना" विपद् जोखिम व्यवस्थापनको एक महत्वपूर्ण अंश हो । यसले विपद् पहिले, विपद्को समयमा र विपद्को तत्कालीन प्रभाव समाप्त नभएसम्म गरिने कार्यलाई प्राथमिकता दिन्छ । विपद् पूर्वतयारी कार्यले विपद् भन्दा अघि गरिने कार्यलाई प्राथमिकतामा राखेको हुन्छ भने आपत्कालीन कार्ययोजनाले विपद्को समयमा र विपद्बाट उत्पन्न असहज अवस्थामा आधारभूत मानवीय सेवा उपलब्ध गराउने कार्यलाई महत्व दिएको हुन्छ । विपद्बाट उत्पन्न असहज अवस्थामा प्रभावितको खोज तथा उद्धार गरी मानवजीवनको रक्षा गर्नु यस योजनाको प्रमुख उद्देश्य रहेको छ । एक क्षण अथवा केही दिन मात्रको विपद्ले लामो समय लगाएर आर्जित उपलब्धीलाई तहस नहस बनाई समग्र विकासको स्थितिलाई पछि धकेल्न सक्ने भएकाले विपद् जोखिम व्यवस्थापन तथा जलवायु परिवर्तन अनुकूलनको अवधारणालाई विकास प्रक्रियामा मूलप्रवाहीकरण गर्नु आजको आवश्यकता भएको छ ।

१.४ यस बर्षको मौसम पूर्वानुमानः

जल तथा मौसम विज्ञान विभागले नेपालमा आगामी मनसुन सिजनको बर्षा तथा तापक्रमको ऋतुगत आँकलन गरी मनसून सिजन (२०८० जेठ १८ देखि असोज १३)को हावापानी आँकलन गरी मिति २०८० वैशाख २१ गते राष्ट्रिय मनसुन फोरम आयोजना गरी सार्वजनिक गरेको छ । आगामी मनसुन सिजन जेठ १८ देखि असोज १४ सम्मको चार महिनाको अवधिमा देशका अधिकांश स्थानहरूमा सरदर भन्दा कम वर्षा हुने सम्भावना ३५ देखि ५५ प्रतिशत रहेको छ । अधिकतम तापक्रम देशभर सरदर भन्दा बढी हुने सम्भावना ३५ देखि ५५ प्रतिशत रहेको छ । धेरैजसो भूभागमा न्यूनतम तापक्रम

सरदर भन्दा बढी हुने सम्भावना ३५ देखि ४५ प्रतिशत रहेको छ भने सुदरमश्चिम प्रदेशका मध्य भूभाग, कर्णाली प्रदेशका मध्य मश्चिमी भूभाग र लुम्बिनी प्रदेशको पूर्वी तथा पश्चिमी भूभागमा सरदर हुने सम्भावना ३५ देखि ४५ प्रतिशत रहेको छ।

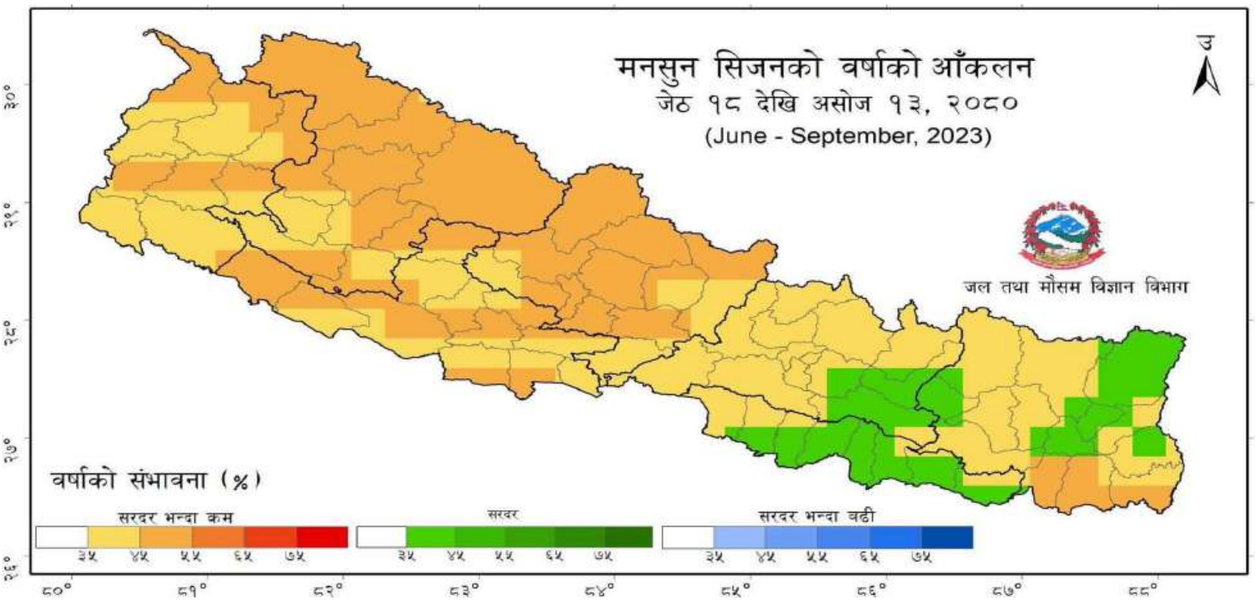

बाढी पूर्वानुमान बुलेटिन यस वर्ष बिभागको वेभसाइड www.hydrology.gov.np मा हेर्न सकिने छ । बिभागको फेसबुक पेज ल्भउबर्ँयियम बभिचत (नेपाल बाढी सूचना) मा पनि हेर्न सकिने छ ।

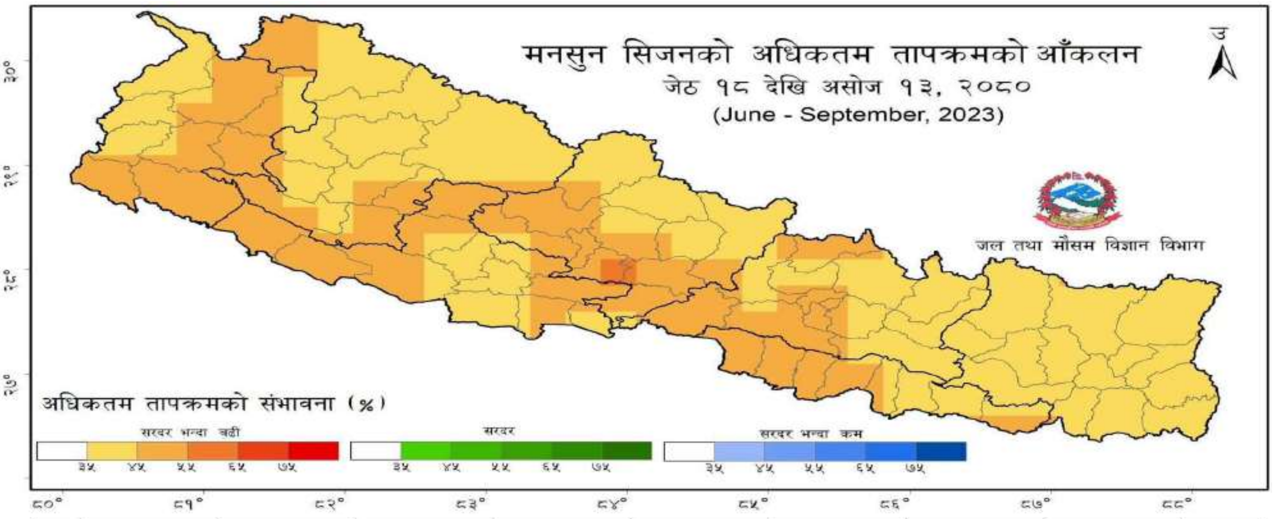

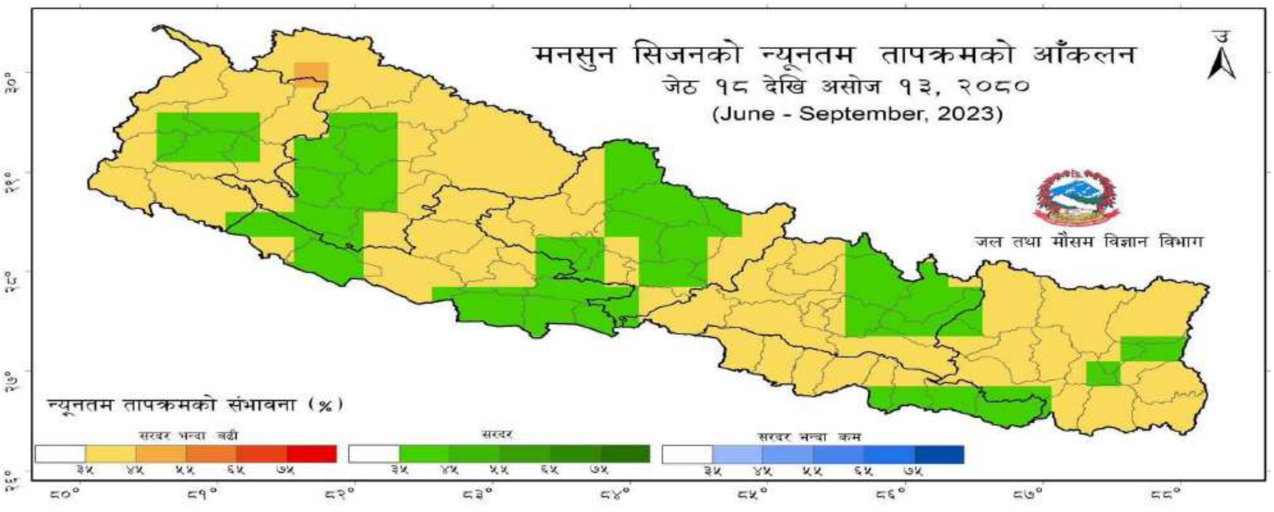

१.५ योजनाको औचित्य :

विपद्बाट प्रभावित समुदायलाई सहयोगको आवश्यकता पर्दछ र सहयोग कार्यलाई जतिसक्दो छिटो र छरितो गराउनु पर्दछ जसले गर्दा थप क्षति हुनबाट बचाउन सकिन्छ । विपद् व्यवस्थापनका ३ वटा चरणहरू हुन्छन् । पहिलो चरण विपद् अघि गरिने व्यवस्थापन पूर्वतयारी र क्षति न्यूनीकरणका कार्यहरु पर्दछन् दोस्रो चरण विपद् भैरहको बेलामा खोज उद्धार तथा आपतकालीन आवास र राहतका कार्यहरू पर्दछन् भने तेश्रो चरणमा विपद् पछिको उद्धार तथा राहत, पुनर्स्थापना र पुनर्निमाणका गतिविधिहरु पर्दछन् । राहत प्रतिकार्यमा गरिने लगानी र प्रतिफलभन्दा विपद्पूर्व न्यूनीकरण र पूर्वतयारीका गतिविधिहरू संचालन गर्न सकिएमा विपद् पश्चात हुने असर ६ गुणाले कम हुन्छ भने मान्यता अध्ययनहरूले देखाएको छ । यद्यपि विपद्लाई कुनै सावधानी वा लगानीले जोखिममुक्त बनाउन भने कठिन छ । तर पनि विपद् पूर्व गरिने न्यूनीकरण र पूर्वतयारीका कार्यहरूलाई महत्वका साथ कार्यान्वयन गरिनु पर्दछ । गत वर्ष जस्तै यो वर्षका लागि पनि यो योजना विपद् पश्चात राहत प्रतिकार्यका गतिविधिहरु संचालन गर्नका लागि निर्माण गरिएको छ । यो कार्ययोजना मुख्यतः बर्दिया जिल्लामा बर्षेनी हुने बाढी लगायतका प्रकोपहरूबाट प्रभावित समुदायमा न्यूनतम मानवीय सहायताहरु पूर्ति गर्नका निमित्त समयमै र समन्वयात्मक ढंगले मानवीय सहयोग उपलब्ध गराई विपद्बाट हुने तत्कालिन असरहरूलाई कम गराउने औचित्यका साथ तयार गरिएको छ । यस विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८० मा सबै बिषयगत क्षेत्रको नेतृत्व तथा सह-नेतृत्व गर्ने सरकारी तथा गैरसरकारी निकायहरूले आ-आफ्नो विषयगत क्षेत्रको पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यसँग सम्वन्धी कार्य गर्दा कोरोना भाइरस (कोभिड-१९) लगायतका बिपद्बाट हुनसक्ने जोखिम तथा त्यसको महामारीलाई मध्यनजर गरी हरेक गतिविधिहरूलाई Cross Cutting Issues का रूपमा लिई कार्य गर्ने गरी योजनामा समेटनु पर्नेछ ।

१.६ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाका उद्देश्यहरू :

- जोखिममा रहेका क्षेत्रहरूको संकटासन्नता विश्लेषण गरी स्थानीय श्रोत, साधन र क्षमताको पहिचान गर्नु
- विपद् पीडित व्यक्ति, परिवार र समुदायलाई तत्काल उद्धार गरी मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउन सुनिश्चितता गर्नु
- विपद्बाट प्रभावितलाई सुरक्षित र सम्मानजनक जीवनयापनका लागि आधारभूत सहयोगको प्रत्याभूति गर्नु,
- उपलब्ध न्यूनतम साधन-स्रोतको अधिकतम उपयोग गर्दै साधन-स्रोतको खोजी गरी नेपाल सरकारबाट भएका निर्णयको कार्यान्वयन गर्न सरोकारवाला निकाय तथा सघंसंस्थासँग प्रभावकारी समन्वयको सुनिश्चितता गर्नु,
- विपद्को अवस्थामा यस विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना अनुरूप एकद्धार प्रणाली अवलम्बन गरी प्रतिकार्य गर्ने,
- विकास प्रक्रियामा जोखिम न्यूनीकरण विधिलाई मूल प्रवाहीकरण गरी विपद्जन्य जोखिम कम गर्ने र विपद् पछिको पुनर्लाभ प्रक्रियालाई अघि बढाउने आधार तयार गर्नु र जिल्लाको विपद् तथा जोखिमको अवस्थालाई मापन गर्नु,
- माथि उल्लेखित सबै प्रतिकार्यका गतिविधिहरू गर्दा कोरोना भाइरस (कोभिड-१९) सम्वन्धी सावधानी तथा सतर्कतालाई मध्यनजर गरी गर्नु
- प्रकोपका कुनै पनि घटनाबाट हुन सक्ने विपद् र त्यसवाट सृजित मानवीय असरहरूलाई न्यूनीकरण गर्ने ।
- विपद पूर्व, विपद्को समयमा र विपद् पश्चात् गर्नुपर्ने तविधिहरूको सबै सरोकारवाला निकायहरूको जिम्मेवारी तोक्ने तथा जानकारी गराउने ।
- विपद्को क्षेत्रमा कार्यरत सरकारी निकाय, राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय गैससहरूसंग विपद् पूर्व नै आकस्मिक योजना तयार गरी विपद् सामना गर्न सक्ने क्षमता (Coping Capacity) को पहिचान गर्ने र अन्तराल (Gap) परिपूर्तिको लागि समन्वय र सहकार्य गर्ने ।
- विपद्को समयमा संयमित र संगठित भई विपद् व्यवस्थापन कार्यलाई योजनाबद्ध तरिकाबाट पूर्व जिम्मेवारीको किटान गरी व्यवस्थापन गर्न सहयोग गर्ने ।

१.७ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अपेक्षित नतिजा :

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको समग्र उद्देश्य विपद् पूर्वतयारी सम्बन्धी क्रियाकलापहरूलाई संगठित, व्यवस्थित बनाई प्रभावकारी प्रतिकार्य मार्फत् सम्भावित जोखिम न्यूनीकरण गर्नु हो । यस कार्ययोजनाको कार्यान्वयनबाट विपद् पूर्वको अवस्थामा विपद् पूर्वकार्यका गतिविधिहरू संचालन गर्न समन्वय तथा सहजीकरण हुने, विपद्को समयमा स्थानीय श्रोत साधनको अधिकतम उपयोग गर्दै प्रभावितको खोज तथा उद्धार गरी जवाफदेहीयुक्त मानवीय सहयोग उपलब्ध हुने अपेक्षा लिइएको छ । यस योजनाका विशिष्टित अपेक्षा देहाय बमोजिम रहेका छन्:

- विपद् पूर्व गर्नुपर्ने आधारभूत जोखिम न्यूनीकरणका कार्य सुनिश्चित हुनेछन् ।
- विपद्का समयमा आवश्यक पर्ने मानवीय सहयोगलाई व्यवस्थित भएको हुनेछ ।
- विपद्बाट हुने जोखिमलाई कम गर्न सरोकारवाला र स्थानीय तह बीच समन्वय तथा सहकार्यको अभिवृद्धि हुनेछ
- खोज, उद्धार र राहत जस्ता कार्यमा प्रभावित समुदायमा समान पहुँचको प्रत्याभुति हुनेछ ।
- सामाजिक, सांस्कृतिक मर्यादा तथा सद्भाव अभिवृद्धि भइ विपद्को सामनामा एकजुट हुने वातावरण तयार हुनेछ ।

- क्षेत्रगत अवधारणा अनुरुप विपद् जोखिम न्यूनिकरणका गतिविधिहरू बाँडफाँड हुने हुँदा मानवीय सहयोग पारदर्शी, प्रभावकारी र व्यवस्थित हुनुका साथै जवाफदेहीता र उत्तरदायित्वको भावना विकास हुनेछ ।
- सङ्कटासन्न समुदाय एवं क्षेत्रहरूको पहिचान भई प्रकोप जोखिम नक्शांकन तयार हुनेछ ।
- जिल्लामा मानवीय क्षेत्रमा कार्यरत संघ संस्थाहरू पहिचान भई स्रोत र साधनको आँकलन हुनेछ ।
- बिषयगत क्षेत्रहरुको आकस्मिक योजना निमार्ण भई प्रतिकार्यका लागि सरल दस्तावेज निर्माण हुनेछ ।
- विपद् प्रभावितहरूलाई तत्काल उद्दार तथा राहत सेवा पुऱ्याउन सरल उपायहरू अवलम्बन गर्न सहज हुनेछ ।
- जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र मार्फत समुदाय र सरोकारवाला तथा स्थानीय तह बीच द्रुत सूचना स्थापित गरि प्रतिकार्य प्रभावकारी हुने छ ।
- विपद् जोखिम न्यूनीकरण गर्न सरोकारवालाहरू वीच समन्वयात्मक संयन्त्रको निर्माण भई प्रकोपको समय र प्रकोप पश्चात तत्काल प्रतिकार्य गर्न सहज हुनेछ
- विपद्को समयमा स्थानीय निकाय तथा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको समन्वय र सहकार्यमा प्रभावकारी प्रतिकार्यका गतिविधीलाई अघि बढाइने छ ।
- स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिलाई जवाफदेही बनाउदै विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि क्षमता अभिवृद्धि गर्नका लागि मद्दत गर्ने छन् ।

१.८ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा विधि तथा प्रक्रिया :

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्ने क्रममा नेपाल सरकार गृह मन्त्रालयद्वारा जारी गरिएको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन, २०६७ (पहिलो संशोधन २०७६)लाई मूल आधार बनाईएको छ । साथै नयाँ संरचना अन्तर्गत जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिका सदस्यहरूबाट आएका सुझावलाई समेटीएको छ । जसको खाका निम्नाअनुसार रहेको छ :

- मानवीय सहायतामा कार्य गर्ने साझेदारहरूको पहिचान,
- विद्यमान सूचना/अभिलेखको पुनरावलोकन,
- साझेदारहरूको बैठक आयोजना (नेपाल सरकारद्वारा जारी गरिएका स्वास्थ्य सुरक्षा मापदण्ड अनुरूप),
- अन्तिम कार्यशालाको आयोजना,
- विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा,
- कार्ययोजना कार्यान्वयन,
- समन्वय,
- पुनरावलोकन,

उपरोक्त मार्गदर्शनको खाकालाई अनुशरण गर्ने क्रममा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०६८ लाई समयसापेक्ष पुनरावलोकन तथा अद्यावधिक गरी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्नका लागि सर्वप्रथम जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको वैठकले जिल्लामा रहेका विपद्मा कार्य गर्ने सरकारी, गैर सरकारी, राजनैतिक दल, वुद्धिजिवी, सञ्चारकर्मी तथा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति तथा जिल्ला आपतकालीन कार्य संचालन केन्द्रसँग समन्वय गरी आवश्यक सूचना तथा जानकारी संकलनगरी विद्यमान सूचनाहरूलाई अद्यावधिक गरिएको छ । जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिबाट विभिन्न ९ वटा विषयगत क्षेत्र ९क्लगिकतभच० को पहिचान गरी संयोजन गर्ने क्षेत्रगत कार्यालय र जिम्मेवारी समेत तोक्ने काम भयो । यसरी पहिचान भएका ९ वटै विषयगत क्षेत्रसँग सम्बन्धित सरोकारवालाहरूको बैठक, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक तथा जिल्ला स्तरीय सरोकारवालाहरूको कार्यशाला गोष्ठीमा व्यापक छलफल र अन्तर्क्रिया गरी प्राप्त भएका थप सूचना, सुझाव र निर्णयहरू समेतको आधारमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०६८ तर्जुमा भएको थियो । उक्त योजनालाई समयसापेक्ष पुनरावलोकन तथा अद्यावधिक गरी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको संशोधित मस्यौदा तयार गर्न मिति २०७९ चैत्र १३ गतेको विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठकबाट सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारीको संयोजकत्वमा उपसमिति गठन भइ उपसमितिबाट प्राप्त मस्यौदा मिति २०८० श्रावण १८ गतेको जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति, बर्दियाको बैठकले परिमार्जन सहित पारित गर्ने निर्णय भएको थियो ।

१.८.१ विपद् जोखिम पूर्वानुमानः

जिल्लामा मुख्य गरी २०६३, २०७१, २०७४, २०७८, २०७९ सालमा आएको बाढी, विभिन्न समयमा जंगली जनावरबाट भएको आक्रमणको प्रभाव तथा क्षति एवम् अन्य विपद्का घटना र विपद्का घटनाहरूमा जिल्लामा सञ्चालन गरिएका विपद् जोखिम न्यूनीकरणका क्रियाकलापहरूलाई मध्यनजर गरी २०८० का लागि योजना तर्जुमा गरीएको छ । विभिन्न समयमा भएका विपद्का घटना र त्यसले पारेका प्रभाव समेतलाई ध्यानमा राखी यस वर्ष २०८० (सन् २०२३) मा निम्न वमोजिम विपद् असरको पूर्वानुमान सहित राहत प्रतिकार्य योजना तयार गरीएको छ ।

तालिका ६ : प्रकोप अनुसार प्रभावित हुन सक्ने घरधुरी तथा जनसंख्याका

विपद्	प्रभावित हुनसक्ने घरपरिवार संख्या	जम्मा जनसंख्या (१०० प्रतिशत)	जम्मा बालबालिका (२० प्रतिशत)	जम्मा जेष्ठ नागरीक (१० प्रतिशत)	जम्मा अपांगता भएका नागरीक (१.५ प्रतिशत)
बाढी	२००००	१०००००	२००००	१००००	१५००
जंगली जनावरको आक्रमण	१००	५००	१००	५०	८
आगलागी	२००	१०००	२००	१००	१५
भुकम्प	१०००	५०००	१०००	५००	७५
महामारी	१००००	५००००	१००००	५०००	७५०

तालिका ७ : विशेष समूह उच्च संकटासन्न समूह अन्तर्गत प्रभावित हुन सक्ने जनसंख्याः

स्थानीय तह	जम्मा जनसख्या	प्रभावित हुन सक्ने जनसंख्या
बढैयाताल गाउँपालिका	५२८१८	५२८२
बाँसगढी नगरपालिका	६३२५२	६३२५
बारबर्दिया नगरपालिका	७२५३३	७२५३
गेरूवा गाउँपालिका	३३५१४	३३५१
गुलरीया नगरपालिका	७४५०५	७४५१
मधुवन नगरपालिका	५०७३९	५०७४
राजापुर नगरपालिका	६०८३१	६०८३
ठाकुरबाबा नगरपालिका	४९४२०	४९४२
जम्मा	४५७६१२	४५७६१

परिस्थिति तथा योजना तर्जुमा सम्बन्धी पूर्वानुमान :

बर्दिया जिल्लामा विभिन्न समयमा आएको बेमौसमी बाढीमा भएको प्रभाव तथा सन् २००८ देखि २०२१ सम्म जिल्लामा गरिएका विपद् जोखिम न्यूनी करणका क्रियाकलापहरूलाई मध्यनजर गरी एवम् विगत देखि हालसम्मकै सबै भन्दा बढी जनसंख्या प्रभावित भएका २०४०, २०५१, २०६३, २०६५, २०७०, २०७१, २०७४, २०७८ र २०७९ सालको बाढी तथा त्यस पूर्व र तत्पश्चातका समेत विपद्हरूको प्रभावलाई समेत ध्यानमा राखी जिल्लाका ८ वटा स्थानीय तहहरूसँग समन्वय गरी यस वर्ष २०८० (सन् २०२३) लाई निम्न वमोजिम विपद् असरको पूर्वानुमान गरी उल्लेखित (केसलोड) जनसंख्या उच्च प्रभावमा पर्नसक्ने आँकलन सहित यो जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०८० तयार गरिएको छ ।

सम्भावित विपद्बाट प्रभावित समुदायलाई शीघ्र खोज, उद्धार तथा राहत सेवा पुर्‍याउन विगतदेखि नै क्षेत्रगत अवधारणामा आधारित भएर योजना बमोजिम प्रतिकार्यका गतिविधिहरू संचालन भैरहेका छन् । यस जिल्लाको पश्चिमी क्षेत्रमा अवस्थित राजापुर नगरपालिका र गेरूवा गाँउपालिकाका अधिकांश समुदायहरू कर्णाली नदीबाट हुने बाढीबाट प्रभावित हुने गर्दछन् । गेरूवा गाउँपालिकाको वडा नं. १, २, ३, ४ र ६ त्यसैगरी राजापुर नगरपालिका वडा नं. १, ३, ४, १० बाढीका कारण असुरक्षित छन् । पाताभार, तिघ्रा, मनाउ, खैरीचन्दनपुर, गोला, दौलतपुर, राजापुर र भिम्मापुर गाउँहरू बाढीको कारण ज्यादै असुरक्षित छन् । बबई नदी र महाभारत पर्वतबाट उत्पन्न हुने मानखोला लगायत अन्य साना अस्थायी खोलाहरूले पनि ठाकुरबाबा नगरपालिका वडाको वडा नं. ३, ४, ५, बारबर्दिया नगरपालिकाको वडा नं. १, २, ३, ४, ५, ११ र गुलरिया नगरपालिकाको वडा नं २, ४, ५, ६, ७, ९, १०, ११, १२ बाँसगढी नगरपालिकाको वडा नं १, २ र ४ बढैयाताल गा.पा.को वडा नं. १, २, ३, र ४ त्यसैगरी मधुवन नगरपालिकाको वडा नं १, २ र ३ बाढीको उच्च प्रभावमा रहेका छन् । वर्षेनी रूपमा हुने बाढी तथा डुबानका कारण नदीतटीय समुदायहरूमा बढी क्षति गर्ने गरेको छ । यस्ता जोखिममा रहेका समुदायहरूमा उच्च जनघनत्व (सामान्यतया २०० देखि ६०० प्रति वर्ग किलोमिटर) भएको पाइन्छ र यस्ता तटीय क्षेत्रमा बसोबास गर्ने मानिसहरू विशेष गरी विपन्न वर्गका समुदायहरू छन् जसले गर्दा वर्षेनी हुने बाढी तथा डुबानका कारण यस्ता समुदायहरू थप असुरक्षित भएको पाइन्छ । विगत १४ वर्षको बाढीको विवरण तालिका नं. ४ मा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं.८ विगत १० वर्षको बाढीको विवरण :

क्र. सं.	आ.ब.	प्रभावित घर र जनसंख्या					मानवीय क्षति		
		घरपरिवार	महिला	पुरूष	बालबालिका	जम्मा	मृत्यु	बेपत्ता	घाइते
१	२०६४/०६५	४३१४	८६३१	८५९१	९२४०	१७२२२	८	१६	४
२	२०६५/०६६	२८५९	९०३३	७०८४	१५९३	१६११७	-	-	-
३	२०६६/०६७	२८७०	८९१७	७६१२	६९१	१६५२९	२	-	-
४	२०६७/०६८	६	१३	१५	१०	२८	-	-	-
५	२०६८/०६९	१४	३९	४५	-	८४	-	-	-
६	२०६९/०७०	-	-	-	-	-	-	-	-
७	२०७०/०७१	५९०	१७६९	१८१९	-	३५८८	-	-	-
८	२०७१/०७२	१७३७६	-	-	-	९३१८९	३१	-	२२
९	२०७२/०७३	०	०	०	०	०	०	०	०
१०	२०७३/०७४	१	०	१	१	१	१	०	०
११	२०७४/०७५	२०९८१	-	-	-	१११७६४	-	-	-
१२	२०७५/०७६	२६	-	-	-	१४३	२	-	१
१३	२०७६/०७७	०	०	०	०	०	०	०	०
१४	२०७७/०७८	५	०	०	०	२०	०	०	४
१५	२०७८/०७९	१	१०७०	०	०	५३५०	०	०	०
१६	२०७९/०८०	७२३	-	-	-	३६१५	०	०	०

बाढी :

तालिका ८ः

२०७१/०४/२८ र २९ गते गएको बाढीबाट प्रभावितः	२०७४/०४/ २९ गते गएको बाढीबाट प्रभावितः
जनसंख्या • जम्मा प्रभावितः ९३,१८९ • पूर्ण प्रभावितः २०,३७६ • आंशिक प्रभावितः ७२,८१३ भौतिक क्षती जम्मा घरधुरीः १७,३७६ • पूर्ण क्षेति घरधुरीः ३,८५९ • आंशिक क्षती घरधुरीः १३,५१७ मानवीय क्षती • मृत्यूः ३२ जना • बेपत्ताः १४ जना • घाइतेः २ जना	जनसंख्या • जम्मा प्रभावितः १०९९६२ • पूर्ण प्रभावितः १२७७९ • आंशिक प्रभावित : ९७१८३ भौतिक क्षती • जम्मा घरधुरीः २०६४० • पूर्ण क्षती घरधुरीः २३५१ • आंशिक क्षती घरधुरीः १८२८९ मानवीय क्षती • मृत्यूः ४ जना • घाइतेः ५ जना

२०७८ कात्तिक २ गते गएको बाढीबाट प्रभावित	
प्रभावित पालिका : राजापुर नगरपालिका १, ३, ७ र गेरूवा गाउँपालिका वडा नं. २ र ३	
प्रभावित कुल जनसंख्या	: ५२११ जना,
पूर्ण प्रभावित	: ५७१ जना,
आंशिक प्रभावित	: ३२१६ जना
भौतिक क्षति	: ९४६ घरधुरी
पूर्ण	: १२४ घरधुरी
आंशिक	: ६९९ घरधुरी
सामान्य	: ३१० घरधुरी
मानवीय क्षति :	
मृत्यू	: ० जना
घाइते	: ० जना

२०७९ असोज २१ देखि २३ गतेसम्म आएको बाढीबाट प्रभावित प्रारम्भिक	
प्रभावित पालिका : राजापुर, ठाकुरबाबा, बारबरर्दिया, मधुवन र गुलरिया नगरपालिका र गेरूवा गाउँपालिका	
प्रभावित कुल घरधुरी संख्या	: ४७५४ जना,
पूर्ण प्रभावित घरधुरी संख्या	: १५ घरधुरी
आंशिक प्रभावित घरधुरी संख्या	: १६०४ घरधुरी
सामान्य	: १६०४ घरधुरी
मानवीय क्षति :	
मृत्यू	: ० जना
घाइते	: ० जना

जंगली जनावारको आतंकः

जिल्लाको कुल क्षेत्रफल २०२५०० हेक्टरमध्ये वन क्षेत्र १२१६८२ हेक्टर रहेको छ । जसमध्ये सामुदायिक वनले १८४२५.०८ हेक्टर, राष्ट्रिय निकुञ्जले ८७,९३६.०० हेक्टर जमीन ओगटेको छ । यसरीनै मध्यवर्ती क्षेत्रको वनले ११९७० हेक्टर ओगटेको छ भने राष्ट्रिय वनले १८६९४.६ हेक्टर ओगटेको छ । जिल्लाको अधिकांश भूभाग राष्ट्रिय निकुञ्ज वन, राष्ट्रिय वन तथा सामुदायिक वन र छिमेकी मुलुक भारतको राष्ट्रिय निकुञ्ज वन, जैविक मार्ग क्षेत्र पर्दछ । फलस्वरूप बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज, मध्यवर्ती क्षेत्र, सामुदायिक वन, राष्ट्रिय वन र भारतीय निकुञ्ज आसपासका मानवीय बस्तीहरूमा जंगली जनावरको आतंक अत्याधिक रहने गरेको पाइन्छ । जंगली जनावारको आतंकको कारण मानिसको ज्यान जाने, भौतिक संरचनामा क्षति पुग्नुका साथै वालीनालीको समेत क्षति हुने गरेको छ । यसरी हुने जंगली जनावरको आतंकका कारण मानव तथा वन्यजन्तु द्वन्द्वका कारण जैविक विविधतामा असर पर्ने देखिन्छ । राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्रहरूमा सुरक्षाको उचित प्रबन्ध नगरेका कारण यस जिल्लामा वार्षिक रूपमा मानवीय क्षति व्यहोर्नु परिरहेको छ । पछिल्ला वर्षहरूमा बाघको आक्रमणबाट ज्यान गुमाउनेको संख्या ह्वात्तै बढेको छ । त्यसैगरी कृषि बाली तथा जंगल आसपासमा बसोवास गर्ने समुदायहरूमा जंगली हात्तीको आक्रमणबाट जिविकोपार्जनको क्षेत्रमा असर पुऱ्याएको पाइन्छ ।

आर्थिक बर्ष (२०७९/२०८०) मात्र बर्दिया जिल्लामा बन्यजन्तु आाक्रमणका ६९ वटा घटना घटेकामा जसमा ३ जनाको मृत्यु भएको छ भने १९ जना घाइते भएकाछन् भने चौपाया तर्फ २७ वटा मारेको र ३ वटा घाइते बनाएको अभिलेखबाट देखिन्छ ।

आगलागी

विशेषगरी यस जिल्लामा गर्मीयाम बढ्नासाथ आगलागीका घटनाहरू अत्याधिक हुने गरेको पाइन्छ । विगत दुई तीन वर्ष यता आगलागीको घटनाहरूको तथ्याङ्कलाई विश्लेषण गर्दा अन्य मौसमी अवस्थाहरूमा पनि आगलागीका घटनाको संख्या वृद्धि भएको देखिन्छ । यस्ता घटनाहरूमा आर्थिक विपन्नता घरहरू उच्च जोखिममा रहेको पाइन्छ । समुदायका मानिसहरूको असावधानीपूर्वक आगोको प्रयोग, घरको बनोटले र असुरक्षित तथा अव्यवस्थित विद्युतीय उपकरणहरूको प्रयोगले गर्दा गुलरिया न.पा. र राजापुर न.पा.मा आगलागीका घटना बढी हुने गरेको पाइन्छ । जिल्लाका अन्य न.पा. तथा गा.पा.हरूमा पनि आगलागीको प्रकोप भएतापनि प्रभावितहरूको संख्या तुलनात्मक रूपमा कम हुने गरेको छ ।

तालिका नं.९: विगत १४ बर्षको आगलागीको घटना विवरणः

क्र.सं.	आ.ब.	घरपरिवार	मृत्यु	बेपत्ता	घाइते
१	२०६४/०६५	२६	-	-	४
२	२०६५/०६६	२४	-	-	४
३	२०६६/०६७	२७	-	-	२
४	२०६७/०६८	४१	-	-	-
५	२०६८/०६९	५४	-	-	४
६	२०६९/०७०	१३४	-	-	-
७	२०७०/०७१	४३	-	-	-
८	२०७१/०७२	२८	-	-	-
९	२०७२/०७३	२९	२	-	२
१०	२०७३/०७४	२२	-	-	-
११	२०७४/०७५	४६	-	-	-
१२	२०७५/०७६	३५	१	-	३
१३	२०७६/०७७	५५		-	१
१४	२०७७/०७८	१६२	३	-	८
१५	२०७८/०७९	३६	२२	-	७९
१६	२०७९/०८०	४४	०	०	३

सडक दुर्घटना :

यस जिल्लामा सडक दुर्घटनाको प्रमुख कारणहरूमा मानवीय, यान्त्रिक, सडक अवस्था, वातावरणिय प्रभाव (बाक्लो कुहिरो) प्रमुख रहेका छन् । विकाससंगै सवारी साधनको चाप यस जिल्लामा पनि अत्याधिक बढिरहेको छ । मुख्यगरी मानवीय कारण लापरवाही पूर्वक सवारी साधन चलाउनु, मादक पदार्थ सेवन गरी सवारी साधन चलाउनु, ट्राफिक नियमको पालना नगर्नु, पैदल यात्रीमा ट्राफिक नियमको बारेमा जानकारीमा कमी हुनु तथा सवारी साधनको अवस्था ठिक नहुनु, सडकमा पशुपंक्षी छाडा हुनु, सवारी क्षमता भन्दा बढी भार बोक्नु र पुराना र साँघुरा सडकहरू हुनु, सवारी अनुमति नभएकाले सवारी चलाउनु, कम उमेरका चालकले वर्षेनी सडक दुर्घटना बढ्दो छ । यस जिल्लाको मुख्यगरी गुलरिया बजार, भादा नदी, गणेशपुर, सितलावजार, मैनापोखर, भोलागौडी र राजमार्ग तर्फ मानखोला नजिक, लखना चोक, बाँसगढी, माछागढ, बैदी, कतर्निया, भुरीगाउँ बजार, ठाकुरद्वारा बजार, कुसुम्बा बजार, वेलवा चोक, ओराली बजार, कोठियाघाट, मानपुरटपरा, राजापुर बजारक्षेत्र सडक दुर्घटनाको दृष्टिकोणले अति जोखिम यूक्त ठाउँहरू मनिन्छ ।

भूकम्प

विगतका वर्षहरूको विपद् प्रतिकार्य योजनामा भूकम्पीय विपद्लाई योजनावद्ध रूपमा समावेश गर्न सकिएको थिएन । २०७२ साल बैशाख १२ गते गोरखा जिल्लाको बारपाकलाइ केन्द्रबिन्दुवनाएर आएको महाभुकम्पको प्रभाव बर्दिया जिल्लामा पनि सामान्य देखिएको थियो यस जिल्लाले हालसम्म भुकम्पका कारण कुनै त्यस्तो ठूलो क्षती ब्यर्होनु परेको छैन र भुकम्प प्रतिकार्यको अनुभव पनि छैन । तर ज्फबलष्तबचष्बल ऋयगलतचथ त्भक ९ज्ञ्ऋत्० बलम पभथ उबचतलभचक भलनबनभम म्गचजक ग्लष्खभचकष्तथ ले गरेको अध्ययन अनुसार नेपालको मध्य तथा सुदुर पश्चिम भागमा भुकम्प जान सक्ने सम्भावना रहेको र ठुलो मात्रामा जनधनको क्षति हुनसक्ने अनुमान गरेको छ । भूकम्पको जोखिममा नेपाल राष्ट्र नै उच्च जोखिमा रहेको हुनाले बर्दिया जिल्ला पनि यस प्रकोपबाट अछुतो रहन सक्दैन । बिशेष गरी यस जिल्लाको केहि क्षेत्रमा भुकम्पको फल्टलाईन रहेको विज्ञ हरूको अनुमान रहेको हुँदा भूकम्पको उच्च जोखिम भएको अनुमान गर्न सकिन्छ । भुकम्पबाट विगतमा भएको क्षतिको एकिन तथ्यांक जिल्लामा उपलब्ध हुन सकेन । यद्यपि भुकम्पीय दृष्टिकोणबाट जिल्लाका नगरपालिका तथा गाउँपालिकामा रहेका अधिकांश पुराना विद्यालय, निजी भवनहरू तथा संरचनाहरू जोखिममा रहेका छन् । भवन निमार्ण आचार संहिता बमोजिम निर्माण गरिएका घर कम भएकोले सदरमुकाम तथा जिल्लाका पुराना वजार क्षेत्रहरू भुकम्पीय सुरक्षा दृष्टिकोणले सम्वेदनसील देखिन्छ । भूकम्पीय सुरक्षाको सन्देशलाई समुदायसम्म पुऱ्याउन र सुरक्षित रहने तरिकावारे प्रचार प्रसार गर्न आवश्यक देखिन्छ ।

भूकम्पबाट प्रभावित हुनसक्ने सम्भावित नगर तथा समुदायहरूः

राजापुर न.पा., ठाकुरबाबा न.पा., गुलरिया नगरपालिका, मधुवन न.पा., बासगढि न.पा., बारबर्दिया न.पा., गेरूवा गा.पा. र बढैयाताल गा.पा. का पुराना विद्यालय, स्वास्थ्य संस्था र निजी पुराना संरचनाहरू उच्च जोखिममा रहेका छन् । भुकम्पबाट प्राभावित जनसंख्या र संरचनाको विवरण निम्नानुसार अनुमान गरिएको छ ।

भूकम्पबाट प्रभावित हुनसक्ने सम्भावित जोखिम विशलेषण

भूकम्प पछिको अनुमानीत अवस्था :

प्रभावित हुनसक्ने जनसंख्या	: ७६००० जना
मृत्यु हुन संक्ने जनसख्या	: १००० जना
घाईते हुनसक्ने जनसंख्या	: २०००० जना
बिस्थापित हुनसक्ने जनसंख्या	: ५५००० जना

स्रोत (HCT) and key partners engaged Durham University n] u/]sf] cWoog https://un.org.np/sites/default/files/doc_publication/2018-11/20160622_nepal_eq.pdf क्षति हुनसंक्ने संरचनाः पूर्ण नष्ट घर :सा थै संचार टेलिफोन टावरहरू क्षति ग्रस्त हुनसक्ने र यातायात प्रभावित क्षेत्रहरूमा १ महिना सम्म यातायात असहज हुन सक्ने अनुमान गरिएको छ ।

(च) शीतलहर :

तराईका जिल्लाहरूमा हिउँदको महिना मंसिर देखि माघ/फाल्गुनसम्म बाक्लो हुस्सु लाग्ने र अत्यधिक चिसो हुने गर्दछ । चिसोबाट बालबालिका, सुत्केरी, गर्भवती, वृद्धवृद्धा तथा गरीब परिवार शीतलहरको उच्च जोखिममा रहेका छन् । त्यसैगरी शितलहरका कारण कृषिबालीमा समेत क्षति पुऱ्याउने र कृषि उत्पादनमा कमी हुने गरेको छ ।

(छ) हुरीबतास :

विगतका वर्षहरूमा हावाहुरीका कारण जिल्लामा सयैंको संख्यामा घरहरू क्षति गरीरहेको देखिन्छ । खासगरी चैत्र महिनादेखि जेष्ठ महिनासम्म हुरीबतासजन्य प्रकोपको कारण धनजनको क्षति भएको पाइएको छैन ।

१.६.२ विपद्ले २०७९ मा पुऱ्याएको क्षतिको विवरणः

जिल्ला आपतकालिक कार्य संचालन केन्द्र बर्दियामा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नेपाल प्रहरी तथा नेपाल रेडक्रस सोसाइटीद्वारा केन्द्रमा सम्प्रेषण गरिएको तथ्याङ्क अनुरूप आ.ब. २०७९।८० मा बिभिन्न विपद्ले क्षति पुऱ्याएको थियो । उक्त विपद्का घटनाहरूको विवरण जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको सचिवालय जिल्ला आपतकालीन कार्यसंचालन केन्द्रमा व्यवस्थापन गरिएको छ ।

तालिका नं. १० : विपद्को वार्षिक तथ्याङ्क विवरण

क्र.सं.	विपद्को किसिम	घटना संख्या	मानवीय			चौपाया		अनुमानित क्षति रकम रू.
			मृत्यू	घाइते	वेपत्ता	मृत्यू	घाइते	
१	पानीमा डुबी	७१४	२९	४	२	१	०	०
२	करेन्ट	१५	१२	२	०	१	०	२००००.००
३	सवारी दुर्घटना	९	९	१	०	०	०	०
४	बन्यजन्तु आक्रमण	६९	३	१९	०	२७	२	११६५५००.००
५	अन्य	२	२	०	०	०	०	०
६	मौरीको टोकाई	१	१	०	०	०	०	०
७	रूखबाट लडेर	४	१	०	०	१	०	४६००००.००
८	सर्पदंश	३	१	२	०	०	०	०
९	आगलागी	४४	०	३	०	१४	१४	२१४२७८००.००
१०	चट्याङ्ग	३	०	१	०	०	०	२९००००.००
११	हावाहुरी	९	०	२	०	०	०	६९०९००.००
१२	बाढी/बर्षा	९	०	०	०	०	०	३१३०००.००
१३	गोठ भत्की	१	०	०	०	२	०	३००००.००
	जम्मा	८८३	५८	३४	२	४६	१६	२४३९७२००.००

१.६.३ विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक कार्य र प्रक्रिया :

नेपालको संविधानको अनुसूची ६, ७, ८ र ९ मा उल्लेखित संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको अधिकारीको सूची तथा विपद् प्रतिकार्यको लागि विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ मा आधारभूत कानूनी व्यवस्था रहेको छ ।

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति

(१) जिल्लास्तरमा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यको लागि देहाय बमोजिमको जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति रहनेछ :-

(क) प्रमुख जिल्ला अधिकारी -अध्यक्ष
(ख) जिल्ला समन्वय समितिको प्रतिनिधि -सदस्य
(ग) जिल्ला भित्रका स्थानीय तहका अध्यक्ष तथा प्रमुख -सदस्य
(घ) स्वास्थ्य सम्बन्धी विषय हेर्ने जिल्लास्थित कार्यालयको प्रमुख -सदस्य
(ङ) जिल्लास्थित सुरक्षा निकायका प्रमुखहरू -सदस्य
(च) जिल्लास्थित पूर्वाधार तथा सामाजिक विकाससँग सम्बन्धित कार्यालयका प्रमुखहरु -सदस्य
(छ) राष्ट्रिय मान्यता प्राप्त दलका जिल्लास्थित प्रमुख वा प्रतिनिधि -सदस्य
(ज) नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको जिल्लास्थित प्रमुख -सदस्य
(झ) गैरसरकारी महासङ्घको जिल्लास्थित प्रमुख -सदस्य
(ञ) नेपाल पत्रकार महासङ्घको जिल्लास्थित प्रमुख -सदस्य
(ट) उद्योग वाणिज्य महासङ्घको जिल्लास्थित प्रमुख -सदस्य
(ठ) प्रमुख जिल्ला अधिकारीले तोकेको अधिकृत -सदस्य सचिव

(२) जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :-

(क) परिषद्, कार्यकारी समिति तथा प्रदेश समितिबाट स्वीकृत नीति, योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न सहयोग गर्ने, गराउने,
(ख) जिल्लाको विपद् प्रतिकार्य योजना तयार गरी लागू गर्ने, गराउने,
(ग) जिल्लास्तरमा रहेका आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रको सञ्चालन गर्ने,
(घ) उपलब्ध स्रोतको उच्चतम प्रयोग तथा प्रवाह गरी विपद् प्रभावित क्षेत्रमा खोजी तथा उद्धार गर्ने,
(ङ) नेपाल सरकारबाट स्वीकृत मापदण्ड अनुसार राहत वितरण गर्ने, गराउने तथा जिल्लास्थित सरकारी तथा गैरसरकारी कार्यालयलाई सोही अनुसार राहत वितरण गर्न लगाउने,
(च) विपद् प्रभावित क्षेत्रमा आवश्यकता अनुसार यातायात तथा मानिसको आवत जावतमा नियन्त्रण गर्ने,
(छ) विपदका कारण सिर्जित फोहोर तथा अन्य अनावश्यक वस्तु हटाउने वा हटाउन लगाउने,
(ज) विपद्को समयमा मृत्यु भएका मानिसको शव तथा जनावरको व्यवस्थापन गर्ने, गराउने,
(झ) आपत्कालीन अवस्थामा विपद् प्रभावित व्यक्तिहरूको लागि आश्रय गृहको व्यवस्था गर्ने,

(ञ) विपद्को समयमा तत्काल परिचालन हुन सक्ने गरी सुरक्षा निकायलाई दुरूस्त राख्न लगाउने,
(ट) विपद् प्रभावित क्षेत्रमा खानेपानी, खाद्यान्न, लत्ताकपडा तथा औषधि उपचार जस्ता अत्यावश्यक वस्तुको प्रबन्ध गर्ने,
(ठ) विपद् प्रभावित क्षेत्रमा तत्काल आवश्यक पर्ने अस्थायी भौतिक संरचनाहरूको निर्माण गर्न लगाउने,
(ड) विपद्को अवस्थामा स्थानीयस्तरमा उपलब्ध सरकारी, गैरसरकारी एवं निजी यातायातका साधन, यन्त्र, सरसामान, खाद्य सामान आदि कानून बमोजिम नियन्त्रणमा लिई प्रयोग गर्ने वा गर्न लगाउने,
(ढ) विपद्को जोखिममा रहेका वा विपद् प्रभावित क्षेत्रमा रहेका असुरक्षित भवनहरु भत्काउन लगाउने,
(ण) असुरक्षित भवन तथा स्थानमा रहेका विपद् प्रभावित व्यक्तिहरूलाई सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गर्ने,
(त) विपद् प्रभावित क्षेत्रमा स्वयंसेवक, विशेषज्ञ तथा परामर्शदातालाई परिचालन गर्ने र सोको सुपरिवेक्षण गर्ने,
(थ) राष्ट्रिय वा अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाहरूबाट गरिने उद्धार तथा राहत एवं सहयोग आदि क्रियाकलापको समन्वय गर्ने,
(द) विपद्को समयमा खोज, उद्धार तथा राहत र पुनर्लाभ सम्बन्धी कार्यको लागि स्थानीय तह लगायत सम्बन्धित निकायहरूसँग समन्वय गर्ने,
(ध) विपद् पश्चात आउन सक्ने सहायक प्रकोपहरूको न्यूनीकरणका लागि आवश्यक कार्यहरु गर्ने,
(न) विपद् प्रभावित क्षेत्रमा सl टग्रस्त क्षेत्र घोषणा गर्नु पर्ने अवस्था रहेमा नेपाल सरकार समक्ष सिफारिस गर्ने,
(प) विपद् सम्बन्धी सूचना प्रवाह गर्ने,
(फ) उद्धार तथा राहत कार्यक्रमको प्रगति विवरण प्राधिकरणमा पठाउने,
(ब) विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धमा तोकिए बमोजिमका अन्य काम गर्ने, गराउने ।
(३) जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको सचिवालय, बैठक सम्बन्धी कार्यविधि र अन्य व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति :

(१) प्रत्येक स्थानीय तहले गाउँपालिकाको अध्यक्ष वा नगरपालिकाको प्रमुखको अध्यक्षतामा बढीमा पन्,, जना सदस्य रहेको स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति गठन गर्नु पर्नेछ।

(२) स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :-

(क) परिषद्बाट स्वीकृत राष्ट्रिय नीति तथा योजना एवम् कार्यकारी समिति र प्रदेश विपद् व्यवस्थापन समितिबाट स्वीकृत एकीकृत तथा क्षेत्रगत नीति योजना र कार्यक्रम अनुरूप हुने गरी स्थानीय विपद् व्यवस्थापन योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने,
(ख) स्थानीय तहलाई विपद् व्यवस्थापनका लागि बजेट विनियोजन गर्न लगाउने,
(ग) सरकारी, निजी एवम् गैरसरकारी संस्था, स्थानीय स्वयंसेवक, सामाजिक परिचालक लगायत सम्बन्धित सबै पक्षको समन्वय र संलग्नतामा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्ने, गराउने,
(घ) स्थानीय तहका पदाधिकारी, कर्मचारी, स्वयंसेवक, सामाजिक परिचालक तथा समुदायलाई विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धमा प्रशिक्षण दिने व्यवस्था मिलाउने,
(ङ) भौतिक संरचना निर्माण गर्दा भवनसंहिता लगायत अन्य स्वीकृत निर्देशिका वा मापदण्डको पालना गराउने,
(च) स्थानीय समुदायलाई विपद्प्रति जागरूक बनाउन, विपद्सँग सम्बन्धित योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्न तथा विपद् को घटना हुनासाथ प्रतिकार्यका लागि परिचालित हुन वडा वा समुदायस्तरमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य समिति गठन गर्ने,
(छ) विपद् प्रतिकार्यका लागि आपत्कालीन नमूना अभ्यास गर्ने, गराउने,
(ज) विपद् प्रभावित क्षेत्रमा उद्धार तथा राहतको व्यवस्था गर्ने,
(झ) विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धमा सार्वजनिक संस्था तथा व्यावसायिक प्रतिष्ठानले यस ऐन बमोजिम कार्य गरे नगरेको अनुगमन गर्ने,
(ञ) स्थानीय तहमा विपद् व्यवस्थापन सूचना प्रणाली तथा पूर्वचेतावनी प्रणालीको विकास र सञ्चालन गर्ने, गराउने,
(ट) स्थानीय स्तरमा आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रको स्थापना र सञ्चालन गर्ने,
(ठ) विपद्मा परी हराएका, बिग्रेका वा नष्ट भएका कागजातको यकिन तथ्याl अद्यावधिक गरी राख्न लगाउने,
(ड) विपद्बाट प्रभावित घरपरिवारको पहिचान, स्तर निर्धारण तथा परिचयपत्र वितरण गर्ने, गराउने,
(ढ) विपद्को समयमा प्रयोग गर्न सकिने गरी वारूणयन्त्र लगायतका अन्य उपकरणहरु तयारी हालतमा राख्न लगाउने,
(ण) कार्यकारी समिति, प्रदेश विपद् व्यवस्थापन समिति तथा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको निर्णय अनुसार विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी अन्य कार्य गर्ने, गराउने,
(त) विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धमा तोकिए बमोजिमका अन्य कार्य गर्ने, गराउने ।

(३) स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको सचिवालय, बैठक सम्बन्धी कार्यविधि र अन्य व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ ।
अन्य सरोकारवाला निकाय

सुरक्षा निकायको परिचालन तथा काम, कर्तव्य र अधिकार :

(१) विपद् व्यवस्थापनको काममा आवश्यकता अनुसार सुरक्षा निकाय परिचालित हुनु पर्नेछ ।

(२) विपद्को समयमा खोज, उद्धार तथा राहतको कार्यको लागि नेपाल सरकारले नेपाली सेना परिचालन गर्न सक्नेछ ।

(३) विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धमा सुरक्षा निकायले कार्यकारी समिति, प्राधिकरण, प्रदेश विपद् व्यवस्थापन समितिको अध्यक्ष तथा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको अध्यक्षको निर्देशन तथा सुपरिवेक्षण अन्तर्गत रही देहाय बमोजिमको कार्य सम्पादन गर्नु पर्नेछ :-

(क) सम्भावित विपद्को सम्बन्धमा पूर्वचेतावनी दिने तथा विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि समुदायलाई सजग बनाउने,

(ख) कुनै पनि स्थानमा विपद्का घटनाहरु भएको जानकारी प्राप्त हुनासाथ तत्काल परिचालित हुने र सोको जानकारी सम्बन्धित अधिकारी वा निकायलाई गराउने,

(ग) आपत्कालीन खोज, उद्धार तथा राहत वितरण गर्ने कार्य प्रभावकारी रुपमा सम्पन्न गर्ने,

(घ) विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी विषयमा खोज तथा उद्धार सम्बन्धी तालिम एवम् जनचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।

(४) विपद् प्रतिकार्यका लागि प्रमुख जिल्ला अधिकारीको आदेश बमोजिम कुनै पनि स्थानमा प्रवेश गर्ने तथा उपलब्ध जुनसुकै व्यक्ति वा संस्थाको साधन र स्रोत उपयोग गर्ने अधिकार सुरक्षा निकायलाई हुनेछ ।

(५) सुरक्षा निकायले विपद्को समयमा खोज तथा उद्धार कार्यका लागि प्रदेश विपद् व्यवस्थापन समिति तथा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिसँग आवश्यक सामग्री माग गर्न सक्नेछ।

सेवा प्रदायक निकायको काम, कर्तव्य र अधिकारः

(१) कुनै स्थानमा विपद् परेमा वारुणयन्त्र तथा अन्य सेवा प्रदायक निकायले सम्बन्धित स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिलाई तत्काल सूचना दिनु पर्नेछ ।

(२) वारुणयन्त्र तथा अन्य सेवा प्रदायक निकायले आपत्कालीन खोज, उद्धार तथा राहत उपलब्ध गराउन जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति तथा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिले दिएको निर्देशनको पालना गर्नु पर्नेछ ।

(३) आपत्कालीन कार्य सम्पादन गर्दा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको आदेश बमोजिम कुनै पनि स्थानमा प्रवेश गर्ने तथा जुनसुकै व्यक्ति वा संस्थाको साधन र स्रोत उपयोग गर्ने अधिकार वारूणयन्त्र सेवा प्रदायक निकायलाई हुनेछ ।

सार्वजनिक संस्था तथा व्यावसायिक प्रतिष्ठानको दायित्व :

(१) विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धमा सार्वजनिक संस्था तथा व्यावसायिक प्रतिष्ठानको दायित्व देहाय बमोजिम हुनेछ :-

(क) आफ्नो भवन, उद्योग, कार्यालय वा व्यावसायिक केन्द्रमा विपद्का घटना हुन नदिन विपद् सुरक्षा औजार, उपकरण, सामग्री, आपत्कालीन निकास लगायत तोकिए बमोजिमका अन्य व्यवस्था गर्ने,

(ख) तथ्याङ्क सङ्कलन, क्षतिको मूल्याङ्कन, राहत, पुनर्स्थापना तथा पुनर्निर्माण समेतका सम्पूर्ण कार्यमा कार्यकारी समिति, विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी अन्य समिति तथा प्राधिकरणलाई आवश्यक सहयोग गर्ने,

(ग) आफ्ना कर्मचारी तथा कामदारलाई विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धमा प्राधिकरणले तोके बमोजिमका आधारभूत अभिमुखीकरण तालिम दिने,

(घ) विपद् व्यवस्थापन कार्यमा उपयोग हुने स्रोत साधनलाई तयारी हालतमा राख्ने,

(ङ) नेपाल सरकार, प्राधिकरण, प्रदेश सरकार, स्थानीय तह र प्रमुख जिल्ला अधिकारीको आदेश अनुसार आफ्ना भवन लगायत अन्य संरचना आपत्कालीन प्रयोजनका लागि आवश्यक परेमा उपलब्ध गराउने,

(च) सम्बन्धित अधिकारीको सुपरिवेक्षणमा उद्धार तथा राहत वितरण कार्यमा सहयोग पुऱ्याउने,

(छ) विपद् जोखिम न्यूनीकरण संयन्त्रको व्यवस्था गरी तयारी अवस्थामा राख्ने,

(ज) फोहोरमैला तथा प्रदुषणको यथोचित व्यवस्थापन गरी यसबाट वातावरण र जनजीवनमा पर्न सक्ने नकारात्मक प्रभावलाई न्यूनीकरण गर्ने उपायहरु अपनाउने,

(झ) विपद्को घटना घटेमा तत्काल नजिकको सुरक्षा निकाय र स्थानीय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रलाई खबर गर्ने ।

(२) सार्वजनिक संस्था तथा व्यावसायिक प्रतिष्ठानले नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार तथा स्थानीय तहको विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी योजनाको अधीनमा रही विपद् व्यवस्थापन योजनाको तर्जुमा गरी अनिवार्य रुपमा लागू गर्नु पर्नेछ ।

विपद् व्यवस्थापनमा सहयोग गर्नु पर्ने :

सरकारी कार्यालय, गैरसरकारी संस्था, स्थानीय सङ्घ संस्था, समुदाय, स्वयंसेवक, नागरिक समाज, निजी क्षेत्र तथा व्यक्तिले विपद् व्यवस्थापन कार्यमा देहाय बमोजिम सहयोग गर्नु पर्नेछः-

(क) तथ्याङ्क सङ्कलन, क्षतिको मूल्याङ्कन, राहत, पुनर्स्थापना तथा पुनर्निर्माण लगायतका विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यमा सहयोग गर्ने,

(ख) विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने,

(ग) क्षमता विकास, आपत्कालीन नमूना अभ्यास तथा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी प्रशिक्षण कार्यक्रममा सहयोग गर्ने तथा भाग लिने,

(घ) खोज, उद्धार तथा राहत वितरण सम्बन्धी कार्यमा सहयोग गर्ने।

विभिन्न सरकारी, गैरसरकारी, स्थानीय बुद्धिजीवी, दातृ निकाय, परोपकारवादी संस्थाहरू, स्थानीय नागरिक समाज, निजी कम्पनी तथा लगानीकर्ताहरू तथा अन्य व्यक्तिहरूसँग समन्वय गरी स्थानीय विपद् जोखिम सम्बन्धी कार्य गर्न सक्नुका साथै सहयोगको लागी अक्षयकोष तथा उद्धारको लागि वारूणयन्त्र, खाद्य तथा अन्य अत्यावश्यक सामग्री भण्डारण गर्नसक्छ।

विपद्ले प्रभाव पार्न सक्ने संभावित ठाउँ, समुदाय, तथा क्षेत्रको पहिचान तथा नक्साङ्कन गरी विपद् आउनुअघि त्यसको जोखिम न्यूनीकरणको लागि पूर्वतयारी सम्बन्धि क्रियाकलाप गर्न तथा गराउन सक्छ। यसो गर्दा विपद् आइहाले पनि ठूलो जनधनको क्षति हुनाबाट स्थानीय समुदायलाई जोगाउन सकिन्छ। समुदायस्तरमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य समिति गठन गर्न प्रत्येक गाउँटोल वा दुई वा दुईभन्दा बढी गाउँटोल मिलाएर वा समुदायलाई लक्षित गरी एक सामुदायिक विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समितिको गठन गर्दा विपद् न्यूनीकरण गर्नको लागि अझ सजिलो हुन्छ ।

तलिका ११: विपद् व्यवस्थापनका लागि जिल्ला विपद् व्यवस्थापन मिति /स्थानीय तहको काम, कर्तव्य/धिका/ह

विपद् जोखिम न्युनिकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४, दफा १६.२ मा भएको व्यवस्था बमोजिम जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिका काम कर्तव्य र अधिकारहरू	विपद् जोखिम न्युनिकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४, दफा १७.२ र स्थानीय सरकार सञ्चान ऐन २०७४, दफा ११ (न) मा भएको व्यवस्था बमोजिम स्थानीय तहको काम कर्तव्य र अधिकारहरू
परिषद्बाट स्वीकृत राष्ट्रिय नीति तथा योजना एवम् कार्यकारी समिति र प्रदेश विपद् व्यवस्थापन समितिबाट स्वीकृत एकिकृत तथा क्षेत्रगत नीति योजना र कार्यक्रम अनुरूप हुने गारि स्थानीय विपद् व्यवस्थापन योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने	विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धि स्थानीय नीति, कानुन, मापदण्ड, योजनाको कार्यान्वयन, अनुगमन र नियमन
स्थानीय तहलाई विपद् व्यवस्थापनका लागि बजेट विनियोजन गर्न लगाउने	स्थानीयस्तरमा विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना, पूर्व सूचना प्रणाली, खोज तथा उद्धार, राहत सामग्रीको पूर्व भण्डारण, वितरण र समन्वय
सरकारी, निजी एवम् गैरसरकारी संस्था, स्थानीय स्वयंसेवक, सामाजिक परिचालक लगायत सम्बन्धित सबै पक्षको समन्वय र संलग्नतामा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धमा प्रशिक्षण दिने व्यवस्था मिलाउने	स्थानीय तटबन्ध, नदी र पहिरोको नियन्त्रण तथा नदीको व्यवस्थापन र नियमन
भौतिक संरचना निर्माण गर्दा भवनसंहिता लगायत अन्य स्वीकृत निर्देशिका वा मापदण्डको पालना गराउने	विपद् जोखिम क्षेत्रको नक्साङ्कन तथा बस्तीहरूको पहिचान र स्थान्तरण
स्थानीय समुदायलाई विपद्प्रति जागरूक बनाउन, विपद्सँग सम्बन्धित योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्न तथा विपद् को घटना हुनासाथ प्रतिकार्यका लागि परिचालित हुन वडा वा समुदायस्तरमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य समिति गठन गर्ने	विपद् व्यवस्थापनमा सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय समुदाय, सङ्घ संस्था तथा निजी क्षेत्रसँग सहयोग, समन्वय र सहकार्य
विपद् प्रतिकार्यका लागि आपतकालीन नमूना अभ्यास गर्ने, गराउने	विपद् व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन र स्रोत साधनको परिचालन
विपद् प्रभावित क्षेत्रमा उद्धार तथा राहतको व्यवस्था गर्ने	विपद् जोखिम न्युनिकरण सम्बन्धि स्थानीयस्तरका आयोजनाको तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र नियमन
विपद् प्रभावित क्षेत्रमा उद्धार तथा राहतको व्यवस्था गर्ने	विपद् जोखिम न्युनिकरण सम्बन्धि स्थानीयस्तरका आयोजनाको तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र नियमन
विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धमा सार्वजनिक संस्था तथा व्यावसायिक प्रतिष्ठानले यस ऐन बमोजिम कार्य गरे नगरेको अनुगमन गर्ने	विपद् पश्चात स्थानीयस्तरको पुनर्स्थापना र पुननिर्माण

स्थानीय तहमा विपद् व्यवस्थापन सूचना प्रणाली तथा पूर्वचेतावनी प्रणालीको विकास र सञ्चालन गर्ने, गराउने	स्थानीय स्तरको विपद् सम्बन्धी तथ्यनङ्क व्यवस्थापन र अध्ययन अनुसन्धान
स्थानीय स्तरमा आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रको स्थापना र सञ्चालन गर्ने	स्थानीय आपतकालिन कार्य सञ्चालन प्रणाली
विपद्मा परी हराएका, बिग्रेका वा नष्ट भएका कागजातको यकिन तथ्याङ्क अद्धवधिक गरी राख्न लगाउने	समुदायमा आधारित विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यक्रमको सञ्चालन
विपद्बाट प्रभावित घरपरिवारको पहिचान, स्तर निर्धारण तथा परिचयपत्र वितरण गर्ने, गराउने	विपद् सम्बन्धी अन्य कार्य
विपद्को समयमा प्रयोग गर्न सकिने गरी वारूणयन्त्र लगायतका अन्य उपकरणहरू तयारी हालतमा राख्न लगाउने	
कार्यकारी समिति, प्रदेश विपद् व्यवस्थापन समिति तथा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको निर्णय अनुसार विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी अन्य कार्य गर्ने, गराउने	

१.६.४ प्रकोप जोखिम विश्लेषणः

बर्दिया जिल्लामा रहेका प्रकोपहरू विश्लेषण निम्नानुसार गरिएको छ । बर्दियामा निम्नानुसारका विपद्का घटनाहरू हुने गरेका छन् ।

१) बाढी २) जनावरको आतंक ३) आगलागी ४) सडक दुर्घटना ५) हावाहुरी ६) महामारी ७) शितलहर ८) खडेरी ९) असिना

बर्दिया जिल्लाको गा.पा./न.पा स्तरीय विपद् प्रभावितहरूको संख्या र सङ्कटाभिमुखता स्तर तालिका १३ देखि २२ सम्म समावेश गरिएको छ ।

तालिका नं. १३ : वातावरणीय दृष्टिले संवेदनशील क्षेत्रहरू

क्र.सं.	विवरण	साविक न.पा. तथा स्थानीय तहहरु	समस्याहरु
१	भु-क्षयको दृष्टिकोणले बढी खतरा क्षेत्र	गुलरिया नपाका, प्रयागपुर, बारबर्दिया नपाको बबई नदी तटीय क्षेत्र, राजापुर नपाका नदी तटीय क्षेत्र, गेरूवा गापाका नदी तटीय क्षेत्र	बबई नदीबाट बढी कटान
२	नदी कटानका दृष्टिकोणले बढी संवेदनशील क्षेत्र	बारबर्दिया नपाको बबई नदी तटीय क्षेत्र र बाँसगढी नपा र बढैयाताल गापाको मानखोला तटिय क्षेत्र	बबई नदीबाट कटान, भविष्यमा सम्बान्धित क्षेत्रमा धेरै क्षेत्रमा असर गर्न सक्ने ।
३	भु-क्षय तथा नदी कटानका हिसावले खतराजन्य क्षेत्र	राजापुर नपा, गेरूवा गापा र ठाकुरबाबा नपा अन्तरगतका कर्णाली, गेरूवा र ओराही नदी तटीय क्षेत्र	कर्णाली नदी, गेरूवा नदी र ओराही नालाबाट कटान हुने गरेको ।

माथिको तालिकामा उल्लेख गरिएको तथ्याङ्क विश्लेषण गर्दा सबैभन्दा बढी क्षति गर्ने प्रकोपको रूपमा क्रमशः बाढी, जनावरको आतङ्क र आगलागी रहेका छन् । बर्दिया जिल्लामा रहेका पुराना विद्यालयहरू, सार्वजनिक तथा निजी संरचनाहरू प्राय प्राविधिकको परामर्श विनानै निर्माण गरिएको हुदा भुकम्पीय जोखिका दृष्टिले पनि यो जिल्ला संवेदनशील रहेको छ ।

१.७ जोखिम विश्लेषण

१.७.१ प्रकोपको प्रभावस्तर :

गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको वडास्तरिय बाढी प्रकोपको संकटासन्न स्थलहरूको विवरण/जोखिम नक्साङ्कन तल तालिका नं. १३-२३ मा उल्लेख गरीएको छ । जोखिम नक्साङ्कन विगतमा भए गरेका विपद्का घटनाहरूलाई आधार मानी विपद्बाट पूर्ण प्रभावित घरधुरीका संख्यालाई औषत मानेर निमार्ण गरीएको छ ।

विपद्को तह निर्धारणः

राष्ट्रिय आपतकालीन कार्य संचालन केन्द्र कार्य संचालन निर्देशिका अनुसार एउटा जिल्लाभित्र हुने विपदलाई आधार मानेर गरिएको छ । कुनै पनि स्तरको विपद् एकै पटकमा धेरै जिल्लामा परेमा वा विपद्ले ओगटेको भौगोलिक क्षेत्र ठूलो भएर विपद् प्रतिकार्य तथा शीघ्र पुनर्लाभका कार्यका लागि अन्तराष्ट्रिय सहयोग आवश्यक पर्ने देखिएमा संघीय सरकार, प्रदेश सरकार तथा स्थानीय तहले आफ्नै स्रोत साधनको उपयोग गरी गर्न सक्ने विपद् प्रतिकार्य तथा शीघ्र पुनर्लाभका सम्बन्धमा भइरहेको अभ्यासलाई समेत दृष्टिगत गरी विपद्को तह देहायबमोजिम निर्धारण गरिएको छ । आफ्नो आफ्नो विपद् जोखिम व्यवस्थापन ऐन अनुसार आवश्यक निर्णय गरी तत्कालको लागि विपद्को तह घोषणा गर्नेछ ।

तालिका १४ : पहाड र तराईमा विपद् तह

तह	सामान्य	मध्यम	ठूलो	उच्च (विनाशकारी)
पहाड	१,००० जनासम्म मानिस प्रभावित वा ५० जनासम्म मानिस विस्थापित वा ५ करोडसम्मको आर्थिक क्षति	२,००० जनासम्म मानिस प्रभावित वा १०० जनासम्म मानिस विस्थापित वा २५ करोडसम्मको आर्थिक क्षति	४,००० जनासम्म मानिस प्रभावित वा ५०० जनासम्म मानिस विस्थापित वा १ अर्बसम्मको आर्थिक क्षति	७,००० जनाभन्दा बढी मानिस प्रभावित वा ५,००० जनाभन्दा बढी मानिस विस्थापित वा १ अर्बभन्दा बढी आर्थिक क्षति
तराई	२,००० जनासम्म मानिस प्रभावित वा १०० जनासम्म मानिस विस्थापित वा १० करोडसम्मको आर्थिक क्षति	५,००० जनासम्म मानिस प्रभावित वा २०० जनासम्म मानिस विस्थापित वा ५० करोडसम्मको आर्थिक क्षति	१०,००० जनासम्म मानिस प्रभावित वा १,००० जनासम्म मानिस विस्थापित वा ५ अर्बसम्मको आर्थिक क्षति	१०,००० जनाभन्दा बढी मानिस प्रभावित वा १,००० जनाभन्दा बढी मानिस विस्थापित वा ५ अर्बभन्दा बढी आर्थिक क्षति

बर्दिया जिल्लाको प्रकोप नक्शांकन

बर्दिया जिल्लालाई प्रशासनिक दृष्टिले ६ नगरपालिका र २ वटा गाउपालिका (स्थानीय तह) को रूपमा बिभाजन गरिएको छ । ती स्थानीय तहको भौगोलिक अवस्थिति, जनसंख्या, सम्भावित विपद् र प्रभावित घरधुरी निम्नानुसार उल्लेख गरिएको छ-

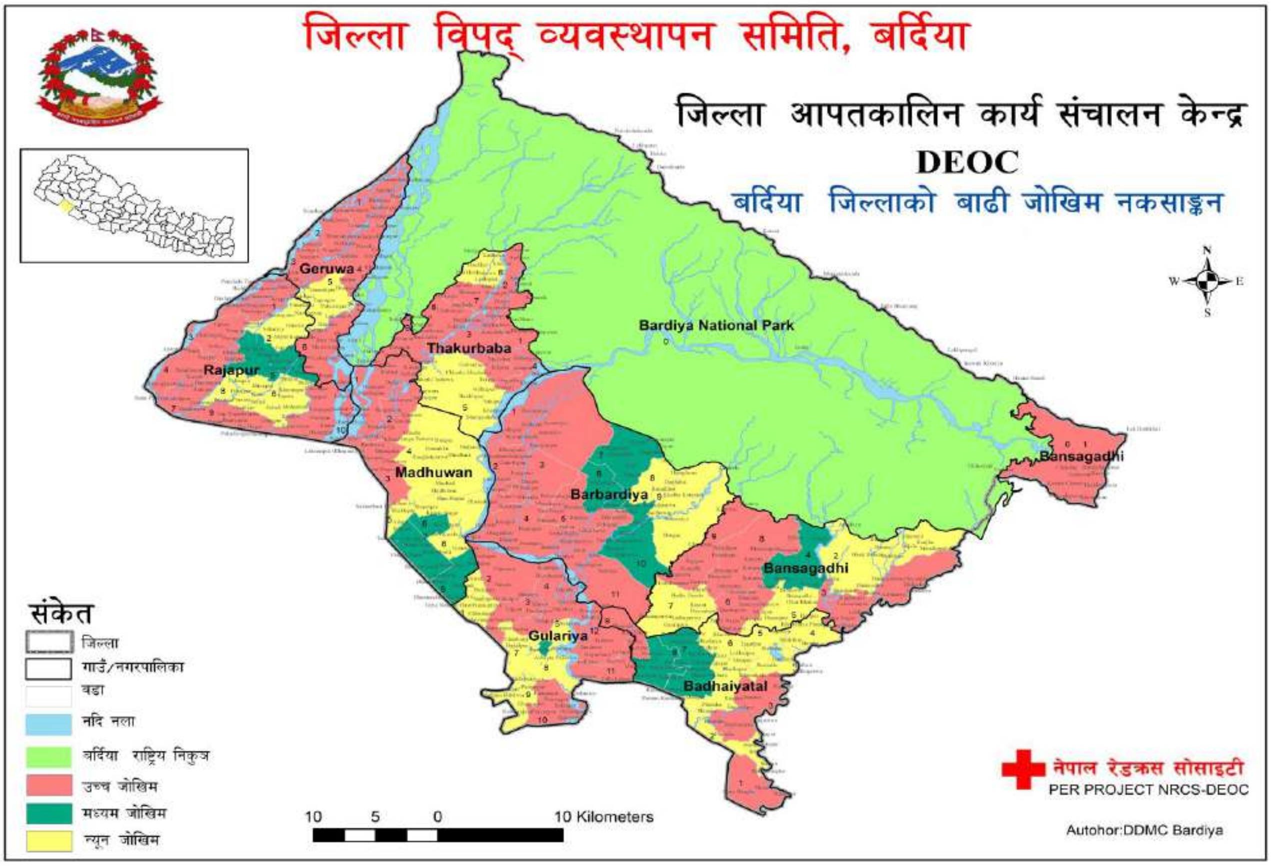

वढैयाताल गाउपालिका

क) जनसंख्या : ५२,८१८,

ख) क्षेत्रफल : ११५.१९ वर्ग कि.मि,

ग) साविक : सोरहवा, मैनापोखर, जमुनी र कालिका गा.वि.स.

घ) वडा सख्या : ९,

ङ) सिमाना : पुर्वमा बाँके जिल्ला, पश्चिममा गुलरिया नगरपालिका, उत्तरमा बासँगढी नगरपालिका र दक्षिणमा भारत देशको बहराइच जिल्ला

बाढीबाट उच्च जोखिममा रहेका क्षेत्रहरू

तालिका नं. १५

वडा नं.	समुदायको नाम	अति उच्च जोखिम	उच्च जोखिम	मध्यम जोखिम	न्यून जोखिम
१	शान्तिपुर, सानो डाफैं, ठुलो डाँफे	११०	२३६	८८४	४३
२	नकहनाला वरिपरी,फुटाहा, सितापुर, रानिपुर, शिवालय टोल	२८२	६४९	३३४	३३
३	गौडी, प्रगति टोल, साविक ७ हुलाकी रोडको उत्तर तर्फ, साविक ८ वट्नी नाला, साविक ९ पुष्पनगर, दौलतपुर, पिपल पुर	२६१	३२०	६४५	१
४	गर्न्धव बस्ती, भगरा, बुटाह, सिक्टी रिहार, गोला वस्ती	३१	२१८	५८१	११५
५	पासिपुर, भसैला, साधुपुर, मोहनपुर, जगतिया, सिक्टी रिहार, स्कुलटोल, वढैयागाउँको उत्तर र पुर्व,	३७	४१३	५००	५९
६	पेले टोल, बगदैली, कोठारपुर, चपला वस्ती, भेटनरी हुदै हुलाकरोड, लल्ला चोक	८२	३४७	६६१	८१
७	सहगापुर, राजापुर हुलाकीरोड वरीपरि, श्रीलंका टोल, कार्णालीपुर, मर्घटिया, तिलकाना, प्रगति वस्ती, रामनगर	११५	२५९	५००	३०
८	नयाँवस्ती, सितलाबजार क,ख, हुलाकी रोडको दक्षिण, दैलेखी टोल, पशुपतिबजार	१४०	४७४	३९८	१९१
९	लठ्ठवा बजार, श्रीलं का, टेसनपुर	०	८६२	३६४	०

मधुवन नगरपालिका

क) जनसंख्याः ५०,७३९,

ख) क्षेत्रफल : १२९.७३ वर्ग कि.मि.

ग) साविक : सानोश्री, ताराताल, ढोढरी र सूर्यपटुवा गा.वि.स.,

घ) वडा सख्या : ९,

ङ) सिमाना : पुर्व : बारबर्दिया नगरपालिका, पश्चिम : राजापुर नगरपालिका तथा भारत, उत्तर : बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा ठाकुरबावा नगरपालिका, दक्षिण : गुलरिया नगरपालिका तथा भारत ।

बाढीबाट उच्च जोखिममा रहेका क्षेत्रहरू

तालिका नं. १६

वडा नं.	समुदायको नाम	अति उच्च जोखिम	उच्च जोखिम	मध्यम जोखिम	न्यून जोखिम
१	दुर्गानगर,कुसुम्बा, पत्थरबोभी, इन्द्रपुर, छोड्की टडुवा, बड्की टडुवा, भर्नाटोल, डल्ला, सोमलपुर	११	५१	१०४	१६३
२	रजवारा, खैरानी, गँगावटुवा, कोठिया, सोनहा, बँगलीपुर, अम्मरपुर,	११९	१३४	१३७	१३४
३	सुकुम्वासी, भगरैया, खाता, मुक्त कमैया र भगतपुरमा	१९	३१	३२	३१
४	कोढियाफाँटा, ढोढरी उत्तरटोल, बादरभारिया, महुवा, बसन्ता, बेलवा, मचाड, ढोढरी उत्तरटोल, जब्दाटोल	२	२	८	८
५	शान्तिपुर, बरगाँउ, कृष्णानगर, राम नगर	४१	५२	३०	१३

६	सिरकैरा,नयाँ बजार, श्रीनगर, बुद्धनगर	५५	८८	९३	७९
७	गँगावस्ती, शुक्रवस्ती, दशरथ वस्ती र मुक्तकमैया वस्ती	१०	१०	१५	२०
८	टि सि एन फाँटा, बजार क्षेत्र, दुर्गापुर, गणेशपुर, शिव नगर	८०	९०	१६८	१६२
९	धर्मवस्ती, इन्द्रपुर, कुश्मा देवि, विकास टोल	३५	५३	६३	१०४

गुलरिया नगरपालिका

क) जनसंख्या : ७४,५०५,

ख) क्षेत्रफल : ११८.२१ वर्ग कि.मि,

ग) साविक : गुलरिया नगरपालिका र महोम्दपुर गा.वि.स.,

घ) वडा सख्या : १२

ङ)सिमाना : पुर्व वढैयाताल गाउँपालिका : पश्चिम : मधुवन नगरपालिका तथा भारत : उत्तर : बारबर्दिया नगरपालिका दक्षिण : भारत

बाढीबाट उच्च जोखिममा रहेका क्षेत्रहरू

तालिका नं.१७

वडा नं.	समुदायको नाम	अति उच्च जोखिम	उच्च जोखिम	मध्यम जोखिम	न्यून जोखिम
१	चौधरीटोल, नवजगरण टोल, पार्वती मन्दिर टोल, मिलन टोल, केरावारी, सँगम टोल, दर्जिटोल, छेदापुर, सगहापुर, मलरिया टोल, १६ न गाँउ, १० न गाँउ, भगरिया टोल	३३६	४३०	४६५	४३७
२	सँगम बस्ती, पण्डितपुर, पचास खल्ला, भगहर, जैनपुर, खैरापुर, पटाह	१४०	३२०	३०६	३०१
३	हरियाली, मनकामना, चेतना, उदयपुर, उदयपुर क, अनन्दनगर, शिवमन्दिर, मानिकापुर, राधाकृष्णा क, शान्तिटोल, दर्गाटोल, शँकरटोल, जानकी, राधाकृष्णा, सिकहिया, भगौटीटोल	११	१६४	५०१	२६७
४	वगही, तुलसीपुर, गणेशचोको उत्तर, तुलापुर, सानो वेचैपुर, लक्ष्मी नरायण टोल, करागार, तुरून्तपुर, हरियालीटोल, कैलाश नगर, प्रगती नगर	१३५	९२५	५४५	१४५
५	वालापुर, सोहेल्वा, सन्तोषीटोल	११०	२२०	३२१	२३१
६	भेटनरी टोल,दिपेन्द्र नगर,आनन्द टोल ,आदर्श नगर,विद्युत टोल,हस्पिटल हुदै दक्षिण,भनुभक्तटोल, शिवशँकर,शान्तिटोल, राधाकृष्णाटोल,समृद्धिटोल	१०६	५३१	२४८	२०९
७	चौगुर्जी,सर्जुनदी परी टपरा,भन्सार वरिपरि खल्ला	१०६	३०२	३४०	२३७
८	कोठिया, थपुवा, मक्तिनरायण, परसपुर, गँगानगर, सुरजपुर, टेपरा, लक्ष्मणपुर, आशापुर पकरिया	२७६	३२५	३८४	३४९
९	गोडियनपुर, टपरी, खालीपुर, प्रयागपुर, बाह्रविगहा उत्तर, डव्वा, पदमपुर, रामनगर, पण्डापुर	१९०	१२०	२०८	३७०
१०	मस्जिदिया, रत्नापुर, बाजी प्रसिया, जयरामपुर, रँगीपुर, शिवशँकर टोल, राधाकृष्णाटोल, चमनटोल, लटकनिया, दलितटोल, नयाँ प्रयागपुर, पुरानो प्रयागपुर, कालाबन्जर, थारू प्रसिया, रामजी टोल (रत्नापुर),	३६७	४१७	४०९	७७२
११	लालपुर, इन्द्रपुर, डाँडालालपुर	१६६	२६७	३८९	१७१
१२	ठुलो विक्री, सानोविक्री, भैसाही, तडुवा, सुर्जी गौडी, लालपुर, दुधा	११६	३५५	२८५	१४२

गेरूवा गाउपालिका :

क) जनसंख्या ३३,५१४,

ख) क्षेत्रफल : ७८.४१ वर्ग कि.मि,

ग) साविक : पाताभार, गोला, पशुपतिनगर र मनाउ,

घ) वडा सख्या : ६

ङ) सिमाना : पुर्व : बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज, पश्चिम : राजापुर नगरपालिका, उत्तर : कैलाली जिल्ला, दक्षिण : राजापुर नगरपालिका

बाढीबाट उच्च जोखिममा रहेका क्षेत्रहहरू

तालिका नं. १८

वडा नं.	समुदायको नाम	जम्मा घरधुरी	उच्च जोखिम घर धुरी	मध्यम जोखिम घर धुरी	न्यून जोखिम घर धुरी
१	सरखोल, भठेरा, वनखेत, वधैपुर,	९०४	१	२३	८८१
२	टिकुलीगड, राजिपुर, वनघुश्रा	८२९	०	२१	८०८
३	सनक्टी, वनक्टी, लोहारपुर	८३२	०	२१	८११
४	डिकुनिया, गद्टिोल , खल्लागाँउ, खोल्टी वजार	११६६	१	२९	११३६
५	विन्द्रा, वनजरीया, स्याउलीवजार	१२३६	०	३१	१२०५
६	सोनहाफाँटा, गुप्तीपुर, सैजनावाचपुर हात्तिखल्ला	११६८	०	२९	११३८

ठाकुरवावा नगरपालिका :

क) जनसंख्याः ४९४२०,

ख) क्षेत्रफल : १०४.५७ वर्ग कि.मि.,

ग) साविक : बगनाहा, नेउलापुर, शिवपुर र ठाकुरद्वारा गा.वि.स.,

घ) वडा सख्या : ९,

ङ) सिमाना : पुर्व : बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज, पश्चिम : बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज, उत्तर : बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज, दक्षिण : मधुवन नगरपालिका

बाढीबाट उच्च जोखिममा रहेका क्षेत्रहहरू

तालिका नं.१९ १९

वडा नं.	समुदायको नाम	अति उच्च जोखिम	उच्च जोखिम	मध्यम जोखिम	न्यून जोखिम
१	ढुम्रेनी, टाँडीपुर, खानेपानी टँकी टोल, त्रिभुवन टोल, सिँहबाहानी, सेम्रहवाफाँटा, खोदाउ, आदर्शनगर, विकास नगर, बनटुक्री, सुर्योदयटोल, सिमलपुर, भुरीगाँउ, कृष्णा नगर, बुद्धनगरटोल	०	२३४	१२३	३५
२	रानीपुर बेर्समाफाँटा, अम्वासा, अम्रेनी, कर्मलाको निमुनिया फाँटा, प्रतापपुरको काठमाण्डौ, बालाटी, पेरहानी खल्ला, खुलपुर, सतघरूवा, तीनघरूवा, सुजनपुर असपरी टोल, रानीपुर कोरनिया	२८६	१९८	१४५	६०
३	नेउलापुरको चटकपुर, मिर्चैयाको जीतपुर र मितपुर, मानपुर, जुड्पानी, गिद्धरपुर, कन्चनपुर	४१६	३३०	२०५	११५
४	खैलार, बर्गदा, सैनावर, मैनावर, बावनपुर, बगनहा	१३८	८९	५७	३१
५	गोविन्दपुर, घुम्नाफाँटा, बीरेन्द्रटोल, बनकट्टी, शाहीपुर, बनवीरपुर, ता(कया, खोनपुर, ढौंग्रहवा	२९५	२०७	१२२	६३
६	मोतीपुर, तुलसीपुर, मनिकापुर, लँकापुर, तीनघरूवा, खोकलपुर बनखेत, दक्षिण बकुवा, लठ्हवा	१७०	१२०	७३	४२

७	मुक्तिपुर, कर्मला टोल, कानपुर, सुन्दरपुर, कालीगौडी, सानीगाँउ, पहाडीपुर, भदेली, बठनपुर, बर्कापुर, गिरीटोल	३१४	१९४	११०	५५
८	गोब्रेला, उत्तरी मडेला, चित्कैया खैरानी टोल, सुखड, सुतैया, घोघीपुर, मदनपुर	१८२	१२७	७४	४७
९	बेतहनी र मिठुनिया, वानतरिया, खुसलपटुवा, शिवपुर गाँउ, ठाकुरद्धारा गाँउ, बानुगाँउ	५९	४४	२९	१८

बाँसगढी नगरपालिका :

क) जनसंख्याः ६३,२५२,

ख) क्षेत्रफल : २०६.०८ वर्ग कि.मि,

ग) साविक : डेउढाकला, मोतिपुर र वेलुवा गा.वि.स.,

घ) वडा सख्या : ९ ,

ङ) सिमाना : पुर्व : बाँके जिल्ला, पश्चिम : बारबर्दिया नगरपालिका , उत्तर : बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज, दक्षिण : बढैयाताल गाउँपालिका

बाढीबाट उच्च जोखिममा रहेका क्षेत्रहहरू

तालिका नं. २०

वडा नं.	समुदायको नाम	अति उच्च जोखिम	उच्च जोखिम	मध्यम जोखिम	न्यून जोखिम
१	चेपाँग, खोटे, कुरूल्ले, बटुल्ले, भगँहा	८२	१७८	१८०	१२०
२	अमैया, बनमुरवा, बेतहनी, हजारी बगिया, भुरिया, नयाँवस्ती, राभाँ, विजौरा, अक्षरिया, पुर्व नौलो बागिया, रंगीटोल	१८७	५६६	६७७	३५
३	महादेवा, सुन्दरवस्ती, बेलवा पुर्व गाँउ, लखना, शन्तिपुर, लक्ष्मणपुर, उत्तर भकारी (चमकपुर), सल्यानी टोल, गौडी, खल्ला भकारी	६४	७६१	६२४	२२९
४	अस्नेरी,नेवाडा, मदहा, बठुवा, लक्ष्मणपुर, पहाडीपुर, शँखरिया, भगरपुर	३७	७०९	८८९	३३४
५	खानेपानी टोल, फिल्महल टोल, उत्तर रामपुर, मिलनचोक, हस्नापुर तथा कर्णालीपुर, बाह्र विगहा, हाउपुर, दक्षिण रामपुर, मोतिपुर	१६८	४९१	५४३	१८९
६	नारायणपुर, पुर्वी दमौली, रिहारपुर, मोतीपुर पश्चिम भाग, प्रगती नगर, १० नं. टोल, दंगपुर, दमौलि, अमेलिया, जाजरकोटी टोल	३९	४३०	७३९	२४९
७	बड्की डेउडा, गौडी, राधा कृष्णा टोल, चौधरीपुर, गौरीपारा, सगहापुर, बोभनपुर, कालावन्जर, छोट्की डेउडा, हरैया, पर्सोहवा, बड्की डेउडा	१००	३३५	३५१	४७
८	बनगौडी, लक्ष्मणा पुर्वीटोल, रेसमटोल, खैरापुर टोल, ककौरा चौक, बेलौली, पश्चिम पहाडीपुर, भैसासुर, रिहारपुर, दाँगपुर	२३२	४९७	६०२	१०७
९	थुमनी, दुर्गाफाँटा, खैरानी टोल, शान्तिनगर, कनैठी, तोरैया, तिकुनुवा, पहाडीपुर	२०७	६९८	६०२	१०६

राजापुर नगरपालिका :

क) जनसंख्या ६०,८३१,

ख) क्षेत्रफल : १२७.०८ वर्ग कि.मि.,

ग) साविक : राजापुर, भिम्मापुर, दौलतपुर, मानपुरटपरा, बदालपुर, नयाँगाँउ र खैरीचन्दनपुर गा.वि.स.,

घ) वडा सख्या : १०,

ङ) सिमाना : पुर्व गेरूवा गाउँपालिका, पश्चिम कैलाली जिल्ला, उत्तर कैलाली जिल्ला तथा गेरूवा गाउँपालिका, दक्षिण भारत बाढीबाट उच्च जोखिममा रहेका क्षेत्रहहरू

तालिका नं. २१

वडा नं.	समुदायको नाम	उच्च जोखिम घर धुरी	मध्यम जोखिम घर धुरी	न्यून जोखिम घर धुरी
१	टिहुनी, दौलतपुर, चनौरा, भदाली टोल, प्रेमनगर, मुर्गहवा, सोनाहा, दुर्गानगर, धोविनपुर, मैलाबरगद्दी, सिन्द्रा	२	६४	१०२२
२	नयाँगाउ, बरगद्दी, बिपतपुर, डाँडाटोल, सोहरीया, चैनपुर	२	६१	९६९
३	सिन्द्रा, मुरैया, बसन्ता, तिघ्रा, रजपुरूवा, टेडीया, चख्खापुर	२	५९	९४४
४	संघर्षनगर, दलई, अनन्तपुर, खल्लाटोल	४	१०३	१६४४
५	जयपुर, भौरा, टंकीटोल	३	७२	११४३
६	कोईली, मौवा, झब्टी, जोगीपुर	२	६४	१०२६
७	शंकरपुर, भालुफाँटा, लालचीपुर, बेलासा	१	४०	६३१
८	काफ्लेटोल, कोईलीगाँउ, बन्जारीतारा, ओस्ताजपुर, मनीपुर,भोगपुर, सुकुम्वासीटोल, भिम्मापुर, धोबिनपुर	२	५९	९४२
९	मैलानाला, ईश्वरीगञ्ज, दलैपुर, बनियापुर, चैनपुर, दुर्गानगर, गोडीयाना	२	५१	८१४
१०	लालपुर, भप्टी, ढुण्डीपुर, मझरा, पहाडीपुर	३	७०	१११४

बारबर्दिया नगरपालिका :

क) जनसंख्या : ७२,५३३,

ख) क्षेत्रफल : २२६.०९ वर्ग कि.मि

ग) साविक : धधवार, मगरागाडि, पदनाहा र बनियाभार स्थानीय तह,

घ) वडा सख्या : ११

ङ) सिमाना : पुर्व : बाँसगढी नगरपालिका, पश्चिम : मधुवन नगरपालिका, उत्तर : ठाकुरवावा नगरपालिका र बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज, दक्षिण : गुलरिया नगरपालिका बाढीबाट उच्च जोखिममा रहेका क्षेत्रहरू

तालिका नं. २२

वडा नं.	समुदायको नाम	अति उच्च जोखिम	उच्च जोखिम	मध्यम जोखिम	न्यून जोखिम
१	राजीपुर, सैलाही, छोट्कीपुर, लँगहवा, मदरहवा, जमुनिया र जमुना फुलवारी ,पहाडीपुर, दाँगपुर, मुर्गीहवा, कुसुम डाँडा, भँगहा, जोधीपुर	५७३	१७१	१५९	१३७
२	बेपत्तापुर, गिद्धरपुर र शान्तिपुर, लठठहवा, लामी दामार, हस्नापुर, दाँगपुर, घोघीपुर, जीतपुर, ढुग्राही, कुसुम डाँडा, पाँचघरूवा, नरायणपुर, बड्कापुर	३२७	३४२	२३५	१६०
३	तँगवापुल, बज्जा, बेलौली, झुन्डीपुर, बनगाइ, खुरखुरे, बनहुवाफाँटा, लक्ष्मणपुर, रामपुर, मरघतान टोल, झक्कीपुर ,जव्वरपुर र लालपुर, भैसाखानी, सेमरहवा, राजीवस्ती, नेपालँगज	६८५	५४१	२७१	१०६
४	पदनहाबजारको वरिपरि, तरानगर, बैरिया र ज्वालागिरी, जगतिया, खैरानी, घोरपित्ता, रानीपुर, बर्बाता र सर्जीपुर, गुरूवागाँउ, फत्तेपुर	३१२	४६८	३६९	१४९
५	बनघुस्री, बबुवाफाँटा, बरबर्दिया, मगरागडी, तर्कापुर, शदाशिवा, पत्थरपुर, धोविया, जव्दहवा	२०१	४०४	३४३	६०
६	पत्थारडाँडा, गिरीटोल, कोठारपुर, जयपुर, गुलरा(गुमस्ता), गुलरा ,जोगनटोल, सिउरिया, बाहुनटोल, मन्दिर टोल, खाडा वस्ती, सम्झाना, भातपुर, दक्षिणटोल, मनिकापुर, दुल्लीपकरिया, शक्तिनगर,	६२५	४०६	२५७	१८५

वडा नं.	समुदायको नाम	अति उच्च जोखिम	उच्च जोखिम	मध्यम जोखिम	न्यून जोखिम
७	सोनपुर, सिउनिया, हर्नवा, घुस्रा, राजीपुर, जकार र शिवनगर	२०१	४२८	५१०	२७९
८	भगतपुर, राजकुला टोल, अलवलवा टोल, श्रीलँका, नहरदेखि उत्तर, गाँउदेखि उत्तर पश्चिम, सम्भाना, उत्तर थानफेना, थानफेना, बरगदी, कालिका	२७१	४८४	४६३	२०५
९	खल्ला कतर्निया, पर्सौहवा, मथिल्लो बनगाई, बनगाई बनखेत, सुकुम्वासी (जम्ली टोल)	१७५	३६०	४११	६३
१०	हौसलपुर, गुमस्ता, डफैया, मेरैया, बैदा, सिमरहवा, लम्कीफाँटा, विजय नगर	४७८	६१५	४३४	४०३
११	खुन्तीपुर, जव्दी, बेलभार, फचकहवा, अकलघरवा, शान्तिटोल	१९०	२२९	३६०	४४५

१.७.२ विषयगत क्षेत्रका अगुवा तथा सहयोगी संस्थाको विवरण :

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठकले बर्दिया जिल्लामा २०८० सालको लागि पनि साविक कै ९ वटा विषयगत क्षेत्रलाई निरन्तरता दिई विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना पास गरी कार्यान्वयन गर्ने निणर्य गरेको छ । स्थानीय तहमा रहेका सम्बन्धित गाउपालिका/नगरपालिकामा शाखा/इकाईको रूपमा रहेकाले गाउँपालिका/नगरपालिकाको अगुवाइमा विषयगत क्षेत्र परिचालनमा जोड दिदै स्थानीय तहलाई बढी जिम्मेदार बनाउने प्रयास गरिएको छ । विषयगत क्षेत्रमा नेतृत्व प्रदान गर्ने जिल्लास्थित सम्बन्धित निकायहरु (Cluster Leads) सँग समन्वय गरी मानवीय गतिविधि सञ्चालन गर्नका लागि निम्नलिखित विषयगत क्षेत्रहरु (Clusters) गठन गरिएको छ । साथै क्षेत्रसँग सम्बन्धित सहयोगी निकायहरूको विवरण तपसिल बमोजिम उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. २३ : बिषयगत क्षेत्रहरू, अगुवा संस्था र सदस्यहरू

बिषयगत क्षेत्रहरू	अगुवा संस्था	सदस्यहरू	
१) समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	जिल्ला समन्वय समिति, नेपाली सेना, सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल, नेपाल प्रहरी, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	DEOC, नेपाल टेलिकम स्थानीय एफ.एम., पत्रपत्रिका नेपाल पत्रकार महासंघ, राष्ट्रिय अनुसन्धान, कर्णाली वेसीन कार्यालय, CSDR/PA, KMJS Nepal, RKJS
२) खोज तथा उद्धार	जिल्ला प्रशासन कार्यालय,	नेपाली सेना, सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल, नेपाल प्रहरी, गाउँपालिकाहरू, नगरपालिकाहरू, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	DEOC, राष्ट्रिय अनुसन्धान जिल्ला कार्यालय, ईलाका प्रहरी कार्यालयहरू, बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय, ठाकुरद्वारा NRCSSC/CDMC
३) गैर खाद्य सामग्री र शिविर व्यवस्थापन	शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग, संघीय आयोजना कार्यान्वयन इकाइ, नेपालगञ्ज र नेपाल रेडक्रस सोसाइटी बर्दिया शाखा	सामुदायिक वन उपभोक्ता महासघ, सुरक्षा निकाय, एक्सन एड नेपाल, युनिसेफ, डिभिजन वन कार्यालय, प्लान नेपाल	DEOC, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति (प्राविधिक शाखा, शिक्षा शाखा) उद्योग व्यापार संघ, गैसस महासंघ, कमैया महिला जागरण समाज CARE Nepal
४) खाद्य तथा गोदाम व्यवस्थापन	कृषि ज्ञान केन्द्र सम्पर्क कार्यलय, गुलरिया	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय तहका कृषि शाखाहरू, नेपाल प्रहरी, जिल्ला समन्वय समिति विश्व खाद्य कार्यक्रम रेडक्रस, एक्सनएड नेपाल	नेपाल खाद्य संस्थान राजापुर, कमैया महिला जागरण समाज नेपाल, गैसस महासंघ, जिल्ला खाद्य अधिकार संजाल, उद्योग वाणिज्य संघ, राधाकृष्ण जनसेवा केन्द्र

बिषयगत क्षेत्रहरू	अगुवा संस्था	सदस्यहरू	
५) खानेपानी तथा सरसफाई	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय बाँके फिल्ड कार्यालय बर्दिया	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, वेस बर्दिया, जनजागरण महिला संघ	युनिसेफ, प्लान, कमैया महिला जागरण समाज नेपाल
६) संरक्षण	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	जिल्ला वालकल्याण समिति नेपाल प्रहरी, जि.स.स. युनिसेफ, एक्सन एड् नेपाल, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, प्लान नेपाल	कमैया महिला जागरण समाज नेपाल, दलित महिला उत्थान संघ, माइती नेपाल, शक्ति समुह, ओरेक नेपाल वि. ग्रुप
७) स्वास्थ्य तथा पोषण	स्वास्थ्य कार्यालय, बर्दिया	जिल्ला अस्पताल, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्ला समन्वय समिति, नेपाल रेडक्रस, आयुर्बेद अस्पताल	सरकारी स्वास्थ्य सेवा प्रदायक निकायहरू, युनिसेफ, सेभ द चिल्ड्रेन, जनजागरण महिला संघ, सामुदायिक स्वास्थ्य केन्द्रहरू, औषधि व्यवसायी संघ वि. ग्रुप
८) आपत्कालीन शिक्षा	शिक्षा बिकास तथा समन्वय इकाई	सम्वन्धित स्थानीय तहमा रहेका शिक्षा बिकास शाखाहरू, जिल्ला समन्वय समिति, एक्सन एड् नेपाल युनिसेफ, प्लान नेपाल, जिल्ला समन्वय समिति	प्याब्सन, एन प्याब्सन आरकेजेएस, बेस बर्दिया, कमैया महिला जागरण समाज नेपाल
९) पुनःस्थापना तथा पुनर्निर्माण	शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग, संघीय आयोजना कार्यान्वयन इकाइ, नेपालगञ्ज डिभि(जन कार्यालय	डिभिजन वन कार्यालय, खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय बाँके, फिल्ड कार्यालय बर्दिया, बबई सिंचाई आयोजना, नेपाल विद्युत प्राधिकरण, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति (प्राविधिक शाखा)	सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिहरू, नेपाल टेलिकम, जिल्लामा कार्यरत अन्तर्राष्ट्रिय गैससहरू, एक्सन एड नेपाल, केयर नेपाल, कमैया महिला जागरण समाज, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी

नोट : बिभिन्न क्षेत्रसँग सम्बन्धित निकायहरूको सम्पर्क व्यक्ति र सम्पर्क नम्बर विषयगत अनुसूचीहरूमा राखिएको छ ।

१.७.३ निकायगत भूमिका तथा जिम्मेवारी

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको ध्येय विपद्बाट उत्पन्न हुन सक्ने मानवीय तथा भौतिक क्षतिहरूलाई सकेसम्म कम गर्नुको साथसाथै विपद्का घटना भै हालेमा विपद् प्रभावितलाई तत्काल उद्धार तथा राहत सहयोग उपलब्ध गराउनु हो । बर्दिया जिल्लामा विपद्को अवस्थामा हुन सक्ने मानवीय तथा भौतिक क्षतिलाई न्यूनीकरण गर्न तथा प्रतिकार्यलाई छिटो, छरितो, ब्यवस्थित तथा जवाफदेही बनाउन मानवीय सहायताको क्षेत्रमा कार्यरत निकायहरूको पहिचान, पहुँच आँकलन र त्यस्तो महत्वपूर्ण समयमा कसरी सहयोग गर्न सकिन्छ भन्ने कुरा यकिन गर्न अति आवश्यक हुन्छ । त्यसैले, ती निकायहरूको जिल्लामा पहुँच तथा कार्यक्रमको प्रकृतिलाई तालिका नं. २४ मा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. २४ : निकायगत भूमिका तथा जिम्मेवारी :

क्र.सं.	निकायको नाम	जिम्मेवार व्यक्ति	जिम्मेवारी
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, बर्दिया	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	विपद् जोखिम व्यवस्थापन ऐन, २०७४ पहिले संलेषण गरेको व्यवस्था वमोजिम गठित जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको सामान्य कार्य शर्तहरू : विपद् जोखिम व्यवस्थापन र उद्धारको कार्यमा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिहरू संग समन्वय गर्ने वा समन्वय गर्न लगाउने । जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक गरी प्रदेश विपद् व्यवस्थापन समिति, गृह मन्त्रालय मार्फत कार्यकारी समितिमा पेश गर्ने । स्थानीय तहहरूमा रहेका स्थानीय विपद व्यस्थापन समितिबाट संचालित राहत तथा उद्धारको कार्यको अनुगमन गर्ने र संचालित कार्यमा आवश्यक सहयोग गर्ने । समय-समयमा विपद् राहत उद्धार कार्यमा भैरहेको प्रगतिको बारेमा क्षेत्रीय तथा केन्द्रीय विपद् व्यवस्थापन समितिलाई जानकारी दिने । संघीय कार्यकारी समिति, गृह मन्त्रालय तथा प्रदेश विपद् व्यवस्थापन समितिबाट प्राप्त निर्देशनका आधारमा कार्य संचालन गर्ने । वाह्य सहयोगका लागि सरकारी र गैरसरकारी निकायका वीच समन्वय वैठकको आयोजना गर्ने । वाह्य सहयोगका लागि सरकारी निकाय, राष्ट्रसंघीय निकाय, राष्ट्रिय/ अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था, ब्अतष्यल ब्mरमीक्, रेडक्रस अभियानका सदस्य लगायतका निकायहरूकावीच प्रतिकार्यको समीक्षा गर्न वैठक संचालन गर्ने । क्षतिको २४ घन्टा भित्र क्ष्द्ब मोवाइल एप्लीकेशन मार्फत विवरण सङ्कलन गर्ने । बहु विषयगत प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा, आवश्यकता अनुसार थप लेखा जोखा गर्ने निर्णय गर्ने र संङ्कलित तथ्याङ्क विश्लेषण र सम्प्रेषण गर्ने ।
२	जिल्ला समन्वय समिति, बर्दिया	जिल्ला समन्वय अधिकारी	समन्वयात्मक कार्यमा सहयोग गर्ने । आवास तथा पुनःस्थापना कार्य गर्ने । स्रोत (आर्थिक, भौतिक, मानविय श्रोत) परिचालन तथा समन्वय गर्ने ।
३	स्थानीय तहहरू (स्था(नीय विपद् व्यवस्थापन समिति	प्रमुख/अध्यक्ष	विपद् जोखिम व्यवस्थापन र उद्धारको कार्यमा सुरक्षा निकाय, वडा विपद् व्यवस्थापन समिति, सामुदायिक विपद् जोखिम व्यवस्थापन समितिसंग समन्वय गरी सोही अनुसार परिचालन गर्ने । जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, प्रदेश विपद् व्यवस्थापन समितिमा विपद् लेखाजोखाको प्रतिवेद पेश गर्ने । स्थानीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना अनुसारका विषयगत क्षेत्र र सहयोगी निकायहरू समन्वय गरी तत्काल उद्धार तथा राहत कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने । जिल्ला आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द र प्रदेशस्तरीय आपतकालिन कार्यसञ्चालन केन्द्रमा विपद्का घटना र सोको प्रभाव बारे जानकारी गराउने । विपद् लेखाजोखा मार्गदर्शनले तोकेको ढाँचामा फारम छपाई तयारी अवस्थामा राख्ने । लेखाजोखाका लागि आवश्यक जनशक्ति तयारी अवस्थामा राख्ने । तत्काल प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा गर्न लगाउने ।
४	सुरक्षा निकाय (नेपाली सेना, सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल, नेपाल प्रहरी र नगर प्रहरी)	प्रमुख तथा प्रतिनिधि	प्रमुख जिल्ला अधिकारीको मातहतमा रही खोज तथा उद्धार कार्यको नेतृत्व तथा उद्धार कार्य गर्ने । बिशेष सुरक्षा व्यवस्था मिलाउने । विषयगत समितिमा रही सहयोग गर्ने ।

क्र.सं.	निकायको नाम	जिम्मेवार व्यक्ति	जिम्मेवारी
५	राजनितिक दलहरु	दलका प्रमुखहरु	समन्वय तथा स्रोत संकलनमा सहयोग । जनपरिचालन गर्ने ।
६	जिल्ला आपतकालिन कार्य संञ्चालन केन्द्र	विपद् सम्पर्क व्यक्ति	प्रमुख जिल्ला अधिकारीको मातहतमा रही सूचना संकलन, समन्वय र सम्प्रेषण गर्ने । विषयगत समितिमा रही सहयोग गर्ने । सबै सरोकार निकायसंग समन्वय र सहकार्य गर्ने । स्थानीय तहको क्षमता अभिवृद्धिका लागि सहजिकरण गर्ने । सुचना संचार समुदाय देखि केन्द्रसम्म प्रभावकारी बनाउने । स्रोत साधन तथा मानव स्रोतको खाडल (Gap) पहिचान गरी अभाव पूरा गर्ने । विपद्का सबै सूचनाहरूलाई एकरूपता दिदै एकद्वार प्रणाली मार्फत सम्प्रेषण गर्ने ।
७	जिल्ला अगुवा सहयोगी निकाय DLSA/Action Aid Nepal	कार्यक्रम सँयोजक	विषयगत सदस्य संस्था (राष्ट्रिय/अन्तर्राष्ट्रिय गैसस, सरकारी निकाय, राष्ट्रसंघीय निकाय, रेडक्रस अभियानका सदस्य आदि)का बीचमा उपयुक्त विषयगत समन्वय संयन्त्र स्थापना तथा व्यवस्थापन गर्ने । जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, विषयगत अगुवा निकाय, सरकारी निकाय, नागरिक समाज तथा अन्य सरोकारवाला निकायबीच समन्वय गर्ने । विषयगत क्षेत्रका सहभागीहरू सम्बन्धित नीतिगत मार्गदर्शन तथा प्राविधिक मापदण्डका वारेमा जानकारी राख्दछन् र सोही मापदण्डका आधारमा प्रतिकार्य गर्दछन् भन्ने कुराको प्रत्याभूति गराउने । विषयगत क्षेत्रका कार्यसमूहको प्रभाव र कार्यान्वयन योजनाको प्रगतिको समीक्षा गर्न तथा प्रतिवेदन र प्रभावकारी सूचना प्रवाहको प्रत्याभूति दिन प्रभावकारी अनुगमन संयन्त्र स्थापना गर्ने । मानवीय सहायतामा संलग्न साझेदार संस्थाका कर्मचारीको क्षमता विकासका लागि तालिम संचालन गर्न सहयोग गर्ने ।
८	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	सभापति	खाद्य, गैर खाद्य सामाग्री तथा अस्थाई आवास व्यवस्थापनमा सहयोग गर्ने । आपतकालीन आवास तथा बन्दोबस्ती (Logistic) व्यवस्थापनमा सहयोग गर्ने । विपद् व्यवस्थापनमा संलग्न जनशक्तिको क्षमता विकासका लागि तालिम संचालन गर्न सहयोग गर्ने । विपद् सर्वेक्षणमा संलग्न हुने ।
९	जिल्ला स्थित विषयगत सरकारी कार्यालय र स्थानीय तहमा रहेका विषयगत शाखाहरू	कार्यालय तथा शाखा प्रमुखहरू	स्थानीय स्तरको विषयगत समितिमा रही क्षेत्रगत अगुवा भूमिका निर्वाह गर्ने । सम्बन्धित कार्यालयको आपतकालीन योजना निर्माण गर्ने । वडा तथा समुदाय स्तरमा विपद् व्यवस्थापन तथा प्रतिकार्य समूह निर्माण गरी लागु गर्ने ।
१०	उद्योग वाणिज्य/ व्यापार संघ	अध्यक्ष	सुख्खा तथा तयारी खाना RTE जस्तैः चिउरा, भुजा, विस्कुट आदि, खाद्य सामग्री संकलन वितरण र व्यवस्थापनमा सघाउने ।
११	यातायात व्यवसायीहरू	अध्यक्ष	राहत तथा उद्धार कार्यका लागि यातायातका साधनहरू र जनशक्ति उपलब्ध गराउने ।
१२	संचार माध्यम	नेपाल पत्रकार महासंघ, सञ्चार कर्मीहरू	सहि सूचना संकलन विश्लेषण तथा सम्प्रेषण गर्ने ।
१३	गै.स.स.महासंघ, राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय गै.स.स.	प्रमुख तथा प्रतिनिधि	मानवस्रोत परिचालन गर्ने । स्रोत संकलनमा सहयोग गर्ने । गै.स.स. वीच समन्वय । क्षमता विकास तथा सहजिकरण कार्य गर्ने ।

२.१ जिल्लास्थित स्रोत-साधनको आँकलन

तालिका नं.: २५ आवश्यकताको लेखाजोखा तथा खाडल (Gap's) को पहिचान

क्र. स.	खाडल (Gap's)	खाडल (Gap's) पुरा गर्न पुर्वतयारी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोग गर्ने प्रतिवद्धता	समय सिमा	संयोजक
१	तथ्यांक संकलन र विषयगत तथ्यांक संकलनमा समस्या	मोवाइल एप्लीकेशन मार्फत तथ्यांक संकलनका लागि IRA, MIRA फर्मेटबारे तालिम, ACT को व्यवस्थापन IRA, MIRA /CSDA सूचना लिने फर्मेटको छपाइ गर्ने मोवाईल डाटा मार्फत तथ्यांक संकलन गर्न प्रयास गर्ने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति,नेपाल रेडक्रस, डिईओसी,	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति) जि.स.स., एक्सन एड, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी,	असार मसान्त सम्म	श्री लोक प्रसाद ढकाल (प्र.अ.) कृष्ण प्रसाद गौतम (सभापति) सुनिता तिवारी-परियोजना अधिकृत/ एक्सन एड नेपाल
२	खोज तथा उद्धार सामाग्रीको कमी	खोज तथा उद्धारका सामाग्री -(जस्तै रवर ट्युव, डुंगा, डोरी, लाइफज्याकेट) तीनवटै सुरक्षानिकाय र आठ ओटै स्थानीय तहमा भण्डार गर्ने ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय (जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति)	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, रेडक्रस,	असार मसान्त सम्म	श्री लोक प्रसाद ढकाल (प्रशासकीय अधिकृत)
३	सुरक्षा निकायमा पौडी खेल्ने जनशक्तिको कमी	सुरक्षा निकायका करीव ९० जनालाई (जिल्ला र इलाकामा गरी) पौडी सम्वन्धी ७ दिने तालिम दिने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	स्थानीय तह	असार मसान्त सम्म	स्थानीय तहका प्रमुखहरू
४	जिल्लामा गैर खाद्य सामाग्रीको अभाव (एन.एफ.आई किट)	करीव ५००० परिवारलाई पुग्ने गैर खाद्य सामाग्रीको वन्दोवस्ती गरी ८ वटा स्थानीय तहमा स्टक गरी राख्ने	जिल्ला समन्वय समिति, न.पा., गा.पा., (स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिहरू), नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	जि.स.स., नपा, गा.पा., एक्सन एड नेपाल, केयर नेपाल, विश्व खाद्य, खाद्य संस्थान राजापुर, युनिसेफ	असार १५	(जिल्ला समन्वय अधिकारी, स्थानीय तहका प्रमुखहरू, कृष्ण प्रसाद गौतम सभापति, (रेडक्रस) सुनिता तिवारी परियोजना अधिकृत,
५	विपद्को समयमा कम्तिमा ७२ घण्टा सम्म पुग्ने सुख्खा खाद्य सामाग्रीको अभाव	करीव ५००० परिवारलाई पुग्ने सुख्खा खाद्य सामाग्रीको वन्दोवस्ती गरी ८ वटा स्थानीया तहले स्टक गरी राख्ने	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिका कृषि शाखाहरू	स्थानीय तह, उद्योग वाणिज्य संघहरू, विश्व खाद्य, खाद्य संस्थान राजापुर,	असार १५	स्थानीय तहका ब्यवस्थापन समिति, जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति

क्र.स.	खाडल (Gap's)	खाडल (Gap's) पुरा गर्न पुर्वतयारी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोग गर्ने प्रतिवद्धता	समय सिमा	संयोजक
६	वर्षात भन्दा पहिले बाढी संकटासन्नता पहिचान र रोकथामका कार्य गर्न नसकिएको	वर्षात भन्दा पहिले बाढी संकटासन्नता पहिचान र रोकथामका कार्य गर्न	स्थानीय तहहरू, जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति, जल उत्पन्न प्रकोप बबई, ओराही नदी नियन्त्रण कार्यालय, कर्णाली नदी नियन्त्रण कार्यालय	जिसस, स्थानीय तह, नेरेसो, सिएसडिआर,	असार मसान्त सम्म	स्थानीय विपद् ब्यवस्थापन समिति, जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति
७	अन्तर संस्था समन्वयको कमी (संस्थाहरू वीच अस्वस्थ प्रतिस्पर्धा) राहत एउटै स्ट्याण्डर्ड नभएको	स्थानीय तहले विषयगत क्षेत्र हरूको छुट्टा छुट्टै प्रतिकार्य योजना बनाइ कार्यान्वयन गर्ने । (स्थानीय तहको प्रतिकार्य योजना जिल्ला विपद् प्रति कार्य योजनामा समावेस गराउने)	सम्पूर्ण स्थानीय तह, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र क्षेत्रगत अगुवा निकायहरू	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय गैससहरू	असार मसान्त	स्थानीय तहका प्रमुखहरू, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्ला अगुवा सहयोगी संस्था (Action Nepal)
८	प्रभावित स्थलमा जानका लागि बाटोको समस्या	हेलिकप्टर तथा मोटर वोटको व्यवस्था गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	जिल्ला समन्वय समिति, सुरक्षा निकाय, राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय गैससहरू	आवश्यकता अनुसार	जिल्ला प्रशासन, स्थानीय तहहरू, प्रहरी, सेना र सशस्त्र प्रहरी, नगर प्रहरी
९	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको सक्रियता वढाउने ।	गाँउपालिका, नगरपालिकामा राहत सामाग्री तयारी अवस्थामा राख्ने । आपतकालिन कोष स्थापना गरी राख्ने । कर्मचारीहरूलाई तयारी अवस्थामा रहन र बर्षातको समयमा विदा नलिने वारेमा पत्राचार गर्ने । स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति लाई अभिमूखिकरण गर्ने ।	स्थानीय तहहरू, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	सम्वन्धित् गाँउपालिका, नगरपालिकामा काम गर्ने संस्था	निरन्तर	नगरपालिका/ गाउँपालिका प्रमुखहरू
१०	DEOC मा स्थायी प्रकृतिको जनशक्तिको व्यवस्थापन	DEOC मा दक्ष जनशक्तिलाई निरन्तरता दिने र तालिम दिने अधिकृत स्तरको कमाण्डमा DEOC लाई निरन्तरता दिने	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	जिल्लामा कार्यरत अन्तराष्ट्रिय गैससहरू	निरन्तर	लोक प्रसाद ढकाल (प्रशासकिय अधिकृत जि.प्रशासन कार्यालय)

क्र.स.	खाडल (Gap's)	खाडल (Gap's) पुरा गर्न पुर्वतयारी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोग गर्ने प्रतिवद्धता	समय सिमा	संयोजक
११	प्रत्येक स्थानीय तहमा स्थानीय आपतकालिन कार्यसञ्चालन केन्द्र स्थापना गर्ने	सबै स्थानीय तहमा विपद् सूचना संयन्त्र तयार गर्ने विपद् फोकल पर्सनलाई सूचना व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम दिने । दक्ष जनशक्तिको अभिलेख तयार गर्ने ।	सम्पूर्ण स्थानीय तहका प्रमुखहरू	स्थानीय विपद् तथा जलवायू उत्थानशील समिति	अषाढ मसान्त	सम्पूर्ण स्थानीय तहका प्रमुखहरू

२.२ भौतिक साधन श्रोतको आवश्यकता :

तालिका नं.: २६

सामाग्रीको विवरण	आवश्यकता	जिल्लामा श्रोत	संभावित सहयोग
सामग्री ढुवानी ट्रक र ट्रिपर	५ नगरपालिका र २ गाउँपालिकामा	गु.न.पा.संग २ ट्रिपर र १ ट्य्राक्टर जि. प्रहरी र शसस्त्र प्रहरीसंग १,१ ट्रक	स्थानीय तह
जनशक्ति तथा खाद्यान्न ओसार पसार साधन र जिप हलुका सवारी		जि.प्रहरी	जिल्ला प्रहरी, WFP, NRCS
गोदाम राहत सामाग्री भण्डारका लागि	२५० मे.टन क्षमता भएको २ वटा गोदामघर (गुलरिया न.पा.मा १ र राजापुरमा १)	राजापुर खाद्य संस्थान १	स्थानीय तह, स्थानीय तथा अन्तराष्ट्रिय गै.स.स.हरू
मान खोलामा वाढी पूर्व सूचना प्रणालीको स्थापना	वर्षा मापन केन्द्र र सूचना संयन्त्र		जिल्ला समन्वय समिति
ओराही खोला वाढी पूर्व सूचना प्रणालीको स्थापना			ठाकुरबाबा र मधुवन नगरपालिका
न्याफ्टिङ्ग वोट उद्धार सामाग्री	२ थान		जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जिल्ला समन्वय समिति, स्थानीय तह र अन्य सहयोगी निकाय
सुरक्षित आवास (उच्च मचान)	१० वटा(गु.न.पा.४, बारबर्दिया ३, राजापुर न.पा.३ वटा)		स्थानीय तह, प्रदेश सरकार, केन्द्र सरकार र दातृ निकायहरू

२.३. सामान्य प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्य

- विपद् व्यवस्थापनका विविध उद्देश्यका लागि विषयगत क्षेत्र भित्र र वाहिर समन्वयात्मक संयन्त्र स्थापना गर्ने ।
- सुरक्षा निकायका कर्मचारी तथा रेडक्रसका स्वयंसेवकहरूलाई खोज तथा उद्धार सम्बन्धी तालिम दिने ।
- गैरखाद्य सामग्री तथा अन्य प्रतिकार्य सामग्रीहरूको संकलन तथा भण्डारण ।
- जिल्लास्तरमा कार्य संचालन विधि सहित आपत्कालीन प्रतिकार्य कोष स्थापना गर्ने ।
- विपद् प्रतिकार्य सम्बन्धी कृतिम घटना अभ्यास तथा नमूना अभ्यास संचालन गर्ने ।
- कोभिड १९ को संक्रमण न्यूनीकरणका लागि कन्ट्र्याक्ट ट्रेसिङ, टेष्ट र ट्रिटमेन्ट लगाएत सम्पूर्ण स्वास्थ्य मापदण्ड पूरा गर्नका लागि क्वारिनटिन, आईसोलेसन, स्वस्थ्य सामग्री र स्वास्थ्यकर्मी तयारी अवस्थामा राख्ने तथा परिचालन गर्ने ।

यसैगरी, मौसम पूर्वानुमान गरी नदी तटीय समुदायका वासिन्दाहरूलाई वाढी आउनु पूर्व सजग गराई जिउधनको सुरक्षा गर्ने उद्देश्यका साथ यस जिल्लामा पूर्वानुमानमा आधारित बाढी पूर्वतयारीको लागि कार्य संचालन विधी (SOP) बर्दिया, नेपाल तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ । मौसम पूर्वानुमान गरी नदी तटिय समुदायका वासिन्दाहरूलाई वाढी आउनु पूर्व सजग गराइ जिउधनको सुरक्षा गर्ने उद्देश्यका साथ यस जिल्लामा पूर्वानुमानमा आधारित बाढी पूर्वतयारीको लागि कार्य संचालन विधी (SOP) बर्दिया, नेपाल तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ ।

- कार्य सञ्चालन विधि जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना र नीतिका विद्यमान संचालन परिधि भित्र रहेर कार्यान्वयन गरीनेछ । पूर्वानुमानमा आधारित लगानीमा मानवीय कार्य सञ्चालन मोडेलमा नौलो भएतापनि कार्य सञ्चालन विधिले सम्बन्धित सस्थाहरूलाई सुम्पिएको जिम्मेवारी र राष्ट्रिय विपद् व्यवस्थापन संचालन गर्ने नियम, कानून, स्तर तथा नीतिका बीच प्रत्यक्ष सम्बन्ध छ भन्ने सुनिश्चित गर्दछ । पूर्वानुमानमा आधारित प्रत्येक कार्यका निम्ति कोष विनियोजित र प्रत्याभूत गरीएको छ। यसका लागि या तअलग्गै पूर्व तयारी कोषको स्थापना गरीएका छन् वा विद्यमान केन्द्रीय र लाइन एजेन्सीहरूका राहत कोष प्रारम्भिक स्रोत परिचालनमा हुने व्यय लागतका निम्ति उपयोग गरीनेछ ।
- पूर्वानुमानका साधनहरू उपलब्ध छन् र योजनावद्द प्रारम्भिक प्रक्रिया तथा तयारी गतिविधिहरूका लागि पर्याप्त विश्वसनीय छन् । स्थानीय सन्दर्भमा पूर्वानुमान जानकारी बारे व्यापक बुझाइ छ ।
- निश्चित कार्य प्राथमिकताका आधारमा छनौट गरीन्छन् ता कि पूर्वानुमानमा आधारित लगानीले बर्दिया जिल्लामा कम लागतमा विनाशकारी बाढीको जोखिम रोकथाम तथा कम गर्नेछ ।
- पूर्वानुमान प्रविधि र तथ्याङ्कमा हालै भएका उपलब्धिहरू निश्चित क्षेत्रका लागि समाविष्ट गर्न, पहिचान गरीएका कमी कमजोरी र प्रतिक्रिया सहित विपद्को समय र विपद् पहिले गरीएका कार्यबाट सिकेका कुराहरू समावेश गर्न हरेक वर्ष वा आवश्यकता अनुसारकार्यसंचालन विधि नवीकरण र अद्यावधिक गरीनेछ ।
- कार्य सञ्चालन विधिले दीर्घकालीन तथा अल्पकालीन मौसम र बाढी पुर्वानुमानको उपयोग गरेको छ, ती अनिश्चित हुन्छन् । अनिश्चितता हटाउन र पूर्वानुमानमा सुधार गर्न धेरै चुनौतीहरु छन् ।

कार्य सञ्चालन विधि (SOP) जिल्लाको पुरानो प्रशासनिक संरचनालाई ध्यानमा राखेर विकसित गरीएको हो । तथापि, नेपाल सरकारले हालै स्थानीय तहमा मुख्य प्रशासनिक निकायका रूपमा गाउँपालिका र नगरपालिकालाई गठन गरेर स्थानीय निकायहरू पुनर्गठन गरेको छ । जिल्लातहमा यो नयाँ प्रशासनिक संरचनाले यस कार्य सञ्चालन विधिको तत्काल कार्यान्वयनमा अनिश्चितता र जटिलता ल्याउने सम्भावना छ । त्यसकारण, नयाँ प्रशासनिक संरचना प्रान्तीय, जिल्ला, ग्रामीण तथा शहरी तहमा क्रियाशील बनेपछि यसकार्य सञ्चालन विधिको संशोधन आवश्यक हुन सक्छ । नेपाल बाढीको पुर्वानुमान प्रणाली विकासको सन्दर्भमा प्रारम्भिक चरणमा छ । आजसम्म पनि नदी जलाधार सम्बन्धी निर्धारणात्मक हाइड्रोलोजिकल मोडेल संचालित भएका छैनन् । त्यसैले बर्दिया र देशको अन्य बाढी जोखिम क्षेत्रहरूमा संचालित पूर्व सूचना प्रणाली पूर्ण रूपले नदी र वर्षाको तात्कालिक अनुगमनमा आधारित छन् । यस सामान्य प्रणालीको एक प्रमुख कमजोरी विशेष गरी भिरालो पहाडी क्षेत्रदेखि उत्पन्न भएका नदीहरूमा विपद् प्रतिकार्यका लागि ज्यादै कम समय (२/३ घण्टा भन्दा पनि कम) उपलब्ध हुनु हो । पूर्व सूचनाको निम्ति अग्रिम समय बढाउन हालको प्रयासले विद्यमान पूर्व सूचना प्रणालीमा वर्षा पूर्वानुमान सम्मिलित गर्ने तर्फ ध्यान केन्द्रित गरीरहेको छ । बर्दिया जिल्लाको लागि उपलब्ध पूर्वानुमान प्रणाली (विश्वव्यापी र स्थानीय मोडेल) मा आधारित छ ।

यस कार्य संचालन विधिको कार्यान्वयन मुख्यतया बर्दिया जिल्लाको हालको जिल्ला पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना पूर्व सूचना प्रणाली निर्देशिकाको संयोजनमा हुनेछ । हाल विद्यमान अन्य सबै क्लस्टर निर्दीष्ट आपत्कालिन योजना, प्रतिकार्य योजनाहरू वा कार्य संचालन विधिको पुरकको रूपमा भविष्यमा निरूपित गरीनेछन् वा कमसेकम कार्य संचालन विधिको सहयोगी बनाइने छ । यस कार्य संचालन विधिको कार्यान्वयन अलग अलग पूर्वानुमान समयको लागि प्रदान गरीएको पूर्व निर्धारित तयारी र आपत्कालिन प्रतिकार्य गतिविधिहरू अनुसार हुनेछ । सम्पूर्ण सरोकारवाला संस्थाहरू वा बर्दियाको जिल्लापूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य टोलीद्वारा मुख्यरूपले पहिचान गरेको यस दस्तावेजमा निर्धारण गरीए अनुसार आफ्ना गतिविधिहरू सम्पन्न गर्न आवश्यक छ ।

विभिन्न समयको पूर्वानुमान र सम्भाव्यता स्तरको ट्रिगर मेनुः

पूर्वानुमान (समय)	उच्च सम्भाव्यता	मध्यम सम्भाव्यता	निम्न सम्भाव्यता
सिजनल	सामान्य भन्दा माथि	सामान्य	सामान्य भन्दा कम
१५ दिन	विश्व बाढी सचेतना प्रणाली खतरा स्तरको सम्भाव्यता (>७०%)	विश्व बाढी सचेतना प्रणाली खतरा स्तरको सम्भाव्यता (५०(७०)%	विश्व बाढी सचेतना प्रणाली खतरा स्तरको सम्भाव्यता (<५०%)

१० दिन	विश्व बाढी सचेतना प्रणाली खतरा स्तरको सम्भाव्यता (>७०%) वर्षाको सम्भाव्यता ३०० मिलिमिटर भन्दा बढी(>७० %)	विश्व बाढी सचेतना प्रणाली खतरा स्तरको सम्भाव्यता (५०(७०)% वर्षाको सम्भाव्यता ३०० मिलिमिटरभन्दा बढी५०(७०)% १५० मिलिमिटरभन्दा बढी ९>७०%	विश्व बाढी सचेतना प्रणाली खतरा स्तरको सम्भाव्यता (<५०%) वर्षाको सम्भाव्यता ३०० मिलिमिटरभन्दा बढी९<५०%० १५० मिलिमिटरभन्दा बढी(५०(७०)%
३ दिन	विश्व बाढी सचेतना प्रणाली खतरा स्तरको सम्भाव्यता (>७०%) क्षेत्रीय एकीकृत बहु(प्रकोप पूर्व सूचना प्रणाली/ जल तथा मौसम विज्ञान विभाग/गणितीय मौसम भविष्य(वाणी कुनै पनि दिन २४ घण्टा भित्रको वर्षा >१४० मिलिमिटर ३ दिनको संचित वर्षा >१८० मिलिमिटर	विश्व बाढी सचेतना प्रणाली खतरा स्तरको सम्भाव्यता (५०(७०)% क्षेत्रीय एकीकृत बहु(प्रकोप पूर्व सूचना प्रणाली/ जल तथा मौसम विज्ञान विभाग/गणितीय मौसम भविष्यवाणी कुनै पनि दिन २४ घण्टा भित्रको वर्षा >(६० (१४०) मिलिमिटर ३ दिनको संचित वर्षा >(१४०(१८०) मिलिमिटर	विश्व बाढी सचेतना प्रणाली खतरा स्तरको सम्भाव्यता (<५०%) क्षेत्रीय एकीकृत बहु(प्रकोप पूर्व सूचना प्रणाली/ जल तथा मौसम विज्ञान विभाग/गणितीय मौसम भविष्यवाणी कुनै पनि दिन २४ घण्टा भित्रको वर्षा <६० मिलिमिटर ३ दिनको संचित वर्षा ६० मिलिमिटर
१ दिन	विश्व बाढी सचेतना प्रणाली	विश्व बाढी सचेतना प्रणाली	विश्व बाढी सचेतना प्रणाली

(क) ट्रिगर संयन्त्र

पूर्वानुमानका श्रोतहरू	उच्च सम्भाव्यता	मध्यम सम्भाव्यता	न्युन सम्भाव्यता
जल तथा मौसम विज्ञान विभाग र क्षेत्रीय एकीकृत बहुप्रकोप पूर्व सूचना प्रणाली (RIMES)	३ दिनमा १८० मिलिमिटर भन्दा बढी वर्षा हुने	३ दिनमा ६०(१८० मिलिमिटर वर्षा हुने	३ दिनमा ६० मिलिमिटर भन्दा कम वर्षा हुने
विश्व बाढी सतर्कता प्रणाली (GloFAS) र जल तथा मौसम विज्ञान विभाग	३ दिनमा खतरा स्तर नाघ्ने सम्भाव्यता ७०% भन्दा बढी	३ दिनमा खतरा स्तर नाघ्ने सम्भाव्यता ५०-७०%	३ दिनमा खतरा स्तर नाघ्ने सम्भाव्यता ५०% भन्दा कम

(ख) भूमिका तथा उत्तरदायित्व तालिका

गर्नु पर्ने कार्यहरूको विवरण (के)	जिम्मेवार निकायहरू (को)
उच्च	
उच्च, मध्यम र न्युन संभाव्यताको लागि साधारण पूर्व तयारी र १० दिने पूर्व तयारीका सम्पूर्ण गतिविधिहरू सबै सम्भाव्यता स्तरका लागि सम्बन्धित निकायहरूद्वारा सम्पन्न गरीएको सुनिश्चित गर्ने ।	DDMC, DEOC, DCC, DAO र स्थानीय तह (गाउँपालिका र नगरपालिकाहरु)
समन्वय, सूचना तथा संचार ● जल तथा मौसम विज्ञान विभागले जारी गरेको मौसम पूर्वानुमानबारे जिल्ला र स्थानीय स्तरका सम्पूर्ण सरोकारवालाहरू र क्लस्टर प्रमुख जानकारी गराउने । ● DDMC बोलाउने हरेक क्लस्टरका लागि समन्वय बैठक गर्ने । ● स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने । ● समन्वयकारी रणनीतिक प्रतिकार्य योजना तयारीका निम्तिक्लस्टर बैठक बस्ने ● स्थानीय तहमा कार्यरत कर्मचारी, विषयगत समुहका सदस्य, सबैलाई बिदामा नबस्न निर्देशन गर्ने । ● निर्माण ब्यवसायी, मेडिकल तथा प्रहरी प्रशासनसँग आवश्यक समन्वय गर्ने । ● भए गरेका निर्णयहरूको अनुगमन गर्ने ।	जिल्ला आपत्कालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र, जिल्ला समन्वय समिति, स्थानीय तह (गाउँपालिका र नगरपालिकाहरु)

खोज तथा उद्धार ● जिल्ला एवं स्थानीय स्तरमा खोज तथा उद्दार प्रतिकार्य प्रणाली स्थापना, कायम र प्रबन्ध गर्ने । ● कमान्डपोस्टको विकास गर्ने, असुरक्षित परिवारसम्म पुग्ने सम्पूर्ण मौजूदामार्गको पहिचान गर्ने । ● समुदायको नजिकै तयारी अवस्थामा बसेका खोज तथा उद्धार टोली, उनीहरूका पहुँच र स्रोत साधन अनुगमन गर्ने ● जिल्ला विपद् प्रतिकार्य टोलीको परिचालन, सम्भावित बाढीको खतरा भएको गाउँहरू, अस्थायी आश्रयस्थल र शिविरहरूमा चिकित्साटोली परिचालन गर्ने ।	सुरक्षानिकायहरू, स्थानीयतह (गाउँपालिका र नगरपालिकाहरु)
खाद्य सुरक्षा, कृषि र जीविकोपार्जन/अस्थायी आवास र गैर खाद्यपदार्थ ● आवश्यक देखिएको खण्डमा अस्थायी शिविर र टेण्ट सुरक्षित स्थानमा तयारी अवस्थामा राख्ने । ● विपद् प्रभावित रहेको आश्रयस्थल र शिविरहरूमा १ देखि ३ दिनसम्म पुग्ने पर्याप्त ड्राईफुड स्थान्तरित गर्ने (मानवीय र पशुपंक्षीहरूको लागि समेत) ● खाद्यपदार्थको अभाव हुन नदिन खाद्य सामाग्री बेचबिखन गर्ने संस्था, उद्योग वाणिज्य संघलाई सजग गर्ने । ● राहत सामाग्रीहरू संभावित विपद क्षेत्रमा नै पुर्‍याई सुरक्षित स्थानमा भण्डारण गरीराख्ने । ● जनशक्तिलाई तयारी अवस्थामा राख्ने र ● अन्तर विषयगत समूहको समन्वय वैठक गर्ने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह (गाउँपालिका र नगरपालिकाहरु), नेपाल खाद्य संस्थान, उद्योग वाणिज्य/व्यापार सङ्घ, , सुरक्षा निकायहरू, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
स्वास्थ्य र पोषण, शिक्षा, खानेपानी तथा सरसफाई ● सङ्कटासन्न समुदायलाई प्राथमिक उपचार किट, मष्नलष्तथ किट र पानी निर्मलीकरण घोल वितरण गर्ने । ● घुम्ती क्लिनिकको परिचालनका लागि सम्पूर्ण आवश्यक प्रबन्ध मिलाउने । ● किटजन्य रोगबाट बाच्नको झुल वितरण कार्यक्रम । ● पानी प्रदुषणजाचँ सम्बन्धमा फिल्ड टेष्टकिट सहित तालिम प्राप्त प्राविधिकहरूको परिचालन । ● बढीको उच्च जोखिमबारे स्वास्थ्यकर्मी RRT / C-RRT लाई जानकारी गराई वृद्ध, बालबालिका, गर्भवती र सुत्केरी आमाआदिको लागि सुरक्षित वासस्थान तथा खान बस्न, व्यबस्था मिलाउने । ● आवश्यक सामाग्रीहरूलाई स्थानीय सेवाप्रदायक संस्था र वंडा कार्यालयहरूमा पुर्‍याउने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह (खानेपानी तथा सरसफाई कार्यालय इकाई), नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, गैर सरकारी संस्थाहरू
संरक्षण ● अति संकटासन्न क्षेत्रका वृद्धवृद्धा, अपाङ्गता भएका र खाँचोमा परेका मानिसहरूका लागि अन्यत्र सार्ने प्रक्रिया शुरु गर्ने । ● अपाङ्गता भएका व्यक्ति, बृद्धबृद्धा, गर्भवती, सुत्केरी, स्तनगरपालिकान गराइराखेका आमाहरू, बालबालिका, महिला आदि प्रति विशेष सरंक्षण प्रदान गर्ने ब्यवस्था मिलाउने ।	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह (महिला तथा बालबालिका शाखा), नेपाली सेना, नेपालप्रहरी र सशस्त्रप्रहरी बल नेपाल, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, गैर सरकारी संस्थाहरू
मध्यम	
समन्वय, सूचना तथा संचार ● अनुगमन तथा मूल्याङ्कन टोली गठन गर्ने ।	DDMC, DEOC, DCC, DAO र स्थानीय तह

खाद्य सुरक्षा, कृषि र जीविकोपार्जन/अस्थायी आवास र गैर खाद्य पदार्थ ● खाद्य आपूर्ति भण्डारणको निम्ति पानी नछिर्ने झोला सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समितिलाई वितरण गर्ने । ● नागरीकता प्रमाण पत्र, राहदानी, जग्गाधनी पुर्जा प्रमाणपत्र, सवारी चालक अनुमतिपत्र, शैक्षिक प्रमाणपत्र आदि जस्ता महत्वपूर्ण कागजातहरू राख्नको निम्ति पानी नछिर्ने थैली सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समितिलाई वितरण गर्ने । ● न्युनतम उद्धार सामाग्री सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समितिलाई वितरण गर्ने । ● महत्वपूर्ण कागजातहरूलाई पानी नछिर्ने थैलीमा राख्न र खाद्यपदार्थ लगायत अन्य वस्तुहरू पानी नछिर्ने झोलामा राख्न सहजीकरण गर्ने । ● घरपालुवा पशुहरूलाई पहिचान गरीएका सुरक्षित स्थानमा सार्ने ।	जिल्लाविपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीयतह (गाउँपालिका र नगरपालिकाहरु), नेपालखाद्य संस्थान, उद्योग वाणिज्य/व्यापार संघ, सुरक्षा निकायहरू, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
स्वास्थ्य र पोषण, शिक्षा, खानेपानी र सरसफाई ● पोषण आहार प्याकेट वितरणको ब्यवस्था मिलाउने ● सङ्कटासन्न समुदायलाई प्राथमिक उपचार किट र पानी नर्मलीकरण घोल वितरण गर्ने । ● गर्भवती, सुत्केरी तथा नर्सिङ्ग आमाहरूलाई स्वास्थ्य किट वितरण गर्ने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह (खानेपानी तथा सरसफाई कार्यालय शाखा), नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, गैर सरकारी संस्थाहरू

पूर्वानुमान सूचनाको लागि टोल फ्रि सम्पर्क नम्बर : ११५५

३. बिषयगत क्षेत्रको बिस्तृत पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाहरु

३.१. विषयगत क्षेत्रः समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन

अगुवाई गर्ने निकाय : जिल्ला प्रशासन कार्यालय/जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंञ्चालन केन्द्र (म्इत्रऋ)

मुख्य बिपद्को किसिम : बाढी, भुकम्प, आगलागी, हावाहुरी, जंगली जनावरको आक्रमण, शितलहर, लू, महामारी

समन्वय : विपद्को कुनै पनि घटना घट्नासाथ त्यसलाई तत्काल व्यवस्थापन गरी सामान्य अवस्थामा ल्याउन सम्बद्ध निकायहरु र व्यक्तिसंग समन्वय गरी सोकार्यको प्रतिकार्य गर्नुपर्ने हुन्छ । खास गरी जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको अध्यक्ष एबम् खोज तथा उद्धार समितिको सँयोजकको हैसियतले प्रमुख जिल्ला अधिकारीले जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति लगायत अन्य सरोकारवाला सँघ-संस्था र व्यक्तिहरुसंग समन्वय गरी विपद्को घटना भएको मिति, स्थान र घटनाको अवस्था सम्बन्धमा जानकारी गराई विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धमा आवश्यक निर्णयहरु लिनु पर्ने हुन्छ ।

अनुमानित अबस्था : यस वर्ष पनि प्रभावित हुनसक्ने परिवार तथा जनसंख्या : २५,००० परिवारका १५०,००० जनसंख्या हुनसक्ने छन्, जसमध्ये पूर्ण प्रभावित वा विस्थापित हुने परिवार सख्या ५००० हुनेछ । विपद्ले पुऱ्याउन सक्ने असरको अवस्था निम्न वमोजिम हुन सक्नेछ ।

- सार्वजनिक पूर्वाधारहरुमा (भवन, सडक, पुल, बिद्युत, आपूर्ति, सञ्चार) क्षती,
- आवास तथा व्यक्तिगत सम्पत्ति अस्थायी रुपमा क्षति, बाल-वालिका, महिला, वृद्ध-वृद्धा तथा फरक क्षमता (अपाङ्) भएका मानिसहरु मुख्य रुपमा प्रभावित हुने,
- विद्यालयमा कक्षा कोठा, प्रहरी चौकी र स्वास्थ्य केन्द्र जस्ता उपलब्ध सार्वजनिक संस्थाहरु माथि चाप पर्ने,
- सामुदायिक संस्थागत ठाउँहरुमा अस्थायी आवासमा बसेको समयमा सामुदायिक स्वास्थ्य सम्बन्धी प्रोटोकल पालनामा चुनौती,
- आवास सम्बन्धी सहयोग आवश्यक हुने गरी विस्थापित परिवारको सङ्ख्या बढ्नसक्ने छ ।

विपद्को अनुमानित अवस्थाः

- यस जिल्लामा हुने प्रमुख विपद्बाट निम्नानुसार सख्यामा मानिसहरू प्रभावित हुन सक्ने छन् ।

तालिका २७ :

विपद्	प्रभावित हुनसक्ने घरपरिवार संख्या	जम्मा जनसंख्या (१०० प्रतिशत)	जम्मा बालबालिका (२० प्रतिशत)	जम्मा जेष्ठ नागरीक (१० प्रतिशत)	जम्मा अपांगता भएका नागरीक (१.५ प्रतिशत)
बाढी	२००००	१०००००	२००००	१००००	१५००
जंगली जनावरको आक्रमण	१००	५००	१००	५०	८
आगलागी	२००	१०००	२००	१००	१५
भूकम्प	१०००	५०००	१०००	५००	७५
महामारी	१००००	५००००	१००००	५०००	७५०

- ६ वटा नगरपालिका र २ वटा गाउँपालिकाका प्रभावित समुदायले सम्बन्धित तहसँग सम्पर्क र समन्वय विस्तार गर्नुपर्ने हुनसक्छ ।
- सूचना प्रविधिहरु अवरूद्ध वा नष्ट भई सूचना आदान-प्रदानमा समस्या आउनसक्छ ।
- सूचना तथा तथ्यांक सङ्कलनमा कठिनाई उत्पन्न हुनसक्छ ।
- कर्णाली नदीको कैलाशपुरी तथा ववई नदी अन्तरगत भारतको सिमानामा रहेको गोपिया व्यारेजहरूका गेटहरूका कारण पानीको प्रवाह अवरूद्ध हुन गई नेपालतर्फको भूभाग तथा समुदायहरू डुवानमा पर्न सक्ने ।
- भौतिक पूर्वाधारहरू जस्तै भवन, पुल, कलभर्ट सडक, विद्युत प्रशारण लाईन क्षति हुनसक्छ । आगलागी तथा जंगली जनावरका कारण भौतिक संरचना घरगोठ, धनमाल तथा मानवीय क्षति हुनसक्छ ।
- सूचना तथा तथ्याङ्क सङ्कलनमा दक्ष जनशक्तिको अभाव हुनसक्छ ।
- महामारी जन्य रोगहरू फैलन सक्दछ ।
- कृषि वालीमा रोगजन्य तथा किट जन्य प्रकोप हुन सक्नेछ ।
- बालबालिका, जेष्ठ नागरिक, गर्भवती महिला, अपांगता भएका व्यक्तिहरू जोखिममा रहन सक्छन् ।

बिषयगत उद्देश्यः

- सूचना संकलन एवं व्यवस्थापनका लागि विपद् लेखाजोखा मार्गदर्शन अनुसारको ढाँचा सहितको ठोस संयन्त्र स्थापना

गर्ने, सुचना प्रवाहका वैकल्पिक उपायहरु पहिचान गर्ने तथा सुचनाहरूलाई विश्लेषण गरी सम्बन्धित क्षेत्रहरूमा उपलब्ध गराई प्रभावकारी प्रतिकार्य प्रणाली सुनिश्चित गर्ने ।

- सूचना संकलन एवं व्यवस्थापनका लागि जनशक्ति तयार गरी राख्ने ।
- विपद्को जोखिम सम्बन्धी समुदायलाई पूर्वसूचना प्रदान गर्ने ।
- सम्पूर्ण बिषयगत क्षेत्रसँग सम्पर्क-समन्वय र परिचालन गर्ने ।
- प्राप्त सूचनाहरू संकलन तथा विश्लेषण गरी जिल्ला आपतकालिन कार्यसञ्चालन केन्द्र र जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति मार्फत सम्प्रेषण गर्ने ।
- मनसूनको समयमा माथिल्लो तटीय क्षेत्र, छिमेकी जिल्लाहरू र भारतीय समकक्षीसंग निरन्तर सम्पर्कमा रही डुवान, कटान र क्षतिका बारेमा जानकारी लिने दिने र समस्या समाधानका लागि पहल गर्ने ।
- संघ, प्रदेश, जिल्ला, स्थानीय तह र समुदायस्तरसम्म प्रभावकारी समन्यय गरी विपद् पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्यका लागि जिल्ला आपतकालिन संचालन केन्द्रले भुमिका खेल्ने । विपद् सम्बन्धी सवै सूचना सङ्कलन विश्लेषण र प्रसारणमा एकद्वार प्रणालीको नीति अवलम्व गर्ने ।
- संरक्षण बिषयगत क्षेत्रको सम्पूर्ण समन्वयको कार्य गर्ने ।
- तीन दिने मनसुन पुर्वानुमानमा आधारित कार्यविधि अनुसार कार्य गर्ने ।

रणनीतिः

- समुदायमा हुनसक्ने संभावित विपद्को सूचनाहरू सम्बन्धित निकायहरूबाट निरन्तर प्राप्त गर्ने र विश्लेषण गर्ने ।
- विभिन्न निकायका सूचना अधिकारी एवम् समुदायस्तरका सूचना सर्म्पक व्यक्ति/समुह मार्फत स्थानीयतह, स्थानीयतहका विपद् व्यवस्थापन समितिहरू, सुरक्षा निकाय, स्थानीय राजनितिक दल, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, संचारमाध्यमहरू, स्थानीय संघसंस्थासंग समन्वय र सहकार्य गरी म्इक्ष् मार्फत सम्भाव्य प्रभावित क्षेत्र तथा निकायहरूमा सुचना सम्प्रेषण गरी आ-आफ्ना तालुक निकायहरूमा पठाउने ।
- संभावित प्रकोप हुनसक्ने अवधिभर र विपद्को समयमा स्थानीय समाचार माध्यम (एफ. एम. रेडियो, टि.भि., पत्रिका) मार्फत प्रसारण तथा प्रकाशन गर्ने ।
- विपद्को समयमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति मार्फत सरकारी तथा गैरसरकारी संस्थाहरूलाई सक्रिय वनाउन भूमिका निर्वाह गर्ने ।

बाढी पूर्वानूमानमा आधारीत गतिविधिहरू

- जल तथा मौसम विज्ञान विभागवाट प्राकाशित सूचनाको आधारमा

तालिका नं. २८ विपद् अवस्थामा आधारित आपतकालीन प्रतिकार्य योजनाः

विपद्को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालीन अवस्था संवोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	कार्य संवोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय
०(१ घण्टा	तत्काल सरोकारवाला सम्पर्क व्यक्तिहरूसँग सूचना लिने । कर्णाली र बबईको जल मापन केन्द्रका गेज रिडरहरू संग निरन्तर सम्पर्क गरी बाढीको सूचना सङ्कलन गर्ने । कर्णाली वेसिन कार्यालय नेपालगञ्जसँग निरन्तर मौसमी विवरण लिने । सम्भाव्य प्रभावित समुदायहरूलाई विपद्को सूचना एफ.एम. रेडियो र टेलिफोन मार्फत आवश्यकताको आधारमा प्रवाह गर्ने । न.पा./गापा. तथा समुदाय स्तरका विपद् व्यवस्थापन समितिसँग समन्वय गरी नियमित सूचना आदान-प्रदान गर्ने बिषयगत क्षेत्रहरूलाई तत्काल सूचना सम्प्रेषण गर्ने । जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, प्रदेश विपद् व्यवस्थापन समिति र ल्भ्इऋ मा प्रतिवेदन गर्ने । उद्धार कार्यको लागि थप जनशक्ति र श्रोत साधन का लागि एभ्इऋ रल्भ्इऋ मा तुरून्त सम्पर्क गर्ने । अन्तर जिल्ला समन्वय गर्ने । पुर्वानुमानमा आधारित वाढी पुर्वतयारीका लागि कार्यविधि अनुसार तयारी गर्ने ।	स्थानीय तहमा रहेको सरोकारवाला निकायको सर्म्पक व्यक्तिको टेलिफोन नम्बर अद्यावधिक गर्ने । जलमापन केन्द्रहरूको सम्पर्क व्यक्तिहरूसंग सर्म्पक गर्ने । जल तथा वर्षा मापन केन्द्रमा रहेको उपकरण र जिल्ला प्रहरी कार्यालयको कन्ट्रोल रूममा रहेको विद्युतीय डिस्प्ले बोर्डको अवस्था वारे जानकारी लिने । कर्णाली वेसीन कार्यालयबाट मौसम पुर्वानुमानको आंकलन गरिरहने । सम्बन्धित सरोकारवाला निकायका सूचना अधिकारी मार्फत बाढी प्रभावित समुदायहरूलाई सूचना प्रवाह गर्ने । प्रभावित हुने समुदायहरूलाई उपयूक्त सूचनाको माध्यम मार्फत विपद्को बारेमा जानकारी गराउने । पुर्वानुमानमा आधारित वाढी पुर्वतयारीका लागि कार्यविधि अनुसार विषयगत क्षेत्रको वैठक वस्ने ।	बाटो कल्भर्टहरू क्षति हुन सक्ने । प्राविधिक कारणले फोन सम्पर्कमा ढिलाई हुने । अनुमान भन्दा बढी जोखिमको विपद् आउन सक्ने । पुर्वानुमानमा आधारित वाढी पुर्वतयारीका लागि कार्यविधि अद्यावधिक गर्ने ।	DEOC, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति. जि.स.स.,गाँउपालिका, नगर पालिका, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्ला प्रहरी कार्यालय, कर्णाली वेसीन कार्यालय, ने.रे.सो. बर्दिया, स्थानीय एफएम रेडीयोहरू विश्व खाद्य कार्यक्रम आदि ।
१(७ घण्टा	घाईतेहरूको विवरण लिई कोभिड १९ को संक्रमणलाई मध्यनजर गरी उपचारको ब्यवस्था मिलाउने । जल मापन केन्द्रहरूमा नियमित सम्पर्क गर्ने र सूचना सम्प्रेषण गर्ने । बिषयगत क्षेत्रको बैठक गरी आ-आफ्ना केन्द्रिय निकायमा सूचना प्रवाह गर्ने र गर्न लगाउने । जिल्ला प्रशासन कार्यालयले गृह मन्त्रालयको ल्भ्इऋ मा निरन्तर जानकारी गराउने । कर्णाली वेसिन कार्यालय नेपालगञ्जसँग निरन्तर मौसमी विवरण लिने । डिईओसीले ३ दिने मौसमपूर्वानुमान सूचना प्रवाह गर्ने ।	०(१ घण्टा भित्र गरिने सवै गतिविधिहरूलाई निरन्तरता दिने । घाईतेहरूको उपचारका लागि सम्बन्धीत निकायसंग समन्वय गर्ने ।	बाटो कल्भर्टहरूमा क्षति हुनसक्ने । प्राविधिक कारणले फोन सम्पर्कमा ढिलाई हुने । अनुमान भन्दा बढी जोखिमको विपद् आउन सक्ने ।	म्भ्इऋ, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जि.स.स., जिल्ला प्रहरी कार्यालय, कर्णाली वेसिन कार्यालय ।

७(२४ घण्टा	घाईतेहरूको विवरण अध्यावधिक गर्ने र उपचारको क्रमलाई निरन्तरता दिने । उद्धार गरिएका व्यक्तिहरूको लगत तयार गर्ने अन्य विषयगत क्षेत्रका क्रियाकलापमा समन्वय र सहयोग गर्ने । प्रतिवेदन सम्बन्धित निकायमा पठाउन मोवाइल मार्फत IRA तथ्याक सकंलन गर्ने ACT परिचालनको लागि गृह मन्त्रालयमा पत्राचार गर्ने	प्रभावित व्यक्तिहरूलाई उपचारको लागि शिविर व्यवस्थापन गर्ने । उद्धार गरिएको व्यक्ति (घाईते र विस्थापित) हरूको लगत तयार गरी सम्बन्धित निकायमा पठाउने । रेडक्रस, नेपाल प्रहरी र स्थानीय तहका कर्मचारीको सहभागितामा प्राप्त गर्ने ।	समन्वय र सहयोगमा ढिलो भएमा प्राथमिक उपचार शिविर सञ्चालनमा ढिलाई हुने । मोवाइलवाट तथ्याक संकलन गर्ने दक्ष जनशक्तिको अभाव ।	DDMC, DEOC जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, LDMC, DLSA र अन्य सरकारी तथा गैरसरकारी समुदाय ।
२ ४ (४ ८ घण्टा	विपद्‌बाट प्रभावितहरूको लगत तयार गर्ने कोभिड १९ लाई मध्यनजर गरी अस्थायी शिविर व्यवस्थापन गर्ने । मृत जनवार (घरपालुवा चौपाया) को दुर्गन्ध व्यवस्थापन गर्ने । अस्थायी शिविर सुरक्षाको व्यवस्थापन गर्ने ।	तयार गरिएको लगतका आधारमा राहत वितरणका लागि विषयगत क्षेत्र परीचालन गर्ने । अस्थायी शिविरमा सुरक्षा व्यवस्था गर्ने ।		DEOC, जि.प्र.का., जि.स.स.,जिल्ला प्रहरी कार्यालय ।
४ ८ (७ २ घण्टा	खोज तथा उद्धार कार्यको समन्वय र सूचनालाई निरन्तरता दिने । दुर्गन्ध व्यवस्थापन गर्ने । व्यक्तिगत क्षति भएको सम्पतिको विवरण संकलन गर्ने ।	व्यक्तिग क्षति भएका विवरणलाई सम्प्रेषण गरी सम्बन्धित निकायमा पठाउने ।	समयमै व्यवस्थापन गर्न नसक्दा दुर्गन्ध फैलन सक्ने । दक्ष जनशक्ति नभएर गलत तथ्यांक आउन सक्ने ।	DEOC ,DDMC, सुरक्षा निकाय र LDMC
७२ घण्टा देखि ७ दिन	प्रभावित तथा क्षतिको तथ्यांक अध्यावधिक गर्ने । शिविर व्यवस्थापनमा सहयोग गर्ने । स्वास्थ्य शिविर सञ्चालनमा समन्वयात्मक भूमिका निर्वाह गर्ने ।	सुरक्षा निकायमा समन्वय गर्ने । स्वास्थ्य विषयगत क्षेत्र परिचालन गर्ने ।	समन्वय र तथ्यांक व्यवस्थापन समयमै हुन नसकेमा थप जोखिम बढ्न सक्ने ।	DDMC, LDMC, सुरक्षा निकाय, समुदाय, स्वास्थ्य विषयगत क्षेत्र
एक साता देखि १ महिना भित्र	समन्वय र सुचना व्यवस्थापन । सबै बिषयगत क्षेत्रसंग निरन्तर समन्वय गर्ने	DDMC को बैठक बस्ने । सुरक्षा समितिको बैठक बस्ने ।		DDMC, सुरक्षा समिति, LDMC, समुदाय

समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरूको सम्पर्क सूचिः अनुसूचि १ मा उल्लेख गरिएको छ ।

३.२. विषयगत क्षेत्रः खोज तथा उद्धार

अगुवाइ गर्ने निकायः जिल्ला प्रशासन कार्यालय/जिल्ला आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र (म्भ्इऋ)

मुख्य बिपद्‌को किसिमः बाढी, भुकम्प, जंगली जनावर र आगलागी

खोजी : कुनै पनि प्राकृतिक वा कृतिम प्रकोपको अवस्थामा गरिनुपर्ने पहिलो कार्य खोजी हो । बाढी, आगलागी भूकम्प जस्ता प्राकृतिक र मानव सृजित प्रकोपले मानव जीवनलाई सामान्य अवस्थाबाट असामान्य अवस्थामा पुर्‍याई दिन्छ । यस्तो असामान्य अवस्थामा घटनास्थलमा तत्काल उद्धारकर्मीहरूद्वारा उद्धार सामाग्री सहित मानव, पशु, धन बचाउको लागि गर्ने कार्य खोजी हो ।

उद्धार : प्राकृतिक प्रकोपले तहस नहस बनाएका मानव सिर्जित भौतिक संरचना तथा खोलानालाले बगाएर संकटासन्न अवस्थामा रहेका व्यक्ति, धन सम्पती, पशु चौपायालाई खोजी गरी सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गर्नु नै उद्धार हो । यस्तो कार्य गर्दा सधै बृद्ध, बृद्धा, गर्भवती-सुत्केरी महिला, बालबालिका, फरक क्षमता भएका, घाईते बिरामीलाई प्राथमिकता दिई उद्धार गरिन्छ । उद्धार कार्यको साथसाथै प्राथमिक उपचार, सुरक्षा र खाने व्यवस्था पनि संगसंगै गरिन्छ । यो कार्य पीडितहरूको पुनर्स्थापना नभएसम्म चलिरहन्छ ।

तालिका २९ : विपद्को अनुमानित अवस्थाः

विपद्	प्रभावित हुनसक्ने घरपरिवार संख्या	जम्माजनसंख्या (१०० प्रतिशत)	जम्मा बालबालिका (२० प्रतिशत)	जम्मा जेष्ठ नागरीक (१० प्रतिशत)	जम्मा अपांगता (१.५ प्रतिशत)
बाढी	२००००	१०००००	२००००	१००००	१५००
जंगलिजनावरको आक्रमण	१००	५००	१००	५०	८
आगलागी	२००	१०००	२००	१००	१५
भुकम्प	१०००	५०००	१०००	५००	७५
महामारी	१००००	५००००	१००००	५०००	७५०

- बाढीबाट प्रभावित १५००० परिवार र भूकम्पबाट प्रभावित ५,००० परिवारमध्ये ३००० परिवारलाई तत्काल उद्धार गर्नुपर्ने अवस्था रहने ।
- भौतिक संरचनाहरूः घर, बाटो, पुल कलभर्ट आदि भत्किन सक्छ यातायात अवरूद्ध हुनसक्ने ।
- मानिसहरू वेपत्ता हुने, पुरिने, बगाउने, नदी वीचमा फस्ने, घाइते हुने तथा मानवीय क्षति हुनसक्ने ।
- ६ नगरपालिका र २ गा.पा.का जोखिमयुक्त क्षेत्रहरूमा डुवान, कटान र पटान हुन सक्ने ।
- सहर उन्मुख वस्तीहरू भूकम्पीय जोखिममा पर्न सक्ने ।
- सूचना सम्पर्क बिच्छेद हुने र सम्पर्क कायम गर्न कठिन हुन सक्ने ।
- आवास तथा व्यक्तिगत सम्पत्ती अस्थायी रूपमा क्षति, बाल-वालिका, गर्भवती तथा सुत्केरी महिला, जेष्ठनागरिक तथा फरक क्षमता(अपाङ्गता) भएका मानिसहरु मुख्यरूपमा प्रभावित हुने ।
- विद्यालयमा कक्षा कोठा, प्रहरी चौकी र स्वास्थ्य केन्द्र जस्ता उपलब्ध सार्वजनिक संस्थाहरु माथि चाप पर्ने ।
- अस्थायी आवासमा बसेको समयमा चोरी, लुटपाट, बलात्कार र मानव बेचबिखन जस्ता घटनाहरू हुन सक्ने ।

विषयगत उद्देश्यः

- प्रभावितहरूको तत्काल जीवन बचाउनु ।
- सम्भावित मानवीय तथा भौतिक क्षति कम गर्नु ।
- सुरक्षित स्थानको खोजी गर्नु ।
- कोभिड १९ को सुरक्षा मापदण्ड अवलम्वन गर्दै विपद्मा परेका समुदायलाई उद्धार गरी सुरक्षित आश्रय स्थलमा राख्नु ।
- विपद्को समयमा प्रभावित समुदाय तथा सुरक्षा पोष्टहरूमा खोज तथा उद्धारका लागि अवश्यक सामाग्रीहरूको प्रवन्ध मिलाउने ।
- महिला, वालवालिका, जेष्ठ नागरीक, अपांग तथा असहायलाई खोजी कार्यमा प्राथमिकता दिनु ।

रणनीति :

- कोभिड १९ को सुरक्षा मापदण्ड अवलम्वन गर्दै सुरक्षा निकायको समन्वयमा समुदायका तालिम प्राप्त जनशक्तिहरूलाई परिचालन गराउने ।
- समन्वय बैठक र प्रतिवेदनका बारेमा जानकारी गराउने ।
- उद्धार सामाग्रीहरूको थप आपूर्तीका लागि सम्बन्धित निकायहरूमा समन्वय गरी व्यवस्थाका लागि पहल गर्ने ।
- म्इङ्ररमीक्ऋ मार्फत विभिन्न गैर सरकारी संस्थाहरूसँग समन्वय गरी खोज तथा उद्धार कार्यको लागि थप आवश्यक पर्ने साधन (सवारी साधन समेत) को प्रबन्ध मिलाउने ।

तालिका नं. ३० विपद्को अवस्थामा आधारित आपतकालीन प्रतिकार्य योजना :

विपद् को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	संवोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य संवोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय
०(१ घण्टा	सुचना प्राप्त गर्न साथ आपत्कालीन बैठक बस्ने । प्रभावित क्षेत्रको पहिचान र प्राथमिकता निर्धारण गर्ने । खोज तथा उद्धार टोलीको परिचालन र खोज तथा उद्धार कार्यको था(लनी । खोज तथा उद्धार कार्य सञ्चालन गर्दा कोभिड १९ को सुरक्षा मापदण्ड अवलम्वन गर्ने । स्वयम् सेवकहरू परिचालन गर्ने । प्राथमिक उपचारक टोली परिचालन गर्ने । म्ःत्र्क का सदस्यलाई जानकारी दिने ।	सम्वद्ध व्यक्तिहरूको सम्पर्क नम्बर राख्ने खोज तथा उद्धार टोलीको लागि आवश्यक वन्दो वस्तीको सामग्रीहरु तयारी गर्ने । खोज तथा उद्धार टोली, प्राथमिक उपचार टोली तथा स्वयंसेवक तयारी अवस्थामा राख्ने । रेकर्ड तयारी गर्ने । स्वयंसेवकहरूलाई अभिमुखिकरण गर्ने ।	उद्धार सामग्रीको कमी हुन सक्ने जोखिम क्षेत्रमा रहेका सुरक्षा निकायका पोष्टरूमा थप उद्धार सामाग्रीको व्यवस्था गर्नु पर्ने ।	जिल्ला स्थित सुरक्षा निकायहरू, म्ड्इत्र्क , प्रदेश विपद् व्यवस्थापन समिति, गृह मन्त्रालय र नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
१(७ घण्टा	खोज तथा उद्धारका कार्य जारी राख्ने । आवश्यकता अनुसार मोटरबोट, हेलिकप्टर, रवर बोट आदिको प्रयोग गरी खोज तथा उद्धार गर्ने ।	०-१ घण्टामा गरिने कार्यलाई निरन्तरता दिने खोज तथा उद्धारका गर्न हेलिकप्टर तयारी अवस्थामा राख्न समन्वय गर्ने ।	ह े ल ि क ⁄ ट र तयारी अवस्थामा राख्नका लागि कठीनाई हुन सक्ने ।	जिल्ला स्थित सुरक्षा निकायहरू, प्रदेश विपद् व्यवस्थापन समिति, गृह मन्त्रालय र म्ड्इत्र्क, स्थानीय निकाय
७(२४ घण्टा	जोखिममा रहेकालाई स्थानान्तरण गर्ने । घाईतेहरूलाई प्राथमिक उपचार गर्ने । प्राथमिक उपचार गरी थप उपचारका लागि अस्पताल पठाउने । प्राथमिक उपचार गर्दा कोभिड १९ को मापदण्ड अवलम्वन गर्ने । घटना मुचुल्का तयार गर्ने, मृत अवस्थामा फेला परेमा पोष्टमार्टमको लागि अस्पताल पठाउने । खोजी तथा उद्धार कार्यको निरन्तरता दिने ।	सम्वद्ध व्यक्तिहरूसंग सम्पर्क गरि रहने । स्वयंसेवकहरूलाई परिचा(लनमा निरन्तरता प्राथमिक उपचारको टोली परिचालनमा निरन्तरता । सुरक्षा निकाय र तालिम प्राप्त स्वयम् सेवकहरूलाई तयारी अवस्थामा राख्ने रेकर्ड तयारी गर्ने ।	जोखिममा रहेकाहरूले घर छोड्न तत्परता नदेखाउन सक्ने ।	गृह मन्त्रालय नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल, प्रदेश विपद् व्यवस्थापन समिति, रेडक्रस सोसाइटी आदि ।

विपद् को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	संवोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य संवोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय
२ ४ (४ ८ घण्टा	खोज तलासको क्रममा भेटिएका व्यक्ति तथा सम्पत्तिहरू सम्बन्धित परिवारहरूलाई जिम्मा लगाउने । घटनाको द्रुत लेखाजोखालाई निरन्तरता दिने । थप भेटिएका घाईतेहरूलाई प्राथमिक उपचार गर्ने । प्राथमिक उपचार गरी थप उपचारको लागि अस्पताल पठाउने । बेपत्ता व्यक्ति, व्यक्तिगत सम्पति, पशु चौपाय खोजी दुर्गन्ध व्यवस्थापन गर्ने । घटनाको बारेमा म्न्ऋ मा प्रतिवेदन दिने ।	सम्वद्ध व्यक्तिहरूसंग सम्पर्क गरी रहने । खोजि तथा उद्धार कार्यलाई निरन्तरता प्रदान गर्ने । शिविर व्यवस्थापन गर्ने । स्वयंसेवक परिचालनमा निरन्तरता । प्राथमिक उपचारको टोली परिचालनमा तयारी अवस्थामा राख्ने सुरक्षा निकाय र तालिम प्राप्त स्वयम् सेवकहरूलाई तयारी अवस्थामा राख्ने । रेकर्ड तयारी गर्ने ।	सञ्चार सम्पर्क बिच्छेद हुनसक्ने ।	गृह मन्त्रालय, नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी, नेपाल, प्रदेश विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय विपद् तथा वडा विपद् व्यवस्थापन समिति, रेडक्रस सोसाइटी आदि ।

मानवीय सहयोगका मापदण्ड :

- विपद् भए लगत्तै उपकरण सहित खोजी तथा उद्धार टोली खटाउने ।
- समन्वय बैठक र प्रतिवेदनका बारेमा जानकारी गराउने ।
- सुविधाबाट एकदमै वञ्चित समूह/संकटासन्न अवस्थामा रहेका व्यक्ति लगायत सबैलाई गरिएको उद्धार र वितरण गरिएका सहयोग सम्बन्धी गतिविधिको अनुगमन ।
- आवश्यकतानुसार प्रारम्भिक लेखाजोखा IRA र बिस्तृत घरधुरी सर्वेक्षण टीम खटाउने ।
- पहिलो हप्तामा परिस्थितिका बारेमा दिन दिनै प्रतिवेदन पेस गर्ने र त्यसपछि हरेक दुई हप्तापछि ।
- शिविर समन्वय तथा शिविर व्यवस्थापन (CC&CM) को अनुगमन गर्ने तथा प्रतिवेदन गर्ने (फारम सहितको) संयन्त्र ।
- पहिलो हप्तामा हरेक दिन र प्रकोप भएको २४ घण्टाभित्र समाचार संचार माध्यममा पठाउने ।
- नियन्त्रण तथा मानवीय सहयोगसम्बन्धी मापदण्ड कायम गर्ने सांस्कृतिक, सामाजिक तथा आर्थिक रूपमा स्वीकार गर्न सकिने सामग्री-दाता/सहयोग उपलब्ध गराउने (निकायबाट प्रत्यक्ष वितरण होइन) ।
- स्थानीय विपद् उद्धार समितिलाई सक्रिय पार्ने (अनुगमन तथा मूल्याङ्कन र प्रतिवेदन) ।

तालिका नं. ३१ कार्यान्वयन योजना सहितको प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्य

क्र.सं.	प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्यको सूची	मुख्य जिम्मेवार निकाय	कार्यान्वयन गर्ने तरिका (वैठक, कार्यशाला, तालिम आदि)	समय सिमा (कार्य तालिका)
१.	जोखिममा रहेका व्यक्ति वा समूहको पहिचान गर्ने ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जिल्ला समन्वय समिति र सम्बन्धित गा.पा., न.पा., ने.रे.सो., एक्सनएड नेपाल, KMJS Nepal	घरधुरी सर्वेक्षण, जि.स.स., गा.पा., न.पा.को पार्श्वचित्र, स्थानीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन तथा जलवायू अनुकुलन योजना	हरेक वर्षको पुष मसान्त सम्ममा
२	क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरूसंग समन्वय बैठक गर्ने ।	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, म्डइऋ आदि	बैठक	जेष्ठ मसान्त सम्म

क्र.सं.	प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्यको सूची	मुख्य जिम्मेवार निकाय	कार्यान्वयन गर्ने तरिका (वैठक, कार्यशाला, तालिम आदि)	समय सिमा (कार्य तालिका)
३	विपद् व्यवस्थापन कार्यसंग सम्बन्धित कृत्रिम अभ्यास गराई फौजलाई तयारी राख्ने ।	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल, NRCS, DEOC	तालिम तथा कृत्रिम घटना अभ्यास	असार मसान्त सम्ममा
४	उद्धार सामग्रीहरूको संकलन ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल ।	समन्वय	आषाढको अन्त्य सम्ममा
५	सुरक्षा निकायका इकाईहरू तथा समुदाय स्तरका तालिम प्राप्त स्वयम् सेवकहरूको सम्पर्क सुची तयार गर्ने ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, रेडक्रस, स्थानीय तह आदि ।	फोन, इमेल, संकलन गरी राख्ने	आषाढको अन्त्य सम्ममा
६	सुरक्षा निकाय तथा समुदायस्तरमा रहेका उद्धार टिम(लाई अभिमुखिकरण	DDMC, DEOC	अभिमुखि करण	असार दोश्रो हप्ता
८	खोज तथा उद्धार टोलीलाई पौडी सम्वन्धि व्यवहारिक अभ्यास (Simulation) गर्ने	DDMC, सुरक्षा निकाय ।	तालिम दिने	,, निरन्तर
९	मौजुदा सामाग्रीहरूको जांच/परिक्षण गर्ने ।	DDMC, DEOC, सुरक्षा निकाय र स्थानीय समुदाय ।	अनुगमन गर्ने, पूर्व अभ्यास गर्ने ।	
१०	आवश्यकता अनुसारको सामाग्रीहरूको पुग/नपुग आँकलन गर्ने ।	DEOC, सुरक्षा निकाय, खोज तथा उद्धार विषयगत क्षेत्र ।	संकलन, ढुवानी र आवश्यकता पहिचान गर्ने ।	

खोज तथा उद्धार क्षेत्रका सदस्यहरूको सम्पर्क सूचिः अनुसूची २ मा उल्लेख गरीएको छ ।
खोज तथा उद्धारमा प्रयोग हुने मानवीय श्रोत (तालीम प्राप्त जनशक्ति)ः अनुसूची ११ मा उल्लेख गरीएको छ ।
खोज तथा उद्धार सामाग्रीहरूको यस वर्षको मौजाद र खाडल विवरण अनुसूची १४ मा उल्लेख गरीएको छ ।

३.३ विषयगत क्षेत्रः गैरखाद्य सामाग्री तथा शिविर व्यवस्थापन

अगुवाइ गर्ने निकायः शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग, संघीय आयोजना कार्यान्वयन ईकाई, नेपालगञ्ज अस्थायी आवास तथा गैरखाद्य सामग्री क्षेत्रः

विपद्को अवस्थामा विस्थापित व्यक्ति, परिवार तथा समुदायलाई स्थिति सामान्य भएर आफ्नो घर फर्किने अवस्था तयार नभएसम्म आपत्कालीन आश्रयस्थलमा राख्नुपर्ने हुन्छ । सामान्यतया समुदायमा उपलब्ध विद्यालय, सामुदायिक भवन, मन्दीर, न.पा, गापाका, सरकारी भवन तथा सार्वजनिक खाली स्थानलाई आपत्कालीन आश्रयस्थलको रूपमा प्रयोग गर्नुपर्ने हुन्छ भने आवश्यक भएमा कोभिड १९ को मापदण्ड बमोजिम अस्थायी शिविर खडा गरी बसोवास गराउनु पर्ने हुन्छ । आवास तथा गैर खाद्य क्षेत्रले विस्थापितका लागि दैनिक जीवनयापनका लागि भाँडा वर्तन, ओड्ने, ओछ्याउने लुगाफाटो वा खाना बनाउने, खाने भाँडा र इन्धन तथा नगद सहयोग लगायतको मानवीय सेवा उपलब्ध गराउनुपर्ने हुन्छ ।

मुख्य बिपद्को किसिमः बाढी, जंगली जनावर, आगलागी, महामारी र भुकम्प

तालिका ३२ : को अनुमानित अवस्था र जोखिममा पर्ने अनुमानित जनसंख्याः

विपद्	प्रभावित हुनसक्ने घरपरिवार संख्या	जम्मा जनसंख्या (१०० प्रतिशत)	जम्मा बालबालिका (२० प्रतिशत)	जम्मा जेष्ठ नागरीक (१० प्रतिशत)	जम्मा अपांगता (१.५ प्रतिशत)
बाढी	२००००	१०००००	२००००	१००००	१५००
जंगलिजनावरको आक्रमण	१००	५००	१००	५०	८
आगलागी	२००	१०००	२००	१००	१५
भुकम्प	१०००	५०००	१०००	५००	७५
महामारी	१००००	५००००	१००००	५०००	७५०

उच्च जोखिममा रहेका गाँउ/नगरपालिका तथा बाढीको कारण २०,००० परिवार मध्ये पुर्ण क्षति हुन सक्ने अनुमानित ५,००० परिवारको लागि अस्थायी शिविरको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने । भुकम्पको कारण ५,००० परिवार मध्ये पुर्ण क्षति हुन सक्ने अनुमानित २,००० परिवारको लागि अस्थायी शिविरको व्यवस्थापन गर्नु पर्ने । आगलागीको कारण वार्षिक २०० परिवार पुर्ण क्षति हुन सक्ने परिवारको लागि अस्थायी शिविरको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने । वर्दिया जिल्लामा उल्लेख गरिए वमोजिमको विपद्ले निम्न अवस्था आउन सक्ने आँकलन गरिएको छ ।

- व्यक्तिगत घरहरू, सार्वजनिक र सामुदायिक भवनहरू क्षति/नष्ट भएको हुनेछ ।
- भिडभाड सृजना भई कोभिड १९ को संक्रमण बढ्न सक्ने खतरा ।
- विपद्ले विस्थापित भई खुल्ला स्थानमा वसोवास गर्नुपर्ने अवस्था सृजित हुनेछ ।
- यातायात अवरूद्ध भइ आवतजावतमा र राहत सामाग्री ढुवानीमा कठिनाई हुन सक्नेछ ।
- सुरक्षित आश्रयस्थल तथा गैर खाद्य सामाग्रीको अभाव हुन सक्नेछ ।
- अपाङ्गता, वालवालिका, विशेष परिस्थितिका महिला, जेष्ठनागरिकलाई दैनिक जीवन निर्वाहमा अप्ठ्यारो परिस्थिति सृजना हुन सक्नेछ ।
- विद्यालयहरू क्षतिग्रस्त तथा बन्द हुन सक्नेछ ।
- विद्यालय, प्रहरी चौकी तथा स्वास्थ्य केन्द्रहरु, सार्वजनिक भवन, सामुदायिक आश्रयस्थल जस्ता सार्वजनिक संरचनाहरूमा विस्थापित मानिसहरूको बसोवासको लागि दबाव पर्न सक्नेछ ।

विषयगत उद्देश्यः

- तत्काल गैर खाद्य सामाग्री त्रिपाल, कम्बल, म्याट्रेस तथा डोरी आदिको व्यवस्थापन गर्ने ।
- सुरक्षित आवासको लागि स्थान तथा आश्रयस्थल पहिचान गरी सामाजिक दुरी कायम हुनेगरी शिविरहरु र अस्थायी भौतिक संरचना निर्माण गर्ने ।
- विपद्का कारणले घरवार विहीन मानिसहरूका निम्ति स्थायी समाधानको खोजीका लागि प्रयत्न गर्ने ।

रणनीति :

- विपद्को समयमा भौतिक तथा मानवीय क्षति न्यूनिकारणका लागि तत्काल उपलब्ध स्थानीय श्रोत र साधनको उच्चतम प्रयोग गरी आकस्मिक शिविर व्यवस्थापन गर्न स्थानीय तह तथा सरोकारवालाहरूको समन्वयमा स्थानीय स्तरका स्वंयम सेवकहरूलाई व्यवस्थापन र परिचालन गर्ने ।
- विपद् प्रभावित व्यक्ति/परिवारहरूका लागि समयमानै राहत प्रतिकार्य समूहको पहूँच सुनिश्चित गरी अस्थायी आवासका सामग्रीको उपलब्धता र थप घरायसी गैर खाद्य सामाग्री उपलब्धताको आधारमा जिन्सी तथा निर्शत नगद सहयोग तथा सुरक्षित स्थानहरूमा अस्थायी आवासको व्यवस्था गरी विपद्को अवस्थाबाट जनजीवन सामान्य बनाउने ।
- विपद्बाट पूर्ण रूपमा प्रभावित हुनसक्ने पूर्वानुमान गरिएका परिवारलाई सामाजिक दुरी कायम गरी कोभिड १९ का अन्य सुरक्षा मापदण्डलाई ध्यान दिदै तत्काल अस्थायी आवासको ब्यवस्था गर्ने र आवश्यकताको आधारमा गैरखाद्य सामग्री तथा नगद सहयोग उपलब्ध गराउने ।
- विपद् पश्चात् बजारको चलाईमान बिश्लेषण गर्ने र बजारमा आधारित भएर नगद बितरणका उपयुक्त राहत कार्यक्रम संचालन गराउने ।

मानवीय सहयोग सम्बन्धी मापदण्ड :

- स्फेयर मापदण्ड अनुसार औसतमा एक व्यक्तिका लागि ३.५ बर्ग मिटर छानाभित्रको क्षेत्रफल र क्याम्प व्यवस्थापनका लागि प्रतिव्यक्ति ४५ वर्ग फिट क्षेत्रफल उपलब्ध उपलब्ध हुनेछ । (औसतमा एक ५ सदस्यीय परिवारका लागि कम्तिमा पनि १० मिटरको डोरी सहितको प्लाष्टिक सिट र अन्य थप सहायता सामग्री उपलब्ध गराईनेछ ।)
- केन्द्रीय आवास विषयगत क्षेत्रले तयार गरेको राहत सामाग्रीको मापदण्डलाई स्थानीय सन्दर्भ र आवश्यकतामा आधारित भएर कार्यान्वयनको लागि स्थानीय तथा जिल्ला तहमा छलफल तथा समन्वय गरिनेछ ।
- प्रत्येक प्रभावित परिवारलाई नेपाल रेडक्रस सोसाईटीको मापदण्ड अनुसार एक सेट गैर खाद्य सामग्री उपलब्ध

गराईनेछ । वा स्रोतको उपलब्धताको आधारमा स्फेयरको न्यूनतम मापदण्ड अनुसरण गर्ने प्रयास गरिने छ । अन्य घरायसी गैर खाद्यय राहत सामाग्री भने विस्तृत सर्वेक्षण पश्चात आवश्यकता साथै स्रोतको उपलब्धताको आधारमा नगद तथा भौचरमा आधारित भएर गर्न सकिनेछ ।

तालिका नं. ३३ विपद्को् अवस्थामा आधारित आपतकालीन प्रतिकार्य योजना

विपद्को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालीन अवस्था संवोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य संवोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	पूर्वतयारी कार्यका लागि स्रोत व्यवस्थापन
० देखि १ घण्टा	समन्वय गर्ने र क्लष्टर सदस्यलाई गैह्र खाद्य क्षेत्रको बैठकको सुचना दिने । सञ्जाल भित्रबाट सुचना संकलन (टेलिफोन मार्फत)	गैर खाद्य क्षेत्रको सदस्यहरूको सम्पर्क नम्वर राख्ने । रेडक्रस सञ्जाल र सरोकारवाला निकाय भित्रका सदस्यहरूको सम्पर्क नम्बर संकलन र अद्यावधिक गर्ने ।	टेलिफोनको सम्पर्क विच्छेद अवस्था हुन सक्ने ।	शहरी बिकास तथा भवन निर्माण विभाग, संघीय आयोजना कार्यान्वयन ईकाई, नेपालगञ्ज, प्रहरी, DEOC, नपा/गापारेडक्रस ।	DDMC/DEOC, DCC, DUDBC, रेडक्रस, लगायतका संस्थाहरू ।
१ देखि ७ घण्टा	गैर खाद्य क्षेत्रको बैठक बस्ने र गैर खाद्य सामग्रीहरूको लेखाजोखा गर्ने ।	आवश्यक सामग्री उपलब्धताको लागि बजार सर्वेक्षण गर्ने ।	तालीम प्राप्त जनशक्तिको अभाव । परिचालनमा कठीनाइ । प्रभावित स्थान सम्मको पहुँचमा अवरोध ।	DDMC/DEOC, DCC, DUDBC, नपा/ गापा, नेपाल प्रहरी, रेडक्रस, लगायत, संघसस्थाहरू ।	
७ देखि २४ घण्टा	तत्काल आवश्यकताको आधारमा त्रिपाल तथा गैर खाद्य सामाग्री वितरण गर्ने ।	५००० वटा त्रिपाल, डोरी, जुट कार्पेट र नाइलन गुन्द्री तयारी अवस्थामा राख्ने ।	४८०० वटा त्रिपालको लागि आर्थिक अभाव ।	DDMC, रेडक्रस, सुरक्षा निकाय, राजनैतिक दलहरू, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति ।	२०० वटा त्रिपाल रेडक्रस संग रहेको ।
२४ देखि ७२ घण्टा	शिविरमा बसेका प्रभावित परिवार हरूलाई गैर खाद्य सामग्री वितरण वालवालिका, विशेष परिस्थितिका महिला, अपागंताका लागि संरक्षण विषयगत क्षेत्रसँग समन्वय गर्ने	५००० गैर खाद्य सामग्री तयारी अवस्थामा राख्ने । १०० वटा टेन्ट तयारी अवस्थामा राख्ने ।	४६०० गैह्रखाद्य सामग्री अभाव । १०० टेन्टको अभाव ।	DDMC, रेडक्रस, सुरक्षा निकाय, राजनैतिक दलहरू, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	

विपद्को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालीन अवस्था संबोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य संबोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	पूर्वतयारी कार्यका लागि स्रोत व्यवस्थापन
एक हप्ता भित्र	DDMC बाट निर्णय गराई Detailed Assessment Form प्रयोग गरी घरधुरी तहको सर्वेक्षण गर्ने । अन्य विषयगत क्षेत्रसग समन्वय गरी अगाडी वढ्ने बजारको संभाव्यता अध्ययन गर्ने ।	रेडक्रस संजाल, तालिम प्राप्त जनशक्ति क्लष्टरका सदस्यहरूलाई MIRA सम्वन्धी तालिम दिने । १५००० प्रति विस्तृत र्सेक्षण फारमहरू छपाई गर्ने । बजार संभाव्यता बिश्लेषणका लागि क्षमता भएका आवास सदस्यहरूसँग छलफल तथा समन्वय गर्ने	अभिमुखिकरण खर्च र छपाईका लागि आर्थिक श्रोतको अभाव ।	DDMC/DEOC, रेडक्रस, एक्सन एड,	
१ महिना सम्म	आवास व्यवस्थापन गर्ने । वासस्थानहिन परिवारलाई सुरक्षित वासस्थान निर्माण शुरू गर्ने । आवासका थप आवश्यकता परिपूर्ति गर्न निर्शत नगद सहयोगका गतिविधि संचालन गर्ने ।	५००० गैर खाद्य सामग्री तयारी अवस्थामा राख्ने । ५००० वटा अस्थायी आवासका लागि सामग्री तयारी अवस्थामा राख्ने । कामका लागि नगद यो कार्यक्रम आजभोली छ/छैन यकिन गर्न कार्यक्रम मार्फत जम्मा भएको भग्नावशेष हटाउने र निशर्त नगद वितरणका कार्यक्रम संचालन गर्ने ।	४६०० गैह्र खाद्य सामग्री अभाव ।	DDMC/DEOC, DCC, DUDBC, नापी, भुमिसुधार तथा मालपोत कार्यालय डिभिजन वन कार्यालय, नपा/गाँपा,नेपाल रेडक्रस, आदि ।	DDMC/DEOC, DCC, DUDBC, नापी, वन कार्यालय, नपा/गाँपा, नेपाल रेडक्रस, आदि ।

गैरखाद्य सामाग्री र शिविर व्यवस्थापन क्षेत्रका सदस्यहरूको सम्पर्क सूचीः अनुसूची ३ मा उल्लेख गरीएको छ ।

तालिका नं. ३४ गैर खाद्य सामाग्री र शिविर व्यवस्थापन :

क्र. सं.	विवरण	अनुमानित आवश्यकता		जिल्लामा भएको परिणाम		अपुग परिणाम		सहयोग प्रतिवद्धता गर्ने संस्थाको नाम र सहयोगको संख्या	कैफियत
		संख्या	रू	संख्या	रू	संख्या	रू		
१	गैह्रखाद्य सामाग्री	५००० घर परिवार	३ करोड ५० लाख	४००	२ ८ लाख	४६००	३ करोड २२ लाख	जिल्लामा कार्यरत संघ संस्थाहरूले फण्ड संकलन गरी कोष खडा गर्ने र सामान स्टक तथा व्यापारी संग सम्फौता गर्ने	२०० सेट रेडक्रस
२	त्रिपाल	५०००	७५ लाख	७००		४२००		,,	२०० रेडक्रस ५०० थान युनिसेफ
३	टेण्ट	१००	१० लाख	-	-	१००	१० लाख		

४	अस्थायी आवास सामाग्री	५०००							
५	इराको फर्मेट र मोवाइल	५००० प्रति	३००००			५००० प्रति	३००००	DDMC, स्थानीय तह,रेडक्रस	करिव ५०० जनालाई IRA मोवाइल एप्लीकेशन चलाउने जनशक्ति उत्पादन
६	बिस्तृत सर्वेक्षणको फर्मेट छाप्ने	१५०००	२ लाख			१५०००	२ लाख	स्थानीय तह	

मानवीय सहयोगसम्बन्धी मापदण्डः

- औशतमा एक परिवारका ६ सदस्यहरुको लागि १२X१८ फुट साईजको त्रिपाल उपलब्ध छ ।
- प्रति परिवार ६ सदस्यका लागि न्यूनतम एक जोडा कपडा ।
- हरेक परिवारलाई भान्छाको लागि भाँडा ।
- विद्यालय तथा सार्वजनिक स्थलहरुसँग अग्रिम रुपमा नै समझदारी पत्र (MoU) मा दस्तखत भएको हुनुपर्दछ ।
- शिविरका लागि योजना तर्जुमा गर्दा नै सांस्कृतिक तथा सामाजिक मूल्यहरु एवं परिस्थितिलाई ध्यानमा राखिनुपर्दछ ।
- शिविर स्थापना गर्नका लागि विगतमा प्रयोग गरिएका ठाउँहरुको बिवरण ।
- स्थानीय सरकार लगायत सरोकारवाला निकाहरुको समन्वयमा शिविरको स्थापना ।
- बालबालिका, अपांगता भएका ब्यक्ति, महिला र बृद्धबृद्धाहरू लाइ सहयोगका लागि सदैव पहिलो प्राथमिकता हुनु पर्दछ ।

तालिका नं. ३५ कार्यान्वयन योजना सहितको प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्य

क्र. सं.	प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्यको सूची	मुख्य जिम्मेवार निकाय	कार्यान्वयन गर्ने तरिका (वैठक, कार्यशाला, तालिम आदि)	समय सिमा (कार्य तालिका)
१.	साझेदार संस्थाहरू सँग भएको राहत सामाग्रीहरूको परिमाण तयार गर्ने नगद र जिन्सी	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	बैठक तथा छलफल	मनसून पूर्व
२	५००० घर परिवारलाई पुग्ने गैह्र सामाग्रीहरू व्यवस्था गरी राख्ने र रणनीतिक स्थानमा (राजापुर, वांसगढी, भुरिगाउं, गुलरिया, मैनापोखर, मगरागढी) तयारी अवस्थामा राख्ने	,,	गोदाम व्यवस्थापन सम्बन्धि तालिम	मनसून पूर्व
३	राहत सामाग्रीहरू वितरण प्रकृया एकद्वार प्रणाली मार्फत गर्ने सहमति जुटाई राख्ने	जिल्ला विपद् व्वस्थापन समिति	बैठक तथा छलफल	मनसून पूर्व
४.	गैर खाद्य सामाग्री उपलब्ध गराउन सक्ने विक्रेताहरू पहिचान गरी उनीहरूसंग आपतकालिन अवस्थामा सामान उपलब्ध गराउने सम्झौत गर्ने ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय र नेपाल रेडक्रस	बजार सर्वेक्षण र लिखित सम्झौता	मनसून पूर्व
५	गैर खाद्य सामाग्रीको वितरणको प्रक्रिया तयार गर्ने	,,	छलफल	मनसून पूर्व

क्र.सं.	प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्यको सूची	मुख्य जिम्मेवार निकाय	कार्यान्वयन गर्ने तरिका (वैठक, कार्यशाला, तालिम आदि)	समय सिमा (कार्य तालिका)
६	१०० वटा टेन्ट खरिद गरी राख्ने अथवा आपुर्ति कर्ता संग सम्फौता गर्ने ।	शहरी बिकास तथा भवन निर्माण विभाग, संघीय आयोजना कार्यान्वयन ईकाई, नेपालगञ्ज,उद्योग वाणिज्य संघ आदि ।	बजार सर्वेक्षण र लिखित सम्फौता	मनसून पूर्व
७	शिविर व्यवस्थापनको लागि आवश्यक ठाउँहरू पहिचान गरी राख्ने	शहरी बिकास तथा भवन निर्माण विभाग, संघीय आयोजना कार्यान्वयन ईकाई, नेपालगञ्ज, स्थानीय तहका प्राविधिक शाखा आदि ।	समुदायमा छलफल	मनसून पूर्व
८	नगद वितरण	जिल्ला विपद व्यवस्थापन समिति, रेडक्रस, आदि ।	सेवा प्रदायकहरूको मापन, नगद तथा बजार विश्लेषण सचेतना अभिमूखिकरण तथा तालिम संचालन, नगदको प्याकेज तयारी आदि ।	

३.४ बिषयगत क्षेत्रः खाद्य तथा गोदाम व्यवस्थापन :

अगुवाइ गर्ने निकाय : एकिकृत कृषि तथा पशु विकास कार्यालय, गुलरिया, बर्दिया

मुख्य विपद्को किसिम : बाढी, भुकम्प, जंगली जनावर, आगलागी, शीतलहर, बन्यजन्तुबाट बाली नोक्सानी र किराको संक्रमण

तालिका ३६ : विपद्को अनुमानित अवस्थाः

विपद्	प्रभावित हुनसक्ने घरपरिवार संख्या	जम्माजनसंख्या (१०० प्रतिशत)	जम्मा बालबालिका (२० प्रतिशत)	जम्मा जेष्ठ नागरीक (१० प्रतिशत)	जम्मा अपांगता (१.५ प्रतिशत)
बाढी	२००००	१०००००	२००००	१००००	१५००
जंगली जनावरको आक्रमण	१००	५००	१००	५०	८
ऋागलागी	२००	१०००	२००	१००	१५
भुकम्प	१०००	५०००	१०००	५००	७५
महामारी	१००००	५००००	१००००	५०००	७५०

- तत्काले आवश्यक तयारी खानाको अभाव ।
- भण्डारण गरिएको खाद्यान्न नष्ट भएको अवस्था ।
- खाद्यान्नको अभाव, खाद्यान्नको पहुँचमा बाधा ।
- पारिवारिक स्तरमा खान पकाउने ईन्धन तथा पानीको अभाव ।
- विउ विजन नष्ट हुनु आदि ।

विषयगत उद्देश्यः

- प्रभावित ब्यक्तिहरूका लागि समयमा नै सुख्खा खाना, खाद्यान्न तथा खाद्यान्न पहुँचको सुनिश्चतता गर्ने ।
- दैनिक जीवनयापनको आवश्यक सामग्रीहरू (खाद्य सरसामानहरू) को व्यवस्थापन गर्ने ।
- पहिचान भएका राहत तथा उद्धार सामग्रीको संकलन, भण्डारण र वितरण गर्ने ।
- भण्डारण क्षेत्रको पहिचान र सुनिश्चितता गर्ने ।
- प्रभावितहरूको जीवनलाई सरल बनाउनमा सहयोग गर्ने ।

विषयगत रणनीतिः

- स्थानीय तह (जिल्ला समन्वय समिति,न.पा.तथा गा.पा.) मा आपतकालीन कोष स्थापनाका लागि पहल गर्ने ।
- खाद्य सामग्री आपूर्तिका लागि गैसस, सामाजिक संघसंस्थाहरू संग सहभागिता तथा सहकार्य गर्ने ।
- खाद्य सामग्री आपूर्तिका लागि स्थानीय उद्योग बाणिज्य संघहरूबाट, स्थानीय ब्यापारी तथा ब्यवसायीहरूलाई खाद्य सामग्री सञ्चितिका लागि अनुरोध गर्ने ।
- खाद्य संस्थानमा पूर्वतयारी स्वरूप चामल, पिठो लगायतका आवश्यक खाद्यान्न समाग्री मौज्दात राख्ने ।
- साल्ट ट्रेडिंगलाई चिनी र नुन मौज्दात राख्न अनुरोध गर्ने ।
- ढुवानीको लागि स्थानीयतहहरू संग समन्वय गर्ने ।
- विभिन्न संघ संस्थामा रहेको मौज्दात खाद्यान्नको विवरण राख्ने ।

मानवीय सहयोगको मापदण्ड :

प्रभावित व्यक्तिहरूको पहुँच निम्न वस्तुमा हुनेछ :

- स्फेयर मापदण्ड अनुसार प्रतिव्यक्ति प्रतिदिन न्यूनतम २१०० किलो क्यालोरी खाद्यान्न उपलब्ध गराउन प्रयास गर्ने ।
- प्रभावित मानिसहरूका लागि हाल विद्यमान तथा उपलब्ध भएका र पहुँच योग्य खाद्य पदार्थमा परिपूरक (complementary) को रूपमा एक अथवा दुई खाद्य पदार्थहरू पूरक रासनको रूपमा उपलब्ध गराउने ।
- निश्चित समूहका व्यक्तिहरु (स-साना बालबच्चा, एचआईभी एडस् संक्रमित व्यक्ति, कुपोषित व्यक्तिहरु आदि) को आवश्यकतालाई पूरा गर्नका लागि सामान्य रासनका अतिरिक्त परिपूरक रासनको व्यवस्था गर्ने ।

(क) मापदण्ड बमोजिमको खाद्य किट (kit) सिफारिश (विगतको अभ्यास)

मानवीय सहयोग मापदण्ड : प्रभावितहरूको पहुँच निम्न वस्तुमा हुनेछ :

- प्रति व्यक्ति प्रति दिन न्यूनतम २,१०० क्यालोरी प्राप्तहुने गरी खाद्यान्न (स्फेयर मापदण्ड बमोजिम),
- प्रभावित मानिसहरूका लागि उपलब्ध भएका र पहुँच योग्य खाद्यपदार्थमा परिपूरक (complementary) रूपमा एक अथवा दुई खाद्य वस्तुहरू उपलब्ध गराउने,
- निश्चित समूहका व्यक्तिहरूका (बालवालिका, एच.आई.भी.भएका, कुपोषित आदि) लागि उनिहरूको आवश्यकतालाई पूरा गर्न सामान्य खाद्यान्नका अतिरिक्त परिपूरक खाद्यान्नको व्यवस्था ।

खाद्यान्न परिमाण निम्न बमोजिम हुनेछ (स्फेयर मापदण्ड बमोजिम):

(१) चामल : प्रति दिन प्रति व्यक्ति ४१० ग्राम,
(२) दाल : प्रति दिन प्रति व्यक्ति ६० ग्राम,
(३) वनस्पति तेल : प्रति दिन प्रति व्यक्ति ३० मि.लि. र
(४) नुन : प्रति दिन प्रति व्यक्ति ७.५ ग्राम ।
(५) पौष्टीक आहार : ५० ग्राम

- स्थानीय परिस्थिति बमोजिम खाद्यान्न वितरणको मात्रा निर्धारित गरिनेछ । शुरूमा घरायसी स्तरमा वितरण गरिने र अन्तिम लेखाजोखाबाट प्राप्त तथ्याङ्कको आधार तथा व्यक्ति र परिवार संख्याका आधारमा मापदण्ड बनाई वितरण गरिनेछ ।

तालिका नं. ३७ विपद्को समयमा गरीने कृयाकलापः

समयावधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपत्कालीन अवस्था सम्बोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	कार्य सम्बोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत
० देखि १ घण्टा भित्र	विपद्मा परेका घरधुरी तथा जनसंख्या पहिचान र प्रारम्भिक सूचना /तथ्यांक संकलन	बिषयगत क्षेत्रको बैठक सम्बन्धित निकायसंग सम्पर्क समन्वय ।	सुख्खा खानाको भण्डारण परिमाण यकिन गर्ने । सहयोगी निकायको पहिचान गर्ने ।	सम्बन्धित स्थानीय तहका कृषि शाखाहरू, जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति, स्थानीय विपद् ब्यवस्थापन समिति, एकीकृत कृषि तथा पशु विकास कार्यालय, उद्योग बाणिज्य संघ, रेडक्रस, गैससहरू आदि	

समयावधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपत्कालीन अवस्था सम्बोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	कार्य सम्बोधन गर्न खाडलको पहिचान	मूख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत
२ देखि ७ घण्टा भित्र	तथ्यांक संकलन तथा अध्यावधिक गर्ने कार्य र समन्वय(निरन्तर)	स्थानीय रूपमा सुख्खा खानाको प्याकेजिंग सुरू गर्ने । थप खाद्य सामग्री खरिद गर्ने । ढुवानी ब्यवस्था गर्ने । वितरण टोली तयारीमा राख्ने । सुख्खा खानाको प्याकेट ढुवानी गर्ने । खाद्य सामग्रीको परिमाण यकिन गर्ने र वितरण ।	वितरण टोलीको पहिचान राहत सामग्रीको आंकलन	उद्योग बाणिज्य संघ, यातायात ब्यावसायी संघ, नेपाल रेडक्रस, कृषि सम्बन्धी कार्यालयहरू, सम्बन्धित स्थानीयतहका कृषि शाखाहरू, जिल्ला समन्वय समिति, गैससहरू आदि ।	
८ देखि २४ घण्टा भित्र	तथ्यांक संकलन तथा अध्यावधिक गर्ने (निरन्तर) प्रारम्भिक द्रुत सर्वेक्षण गर्ने । सूचना संकलन गर्ने । अन्य निकाय तथा समितिसंग समन्वय गर्ने ।	सुख्खा खाना वितरण । पकाएर खाने खाद्यान्न सामग्रीहरूको प्याकेजिंग तथा वितरण ।	खाद्यान्न सामग्री भण्डारण हुने वा नहुने अवस्था अनिश्चत । राहत सामग्रीको आंकलन । सामग्री ढुवानी ।	उद्योग बाणिज्य संघ, कृषि सम्बन्धी कार्यालयहरू, यातायात व्यवसायीहरू, विश्व खाद्य कार्यक्रम, स्थानीय तहका कृषि शाखाहरू, राजापुर खाद्य संस्थान, गैससहरू आदि ।	
२४ देखि ४८ घण्टा भित्र	तथ्यांक संकलन तथा अध्यावधिक गर्ने । सूचना संकलन गर्ने । अन्य निकाय तथा समितिसंग समन्वय गर्ने ।	पकाएर खाने खाद्यान्न सामग्रीहरूको प्याकेजिंग तथा वितरण कार्यलाई निरन्तरता दिने । खाद्यान्न लगाएतका सामग्रीहरू संकलन गरी राख्ने ।	खाद्यान्न सामग्रीहरूको उलब्धता सामग्री ढुवानी व्यवस्था	उद्योग बाणिज्य संघ, यातायात ब्यावसायी संघ, विश्व खाद्य कार्यक्रम, स्थानीय तहका कृषि शाखाहरू, कृषि सम्बन्धी कार्यालयहरू, राजापुर खाद्य संस्थान, गैससहरू आदि ।	
४८ देखि ७२ घण्टा भित्र	तथ्यांक संकलन तथा अध्यावधिक गर्ने । सूचना संकलन गर्ने । अन्य निकाय तथा समितिसंग समन्वय गर्ने ।	पकाएर खाने खाद्यान्न सामग्रीहरूको प्याकेजिंग तथा वितरण कार्यलाई निरन्तरता दिने । खाद्यान्न लगाएतका सामग्रीहरू संकलन गरी राख्ने ।	खाद्यान्न सामग्रीको उपलब्धता	उद्योग बाणिज्य संघ, यातायात व्यवसायीहरू, विश्व खाद्य कार्यक्रम, स्थानीय तहका कृषि शाखाहरू, कृषि ज्ञान केन्द्र, राजापुर खाद्य संस्थान, गैससहरू आदि ।	

समयावधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपत्कालीन अवस्था सम्बोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	कार्य सम्बोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत
७२ घण्टा देखि ७ दिन भित्र	तथ्यांक संकलन तथा अद्यावधिक गर्ने । सूचना संकलन गर्ने । अन्य निकाय तथा समितिसंग समन्वय गर्ने ।	पकाएर खाने खाद्यान्न सामग्रीहरूको प्याकेजिंग तथा वितरण कार्यलाई निरन्तरता दिने । खाद्यान्न लगायतका सामग्रीहरू संकलन गरी राख्ने ।	खाद्यान्न सामग्रीको उपलब्धता ।	उद्योग बाणिज्य संघ, यातायात ब्यावसायी संघ, विश्व खाद्य कार्यक्रम, कृषि सम्बन्धी कार्यालयहरू र स्थानीय तहका कृषि शाखाहरू , राजापुर खाद्य संस्थान, गैससहरू आदि ।	
७ दिन देखि २ साता भित्र	तथ्यांक संकलन तथा अद्यावधिक गर्ने सूचना संकलन गर्ने । अन्य निकाय तथा समितिसंग समन्वय गर्ने ।	पकाएर खाने खाद्यान्न सामग्रीहरूको प्याकेजिंग तथा वितरण कार्यलाई निरन्तरता दिने । खाद्यान्न लगायतका सामग्रीहरू संकलन गरी राख्ने ।	खाद्यान्न सामग्रीको उपलब्धता ।	उद्योग बाणिज्य संघ, यातायात ब्यावसायी संघ, विश्व खाद्य कार्यक्रम, कृषि सम्बन्धी कार्यालयहरू र स्थानीय तहका कृषि शाखाहरू, राजापुर खाद्य संस्थान, गैससहरू आदि ।	
२ साता देखि १ महिना भित्र	कृषि क्षेत्रमा परेको असरको बारेमा लेखाजोखा गर्ने, तथ्यांक तयार गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने ।	पकाएर खाने खाद्यान्न सामग्रीहरूको प्याकेजिंग तथा वितरण कार्यलाई निरन्तरता दिने । पुनर्स्थापनका लागि पहल गर्ने ।	बीउ लगायत अन्य कृषि उत्पादन तथा जीविकोपार्जनको लागि राहत कार्यक्रम सञ्चालनका लागि योजना तयारी बजेट माग तथा सञ्चालन ।	एकीकृत कृषि तथा पशु विकास कार्यालय, स्थानीय तहका कृषि शाखाहरू,उद्योग बाणिज्य संघ, विश्व खाद्य कार्यक्रम, राजापुर खाद्य संस्थान, गैससहरू, सम्वन्धित विभाग तथा मन्त्रालय ।	

तालिका नं. ३८ आबश्यकताको लेखाजोखा तथा खाडल पहिचान (भौतिक साधन, दक्ष जनशक्ति, पैसा)

क्र. सं.	विवरण	अनुमानित संख्या		जिल्लामा भएको परिमाण		अपुग परिमाण		सहयोग प्रतिवद्धता गर्ने निकाय
		संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	
१.	बिभिन्न बैठक, कार्यशाला, अभिमूखीकरण, सचेतना	४३ पटक	६८२०००					स्थानीय तहका महिला शाखा
२	सूचना, सचेतना तथा तथ्याङ्क संकलन सम्बन्धी बिभिन्न फारम छपाई र वितरण	४ पटक	८००००					नेरेसो, स्थानीय तह, संरक्षण कलष्टर सदस्यहरू
३	निगरानी, अनुगमन, राहत बिबरण, ढुवानी, भैपरी	करिब १०० जना	४२७५००					नेरेसो, स्थानीय तह, संरक्षण कलष्टर सदस्यहरू
४	सहायक सामाग्री खरिद तथा ढुवानी	जना १००	२५००००					स्थानीय तह

क्र. सं.	विवरण	अनुमानित संख्या		जिल्लामा भएको परिमाण		अपुग परिमाण		सहयोग प्रतिवद्धता गर्ने निकाय
		संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	
५	मनोसामाजिक परामर्शसेवा	जिल्लाभर	३०००००					ओरेक, माइती नेपाल, जिल्ला कानूनी सहयाता समिति, स्थानीय तह (महिला तथा बाल बालिका कार्यालय)
६	कानूनी सहायता तथा अल्पकालिन आश्रय	जना २०	१५००००					जिल्ला कानूनी स. स.
७	बालमैत्री सुरक्षित आश्रय स्थल स्थापना	स्थान ३	३०००००					प्लान नेपाल, स्याक नेपाल, बिग्रुप, युनिसेफ, केयर नेपाल, एक्सन एड
९	बिशेष प्रकृतीका प्रभावितलाई राहत सामाग्री वितरण							संरक्षण कलष्टर सबै
१०	सम्बन्धित निकायको गुनासो सुनुवाई प्रणाली सुदृढिकरणमा सहजीकरण र पैरवी	१०	५०००००					संरक्षण क्लष्टर/जिल्ला प्रसासन/स्थानीय सरकार
११	म्ष्नलष्तथ प्ष्त तयारी अबस्थामा राख्ने	१० हजार						संरक्षण क्लष्टर/जिल्ला प्रसासन/स्थानीय तह
१२	यौन तथा लैगीक हिंसा प्रभावितलाई तत्काल राहत उपलब्ध गराउन कोषको व्यवस्था गर्ने, अस्थाइ वास, स्वास्थ्यउपचार तथा मनोसामाजिक सहयोग प्रदान गर्ने नियकायहरूको सुचि अध्यावधिक गरी समन्वय गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।	रू.५ लाख						संरक्षण क्लष्टर/जिल्ला प्रसासन/स्थानीय सरकार

तालिका नं. ३९ प्रभावित हुनसक्ने अनुमानित जनसंख्या: १,००,००० जना (अनुमानीत २०,००० घरपरिवार)

संख्या	विवरण	अनुमानित आवश्यक्ता		जिल्लामा भएको परिमाण		अपुग परिमाण		सहयोग प्रतिवद्धता गर्ने निकाय, संस्थाको नाम र सहयोगको संख्या
		संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	
१	चाउचाउ	८ लाख पोका	२ करोड	८ लाख पोका	२ करोड			सहयोगका लागि प्रतिवद्धता गर्ने निकाय, पहिचान हुन नसकेको तर विपद् पश्चात योजना वनाइ केही मात्रामा सहयोग जुटाउन सकिने विगतको अनुभव रहेको ।
२	बिस्कुट	४ लाख पोका	८० लाख	३ लाख पोका	६० लाख	१ लाख	२० लाख	
३	चिउरा	१००००० केजी	९० लाख	१००००० केजी	९० लाख			
४	भुजा	१२५०० केजी	१० लाख	१२५०० केजी	१० लाख			
५	चिनी	२५०० केजी	२ लाख	२५०० केजी	२ लाख			
६	सखर	२५०० केजी	२ लाख	२५०० केजी	२ लाख			
७	चामल	३७१९१८ केजी	१ करोड ६७ लाख	३७१९१८ केजी	१ करोड ६७ लाख			
८	दाल	७५०० केजी	१५ लाख	७५०० केजी	१५ लाख			
९	नून	७०० केजी	१४ हजार	७०० केजी	१४ हजार			
१०	तेल	२२५०० ली	३३ लाख ७५ हजार	२२५०० ली	३३ लाख ७५ हजार			

जिल्लामा खाद्य सामग्रीको उपलब्धता :

मुख्य बजारहरू : गुलरिया, राजापुर, सानोश्री, ताराताल, भुरीगाउँ, ठाकुरद्वारा, बाँसगढी, मैनापोखर, माछागढ, मगरागढी, शान्तिबजार, पशुपतिनगर, बग्नाह, मानपुर टपरा, विहानि बजार ।

पाईने खाद्य सामग्रीहरू :

सुख्खा खाना : चाउचाउ, चिउरा, भुजा, चिनी, नुन, सख्खर (गुँड), बिस्कुट, पानी

खाद्यान्न : चामल, पिठो, दाल, तेल ठुलो मात्रामा बजारमा स्टक राख्ने नगरिएको तर माग अनुसार आपूर्ति गर्न सक्ने क्षमता भएको ।

आवश्यकताः

पहिलो ४ दिनको लागि १,००,००० जनसंख्याको लागि सुख्खा खाना

पानी बोतल	४ लाख बोतल (स्वच्छ पिउने पानी नपाएको अवस्थामा मात्र)
चाउचाउ	८ लाख पोका (दैनिक २ पोका)
चिउरा	१,००,०००.० केजी (दैनिक २५० ग्राम)
भुजा	१,००,०००.० केजी (दैनिक २५० ग्राम)
चिनी	२०,०००.० केजी (दैनिक ५० ग्राम)
नुन	२,०००.० केजी (दैनिक ५ ग्राम)
दालमोठ	२,००००.०० केजी (दैनिक ५० ग्राम)

नियमित खानाको लागि ५औं दिन देखि २०औं दिनसम्म १६ दिनको (वयस्कका) लागि हिसाव गरिएको आधारमा

चामल	७९२००० केजी (प्रतिदिन प्रतिब्यक्ति ४९५ ग्रामका दरले)
दाल	१६०,००० केजी (१०० ग्राम)
तेल	४८००० ली (३०मिली)
नून	८००० के.जी (५ ग्राम)

समन्वयका लागि महत्वपूर्ण निकायहरू तथा संघसंस्थाहरू

- उद्योग बाणिज्य/व्यापार संघहरू
- नगरपालिका/गापाहरू
- खाद्य सामग्री सप्लायर्सहरू
- चामल, दाल तथा तेल मिल उद्योगहरू
- नेपाल खाद्य संस्थान
- अन्तराष्ट्रिय तथा राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाहरू
- पानी, चाउचाउ, चिउरा उत्पादन उद्योग

तालिका नं. ४० जिल्लामा प्रकोपको समयमा हुने खाद्यान्नको स्टक अनुमान(केजी)

क्र. सं.	मुख्य बजार	चामल	दाल	तेल	नुन	चिनी	चिउरा	भुजा	बिस्कुट	मसला	तरकारी	कैफियत
१	गुलरिया	५००००	५०००	१०००	१०००	२०००	५००	५००	२००	१००	१०००	
२	राजापुर	२०००००	१००००	१०००	१०००	२०००	५००	५००	२००	१००	२००	
३	सानोश्री	५००००	१००००	१०००	१०००	२०००	१०००	८००	२००	१००	१००	
४	ताराताल	१००००	५०००	५००	५००	१०००	५००	५००	१००	५०	१००	
५	भुरीगाउँ	५००००	१००००	१०००	१०००	२०००	१०००	५००	२००	१००	२००	
६	ठाकुरद्वारा	५००००	२५००	५००	५००	१०००	५००	५००	१००	५०	१००	
७	बाँसगढी	१०००००	१००००	१०००	१०००	२०००	१०००	१०००	३००	२००	५००	
८	मैनापोखर	१०००००	१५०००	५००	५००	७००	५००	३००	१००	५०	१००	
९	माछागढ	५००००	५०००	५००	५००	७००	४००	३००	१००	५०	१००	
१०	कतर्निया	५००००	५०००	५००	५००	७००	४००	३००	१००	५०	१००	
११	मगरागढी	१०००००	१००००	१०००	१०००	२०००	७००	७००	२००	१००	१००	
१२	बग्नाह	५००००	५०००	५००	६००	१०००	५००	३००	१००	५०	२००	
१३	शान्तिबजार	५००००	५०००	५००	५००	१०००	५००	३००	२००	१००	१००	
१४	पशुपतिनगर	२०००	५०००	५००	५००	१०००	३००	२००	१००	५०	१००	
	जम्मा	९१२०००	१०२५००	१००००	१०१००	१९१००	८३००	६६००	२२००	११५०	३०००	

खाद्य तथा गोदाम ब्यवस्थापन क्षेत्रका सदस्यहरूको सम्पर्क सूचिः अनुसूची ४ मा उल्लेख गरीएको छ

३.५ विषयगत क्षेत्रः खानेपानी तथा सरसफाई :

अगुवाइ गर्ने निकायः खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय बाँके, फिल्ड कार्यालय बर्दिया

प्रमुख विपद् : बाढी, आगलागी, भूकम्प, महामारी

तालिका ४१ : विपद्को अनुमानित अवस्था :

विपद्	प्रभावित हुनसक्ने घरपरिवार संख्या	जम्माजनसंख्या (१०० प्रतिशत)	जम्मा बालबालिका (२० प्रतिशत)	जम्मा जेष्ठ नागरीक (१० प्रतिशत)	जम्मा अपांगता (१.५ प्रतिशत)
बाढी	२००००	१०००००	२००००	१००००	१५००
जंगली जनावरको आक्रमण	१००	५००	१००	५०	८
आगलागी	२००	१०००	२००	१००	१५
भुकम्प	१०००	५०००	१०००	५००	७५
महामारी	१००००	५००००	१००००	५०००	७५०

- स्वच्छ खानेपानी तथा सरसफाईमा समस्या हुन सक्ने ।
- नदीको कटान, बाढी, पहिरो, भूकम्पका कारणबाट होचोस्थानमा रहेका क्षेत्रका खानेपानीको मुहानहरूमा क्षती हुने, डुवानमा पर्ने, इनार तथा कुवाहरू दुषित हुन सक्ने ।
- व्यक्तिगत तथा सामुदायिक चर्पीहरू क्षतिग्रस्त हुन सक्ने ।
- वातावरण दुषित हुनेगरी शौचालयहरू भरिने, सेफ्टी ट्याङ्की फुट्ने, पानीका मुहानहरू दुषित हुने र सरसफाईका सामाग्रीहरूको अभाव हुन सक्ने ।
- सुरक्षित पानीको अभाव तथा वातावरण दुषित हुन सक्ने ।
- फोहरमैलाको व्यवस्थापनमा कठिनाइ भई महामारीको प्रकोप फैलिन सक्ने ।

विषयगत उद्देश्य :

- विस्थापित भएर शिविरमा बस्ने मानिसहरूका लागि कोभिड -१९ को सुरक्षा मापदण्ड अनुरूप सुरक्षित खानेपानी र अस्थायी शौचालयको व्यवस्थापन गर्ने ।
- जिल्लामा कार्यरत खानेपानी तथा सरसफाई संस्थासंग समन्वय र सहकार्य गरी जिल्लाका प्रभावित गा.पा र न.पा.मा खानेपानी र सरसफाईको अवस्थालाई व्यवस्थित र प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्ने र सोको रिपोर्टिङ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिमा पेश गर्ने ।
- खानेपानी र सरसफाईमा आवश्यक पर्ने सामाग्रीहरूको खोज, व्यवस्थापन, भण्डारण र वितरणमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापनको निगरानीमा रही कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा संचालन गर्ने ।
- अस्थायी रूपमा व्यक्तिगत सरसफाईका सुविधाहरूमा पहुँच वृद्धि गर्ने ।
- विस्थापित मानिसहरू बस्ने शिविरहरूमा सरसफाई कायम गर्न तिनको सशक्तिकरण कार्य गर्ने ।
- स्थानीयस्तरको पत्रपत्रिका, एफ.एम्. रेडियोहरूमा खानेपानी तथा सरसफाईको कारणबाट लाग्ने सक्ने विभिन्न किसिमको महामारीबाट बच्नको लागि अपनाइने उपायहरूको बारेमा जनताहरूलाई जानकारी दिने ।
- विपद्को समयमा खानेपानी र सरसफाईको अभावबाट हुन सक्ने रोगलाई रोकथाम,न्यूनीकरण तथा पुनर्निर्माण गर्ने ।
- जिल्ला तथा स्थानीय तहमा खानेपानी सेवा प्रदायक संस्थालाई विपद्का समयमा स्वच्छ खानेपानी सेवा संचालनको लागि सजग र जिम्मेवार बनाउने ।
- क्षतिग्रस्त भएका खानेपानी तथा सरसफाई सम्बन्धी आयोजना र संरचनाहरूको लगत तयार पारी सम्बन्धित निकायहरूमा जिल्ला विपद् ब्यवस्थापनको सिफारिस सहित पठाउने ।
- विपद् हुनु पुर्व विपद्मा हुन सक्ने महामारीलाई रोकथाम गर्न गा.पा. तथा न.पा.मा खानेपानी तथा सरसफाई सम्बन्धी सचेतीकरण गर्ने, स्थानीय पत्रपत्रिका, रेडियोहरूमा सन्देश प्रसारण गर्ने ।

तालिका नं. ४२ विपद्को समयमा गरीने क्रियाकलापहरूः (खानेपानी तथा सरसफाइ)

समय अवधि	विपद्को अवस्थामा गरीने आपतकालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालिन अवस्था संवोधन गर्न गरीने पूर्व तयारी कार्य	कार्य सम्बोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत	कैफियत
० देखि २४ घण्टा	• खानेपानी तथा स्वच्छता प्रर्वधन समितिको आकस्मिक बैठक बस्ने • क्षतिको आकलन गर्न टोली परिचालन गर्ने	• विपद् पश्चात बैठक बस्ने समय र स्थान पहिचान गर्ने र सदस्यहरूको सम्पर्क सूची व्यवस्थित गर्ने । • क्षति आकलन टोलीको निर्माण गर्ने र टोलीको कार्य सूची निर्माण गर्ने ।	• सिमित जनशक्तिबाट कार्य संचालन गर्नुपर्ने • थप जनशक्तिको परिचालन गर्नुपर्ने	खानेपानी तथा सरसफाई कार्यालय , जिल्ला समन्वय समिति, गाउपालिका, नगरपालिका र ध्वकज ऋगिकतभच	३,००,०००।–	तथ्याङ्क संकलन अभिमुखीकरण फारम छपाई र विश्लेषण
२४ देखि ७२ घण्टा	• द्रुत सर्वेक्षणको आधारमाप्रभावितहरूको आवश्यकता पहिचान गर्ने । • पानी शुद्धिकरण गर्ने औषधी वितरणगर्न सकिने	• पानी शुद्धिकरण गर्ने सामाग्रीहरूको व्यवस्थापन जस्तै : पियूस, एक्वाटयाव्स् वाटरगार्ड	• हाइजिनकिट ९९०० वटा,	खानेपानी तथा सरसफाई कार्यालय, जिल्ला समन्वय समिति, गाउपालिका, नगरपालिका वेस बर्दिया, UNICEF, NRCS, KMJS, Care Nepal	१४,८५,०००।–	पियुष ५०० थान, एक्वाट् याबस् १००० पिस
७२ घण्टा देखि ७ दिन सम्म	• अस्थायी चर्पी र खानेपानीको धारा निर्माण गर्ने, • सन्देशमुलक सामग्री स्थानीय एफ. एम. र पत्रपत्रिकाहरूमा प्रसारण गर्ने	• चर्पी निर्माणका लागि आवश्यक सामाग्रीहरू गोदाममा व्यवस्थित गर्ने, सचेतना सामाग्रीहरू तयारी अवस्थामा राख्ने		खानेपानी तथा सरसफाई कार्यालय, वेस बर्दिया, UNICEF, NRCS, Save the children, SUAHARA, Care Nepal		
७ दिन देखि २ हप्ता सम्म	• आश्रय स्थलहरूमा चर्पी र खानेपानीको धारा निर्माण गर्ने ।	• खानेपानी र चर्पी निर्माणका लागि आवश्यक सामाग्रीहरू उचित स्थानमा गोदाम गर्ने ।	५० धारा १०० चर्पीको प्यान	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय र Wash Cluster	धारा जडान रू. ८,२५००० चर्पी प्यान रू. ५०,०००।–	

समय अवधि	विपद्को अवस्थामा गरीने आपतकालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालिन अवस्था संवोधन गर्न गरीने पूर्व तयारी कार्य	कार्य सम्बोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत	कैफियत
२ हप्ता देखि १ महिना सम्म	● वितरण गरीएको सामाग्रीहरू तथा सरसफाई को अवस्थाबारे अनुगमन गर्ने, अपुगभएको सामाग्रीको उपलब्धता गर्ने र वितरण गर्ने ● क्षतिग्रस्त क्षेत्रको स्थलगत अध्ययन गरी जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समितिको सिफारिस पेश गर्ने ।	● अनुगमन टोली गठन गर्ने र अनुगमन प्रक्रिया बारे प्रष्ट पार्ने, ● खानेपानी आयोजना सम्वन्धी उपभोक्ता समितिलाई तालिमको व्यवस्था गर्ने ।		● खानेपानी तथा सरसफाई कार्यालय ● विभिन्न खानेपानी सरसफाइ उपभोक्ता संस्था ● खानेपानी सरसफाइ सुरक्षा योजना समिति		

तालिका नं. ४३ खाडल पहिचान (खानेपानी तथा सरसफाई) :

क्र. सं.	विवरण	अनुमानित संख्या		जिल्लामा भएको परिमाण		अपुग परिमाण		सहयोग प्रतिवद्धता गर्ने निकाय	कैफियत
		संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम		
१	स्यालो टूवेल	५०	८२५०००।-	५०	८२५०००।-			खानेपानी तथा सरसफाई डिबिजन कार्यालय,बाँके	प्रयाप्त
२	पलास्टिक प्यान	४००	२०००००	४००	२०००००।-			खानेपानी तथा सरसफाई डिबिजन कार्यालय, दाङ	प्रयाप्त
३	पिउस	१२०००	४००००।-	२०००	१००००	१००००	३००००।-	८०० खानेपानी ६०० बेस बर्दिया,	अपुग सामाग्रीको ब्यवस्थापन खा.पा.तथा स.स.डि. कार्यालय तथा युनिसेफ
४	एक्वाट्याबस्	८०००	१,५०,०००।-	१५०० पत्ता	१५।-	६,५००	९७,५००।-	खानेपानी तथा सरसफाई डिबिजन, दाङ, यूनिसेफ	
५	झुल	१०००	३०००००।-			१०००	३०००००।-	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, बर्दिया	
६	सावुन	२०००	४००००।-	२०००	४००००।-	र्प्याप्त		खानेपानी तथा सरसफाई डि.कार्यालय,दाङ संग १००० थान र बेस बर्दियासंग १००० थान	
७	बाल्टिन	१००००	३००००००।-	१००	३००००।-	९९००	२९७००००।-	३० वटा खानेपानी तथा सरसफाई डिबिजन कार्यालय, ७० वटा बेस संग	WASH सेक्टरसंग मागगर्ने

खानेपानी तथा सरसफाइ क्षेत्रका सदस्यहरूको सम्पर्क सूचिः अनुसूची ५ मा उल्लेख गरीएको छ

१. तराईका जिल्लारुमा प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति न्यूनतम ५ लिटर पानी उपलब्ध गराउने र पहिलो ४ हप्ताभित्र प्रतिव्यत्रिक्त प्रतिदिन उपलब्ध गराइने पानीको परिमाणलाई १५ लिटर पुऱ्याउने ।

२. शिविरमा बस्ने विस्थापित मानिसहरु तथा घर व्यक्तिगत सम्पत्ति नष्ट भएका व्यक्तिहरूका लागि पानी सङ्कलन गर्नका लागि बाल्टीन र पानी शुद्ध गर्नका लागि ३० दिन सम्म खानेपानी शुद्ध गर्ने चक्की, पियुष तथा वाटर गार्ड उपलब्ध गराउने

३. शिविरमा बसोबास गर्ने विस्थापित मानिसहरूका लागि उपयुक्त सरसफाइ एवं महिलाहरूका लागि नुहाउने सुविधा, महिनावारी व्यवस्थापनका निमित्त अस्थयी चर्पी (हरेक २० व्यक्तिका लागि एक चर्पी र पहिलो हप्ताभित्र हरेक १० व्यक्तिका लागि एक चर्पीका दरले सो लाई बढाउने गरी) निर्माण गर्ने ।

४. शिविरमा बसोबास गर्ने प्रभावित मानिसहरूलाई स्वास्थ्य तथा खानेपानी कार्यालयका कर्मचारी, साझेदार गैर-सरकारी संगठन, महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेवक एवं रेडक्रसका स्वयंसेवकहरू संग मिली स्वास्थ्य सम्बन्धी किटवितरण गर्ने र स्वास्थ्य प्रवर्धन सम्बन्धी गगिविधिहरू (पानी शुद्ध पार्ने उचित तरिका र साबुनद्धारा हातधुने) सञ्चालन गर्ने ।

५. एक रूपताका लागि जिल्ला पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनालाई राष्ट्रिय योजनासंग मेल खाने गरी तयार पार्ने

३.६ विषयगत क्षेत्रः संरक्षण

अगुवाइ गर्ने निकाय : जिल्ला प्रशासन कार्यालय, बर्दिया

प्रमुख विपद् : बाढी, भुकम्प, जंगली जनावर र आगलागी

तालिका ४४ : विपद्को अनुमानित अवस्थाः

विपद्	प्रभावित हुनसक्ने घरपरिवार संख्या	जम्माजनसंख्या (१०० प्रतिशत)	जम्मा बालबालिका (२० प्रतिशत)	जम्मा जेष्ठ नागरीक (१० प्रतिशत)	जम्मा अपांगता (१.५ प्रतिशत)
बाढी	२००००	१०००००	२००००	१००००	१५००
जंगलिजनावरको आक्रमण	१००	५००	१००	५०	८
आगलागी	२००	१०००	२००	१००	१५
भुकम्प	१०००	५०००	१०००	५००	७५
महामारी	१००००	५००००	१००००	५०००	७५०

- बाढीबाट प्रभावित क्षेत्रका करीव २० हजार घरधुरी र १,००,००० जनसंख्या प्रभावित हुन सक्ने ।
- विपद् बाट प्रभावित ५ हजार जनालाई संरक्षणको आवश्यक्ता पर्न सक्ने ।
- असुरक्षाको वातावरण सृजना हुन सक्ने ।
- धनजनको क्षति, घाइते बाल-बालिकाहरू, बिछोडिएका बाल-बालिकाहरू, एकल महिलाहरु, अनाथ, टुहुरा बालबालिकाहरु र अपांगता भएका ब्यक्तिहरूको सङ्ख्यामा वृद्धि हुन सक्ने ।
- बाढी प्रभावित प्रति हुने हिंसा र अन्य आपराधिक गतिविधिहरु (लुटपाट, चोरी, हत्या, डकैती, अपहरण, बलात्कार) बढ्ने सम्भावना रहने ।
- गर्भवती, सुत्केरीहरु तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू वढि प्रभावित हुने । समय भन्दा पहिले सुत्केरी हुने संभावना।
- लिङ्गमा आधारित हिंसामा बृद्धी हुने, विशेषगरि बालिका र किशोरीहरू जोखिममा पर्न सक्ने ।
- शोषण, भेदभाव बढ्ने,समाजमा कलह र अशान्तिको वातावरण सृजना हुन सक्ने ।
- मानसिक आघात, साहाराविहिन हुनेहरूको संख्यामा बृदि हुन सक्ने ।
- गरिबी बढ्ने, बेचविखन तथा ओसार पसार हुन सक्ने ।
- यौनजन्य हिंसा हुन सक्ने ।
- आवश्यक उपचार, स्वास्थ्य सेवा एवं न्यूनतम पोषण प्राप्त गर्नबाट बञ्चित हुन सक्ने ।

विषयगत संरक्षण क्षेत्रको उद्देश्यः

- आपतकालीन परिस्थितिबाट उत्पन्न हिंसा, शोषण, दुर्व्यवहार, हेला तथा जोखिममा रहेका वा जोखिममा रहने सम्भाब्य ब्यक्तिहरु बिशेषगरी महिला तथा बालबालिकाहरूलाई हिंसा र दुर्ब्यबहारबाट संरक्षण गर्ने र त्यस्ता दुर्व्यबहारबाट प्रभावित व्यक्तिहरूका लागि सेवा सम्बन्धी प्रावधानहरूमा पहुँचकालागि सहयोग गर्ने ।
- यौन दुर्व्यवहार, शोषण तथा हिंसाको रोकथाम र तिनको अनुगमन र प्रतिवेदन गर्ने ।
- जोखिममा रहेका समूहहरूका लागि मानव अधिकार सम्बन्धी राष्ट्रिय, अन्तर्राष्ट्रिय मानवीय कानुनले प्रत्याभूत गरेका मौलिक अधिकारहरूको सरंक्षण गर्ने ।
- बालबालिका, महिला, बिशेष क्षमताका व्यक्ति र ज्येष्ठ नागरिकहरूलाई सुरक्षित आश्रय वा वातावरणको बन्तो बस्ती भए नभएको निगरानी राख्ने र सिफारिस गर्ने ।

- जोखिममा रहेका समूहहरूको संरक्षण सुनिश्चिततताका लागि आपतकालीन सहयोगको न्यायोचित वितरणमा सहयोग उपलब्ध गराउने ।
- बाल तथा महिला मैत्री स्थान तथा मनो-सामाजिक परामर्श सम्बन्धी सहयोगको स्थापना गरी सुरक्षित वातावरणमा बालबालिका तथा महिला रमाउँदछन् भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।
- बिछोड भएका सबै बाल-बालिका र खास गरी पाँच वर्ष भन्दा मुनिका बालबालिका पहिचान, दर्ता तथा स्वास्थ्य परिक्षणमा सहयोग र राहात सामाग्री तथा संरक्षणका सुविधि सहितको पारिवारीक सम्पर्कको सहयोग प्राप्त गर्नेछन भन्ने कुराको सुनिश्चित गर्ने ।
- जोखिममा रहेका गर्भवती, बालबालिका, वृद्ध एवं दीर्घरोग भएका व्यक्तिहरूलाई न्यूनतम आधारभूत आवश्यकता तथा सेवाको प्राप्तिको सुनिश्चितता गर्ने ।

संरक्षण समुहले गर्ने मुख्य-मुख्य क्रियाकलापहरू

- सरोकारवालाहरूसंग समन्वय गर्ने ।
- हिंसा र दुर्व्यबहारबाट महिला, बालबालिका, अपागंता भएका व्यक्ति र जेष्ठ नागरिकको संरक्षणकोलागि आबश्यक निगरानी गर्ने ।
- मनोसामाजिक सेवा प्रदान गर्ने ।
- लेखाजोखा तथा अनुगमन गर्ने ।
- प्रतिबेदन तयारी, सम्प्रेषण,पैरवी र समिक्षा गर्ने ।
- सम्बन्धित निकायमा गुनासो सुनुवाई संयन्त्रहरूको स्थापना,सबल कार्यान्वयन,अभिलेखिकरणमा सहजीकरण र पैरवी गर्ने ।

तालिका नं. ४५ विपद्को अवस्थामा आधारित आपतकालीन प्रतिकार्य योजना :

विपद् को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरीने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालीन अवस्था संवोधन गर्न गरीने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य संवोधन गर्न खा(डलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	पूर्वतयारी कार्यका लागि अनुमानित लागत
० देखि १ घण्टा भित्र	स्थानीय स्तरमा रहेका सम्पर्क निकाय/संयन्त्र/ ब्यक्तिहरूद्वारा सम्बन्धित सबै मूख्य निकायहरूमा सूचना लिनेदिने ।	सम्पर्क ब्यक्तिको नाम,थर र सम्पर्क नं. टाँसगरी जो सुकैले सूचना दिन सक्ने ब्यबस्था मिलाउने र जिल्ला स्तरका सरोकारवालाहरूलाई सम्पर्क नं.हरू उपलब्ध गराउने ।	स्थानीय स्तरका सम्पर्क ब्यक्तिहरूलाई अभिमूखीकरण र हातेपर्चा छपाइ निर्माणको लागि श्रोतको कमी ।	सम्पूर्ण स्थानीय तहमा रहेका म.तथा बा.बा.शाखा तथा अन्य सरोकारवालाहर ।	पूर्व सूचना तथा विपद् पूर्व तयारी वारे पुनर्ताजगी २०००००।- हाते पर्चा छपाईमा रू १००००
१ घण्टा देखि ७ घण्टा भित्र	सुरक्षित आश्रय स्थलको सुनिश्चितामा सहयोग । सूचना संकलक, अनुगमनकर्ता र निगरानीकर्ताको उपस्थिती	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिबाट पहिचान गरिएका सुरक्षित मार्ग, स्थान, आश्रय स्थल र योजनाको जानकारी दिने ।	कार्यालयको सवारी साधन मोटर नभएको हुँदा समयमा सम्बन्धित स्थानमा पुगी सेवा दिन कठिन र अनुगमनकर्ताहरूलाई आधारभूत खर्च उपलब्ध नहुँदा खटिन कठिन ।	सम्पूर्ण स्थानीय तहमा रहेका म.तथा बा.बा.शाखा र अन्य सरोकारवाला ।	निर्माण भएको सुरक्षित स्थानहरूमा राख्ने ।
७ घण्टा देखि २४ घण्टा भित्र	स्थानीय महिला सहकारी संस्थाहरू,गाउँ बाल संरक्षण समितिहरू, निगरानी समूहहरू र बाल क्लबहरू परिचालन गरी सङ्टाभिमुख समुहहरू पहिचानगरी सम्बन्धित सबै सम्पर्क निकायहरूमा आबश्यक सहयोगको लागि सिफारिस गर्ने ।	द्रुत सर्बेक्षण फाराम विपद् पूर्व नै तयार गरी राख्ने । सम्भाब्य प्रभावित स्थानहरू स्था(नीय स्तरमा पहिचान गरिएका निकायहरूलाई तयारी अबस्थामा राख्ने ।	बजेट तथा जनशक्तिको कमी । बालबालिका जेष्ठ नागरिक र अपांगता भएका ब्यक्तिहरूको लागि उपयुक्त आश्रय स्थल/ब्यबस्थापनमा नभएको ।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी/ महिला तथा बालबालिका कार्यालय	रू ६०००० । (फारमको अभिमूखीकरण)
२४ देखि ४८ घण्टा भित्र	मानबीय सहयोगको अनुगमन र सुधार गर्न आबश्यक बिषयमा सुझाव संकलनको लागि टोली परिचालन गर्ने ।	स्थानीय स्तर मै बिभिन्न उपसमितिहरू निर्माण गरी पूर्ब तयारी अबस्थामा राख्ने ।	यातायात तथा सञ्चार खर्चको अभाव ।	स्थानीय तहमा रहेका म.तथा बा.बा.शाखा र अन्य सरोकारवालाहरू ।	रू १५०००० आवश्यकताको आधारमा ।
२४ देखि ४८ घण्टा भित्र	शिशु, सुत्केरी, गर्भवती,नियमित औषधि सेवन गर्नुपर्ने अबस्थाका जेष्ठ नागरिकहरूलाई आबश्यक पर्ने राहत सामाग्रीका प्याकेज वितरण गर्ने । लक्षित वर्गको सुरक्षा र संरक्षणमा जोखिम कम गर्न सुझाव र समन्वयकारी भूमिका निर्वाहका लागि स्वयंसेवकहरू परिचालन गर्ने महिला र बालिका माथि हुन सक्ने संभाब्य हिंसा, दुर्ब्यबहारबाट संरक्षणको लागि निगरानी गर्न नियमित रूपमा टोली वा ब्यक्ति परिचालन गर्ने ।	सरोकारवाला निकायहरू बीच कार्यक्षेत्र र जिम्मेवारी बाँडफाड गर्ने । मनोसामाजिक परामर्शकर्ताहरूको नक्शाङ्कन गर्ने मनोसामाजिक परामर्श कर्ताहरू लाई पुर्नताजगी गर्ने । आकस्मिक सहयोग कोषको स्थापना गर्ने ।	यातायात, खाना, आबास आदि ब्यबस्थाको लागि श्रोतको कमी । प्रतिष्ठा सामाग्री (म्भिलष्तथ पष्तक)को कमि । खोप, स्वच्छ खानेपानी, यातायात, ढुवानी खर्च र भैपरी आउने खर्चको अभाबले समयमा प्रभावित स्थानमा पुग्न कठिन ।	स्थानीय तहमा रहेका म.तथा बा.बा.शाखा र अन्य सरोकारवालाहरू ।	रू ४००००० (श्रोतको खोजी गर्नुपर्ने)

विपद् को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरीने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालीन अवस्था संवोधन गर्न गरीने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य संवोधन गर्न खा(डलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	पूर्वतयारी कार्यका लागि अनुमानित लागत
४८ घण्टा देखि ७२ घण्टा भित्र	हिंसा दुर्व्यबहारबाट संरक्षणकोलागि नियमित टोली वा ब्यक्ति परिचालन गर्ने । मनोसामाजिक परामर्शकर्ताहरू परिचालन गर्ने । हिंसामा परेका महिलाहरूलाई अल्पकालिन आश्रय र आबश्यकता अनुसार कानूनी सहायता प्रदान गर्ने ।	बिपदको समयमा अप्रत्याशित सेवा दिनुपर्ने भएकाले आबश्यक, श्रोतसाधन र दक्ष जनशक्तिको विवरण संकलन अद्यावधिक गर्ने ।		जिल्ला महिला कानूनी सहयायता समिति	करिब रू २००००० (आवश्यकता अनुसार)
७२ घण्टा देखि ७ दिन भित्र	गर्भवती, सुत्केरी, बिरामी/अशक्त जेष्ठ नागरिक,अपांगता भएका ब्यक्तिहरू,अनाथ, असहायहरूलाई सहायताकोलागि आबश्यक समन्वयकारी भूमिका निर्बाह गर्न नियमित रूपमा स्वमंसेवक परिचालनको ब्यबस्था मिलाउने । अपांगता सहायक सामाग्री उपलब्ध गराउने ।	प्रभावितहरू सेल्टरमा बस्नुपर्ने अबि(धभर दैनिक आलो पालो गरी खटि्ने स्वमंसेवकहरू र सुरक्षाकर्मीहरूको ब्यबस्था गर्ने सम्भावित संख्यामा प्रभावित हुन सक्ने अपांगता व्यक्तीहरूका लागी सहायक सामाग्रीहरू खरिद गरी राख्ने ।	सहायक सामाग्री खरिदको लागि रकमको अभाव । दिनभर खटिने स्वयंसेवकहरूलाई चिया, खाजा सम्मको ब्यबस्था नहुनु ।	स्थानीय तहमा रहेका महिला तथा बालबालिका शाखा बर्दिया अपाङ्ग पुनर्स्थापना केन्द्र, स्वास्थ्य कार्यालय	करिब २ लाख पचास हजार (श्रोतको खोजी)
७ दिन देखि २ साता भित्र	प्रभावित बालबालिका तथा महिलाहरूलाई मनोसामाजिक सेवामा निरन्तरता			स्थानीय तहका म.तथा बा.बा. शाखा,केएमजेएस नेपाल, ओरेक नेपाल, माइती नेपाल, जिल्ला कानूनी सहयाता समिति,	रू ३०००००।
२ साता देखि १ महिना भित्र	बालमैत्री सुरक्षित स्थल निर्माण र उपयोग गर्ने । कानूनी तथा मनोसामाजिक सेवामा निरन्तरताका साथै बिशेष प्रकृतिका मुद्दाहरूलाई जिल्ला सेवा केन्द्र तथा सम्बन्धित निकायहरूमा पठाउने । अस्थाई आवासमा सम्भावित हिंसा बिरूद्ध सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने । विपद्बाट प्रभावितहरूको अभिलेख राख्ने । नियमित बैठकहरू र समिक्षा गर्ने । अनुगमन तथा प्रतिबेदन पठाउने ।	सहयोगी सरोकारवालाको पहिचान र समन्वय गर्ने । सचेतनाकोलागि आबश्यक पाठ्य सामाग्री,सहजकर्ता र कार्यक्षेत्र निर्धारण गर्ने ।	बिशेष आयमुलक क्रियाकलापहरूमा स्थाई सदस्य बाहेककालाई कार्यक्रम नराखिने र प्रभाव क्षेत्र भन्दापनि आफ् नो क्षेत्रलाई प्राथमिकता दिने र समन्(वयको कमी ।	सरोकारवाला सबै निकायहरू (प्लान नेपाल, यूनिसेफ, केएर नेपाल)	रू ४००००० आवश्यकता अनुसार

जिल्ला स्तरमा रहेका संरक्षण क्षेत्र अन्तर्गतका सदस्य निकायहरू र सम्पर्क ब्यक्तिको विबरणः अनुसूची ६ मा उल्लेख गरीएको छ ।

संरक्षणमा मानवीय सहयोगको न्यूनतम मापदण्ड :

कोरोना भाइरस (कोभिड १९) को संक्रमणलाई मध्यनजर गरी सामाजिक दुरी कायम गर्दै व्यक्तिगत स्वास्थ्य सुरक्षाका सामाग्रीहरूको प्रयोगकासाथ तपसिल बमोजिमका क्रियाकलापहरू गर्ने :

- प्रभावित जनसमुदायको अधिकारको कुनै पनि उल्लङ्घन, दुर्व्यवहार तथा शोषण अथवा भेदभावको अनुगमन गर्ने र प्रतिवेदन पेस गर्ने संयन्त्रको स्थापना गर्ने अथवा स्थापित संयन्त्रलाई प्रयोगमा ल्याउने ।
- बिभिन्न समुदायका सदस्यहरूबाट, विशेषतः अति गरिब तथा पछाडी पारिएका समुहबाट मानवीय सहयोग तथा आधारभूत सेवा सुबिधामा समान पहुँच सहयोग पाए नपाएको अनुगमन गर्ने ।
- साझेदारहरूका बीचमा अभिलेख राख्ने तथा दर्ता गर्ने प्रणालीमा एकरूपता सुनिश्चित गर्ने ।
- बाल-मैत्री ठाउँलगायत बाल-बालिका तथा महिलाहरूका लागि सुरक्षित वातावरणको सिर्जना गर्ने ।
- शिक्षा तथा संरक्षणसम्बन्धी सहयोग कार्यक्रममा मनो-सामाजिक सहयोगलाई एकीकरण गर्ने ।
- हेरचाह गर्ने व्यक्तिहरूबाट बाल-बालिकाहरु बिछोडिने कार्यको रोकथाममा सहयोग गर्ने ।
  विछोडिएका तथा परिवार साथ नभएका बाल-बालिकाहरू, खास गरी पाँच वर्षको उमेरभन्दा मुनिका बाल-बालिका तथा किशोरीहरूको पहिचान, दर्ता तथा स्वास्थ्य जाँचको सहजीकरण गर्ने र खोजी तथा पुनर्मिलनमा संलग्न साझेदार हरूलाई सहयोग उपलब्ध गराउने ।
- परिवारबाट बिछडिएका तथा साथ नभएका बाल-बालिकाहरु र अन्य जोखिममा परेका समुह जस्तैः परिवार नभएका, बृद्ध, अपांग तथा दिर्घ रोगबाट पीडीत समुहका मानिसहरूलाई हेरचाह तथा संरक्षण प्रदान गर्ने (वास तथा अन्य सेवाको व्यवस्था ।
- मानवीय सहयोग तथा स्थायी समाधानका बारेमा आन्तरिक रूपमा विस्थापित मानिसहरूलाई नियमित रूपमा सूचनाको प्रवाह भइरहेको छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।
- पुनर्स्थापना कार्यक्रम तथा स्थायी समाधानको तर्जुमा गर्ने कार्यमा आन्तरिक रूपमा विस्थापित व्यक्तिहरूलाई संलग्न बनाउन प्रयास गर्ने ।
- शिविर तथा पुनर्वासका क्षेत्रहरूमा पर्याप्त सुरक्षाका लागि पैरवी गर्ने ।

३.७ विषयगत क्षेत्र : स्वास्थ्य तथा पोषण :

क्षेत्रगत अगुवा : स्वास्थ्य कार्यालय, बर्दिया

प्रमुख विपद् : बाढी, डुबान, आगलागी, भुकम्प, जंगली जनावर र महामारीजन्य रोगहरू

तालिका ४७ : अनुमानित अवस्था :

विपद्	प्रभावित हुनसक्ने घरपरिवार संख्या	जम्माजनसंख्या (१०० प्रतिशत)	जम्मा बालबालिका (२० प्रतिशत)	जम्मा जेष्ठ नागरीक (१० प्रतिशत)	जम्मा अपांगता (१.५ प्रतिशत)
बाढी	२००००	१०००००	२००००	१००००	१५००
जंगली जनावरको आक्रमण	१००	५००	१००	५०	८
आगलागी	२००	१०००	२००	१००	१५
भुकम्प	१०००	५०००	१०००	५००	७५
महामारी	१००००	५००००	१००००	५०००	७५०

विपद्का कारणले विस्थापित परिवारहरूलाई स्वच्छ खानेपानी तथा सरसफाइको असुविधा हुन सक्ने, नदीको कटान, बाढी, पहिरो, भूकम्पका कारणबाट होचो स्थानमा रहेका क्षेत्रका खानेपानीको मुहानहरूमा क्षति हुने, डुवानमा पर्ने, इनार तथा कुवाहरु दूषित हुने, पुरिन सक्ने, ब्यक्तिगत तथा सामुदायिक चर्पिहरू क्षतिग्रस्त हुन सक्ने, वातावरण दूषित हुने गरी शौ चालयहरु भरिने, सेफ्टीट्याङ्की फुट्ने, पानीका मुहानहरु दूषित हुने र सरसफाइका सामाग्रीहरूको अभाव हुन सक्ने र सुरक्षित पानीको अभाव तथा दूषित वातावरण भई माहामारी प्रकोप फैलिन सक्ने सम्भावना रहन्छ ।

त्यसै गरी विश्वभर महामारीको रूपमा फैलिरहेको कोभिड-१९ को संक्रमण नेपालमा पनि दिनानुदिन बढ्दै गैरहेको छ । यस रोगको संक्रमणलाई समयमा रोकथाम तथा नियन्त्रण गर्न सकिएन भने ठुलो जनधनको क्षति हुने देखिन्छ । समयमै कोभिड-१९ को रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि राजनैतिक प्रतिवद्धता, दातृनिकायको सहयोग, नागरीकको संयमता/धैर्यता

र कोरोना बिरूद्धको लडाईमा अग्रपंतिमा रहेका स्वास्थ्य, सुरक्षा लगाएत सबै सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्थाहरूको सहकार्य भएमा हालको बिद्यमान समस्यालाई थप जटिल हुनबाट बचाउन सकिने छ ।

विषयगत उद्देश्य :

जस्तोसुकै आपतकालीन अवस्था परे पनि मानव कल्याण तथा जीवन सुरक्षा (human survival and well-being), खासगरी एकदमै जोखिममा रहेका समूहको स्वास्थ्य एवं पोषण सम्बन्धी आवश्यकताहरु पूरा भएका छन् भनी सुनिश्चित गर्ने ।

विशिष्ट उद्देश्य (स्वास्थ्य) :

- झाडापखाला, हैजा, औलो तथा अन्य पानीजन्य एवं कीटजन्य रोगहरूको पर्याप्त रोकथाम तथा उपचार क्षमता सुनिश्चित गर्ने ।
- अरु द्रुत लेखाजोखा ९चबउष्म बककभककभलत० सँग एकीकृत गरी स्वास्थ्य तथा पोषण (अवस्था तथा सेवाहरु) को द्रुत सर्वेक्षण क्षमतालाई सुदृढ पार्ने ।
- रोग फैलन गएको खण्डमा सहयोग तथा लेखाजोखाका लागि क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।
- आधारभूत स्वास्थ्य सेवाहरूमा निरन्तर पहुँच सुनिश्चित गर्ने र स्वास्थ्य शिविरको संचालन गर्ने र अर्को निकायमा पठाउने संयन्त्र ९चभाभचचबिभअजबलष्क० को विकास गर्ने ।
- पर्याप्त आपतकालीन आपूर्ति र मानव स्रोतलगायतका विषयमा शीघ्र क्षमता अभिवृद्धिका लागि पहल गर्ने ।

विशिष्ट उद्देश्य (पोषण) :

- विस्थापित मानिसहरूका लागि पूरक खाना खुवाउने कार्यक्रम (Supplementary Feeding Programme -SFP) मा पहुँचको माध्यमबाट गर्भवती तथा स्तनगरपालिकान गराउने महिला एवं पाँच वर्ष मुनिका केटाकेटीहरूमा गम्भीर तथा मध्यम कुपोषणको अवस्थालाई रोकथाम गर्न पहल गर्ने ।
- गम्भीर कुपोषण (Severe Acute Malnutrition -SAM) को उपचार तथा सेवामा निरन्तर पहुँच सुनिश्चित गर्ने ।
- निरन्तर स्तनगरपालिकान सुनिश्चित गर्ने र अवाञ्छितरूपमा स्तनगरपालिकानका विकल्पहरूको (डब्बाको दुध) वितरणमा रोक लगाउन पहल गर्ने ।
- भिटामिन ए को वितरण/जुकाको औषधि तथा प्रभावित बालबालीकाहरूका लागि खोप सेवा सुनिश्चित गर्ने ।

समुदायस्तरमा रोग तथा चोटपटकको उपचार विद्यमान स्वास्थ्य केन्द्रको प्रणालीको क्षमताभन्दा बाहिर गएको अवस्थामा अन्य स्वास्थ्य सेवा प्रदायक निकायहरूमा रिफर गर्ने

तालिका नं. ४७ विपद् अवस्थामा आधारित आपतकालीन प्रतिकार्य योजना :

समय अवधि	विपद्को समयमा गरीने आपतकालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालिन अवस्था संबोधन गर्न गरीने पूर्वतयारी कार्य	कार्य संबोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत
० देखि १ घण्टा भित्र	• सूचना आदान-प्रदान गर्ने गराउने (स्थानीय तह, सेना, प्रहरी र स्थानीय समाजसेवीहरू)	• स ू च न ा क ा ` आधारमा स्थानीय स्वास्थ्य संस्थाहरूलाई स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न गराउन तयार पार्ने ।	• समयमा सही सूचना प्रवाह गर्न नसकिने ।	स्थानीय तह, सेना, प्रहरी र स्थानीय समाजसेवीहरू	२०,०००
२ देखि ७ घण्टा भित्र	• सूचनाको आधारमा विपद् प्रभाविद क्षेत्रमा स्थानीय तहका प्रतिनिधिहरू, स्थानीय स्वास्थ्य कर्मीहरू, सेना, प्रहरी र नेपाल रेडक्रस सोसाइटीका स्थानीय उद्धारकर्ताहरूलाई सहयोग पुऱ्याउनमा मद्दत गर्ने गराउने ।	• विपद् प्रभाविद क्षेत्रमा विपद् बाट प्रभावित ब्यक्तिहरूको अवस्था प्रथामिकीकरण गर्न गराउनमा सहयोग पुऱ्याउने ।	• उद्धारकर्ताहरू र सामग्रीहरूको कमी हुन सक्ने ।	स्थानीय तह, सेना, प्रहरी, स्वास्थ्यकर्मी र स्थानीय समाजसेवीहरू	१,००,०००

समय अवधि	विपद्को समयमा गरीने आपतकालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालिन अवस्था संबोधन गर्न गरीने पूर्वतयारी कार्य	कार्य संबोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत
८ देखि २४ घण्टा भित्र	• विपद् प्रभाविद क्षेत्रमा स्थानीय तहका प्रतिनिधिहरू, स्थानीय स्वास्थ्य कर्मीहरू, सेनाहरू, प्रहरीहरू र नेपाल रेडक्रस सोसाइटीका स्थानीय उद्धारकर्ताहरू सँग समन्वय गरी प्राथमिक उपचार सेवा पुऱ्याउने, प्रेषण गर्ने, स्वास्थ्य शिक्षा दिने, पिउने पानी शुद्धिकरण गर्नको लागि वाटर गार्ड/प्यूस व्यवस्था गर्ने ।	• विपद् प्रभाविद क्षेत्रमा प्राथमिक उपचार सेवा पुऱ्याउने, प्रेषण गर्ने, स्वास्थ्य शिक्षा दिने, पिउने पानी शुद्धिकरण गर्नको लागि वाटर गार्ड/प्यूस ब्यवस्था गर्ने ।	• आपूति ब्यवस्थापन गर्न गराउनमा कठिनाई हुन सक्ने ।	स्थानीय तह, सेना, प्रहरी, स्वास्थ्यकर्मी र स्थानीय समाजसेवीहरू	५,००,०००।
२४ देखि ४८ घण्टा भित्र	• RRT को बैठक बसी विपदको क्षति आंकलन गर्न गराउन ऋगिकतभच च्बउष्म च्भकउयलकभ त्भक लाई परिचालन गर्ने । • विपद् प्रभावित क्षेत्रमा अस्थायी स्वास्थ्य शिविर स्थापना गरी स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने ।	• क्षति आंकलन टोली निर्माण गर्ने र टोलीको कार्यसूची निर्माण गरी परिचालन गर्ने गराउने । • अस्थायी स्वास्थ्य शिविर स्थापना गरी स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने ।	अस्थायी स्वास्थ्य शिविर निमार्ण गर्न त्रिपाल, स्ट्रेचर तथा अन्य ब्यवस्थापन का साथै आपूति ब्यवस्थापन गर्न गराउनमा कठिनाई हुन सक्ने	म्भ:ऋतथा स्वास्थ्य कार्यालय बर्दिया	१०,००,०००।
४८ देखि ७२ घण्टा भित्र	• द्रुत सर्वेक्षणको तथ्यांकको आधारमा प्रभावितहरूको स्वास्थ्य सम्बन्धी आवश्यकताको पहिचान गर्न गराउने • खानेपानी शुद्धिकरण गर्न सामाग्रीहरू लगायत भाँडा कुँडा वितरण गर्ने । • सरसफाई पानीजन्य रोगको बारे सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने • स्तनगरपालिकान प्रर्बद्धन गर्ने र तयारी खानाको व्यबस्थापन र बितरण गर्ने । • किट्जन्य रोगहरूबाट बच्न तथा बचाउनको लागि Long Lasting Insecticidal Nets बितरण गर्ने गराउने	• द्रुत सर्वेक्षण फारमबारे अभिमुखिकरण गर्ने • खानेपानी शुद्धिकरण गर्ने सामाग्रीहरू उचित स्थानमा गोदाममा ब्यवस्थापन गर्ने । • सरसफाई सचेतना सम्बन्धी सामाग्रीहरू तयारी अवस्थामा राख्ने । • तयारी खानाका र बहु सुक्ष्म पोषक तत्व उचित स्थानमा भण्डारन गर्ने • किट्जन्य रोगहरूबाट बच्न तथा बचाउनको लागि LLIN तयारी अवस्थामा राख्ने	आपूति ब्यवस्थापन गर्न गराउनमा कठिनाई हुन सक्ने माँग अनुसारको सामग्री प्राप्त हुन नसक्ने र भण्डारणको लागि ठाउँको अभाव हुन सक्ने ।	DDMC,NRCS, EDPs/ स्वास्थ्य कार्यालय बर्दिया	१०,००,०००। केन्द्रबाट प्राप्त हुने

समय अवधि	विपद्को समयमा गरीने आपतकालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालिन अवस्था संबोधन गर्न गरीने पूर्वतयारी कार्य	कार्य संबोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत
७२ घण्टा देखि ७ दिन भित्र	• DDMC र सरोकारहरूको सहकार्यमा बैठक बसी प्रकोपको बारेको जानकारी तथा स्वास्थ्य सम्बन्धी संचालन गरीएका कार्यक्रम बारे सूचना प्रदान । • जिम्मेवारी बांडफांड, अत्यावश्यकीय तथा स्वास्थ्य सेवा प्रदान, स्रोत परिचालन सुचना तथा जनचेतनामुलक सन्देशहरु प्रसारण गर्ने । • आश्रय स्थालहरूमा अस्थाई चर्पि र खानेपानीको धारा निर्माणमा सहयोग गर्ने । • अभिलेख तथा प्रतिवेदन अत्यावश्यकीय सेवाहरूको उपलब्धता (खोप, पोषण, क्षयरोग, प्रजजन स्वास्थ्य, मनोवैज्ञानिक परामर्श) • Disease Surveillance • Specimen Collection • Spraying to prevent endemic from insects • Waste management • पशु उपचार, रोग नियन्त्रण र रोकथाम कार्यहरूका लागि सम्बन्धीत निकाय संग समन्वय गर्ने ।	• थप औषधीको भण्डारण तथा ब्यबस्था गर्ने • तालिम प्राप्त जनशक्ति परिचालन पहिचान गरी तयारी अवस्थामा राख्ने • समन्वय, स्रोतको पहिचान गरी राख्ने । • चर्पि निर्माणका लागि आवश्यक सामाग्रीहरू गोदाममा व्यवस्थित गर्ने • सचेतना सम्बन्धी सामाग्रीहरू तयारी अवस्थामा राख्ने • पशु सेवाका लागि प्राविधिक टोली गठन	निर्माण कार्यको लागि आवश्यक सामाग्री खरीद गर्न रकमको अभाव	DDMC, NRCS, EDPs र स्वास्थ्य कार्यालय बर्दिया	१०,००,०००।
७ दिन देखि २ साता भित्र	• बितरण गर्ने सामाग्रीहरू तथा सरसफाईको अवस्थाबारे अनुगमन गर्ने • नपुग भएको सामाग्रीहरूको उपलब्धता गर्ने र बितरण गर्ने	• अनुगमन टोली गठन गर्ने र अनुगमन प्रक्रियाबारे स्पष्ट गराउने • सामाग्रीहरू उपलब्ध गराउने निकाय एवं संगठनहरूको अग्रिम पहिचान गर्ने	समयमा अनुगमन प्रक्रिया अगाडी बढन नसक्ने ।	DDMC, NRCS, EDPs/ जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय बर्दिया	१,००,०००।

समय अवधि	विपद्को समयमा गरीने आपतकालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालिन अवस्था संबोधन गर्न गरीने पूर्वतयारी कार्य	कार्य संबोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत
२ साता देखि १ महिना भित्र	● मानवको पुर्व अवस्था नहुदा सम्म प्याकेज कार्यक्रम निरन्तर संचालन तथा फलोअप गर्ने । ● अनुगमन तथा निरिक्षण कार्यलाई निरन्तरता दिने । सरोकारहरूसंग बैठक, पूर्व तयारी कार्य योजनाको समीक्षा गर्ने ● सूचना तथा जनचेतनामुलक सन्देशहरु प्रसारण, समन्वय अत्यावश्यकीय स्वास्थ्य सेवाको निरन्तरता दिने । ● मध्यम शिघ्र कुपोषणको व्यवस्थापनको लागि थप आहार कार्यक्रम तथा कडा शिघ्र कुपोषणको व्यवस्थापन कार्यक्रम लाई निरन्तरर्ता दिने ● सुक्ष्मपोषण तत्व कार्यक्रम अर्न्तगत बाल भिटा र भिटामिन ए वितरण ● गर्भवती र सुत्केरी महिलाहरूका लागि आइरन फोलिक एसिड चक्कि वितरण तथा मातृ पोषण परामर्श प्रदान गर्ने	● पूर्व तयारी कार्य योजना निमार्ण गर्ने ● नियमित सरोकारवालाहरू सँग समन्वय गर्ने ।	नियमित सरोकारवालाहरू सँग समन्वय नहुन सक्ने ।	DDMC, NRCS, भ्रुएकर स्वास्थ्य कार्यालय बर्दिया	२०,००,०००।

स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रका सदस्यहरुको विवरणः अनुसूची ७ मा उल्लेख गरीएको छ ।

३.८ आपतकालिन शिक्षा :

अगुवाइ गर्ने निकाय : शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ, बर्दिया,

प्रमुख विपद् : बाढी, भुकम्प, जंगली जनावर, महामारी र आगलागी

तालिका ४८ : विपद्को अनुमानित अवस्था

विपद्	प्रभावित हुनसक्ने घरपरिवार संख्या	जम्मा जनसंख्या (१०० प्रतिशत)	जम्मा बालबालिका (२० प्रतिशत)	जम्मा जेष्ठ नागरीक (१० प्रतिशत)	जम्मा अपांगता (१.५ प्रतिशत)
बाढी	२००००	१०००००	२००००	१००००	१५००
जंगलिजनावर को आक्रमण	१००	५००	१००	५०	८
ऋागलागी	२००	१०००	२००	१००	१५
भुकम्प	१०००	५०००	१०००	५००	७५
महामारी	१००००	५००००	१००००	५०००	७५०

- बर्दिया जिल्लाका ६ नगरपालिका र २ गाउँपालिकाका करिव १५० ओटा विद्यालयहरू बाढीको कारणले प्रभावित हुने लगभग जिल्लाका ८० प्रतिशत विद्यालय तथा मदरसा भवन भुकम्पिय दृष्टिकोणबाट जोखिममा रहेका ।
- लगभग १५,००० विद्यार्थीको किताव तथा शैक्षिक सामग्री आपतकालिन अवस्थामा हराउन वा नष्ट हुन सक्ने
- विद्यालयहरूलाई आपतकालिन अवस्थामा आश्रयस्थलको रूपमा प्रयोग गर्दा विद्यालयको वरीपरी पुनर्निर्माणजस्ता समस्याहरू उत्पन्न हुन सक्ने ।
- विद्यार्थीहरूलाई विद्यालयको जाँदा आउँदा र विद्यालय परिसरमा र बाटोमा रहेका रूखहरू ढलेर च्याप्ने र चोटपटक लाग्ने सम्भावना भएको ।
- विद्यार्थीहरूलाई विद्यालय जाँदा आउँदा बस ट्रक गाडी मोटरसाइकल आदि बाहानहरूबाट दुर्घटना हुन सक्ने ।
- गर्मियाममा विद्यार्थीहरू बिद्यालय जादाँ आउदाँ बिद्यालय परीसरमा हुदा उच्च तापक्रमका कारण लु लाग्ने सम्भावना रहेको ।
- जाडोयाममा ठण्डीको कारण बिशेष गरेर कम उमेरका र विपन्न परीवारका (न्यानो लुगाबाट बन्चित हुने विद्यार्थीहरूलाई शितलहर लाग्ने सम्भावना रहेको ।
- शिक्षकहरू स्वयम विपदबाट प्रभावित भइ विद्यालय आउन नसक्ने अवस्था ।
- विद्यार्थीहरू शिक्षण सिकाइ मा अनुपस्थिति, अनुत्तिर्ण हुने, विद्यालय छाड्ने ।
- विद्यार्थीहरूमा मनोवैज्ञानिक समस्या सिर्जना हुन सक्ने ।
- बाढीको बेलामा विद्यालय बन्द हुँदा वैकल्पिक पठनगरपालिकाठन को व्यवस्था नहुन सक्ने ।
- बाढीका कारणले विद्यालय जाने बाटोघाटो अवरूद्ध हुन सक्ने ।
- भुकम्प, आगलागी र बाढीका कारण विद्यालयमा फर्निचर, पठन पाठन सामग्री, अभिलेख सामाग्री, प्रयोगशाला सामग्री आशिक वा पुर्ण रूपमा क्षति हुन सक्ने ।
- भुकम्प हावाहुरि आगलागीका कारण शिक्षक तथा विद्यार्थीहरूको ज्यान जोखिममा पर्न सक्ने ।
- विद्यालयमा खानेपानीका स्रोत प्रदुषित हुँदा भाडापखाला सरूवा रोग, ज्वरो आदिले प्रभावित हुन सक्ने ।
- जंगली जनावरको आतंकका कारण शिक्षक विद्यार्थी प्रभावित हुन सक्ने ।
- विद्यालयहरूलाई क्वारेन्टाईनको रूपमा प्रयोग गर्दा कोभिड-१९ को संक्रमण फैलिन सक्ने ।
- विद्यालयहरूमा उपयुक्त किसिमको सरसफाई मापदण्ड पुरा नगरीएको र सामाजिक दुरी पालना नगरीएको अवस्थामा कोभिड-१९ जस्ता संक्रामक रोगहरू फैलिन सक्ने ।
- कोभिड-१९ को संक्रमणका कारण लामो समयसम्म विद्यालय सञ्चालन हुन नसक्ने र विद्यार्थीहरूको सिकाईको अवसरबाट बञ्चित हुनसक्ने ।

विषयगत उद्देश्य

- प्राकृतिक विपद्बाट प्रभावित विद्यालय जाने उमेरका बालबालिका तथा शिक्षकहरूलाई गुणस्तरीय शिक्षा सुनिश्चित गर्नका लागि र उनीहरूलाई सुरक्षित रूपमा सिकाउने एवम् सिक्ने वातावरण तयार पार्ने ।
- आपत्कालिन परिस्थितिमा पहिलो प्रतिकार्य उपलब्ध गराउने व्यक्तिका रूपमा सरोकारवालाहरूको क्षमता बढाउने ।

- बालबालिका, शिक्षक, कर्मचारी तथा अभिभावकको आपतकालिन अवस्थामा विपद जोखिम न्यूनीकरणका लागि क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।
- प्रभावकारी आपतकालिन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यलाई सहजीकरण गर्नका लागि निमित्त क्षेत्रगत कार्य समूहका सदस्यहरू (cluster members) का बीचमा प्रभाकारी समन्वय, अनुगमन तथा सूचनाको आदानप्रदान सुनिश्चित गर्ने ।
- विद्यालयको भौतिक संरचना र अभिलेख सुरक्षित गर्ने कार्यमा स्थानीय सरकारको शिक्षा समिति र शाखालाई सहयोग एवं सहजीकरण गर्ने ।
- विपद्बाट भएको भौतिक क्षतिको पुनर्स्थापना तथा पुननिर्माण गर्ने कार्यमा स्थानीय सरकारलाई सहजीकरण गर्ने ।
- लामो समयसम्म विद्यालय बन्द भएको अवस्थामा दुरशिक्षण तथा भर्चुअल शिक्षणको माध्यमले विद्यार्थीहरूको सिकाई अवसर सुनिश्चित गर्न वकालत र सहजीकरण गर्ने ।

तालिका नं. ४९ शिक्षा कलस्टरको विपद व्यवस्थापन कार्यान्वयन योजना एबम् गरीने क्रियाकलापहरू :

समायवधि	विपद अवस्थामा गरीने आपतकालिन कार्य (विपद् को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालिन अवस्थाको सम्वोधन गरीने पूर्वतयारी कार्य	कार्य सम्पादन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय
० देखि १ घण्टा भित्र	• विषयगत क्षेत्रको बैठकको आह्वान गर्ने ।	• विपद् प्रभावित हुने संभावित क्षेत्रमा रहेका विद्यालय मदरसाका शिक्षक र अभिभावकहरूको सम्पर्क नम्वर अद्यावधिक	• पूर्ण रूपले अद्यावदिक भैसकेको ।	• शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ • स्थानीय तहमा रहेका शिक्षा शाखाहरू • पालिकाका वडा समितिहरू, विद्यालय, शिक्षक, केएमजेएस नेपाल, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
	• शिक्षक, स्थानीय स्वयंसेवक, सहयोगी कार्यकर्ताको कार्यदल गठन गरी परिचालन गर्ने ।		• पूर्ण रूपले अद्यावधिक भै नसकेको ।	• शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ, गाउँपालिका नगरपालिका, वडा समितिहरू, शिक्षकका ।
१ देखि ७ घण्टा सम्म	• प्रारम्भिक विवरण संकलन गर्ने ।	• स्थानीय स्तरमा रहेको दक्ष जनशक्तिलाई तालीम प्रदान गर्ने ।	• कलस्टरका सदस्यहरूको विवरण अद्यावधिक भएको ।	• शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ • गाउँपालिका, नगरपालिका • कमैया महिला जागरण समाज नेपाल
	• प्रारम्भिक विवरण स्थानीय तथा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिलाई उपलब्ध गराउने ।	• शिक्षा कलस्टरमा सहभागी संघसस्थाको विवरण अद्यावधिक	• सर्भे फारम विवरण संकलक र उद्दारकर्मीलाई अभिमुखीकरण	• गाउँपालिका,नगरपालिका, वडा समितहरू • नेपाल रेडक्रस सोसाइटि
	• थप क्षति हुन नदिन सूचना प्रवाह गर्ने, स्थानीय स्तरमा रहेको दक्ष जनशक्ति परिचालन गर्ने	• विवरण संकलन गर्ने फारम दक्ष र तालिम प्राप्त संकलक एबम् उद्दारकर्मीहरूको सूची अद्यावधिक	• टेन्टको व्यवस्थापन गर्न बाँकी	• गाउँपालिका, नगरपालिका, वडा समितिहरू नेपाल रेडक्रस सोसाइटीहरू
८ देखि २४ घण्टा सम्म	• सुरक्षित स्थानको पहिचान गर्ने	• आवश्यक पर्ने स्थान, कक्षा कोठा र टेन्टको व्यवस्थापन	• टेन्टको व्यवस्थापन गर्ने काम बाकी	• शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ • गाँउ र नगरपालिका वडा समितिहरू • विद्यालय र अन्य विषयगत क्षेत्रहरू • नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
	• शिक्षा कलस्टरको बैठक सञ्चालन गरी क्षतिको प्रारम्भिक विवरणको विश्लेषण	• आवश्यक पर्ने स्थान ,कक्षाकोठा र टेन्टको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने ।	• पर्याप्त जनशक्ति तयार गर्न नसकिएको	• शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ • गाँउ र नगरपालिका, वडा समितिहरू • विद्यालय र अन्य सम्बन्धीत गैर सरकारी संघसंस्थाहरू

समायवधि	विपद अवस्थामा गरीने आपतकालिन कार्य (विपद् को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालिन अवस्थाको सम्वोधन गरीने पूर्वतयारी कार्य	कार्य सम्पादन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय
२४ घण्टा देखि ४८ घण्टा सम्म	● विद्यालय परिवार वडा कार्यालयको जनशक्ति परिचालन गरी क्षतिको विवरण संकलन र उद्दार कार्य निरन्तरता दिने	● जोखीम व्यवस्थापन र लेखाजोखाको तालीम प्राप्त गरेका शिक्षक र विद्यार्थीहरूको सूची अद्यावधिक गर्नु पर्ने ।	● यस भन्दा पहिले भए जस्तै निरन्तर ● ग्याप नहुने ● ग्याप नहुने	● पालिकाहरू, वडा समितिहरू, विद्यालयहरू, प्र.अ. शिक्षक विद्यालय व्यवस्थापन समिति एबम् रेडक्रस उपशाखाहरू र संघसंस्थाहरू
४८ देखि ७२ घण्टा भित्र	● विद्यालयलाई विपदबाट प्रभावितहरूका लागि सेल्टरको रूपमा तयारी र व्यवस्थापन	● प्रारम्भिक स्थालगत विवरण संकलन गर्ने	● यस भन्दा पहिला भए जस्तै । ● ग्याप नहुने	● गाउँ नगरपालिका, वडा समितिहरू, विद्यालय, प्र.अ. शिक्षक विद्यालय व्यवस्थापन समिति एबम् रेडक्रस उपशाखाहरू शिक्षकका पेशागत संस्थाहरू
७२ घण्टा देखि ७ दिन सम्म	● विद्यालयहरूलाई विपदबाट प्रभावितहरूका लागि सेल्टरको रूपमा तयारी र व्यवस्थापन ।	● कलष्टरको बैठक सञ्चालन गर्ने	● ग्याप नहुने ● ग्याप नहुने ● ग्याप नहुने	● पालिका ,वडा समितिहरू,विद्यालयहरू, प्र.अ. शिक्षक विद्यालय व्यवस्थापन समिति, रेडक्रस उपशाखाहरू शिक्षकका पेशागत सङ्स्थाहरू ।
८ दिन देखि २ साताभित्र	● बिद्यालय भित्र प्रभावित हरूको अवस्था लेखाजोखा गर्न शिक्षक, जुनियर रेडक्रसका तालिम पाएका विद्यार्थीलाई स्वयम्सेवकको रूपमा परीचालन गर्ने ।	● जिल्ला विपद व्यवस्थापन समितिको बैठकमा सहभागी भई प्राप्त विवरण प्रस्तुत गर्ने	● स्रोतको पहिचान हुन बाँकी ● विज्ञको अभाव ● दाताहरूको सुनिश्चितता भइ नसकेको	● जिल्ला विपद व्यवस्थापन समिति, शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई, विद्यालय, प्र अ, शिक्षक, विद्यालय व्यवस्थापन समिति एबम् रेडक्रस उपशाखाहरू, शिक्षा सरोकार मञ्च, संघ संस्थाहरू र शिक्षकको पेशागत संस्थाहरू, बाल क्लवहरू
२ साता देखि १ महिना सम्म	● आवश्यक्ता अनुसार पहिलो दिनको प्रकृया दोहर्याउने	● पहिलेका गतिविधि हरू लाई निरन्तरता दिने	● स्टिमेसनका लागि स्रोतको व्यवस्था नभएको ● केन्द्रबाट संशोधन हुने कुराहरूमा ढिलाई हुने गरेको ।	● जिल्ला विपद व्यवस्थापन समिति, शिक्षा मन्त्रालय, विद्यालय, प्रधानाध्यापक, शिक्षक, विद्यालय व्यवस्थापन समिति एबम् शिक्षा सरोकार मञ्च र संघ संस्थाहरू र शिक्षकका पेशागत संस्थाहरू

तालिका नं. ५० शिक्षा क्षेत्रको विपद व्यवस्थापनमा आवश्यक्ताको लेखाजोखा एबम् ग्याप पहिचान (भौतिक साधार, दक्ष जनशक्ति एबम् रकम)

क्र स	विवरण	अनुमानित आवश्यक्ता		प्रतिबद्ध परिमाण		खाडल परिमाण		सहयोग प्रतिवद्धता गर्ने		
		संख्या	रकम रू हजारमा	संख्या	रकम	संख्या	रकम रू हजारमा	संस्था	संख्या	रकम
१	विपद सम्बन्धी पूर्व सूचना अभिमुखीकरण	१५० विद्यालय	७५०			१५० विद्यालय	७५०			
२	कृत्रिम मचान हरूको निर्माण	१० स्थान	१०००			१० स्थान	१०००			

क्र स	विवरण	अनुमानित आवश्यक्ता		प्रतिबद्ध परिमाण		खाडल परिमाण		सहयोग प्रतिवद्धता गर्ने		
		संख्या	रकम रू हजारमा	संख्या	रकम	संख्या	रकम रू हजारमा	संस्था	संख्या	रकम
३	विपद व्यवस्थापन सम्वन्धी स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण	१५० विद्यालय	७५०							
४	क्षतिको लेखाजोखा एबम् सर्वेक्षण	१५० विद्यालय	१५०							
५	मनोसामाजिक परामर्श	१५० विद्यालय	१५००	१५० विद्यालय	१५००				१५० विद्यालय	१५००
६	अस्थायी कक्षाकोठा निर्माण	२० कोठा	१०००			२० कोठा	१०००			
७	विद्यार्थी किटबक्स	१५०००	२२५००			१५०००	२५०००			
८	विपद उद्दार कोष	१	२००			१	२०००			
९	पाठ्यपुस्तक	१०००० सेट	२०००					स्थानीय शिक्षा शाखा	१०००० सेट	२०००
१०	कार्पेटिङ कुसन समेत	३०० कक्षा कोठा	१५००			३०० कक्षाकोठा	१५००	गै स स		
११	विद्यालय किट	१५० सेट	७५०			१५० सेट	७५०			
१२	भ्ऋम् किट	२०० सेट	८००			२०० सेट	८००			
१३	विद्यालय परिसर निर्मलीकरण र सररफाइ	१५० विद्यालय	७५००			१५ विद्यालय	१५००	वि व्य स		
१४	खानेपानी	१५० धारा	१५०००							
१५	शौचालय	१५० ओटा	१५००००	२०	१०००			स्थानीय शिक्षा शाखा		
१६	कक्षाकोठा मर्मत	३०० कक्षाकोठा	७५००	२०	५००	३०० कक्षाकोठा	७५००	वि व्य स.		
१७	कक्षा कोठा निर्माण	२० कोठा	८००	१०	४००	१०	४००	स्थानीय शिक्षा शाखा	१०	४००
१८	स्वयम् सेवक परिचालन व्यवस्थापन	१५० विद्यालय	१५०			१५० विद्यालय	१५०	स्थानीय तह		
१९	जिल्ला स्तरीय बैठक,गोष्ठी सञ्चालन एबम् योजना निर्माण	१२ पटक	१००			१२ पटक	१००	जिल्ला समन्वय समिति		
२०	अनगुमन,निरीक्षण र प्रतिवेदन	१५० विद्यालय	१००			१५० विद्यालय	१५०			
२१	कोभिड-१९ सम्बन्धि सूचना, जानकारी र अभिमुखिकरण र विद्यालयमा सरसफाई न्यूनतम मापदण्ड जानकारी	सबै विद्यालय	३००							
२२	दुर शिक्षण तथा भर्चुअल शिक्षण	सबै विद्यालय	४०००							
	कूल जम्मा		४६०००		३४००		४२६००			

तालिका नं. ५१ शिक्षा कलष्टरको विपद व्यवस्थापन कार्यान्वयन योजना सहितको पूर्व तयारी कार्यको विवरण

क्र. सं.	प्राथमिकता प्राप्त पूर्व तयारी कार्यको सूची	मुख्य जिम्मेवार निकाय ,	कार्यान्वयन गर्ने तरिका बैठक कार्यशाला तालिम	समय सिमा (कार्यतालिका)
१	विपदबाट प्रभावित हुने सम्भावित विद्यालय र विद्यार्थीहरूको विवरण अद्याबधिक गर्ने	स्थानीय तहका शिक्षा शाखाहरू र संघ संस्थाहर	बैठक एवम् कार्यशाला	शैक्षिक शत्रको आरम्भमा
२	संकटासन्न विद्यालयका शिक्षक एबम विद्यालय व्यवस्थापन सिमितका पदाधिकारीहरूको सम्पर्क नम्वर अद्याधिक गर्ने	स्थानीय तहका शिक्षा शाखाहरू र संघसंसथाहरू	बैठक एवम् कार्यशाला	शैक्षिक शत्रको आरम्भमा
३	बाढीको मूहान एबम् स्रोतको रूपमा रहेका दाङ, सुर्खेत जिल्ला सँग नियमित सम्पर्कमा रही सूचना एबम् जानकारी लिने	DDMC शिक्षा कलष्टरका सदस्यहरू, विद्यालय र संघसंस्थाहरू	कुराकानी सञ्चार सम्पर्क	बाढी आउने सम्भाव्य समयमा
४	विद्यालयमा शिक्षक, विद्यार्थी र अभिभावकहरूलाई पूर्व सूचना प्रणालीबारे अभिमुखीकरण गर्ने ।	DDMC शिक्षा कलष्टरका सदस्यहरू, विद्यालय र संघसंस्थाहरू	बैठक एवम् कार्यशाला	शैक्षिक शत्रको आरम्भमा
५	संकटसन्न विद्यालयका शिक्षक तथा विद्यार्थीहरूलाई बाढी पूर्व सूचना अभिमुखीकरण प्रकोप व्यवस्थापन र प्राथमिक उपचार, आधारभूत तालीम दिने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय अन्तरगतका स्वास्थ्य संस्थाहरू जिल्ला विपद व्यस्थापन समिति	अभिमुखीकरण र तालीम	मनसुन पूर्व गर्ने
६	कोभिड-१९ सम्बन्धि सूचना, जानकारी र अभिमुखिकरण र विद्यालयमा सरसफाई न्यूनतम मापदण्ड व्यवस्थापन	DDMC, NRCS, जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय अन्तरगतका स्वास्थ्य संस्थाहरू	अभिमुखिकरण, तालिम, रेडियो टिभी	वर्षको बैशाख, जेठ र असार महिनाभित्र
७	दुरशिक्षण तथा भर्चुअल शिक्षणको लागि आवश्यक तयारी गर्ने (शिक्षक तालिम, पाठ्यक्रम तयारी, सामग्री प्रसारण र विद्यार्थी प्रतिक्रिया र अनुगमन प्रणालीको पूर्वतयारी)	जिल्ला तथा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, सम्बन्धित शिक्षा क्लष्टर, सहयोगी निकायहरू	तालिम सेमिनार, बैठक, रेकर्डिङ्ग तथा प्रसारण कक्ष निर्माण, विद्यार्थी तथा शिक्षक अभिभावक अभिमुखिकरण, शिक्षकको सम्बन्धित जीम्मेवारी किटान	वर्षको बैशाख, जेठ र असार महिनाभित्र

स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रका सदस्यहरूको विवरणः अनुसूची ८ मा उल्लेख गरीएको छ ।

३.९ पुर्नस्थापना तथा पुनर्निर्माण :

अगुवाई गर्ने संस्था : शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग, संघीय आयोजना कार्यान्वयन ईकाई, नेपालगञ्ज

मुख्य विपद्को किसिम : बाढी, भुकम्प, जंगली जनावर, महामारी र आगलागी

तालिका ५२ : विपद्को अनुमानित अवस्थाः

विपद्	प्रभावित हुनसक्ने घरपरिवार संख्या	जम्माजनसंख्या (१०० प्रतिशत)	जम्मा बालबालिका (२० प्रतिशत)	जम्मा जेष्ठ नागरीक (१० प्रतिशत)	जम्मा अपांगता (१.५ प्रतिशत)
बाढी	२००००	१०००००	२००००	१००००	१५००
जंगलिजनावरको आक्रमण	१००	५००	१००	५०	८
आगलागी	२००	१०००	२००	१००	१५
भुकम्प	१०००	५०००	१०००	५००	७५
महामारी	१००००	५००००	१००००	५०००	७५०

- व्यक्तिगत घरहरू, सार्वजनिक र सामुदायिक भवनहरू क्षति/नष्ट भएको हुनेछ ।
- विपद्ले विस्थापित भई खुल्ला स्थानमा वसोवास गर्नुपर्ने अवस्था सृजित हुनेछ ।
- यातायातमा अवरूद्ध भइ आवत जावतमा कठिनाई हुन सक्नेछ ।
- सुरक्षितआश्रय स्थलतथा गैर खाद्य सामाग्रीको अभावहुनसक्नेछ ।
- अपाङ्गता, वालवालिक, विशेष परिस्थितिका महिला, जेष्ठ नागरीकलाई दैनिक जीवन निर्वाहमा अप्ठ्यारो परिस्थिति सृजना हुन्छ ।
- विद्यालय, प्रहरी चौकी तथा स्वास्थ्य केन्द्रहरु, सार्वजनिक भवन, सामुदायिक आश्रयस्थल जस्ता सार्वजनिक संरचनाहरुमा विस्थापित मानिसहरुको बसोवासको लागि दबाव पर्ने ।

विषयगत उद्देश्यः

- विस्थापित परिवारहरूलाई पहिल्यैको अवस्थामा लैजानका लागि पुनर्निमाण र पुनर्स्थापनाका कार्यहरू गर्ने ।
- भत्किएका, पूर्ण रूपले नष्ट भएका भौतिक संरचनाको निर्माणका कार्य गर्ने । पुर्ननिर्माण गर्दा बलियो र विपद् जोखिम कम हुने गरी निर्माण गर्ने ।
- सार्वजनिक सुविधाका सेवाहरू संचालनमा टेवा पुऱ्याउने ।
- प्रभावित समुदायमा जिविकोपार्जनको वैकल्पिक उपायको अवलम्बन गर्ने ।

रणनीति :

- नष्ट भएका भौतिक संरचनाहरूको विस्तृत सर्वेक्षण तथा इष्टीमेट अनुसारको बजेट विनियोजन गर्ने साथै पुनस्थापनका लागि संभावित स्थानहरूको समेत पहिचान गरी म्ःऋ मार्फत सम्बन्धीत मन्त्रालयमा पेश गर्ने ।

तालिका नं. ५३ विपद् अवस्थामा आधारित आपत्कालीन् प्रतिकार्य योजना :

विपद्को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरीने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालीनअवस्था संवोधन गर्न गरीने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य संवोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत
पहिलो दिन देखि पहिलो हप्ता सम्म	● गाउँपालिका तथा नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत मार्फत घर, जग्गाजमिन, पशुहरूको क्षतिको प्रारम्भिक तथ्यांकलिन शुरू गर्ने	गाउँपालिका तथा नगरपालिका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको फोन नम्वर राख्ने		शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग, संघीय आयोजना कार्यान्वयन ईकाई, नेपालगञ्ज , जिल्ला समन्वय समिति, जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति, स्थानीय विपद् तथा जलवायू उत्थानसील समिति	
दोश्रो हप्ता	● विस्तृत सर्वेक्षण पश्चात पूर्ण क्षति भएका र आंशिक क्षति भएका घरधुरीको जानकारी लिने ● राहत प्रदान गर्नको लागि तथ्यांक अनुसार लगत इस्टिमेट तयार गर्ने ● राहतका लागि **DDMC** मा सिफारिस गर्ने ● आवासको लागि सामुदायिक वनहरूबाट सहुलियत वा निशुल्क काठहरू उपलब्ध गराउने ● सार्वजनिक सेवाहरू (विजुली, टेलिफोन, यातायात) सुचारू गर्ने ● पुर्ननिर्माणका सामाग्रीहरू (वेल्वा, गैटी, डोरी, गल, हयुमपाइप, डोजर, अस्थायी भऱ्याङ., इस्काभेटर) उपलब्ध गराउने ● विग्रे भत्केका संरचनाहरूको भग्नावशेष हटाउन कार्य गर्ने	● घर क्षति भएकाहरूको लागि उपलब्ध राहतको मापदण्डवारे स्पष्ट हुने र सवैलाई जानकारी गराउने ● सामुदायिक वनहरू संग अग्रिम समझदारी गर्ने ● पुनर्निर्माणका सामाग्रीहरू स्टकमा राख्ने (वेल्वा, गैटी, डोरी, गल, हयुमपाइप, डोजर, इस्काभेटर)	राहत मापदण्डको यकिन विवरण उपलब्ध हुन कठिनाई हुने पुर्न निर्माणका सामाग्रीहरू पर्याप्त मात्रामा नहुने	शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग, संघीय आयोजना कार्यान्वयन ईकाई, नेपालगञ्ज, जिल्ला समन्वय समिति, ने.रे.सो. बर्दिया, सामुदायिक वन, सडक डिभिजन नेपालगंज, नेपाल विद्युत प्राधिकरण, नेपाल टेलिकम, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति,	

विपद्को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरीने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालीनअवस्था संवोधन गर्न गरीने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य संवोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत
पहिलो महिना	● क्षतिभएका पूर्वाधारहरूको विस्तृत विवरण तयार गर्ने ● खेतिवाली पूर्ण वा आंशिक रूपमा नष्ट भएका परिवारहरूलाई कृषि कार्यालयसँग समन्वय गरी सहुलियत रूपमा विउविजन उपलब्ध गराउने ● छिटो उत्पादन हुने प्रजातीका विउविजनहरू उपलब्ध गराउने ● पूर्वाधारहरू पुनःनिर्माण गर्न विस्तृत प्राविधिक इष्टिमेट गर्ने र सम्बन्धीत कार्यालयमा प्रतिवेदन पठाउने ● घरेलु कार्यालय संग मिलेर आय आर्जन गर्न सकिने तालिमहरू दिने ● वालीविमा गरेको भए क्षतिपूर्ति दिने	● प्रभावित स्थानको कृषी प्रणालीवारे जानकारी राख्ने र विउविजन हरू भण्डारण गरी राख्ने ● तालिम संचालनका लागि आवश्यक स्रोत र साधनको अग्रिम व्यवस्थापन गर्ने ● पूर्वाधारको विस्तृत विवरण तयार गर्न जिल्ला प्रविधिक कार्यालयको सहयोगमा प्राविधिकहरूको सम्पर्क सूची तयार गर्ने ● राजमार्ग तथा सहायक मार्ग, हुलाकी सडक क्षतीको सूची सम्वन्धीत सडक कार्यालय र स्थानीयतहका प्राबिधिक ले तयार गर्ने ● बाली विमा गर्न किसानलाई उत्प्रेरित गर्ने	● विभिन्न तामिमहरू सञ्चालन गर्ने स्रोत र साधनको अग्रिम व्यवस्था गर्न चुनौति हुने	शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग, संघीय आयोजना कार्यान्वयन ईकाई, नेपालगञ्ज , जिल्ला समन्वय समिति, डिभिजन वन कार्यालय (आपूर्ती समिति), सामुदायिक वन, स्थानीय तहका कृषि विकास शाखाहरू, सिंचाई कार्यालय, बबई,भादा,ओराही नदी ब्यवस्थापन आयोजना ।	
दोस्रो र तेश्रो महिना	● उपलब्ध वजेटको आधारमा विग्रेका, भत्केका पूर्वाधारहरू पुनः निर्माण प्रक्रियालाई अगाडि बढाउने । पुर्ननिर्माण गर्दा विपद्को जोखिम कमहुने प्रकारले दिगो र बलियो संरचना बनाउने ● मनोसामाजिक समस्या आउन नदीन कार्यक्रमहरू गर्ने	● पूनःनिर्माणका लागि जिल्ला समन्वय समिति, गाउपालिका, न. पा. मा जगेडा कोषको स्थापना गर्ने		शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग, संघीय आयोजना कार्यान्वयन ईकाई, नेपालगञ्ज, जि.स.स., जिल्लावन कार्यालय (आपूर्ती समिति), सा. वन, स्थानीय तहका महिला तथा वालवालिका शाखा	

तालिका नं. ५४ कार्यान्वयन योजना सहितको प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्य

क्र.सं.	प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्यको सूची	मुख्य जिम्मेवार निकाय	कार्यान्वयन गर्ने तरिका (वैठक, कार्यशाला, तालिम आदि)	समय सिमा (कार्य तालिका)
१.	पुनःनिर्माणका सामाग्रीहरू स्टकमा राख्ने (वेल्चा, गैटी, डोरी, गल, हयुमपाइप, डोजर, इस्काभेटर)	शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग, संघीय आयोजना कार्यान्वयन ईकाई, जिल्ला समन्वय समिति नगरपालिका तथा गाउँपालिका, DDMC	सामाग्री खरिद गरी स्टकमा राख्ने र सम्बन्धीत व्यापारी संग समन्वय	मनसुन पूर्व
२	वन तथा सामुदायिक वन संग काठ दाउरा सहयोग वारे छलफल गर्ने	डिभिजन वन कार्यालय	छलफल र वैठक	,,
३	प्राविधिकको टोलीलाई स्थलगत अध्ययनका लागि अभिमुखिकरण तथा प्रभावित स्थानमा परिचालन	शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग, संघीय आयोजना कार्यान्वयन ईकाई, नेपालगञ्ज जिल्ला समन्वय समितिको प्राविधिक शाखा	वैठक	
४	समन्वय, स्रोत पहिचान र पूर्न निर्माणको कार्ययोजना वनाउने	शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग, संघीय आयोजना कार्यान्वयन ईकाई, नेपालगञ्ज, जिल्ला समन्वय समिति	वैठक	
५	जिल्ला समन्वय समितिमा भएको विपद् व्यवस्थापन कोषलाई अभिवृध्दि गर्ने	जिल्ला समन्वय समिति	छलफल र निर्णय	
६	स्थानीय तहका कृषी विकास शाखासंग समन्वय गरी छिटो उत्पादन हुने खालका विउ विजन छनौट गरी राख्ने र वाली विमा गर्न प्रोत्साहन गर्ने	जिल्ला समन्वय समिति, स्थानीय तहमा रहेका कृषी विकास कार्यालय	,,	
७	नदी नियन्त्रण तटवन्धका लागि आवश्यक जाली व्यवस्थापन गर्ने	बबई,भादा,ओराही नदी ब्यवस्थापन आयोजना	बैठक	

पुनःस्थापना तथा पुनर्निर्माण क्षेत्रका सदस्यहरूको सम्पर्क सूचिः अनुसूची ९ मा उल्लेख गरीएको

४ कार्यान्वयन तथा पुनरावलोकन रणनीति :

४.१. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना क्रियाशील हुने :

यो विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना जिल्लास्तरको विपद् व्यवस्थापनका लागि उपलब्ध भौतिक, मानविय र आर्थिक श्रोतहरूको आंकलन गरी, नेपाल सरकारको विपद् जोखिम ब्यवस्थापनको रणनीति र उद्धारका न्यूनतम आधारभूत पक्षहरूलाई दृष्टिगत गर्दै जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समितिबाट अनुमोदन भएको हो । जिल्ला भित्र विपद् सम्बन्धी कुनै घटना घट्ना साथ यस योजनामा उल्लेखित बिषयगत समितिहरू र सरोकारवालाहरू स्वतः परिचालित हुनेछन् ।

४.२. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको कार्यान्वयन योजना :

जिल्लामा कार्यरत मानवीय सहायतामा संलग्न साझेदार निकायहरूले विभिन्न विषयगत क्षेत्रमा आवद्ध रहि यो विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना कार्यान्वयन गर्न सघाउने छन् । साथै गाउँपालिका तथा नगरपालिका र त्यहाँ भएका विषयगत शाखाहरू, कार्यरत संघसंस्थाहरूले पनि बिषयगत योजनाहरु कार्यान्वयन गर्न आवश्यक सहयोग गर्नेछन् । यस योजनाले विषयगत क्षेत्रहरूलाई कार्यसम्पादनको प्रभावकारीताका लागि जवाफदेही बनाउने छ।

४.३. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको नियमित समीक्षा तथा अद्यावधि :

जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समितिले यसका पदाधिकारीहरु मध्येबाट उपयुक्त व्यक्तिहरु छनौट गरी एक कार्यदल बनाइ विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्ययोजना कार्यान्वयनको समग्र अनुगमन गर्नेछ । प्रतिकार्य योजना कार्यान्वयनलाई प्रभावकारी बनाउन नियमित समिक्षा गरीनेछ । हरेक विषयगत क्षेत्रले आ-आफ्नो क्षेत्रको कार्यसम्पादनको विस्तृत समिक्षा गरी अद्यावधिक योजना र प्रतिवेदन जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिलाई उपलब्ध गराउनु पर्ने छ ।

नोटः विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्यमा कोभिड-१९ सुरक्षा मापदण्डलाई पालना गर्ने गराउने तर्फ सजगताका साथ कार्य गरीने छ

मानवीय सहयोगका मापदण्ड :

- विपद् भए लगत्तै उपकरण सहित खोजी तथा उद्धार टोली खटाउने ।
- समन्वय बैठक र प्रतिवेदनका बारेमा जानकारी गराउने ।
- सुविधाबाट एकदमै वञ्चित समूह/संकटासन्न अवस्थामा रहेका व्यक्ति लगायत सबैलाई गरिएको उद्धार र वितरण गरिएका सहयोग सम्बन्धी गतिविधिको अनुगमन ।
- आवश्यकतानुसार प्रारम्भिक लेखाजोखा IRA र बिस्तृत घरधुरी सर्वेक्षण टीम खटाउने ।
- पहिलो हप्तामा परिस्थितिका बारेमा दिन दिनै प्रतिवेदन पेस गर्ने र त्यसपछि हरेक दुई हप्तापछि ।
- शिविर समन्वय तथा व्यवस्थापन (CC&CM) को अनुगमन गर्ने तथा प्रतिवेदन गर्ने (फाराम सहितको) संयन्त्र ।
- पहिलो हप्तामा हरेक दिन र प्रकोप भएको २४ घण्टाभित्र समाचार संचार माध्यममा पठाउने ।
- नियन्त्रण तथा मानवीय सहयोगसम्बन्धी मापदण्ड कायम गर्ने सांस्कृतिक, सामाजिक तथा आर्थिक रूपमा स्वीकार गर्न सकिने सामग्री-दाता/सहयोग उपलब्ध गराउने (निकायबाट प्रत्यक्ष वितरण होइन) ।
- स्थानीय विपद् उद्धार समितिलाई सक्रिय पार्ने (अनुगमन तथा मूल्याङ्कन र प्रतिवेदन) ।

अपुग श्रोत साधनका सम्बन्धमा नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय तहहरु तथा जिल्ला स्थित सरकारी तथा गैरसरकारी निकायहरूसँग समन्वय गरी व्यवस्थापन गर्ने प्रयास गरिने छ ।

५.प्रतिवेदन तथा अभिलेखन

५.१. प्रतिवेदन तथा संचार :

बर्दिया जिल्लामा बाढीले हरेक वर्ष प्रभावित गर्ने हुँदा सो सम्बन्धि विपद्‌बाट हुने क्षति न्यूनिकरणका लागि बाढी पूर्वसूचना प्रणालीको स्थापना भैसकेकाले त्यसको व्यवहारिक प्रयोग गरी वर्षाको समयमा माथिल्लो तटीय र तल्लो तटीय समुदाय वीच निरन्तर सम्पर्क कायम गर्ने साथै बाढी सम्बन्धी सूचना स्थानीय सञ्चार माध्यमबाट प्रसारण गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ । प्रतिकार्यका लागि गठित बिषयगत अगुवाहरूले विपद् सम्बन्धी प्रतिवेदन जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति र स्थानीय विपद् ब्यवस्थापन समितिलाई बुझाउनु पर्नेछ । यस्तो प्रतिवेदन विपद्‌को अवधिमा सकेसम्म दैनिक रूपमा तयार गर्नु पर्दछ । साथै विपद्‌को बारेमा स्थलगत अनुगमन टोलीले तयार गरेको प्रतिवेदन जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति तथा स्थानीय विपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठकमा प्रस्तुत गर्नेछ । प्रतिवेदनको जानकारी सबै सरोकारवालाहरूलाई जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा स्थापित जिल्ला आपत्‌कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र (DEOC) बाट उपलब्ध गराईनेछ । आपत्‌कालिन समयमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको प्रत्यक्ष निर्देशनमा रहेर घटना विवरण तयार गर्ने र त्यसलाई स्थानीय, प्रादेशिक तथा केन्द्रीय तहमा प्रवाह गरिने छ ।

५.२. संस्थागत व्यवस्था :

विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा ब्यवस्थापन ऐन २०७४ को पहिलो संशोधन २०७५ र विपद् व्यवस्थापन राष्ट्रिय रणनीति, २०६६ को प्रावधान बमोजिम विपद् व्यवस्थापनका लागि जिल्ला र स्थानीय तह (गा.पा. तथा न.पा.) स्तरमा छुट्टाछुट्टै संस्थागत संरचना तयार भएको छ । प्रतिकार्य योजनाको कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मुल्याङ्कन प्रकृयालाई संस्थागत गरीने छ । यसको संयोजन जिल्लास्तरमा जिल्ला प्रशासन कार्यालय र गाँउपालिका तथा नगरपालिकाहरूमा जिल्ला समन्वय समितिको सहयोगमा सम्बन्धित वडा र स्थानीय विपद् तथा जलवायू उत्थानसील समितिले गर्ने छ ।

५.३. अभिलेखिकरण :

जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समितिको तर्फबाट जिल्लास्तरमा विपद् प्रतिकार्यको अभिलेखिकरण जिल्ला आपत्‌कालिन कार्य सञ्चालन केन्द्रले गर्ने छ भने स्थानीयस्तरमा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिहरूले गर्नेछन् । जिल्ला वा स्थानीय दुवै तहमा सम्बन्धित सरोकारवालाहरूले सर्वेक्षण तथा अभिलेखिकरण कार्यलाई व्यवस्थित गर्न सहयोग गर्नेछन् ।

५.४. अनुमोदन प्रकिया

मिति २०८० श्रावण १८ गतेका दिन जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठकबाट विषयगत क्षेत्रका अगुवा संस्था र सहयोगी संस्थाहरू एवं निकायहरूको सहभागितामा बैठकमा सहभागी जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारी/सदस्यहरु लगायत सरोकारवाला निकायहरूबाट प्राप्त सल्लाह सुझावहरूलाई ग्रहण गर्दै योजनामा समावेश गरी अद्यावधिक भएको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०८० अनुमोदन गरियो ।

५.५. सन्दर्भ सामग्री पुनरावलोकन :

बर्दिया जिल्लामा आइपर्न सक्ने विपद्‌हरूलाई प्रभावकारी ढंगले सामना गर्न सक्ने क्षमताको विकास तथा पुर्वतयारीको आवश्यकतालाई महसुस गरी विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना (DPRP) निर्देशिकामा भएको प्रावधान अनुसार जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति वर्दियाको अग्रसरतामा यस जिल्लामा वि.सं.२०६८ सालदेखि विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार गरी बार्षिक रूपमा नियमित आवश्यक परिमार्जन गरी प्रकाशन गर्ने गरिएको छ । यस बर्ष विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा निर्देशिका, २०७६ को आधारमा यो योजना अद्यावधिक गरिएको छ । गृह मन्त्रालयले वि.स.२०६४ देखि विपद् जोखिम न्यूनीकरणमा संलग्न निकायहरूको प्रतिकार्य क्षमतालाई सुधार गर्ने कार्यको प्रारम्भ गरेको देखिन्छ । विपद् सम्बन्धी साझा धारणा निर्माण तथा उद्धारकर्ताको संगठनात्मक भूमिका, प्रकृया र पद्धतिमा सुधारका लागि गृह मन्त्रालयले विभिन्न तह र क्षेत्रमा राष्ट्रसंघीय निकाय, अन्तर्राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्था, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, रेडक्रसको अन्तर्राष्ट्रिय महासंघ तथा सरकारी अधिकारीहरूको संलग्नतामा विभिन्न गोष्ठी तथा छलफल गर्ने गरेको छ ।

यी छलफलबाट प्राप्त सुझाव तथा निचोडलाई मध्यनजर गर्दै जिल्ला स्थित सरोकारवाला निकाय बीच विपद् सम्बन्धी साझा धारणा र बुझाई कायम गरी योजना तर्जुमाका लागि विभिन्न चरणमा बैठक, कार्यशाला गोष्ठी सम्पन्न गरी जिल्ला स्तरीय विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार गरिएको छ । हाल बर्दिया जिल्लामा आपत्‌कालीन अवस्थामा प्रतिकार्य तथा सूचना र समन्वयका लागि जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको नेतृत्वमा सन्चालन हुने गरी जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा जिल्ला आपत्‌कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (DEOC) स्थापना भई कार्यान्वयनमा रहेको छ । पूर्वानुमानमा आधारित बाढी पूर्वतयारीको लागि कार्य सञ्चालन विधि र पूर्वसूचना प्रणाली, आपत्‌कालीन कोष कार्य सञ्चालन विधि समेत तत्कालिन जिल्ला दैवी प्रकोप उद्धार समितिबाट पारित भै कार्यान्वयमा रहेको छ । साथै जिल्ला भित्र साविकका स्थानीय निकाय र न.पा.मा स्थानीय जलवायु अनुकुलन योजना तयार भएका छन् ।

बर्दिया जिल्लामा बिभिन्न निकायहरूबाट बिभिन्न समयमा विपद् सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान एवं योजना सम्बन्धी प्रतिवेदनहरू प्रकाशन भएका छन् । यस विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमाका लागि विभिन्न सन्दर्भ सामाग्रीहरूको अध्ययन गरिएको छ । केही महत्वपूर्ण सामाग्रीहरू र त्यसबाट प्राप्त असल अभ्यासहरू तपसिल बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं.५५ :

क्र.स.	प्रतिवेदन/प्रकाशनको नाम	सिकाई/असल अभ्यासहरू
१	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०६८-२०७८	जिल्लास्तरको विपद् जोखिम स्तरिकरण र विषयगत अभ्यासहरू ।
२	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा निर्देशिका, २०७६	कार्ययोजना निर्माण एवम् कार्यान्वयनमा सहजीकरण भएको ।
३	प्रकोप व्यवस्थापन कार्ययोजना २०६६, बर्दिया	समग्र जिल्लाको विपद् जोखिमको अवस्थाको चित्रण ।
४	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिका वार्षिक प्रतिवेदनहरू	जिल्लामा हुने गरेको विपद्का घटनाहरू र समाधानका उपायहरू बारे जानकारी ।
५	विभिन्न गै.स.स.को सहयोगमा समुदाय स्तरमा तयार गरिएका स्थानीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन कार्ययोजना र अनूभवहरू	स्थानीय निकायले गरेको प्रयास र सफलताका कथाहरू एवं गाउँ स्तरमा योजना निर्माण गर्ने प्रक्रिया स्थानीय समुदायको प्राथमिकताहरू बारे जानकारी भएको विपद्को स्थिति र स्थानीयस्तरबाट गरेका परम्परागत असल अभ्यास र सम्भावित उपायहरू ।
६	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी जिल्ला शाखा बर्दियाको आपत्कालीन जनस्वास्थ्य योजना-२०६९ (२०७० दोस्रो संसोधन)	२०६८ मा बनेको आपत्कालीन जनस्वास्थ्य योजना २०६९ अद्यावधिक गरिएको । स्वास्थ्य क्षेत्रमा तत्काल मानवीय सहयोग पुऱ्याउन रू ७,४४,९१३ को आपत्कालीन कोष स्थापना र सो कोषमा रकम थपिदै जाने रणनीति रहेको
७	विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि राष्ट्रिय रणनीति, २०६६	राष्ट्रिय स्तरमा तयार भएको नीतिबारे जानकारी र जिल्ला स्तरमा समायोजन गर्ने प्रक्रिया बारे स्पष्टता ।
८	विपद जोखिम न्युनीकण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४ को पहिलो संशोधनन २०७५	ऐनले व्यवस्था गरेको मापदण्ड र सरकारी संरचना बारे बुझाई
९	स्थानीय सरकार सञ्चालन सम्वन्धमा व्यवस्थापन गर्न वनेको ऐन, २०७४	विपद् जोखिम न्यूनीकरणमा स्थानीय निकायको भुमिकाबारे स्पष्टत ।
१०	स्फेयर परियोजना	राहत मापदण्ड र न्यूनतम आवश्यकता बारे जानकारी भएको
११	ह्योगो कार्य संरचना सन् २००५ देखि १५(सेन्डाई कार्य संरचना २०२०-२०३०) तथा फ्लागसिप फोर, २००९	विपदलाई प्राथमिकता क्षेत्र अन्तर्गत समावेश गर्ने ।
१२	प्रकोप पिडितलाई राहत प्रदान गर्ने मापडण्द २०४५, तेश्रो संशोधन २०७४	राहत सम्बन्धी मापदण्ड निर्धारण गरिएको ।
१३	राष्ट्रिय विपद् प्रतिकार्य कार्य ढाँचा २०७० को पहिलो संशोधन २०७५	तत्कालको प्रतिफल सम्बन्धी पूर्वानुमानमा सहजता ।
१४	स्थानीयस्तरमा तयार गरिएका स्थानीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना	कार्ययोजना तत्काल प्रतिकार्यमा सहज ।
१५	लेखाजोखा मार्गदर्शन, २०७२	लाभान्वित पहिचानको आधार ।
१६	नेपाल सरकारद्वारा गरिने निर्देशन तथा परिपत्रहरू ।	प्रतिकार्यमा सहजता ।
१७	जिल्ला आपतकालीन कार्य संचालन केन्द्रबाट प्राप्त सूचना	तथ्यांक एकीकृत तथा प्रतिकार्यमा सहजता ।
१८	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी बर्दिया जिल्ला शाखाबाट प्राप्त तथ्यांकहरू	तथ्यांक एकीकृत तथा प्रतिकार्यमा सहजता ।
१९	पूर्वानुमानमा आधारीत बाढी पूर्वसूचना कार्यविधि, २०७५	विषयगत क्षेत्रको जिम्मेवारी बाँडफाँडमा सहजता ।
२०	दिगो विकास लक्ष्य २०२०-३०	दिगो विकास लक्ष्यका उद्देश्य नं. १३ को परिपुर्तिमा प्रत्यक्ष सहयोग पुग्ने ।

क्र.स.	प्रतिवेदन/प्रकाशनको नाम	सिकाई/असल अभ्यासहरू
२१	आपतकालिन संचार प्रणालीको तहगत आवद्धता र संचालन मापदण्ड, २०७५	विपद्का वेला सवै तह सरोकारवाला वीच आपतकालिन सञ्चार संचालनाको सही व्यवस्थापन
२२	विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन नियमावली, २०७६	सबैको भुमिका र अधिकार बारेमा स्पष्टता ।

५.६.पूर्व सूचना प्रणाली

जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समितिको मिति २०८० असार ८ गतेको बैठकवाट पूर्वसूचना प्रणालीलाई निम्नानुसार क्रियाशिल गरिने छ ।

पुर्वतयारीसंग सम्बन्धित कार्यहरूको प्राथमिकिकरण :

- बिपद्संग सम्बन्धित सरोकारवाला निकायहरूसंग समन्वय बैठक गर्ने
- जिल्ला भित्रका सबै स्थानीय तहका विपद व्यवस्थापन समितिहरूलाई तालिम प्रदान गर्ने
- सबै स्थानीय तहका विपद व्यवस्थापन समितिहरूमा मनसुन पूर्वतयारी कार्यशाला संचालन गर्ने
- विपद् पूर्वतयारी सम्बन्धी अभिमुखीकरण गर्ने
- जिल्ला भित्रका सबै स्थानीयतहका विपद व्यवस्थापन समितिलाई पुनरावलोकन गरी अध्याबधिक गर्ने
- तालिम प्राप्त दक्ष जनशक्तिहरूको विवरण/लेखाजोखा राख्ने र अध्यावधिक गर्ने
- विषयगत समितिहरूको नियमित बैठक गर्ने
- जिल्ला आपतकालीन कार्य संचालन केन्द्रको क्षमता अविबृद्धि गर्ने ।
- पूर्व तयारीका लागि कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने ।

अनुसूचीहरू :

अनुसूची १ : समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र सदस्यहरूको सम्पर्क विवरण :

क्र. सं.	निकाय	प्रमुख	सम्पर्क नं.	विपद फोकल व्यक्ति	सम्पर्क नं.
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	नारायण प्रसाद रिसाल	९८५८०३७७७७	लोक प्रसाद ढकाल	९८५८०३०१३२
२	जि.स.स.को कार्यालय	ओमकार शाह	९८५८०२२९२२	मनोज भण्डारी	९८६८२०७७४३
३	बज्रदल गण सुरक्षा गुल्म	मोहन के.सी.	९८४८०२१२०८	मोहन के.सी.	९८४८०२१२०८
४	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	सुधिर राज शाही	९८५८०३५५५५५	हिक्मत बहादुर बोहरा	९८४८०२७२९९
५	सशस्त्र प्रहरी वल	हर्क बहादुर शाही	९८५१२४५१३१	जगदिश जोशी	९८५८४२१६५१
६	राष्ट्रिय अनुसन्धान जि.का.	नरेश बहादुर बम	९८५८०३८६६६	गोपाल बहादुर थापा	९८४४८०७०००
७	गुलरिया नगरपालिका	ओमकार शाह	९८५८०२२९२२	मुकुन्द अर्याल	९८५८०२५६६०
८	बाँसगढी नगरपालिका	कमलप्रसाद पौडेल	९८५८०७१११११	हिक्मत थापा माझी	९८५८०७१११६
९	बारबर्दिया नगरपालिका	अशोक कोइराला	९८५८०६८३३५	कृष्णप्रसाद गौतम	९८४८०२०५३२
१०	मधुवन नगरपालिका	धर्मराज न्यौपाने	९८५८०७०१११	बासुदेव अधिकारी	९८५८०४९९११
११	ठाकुरबाबा नगरपालिका	रामहरी रिजाल	९८५१२५३३५१	इन्द्रबहादुर राजवंशी	९८५८०२५००२
१२	राजापुर नगरपालिका	महेन्द्रजंग शाही	९८५८०६९१११	खुशीराम थारू	९८४८१७०५८१
१३	बढैयाताल गाउँपालकिा	दानबहादुर ऐडी	९८५८३२०६७०	विष्णु पौडेल	९८४८०२२०६०
१४	गेरूवा गाउँपालिका	बसबहादुर राना	९८५८०९०४४१	कृष्ण सोडारी	९८४३७७२७२२
१५	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	कृष्ण प्रसाद गौतम	९८५८०३२७४९	कृष्ण प्रसाद गौतम	९८५८०३२७४९
१६	नेपाल टेलिकम	जितराज श्रेष्ठ	९८५८०२३६९९	धर्मदेव दनुवार	९८५८०२०१९१
१७	नेपाल पत्रकार महासंघ	यादव आचार्य	९८४८०२७५५४	भावुक योगी	९८५८०५०९६१
१८	सामाजिक विकास तथा अनुसन्धान केन्द्र नेपाल बाँके	सुरेन्द्रबहादुर ठगुन्ना	९८६२४६४३९०	सुरेन्द्रबहादुर ठगुन्ना	९८६२४६४३९०
१९	प्राक्टिकल एक्सन नेपाल	रमेश गौतम	९८५७८३५३११	रमेश गौतम	९८५७८३५३११

अनुसूची २ : खोज तथा उद्धार विषयगत क्षेत्र सदस्यहरूको सम्पर्क विवरण :

क्र.सं.	निकाय	प्रमुख	सम्पर्क नं.	विपद् फोकल व्यक्ति	सम्पर्क नं.
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	नारायण प्रसाद रिसाल	९८५८०३७७७७	लोक प्रसाद ढकाल	९८५८०३०१३२
२	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	सुधरि राज शाही	९८५८०३५५५५५	हक्मित बहादुर बोहरा	९८५८०२७२९९
३	सशस्त्र प्रहरी वल नेपाल	हर्क बहादुर शाही	९८५१२४५१३१	जगदिश जोशी	९८५८४२१६५१
५	बज्रदल गण सुरक्षा गुल्म	मोहन के.सी.	९८४८०२१२०८	मोहन के.सी.	९८४८०२१२०८
६	राष्ट्रिय अनुसन्धान जि.का.	नरेश बहादुर बम	९८५८०३८६६६	गोपाल बहादुर थापा	९८४४८०७०००
७	गुलरिया नगरपालिका	ओमकार शाह	९८५८०२२९२२	मुकुन्द अर्याल	९८५८०२५६६०
९	बाँसगढी नगरपालिका	कमलप्रसाद पौडेल	९८५८०७१११११	हिक्मत थापा माझी	९८५८०७१११६
१०	बारबर्दिया नगरपालिका	अशोक कोइराला	९८५८०६८३३५	कृष्णप्रसाद गौतम	९८४८०२०५३२
११	मधुवन नगरपालिका	धर्मराज न्यौपाने	९८५८०७०१११	बासुदेव अधिकारी	९८५८०४९९११
१२	ठाकुरबाबा नगरपालिका	रामहरी रिजाल	९८५१२५३३५१	इन्द्रबहादुर राजवंशी	९८५८०२५००२
१३	राजापुर नगरपालिका	महेन्द्रजंग शाही	९८५८०६९१११	खुशीराम थारू	९८४८१७०५८१
१४	बढैयाताल गाउँपालकिा	दानबहादुर ऐडी	९८५८३२०६७०	विष्णु पौडेल	९८४८०२२०६०
१५	गेरूवा गाउँपालिका	बसबहादुर राना	९८५८०९०४४१	कृष्ण सोडारी	९८४३७७२७२२
१६	डिभिजन वन कार्यालय	प्रविण विडारी	९८५८०२६६७७	द्रोण शर्मा	९८५८०२६६८४
१७	बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज	असोक भण्डारी	९८६४७८२००१	आशिष न्यौपाने	९८६४७८२००२
१८	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	कृष्ण प्रसाद गौतम	९८५८०३२७४९	कृष्ण प्रसाद गौतम	९८५८०३२७४९

अनुसूची ३: गैह्रखाद्य सामाग्री र शिविर व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र सदस्यहरूको सम्पर्क विवरण :

क्र स	निकाय	प्रमुख	सम्पर्क नं.	विपद् फोकल ब्यक्ति	सम्पर्क नं.
१	शहरी बिकास तथा भवन निर्माण विभाग, संघिय आयोजना कार्यान्वयन ईकाई, नेपालगञ्ज	विजय केशर खनाल	९८५८०२०२६४	गोविन्द प्रसाद सुवेदी	९८५८०६०२६४
२	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	सुधरि राज शाही	९८५८०३५५५५५	हक्मित बहादुर बोहरा	९८५८०२७२९९
३	डिभिजन वन कार्यालय	प्रविण विडारी	९८५८०२६६७७	दोण शर्मा	९८५८०२६६८४
४	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी बर्दिया	कृष्ण प्रसाद गौतम	९८५८०३२७४९	कृष्ण प्रसाद गौतम	९८५८०३२७४९
५	सामुदायिक वन उपभोक्ता महासंघ	गोपाल चौधरी	९८६८९६०१६७	गोपाल चौधरी	९८६८९६०१६७
६	गैसस माहासंघ	प्रिज्मासिह थारू	९८५८०२१४५७	प्रिज्मासिह थारू	९८५८०२१४५७
७	प्लान नेपाल	मिना पराजुली	९८०२०२०४६९	अम्बिकाप्रसाद तिमिल्सेना	९८४८४२२१३९
८	एक्सन एड नेपाल	सुनिता तिवारी	९८४६०६४६७७	सुनिता तिवारी	९८४६०६४६७७
९	यूनिसेफ	नरेश निडाल	९८४९६२८८७६	नरेश निडाल	९८४९६२८८७६
१०	राधाकृष्ण थारू जनसेवा केन्द्र	दिनेश प्र. श्रेष्ठ	९८४८०२६२४६	जीतराम चौधरी	९८४८०५६६७७
११	कमैया महिला जागरण समाज	विरूणी थारू	९८६६८९८८९२	रामलाल चौधरी	९८४८०७३२७३
१२	उद्योग वाणीज्य संघ गुलरिया	देवेन्द्र पाण्डे	९८५८०२३४५८	इन्द्र कमार श्रेष्ठ	९८५८०२०१८४
१३	राजापुर उद्योग वाणिज्य संघ	केदार थापा	९८५८०४१८३७	केदार थापा	९८५८०४१८३७
१४	गेरूवा उद्योग वाणिज्य संघ	तेजराज बजगाई	९८४८२०००४६	तेजराज बजगाई	९८४८२०००४६
१५	मधुवन उद्योग वाणिज्य संघ	दुर्गा रिमाल	९८४८०८२५८२	दुर्गा रिमाल	९८४८०८२५८२
१६	ठाकुरबाबा उद्योग वाणिज्य संघ	गोविन्द प्रसाद आचार्य	९८५८०२८०७९	गोविन्द प्रसाद आचार्य	९८५८०२८०७९
१७	बारबर्दिया उद्योग वाणिज्य संघ	बलराम कडेल	९८५८०२१३५२	बलराम कडेल	९८५८०२१३५२
१८	बाँसगढी उद्योग वाणिज्य संघ	बद्री बराल	९८५८०२३७९३	बद्री बराल	९८५८०२३७९३
१९	बढैयाताल उद्योग वाणिज्य संघ	बालकृष्ण लामिछाने	९८५८०२४१०५	बालकृष्ण लामिछाने	९८५८०२४१०५
२०	निर्माण व्यवसायी संघ	हेमन्त प्रकाश गिरी	९८४८०४६३७३	हेमन्त प्रकाश गिरी	९८४८०४६३७३

अनुसूची ४: खाद्य तथा गोदाम व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र सदस्यहरूको सम्पर्क विवरण :

क्र. स.	निकाय	प्रमुख	सम्पर्क नं.	विपद् फोकल ब्यक्ति	सम्पर्क नं.
१	एकिकृत कृषि तथा पशुपंक्षी विकास कार्यालय	सागर ढकाल	९८५८०३५२०७	सन्तोष पाठक	९८४८०३५२०८
२	जि.स.स.को कार्यालय	ओमकार शाह	९८५८०२२९२२	मनोज भण्डारी	९८६८२०७७४३
३	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	सुधरि राज शाही	९८५८०३५५५५५	हक्मित बहादुर बोहरा	९८५८०२७२९९
४	नेपाल खाद्य संस्थान, राजापुर	अनिल कुमार श्रेष्ठ	९८४७९७९५३८	अनिल कुमार श्रेष्ठ	९८४७९७९५३८
५	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी	कृष्ण प्रसाद गौतम	९८५८०३२७४९	कृष्ण प्रसाद गौतम	९८५८०३२७४९
६	गैसस महासंघ	प्रिज्मासिह थारू	९८५८०२१४५७	प्रिज्मासिह थारू	९८५८०२१४५७
७	विश्व खाद्य कार्यक्रम नेपाल	पदम शाही	९८४८०२९६४०	पन्नामान महर्जन	९८५१०३०३०८
८	एक्सन एड नेपाल	सुनिता तिवारी	९८४६०६४६७७	सुनिता तिवारी	९८४६०६४६७७
९	कमैया महिला जागरण समाज	विरूणी थारू	९८१९५४८६१७	जितराम थारू	९८४८०५६६७७
१०	थारू महिला उत्थान केन्द्र	प्रिज्मासिह थारू	९८५८०२१४५७	प्रिज्मासिह थारू	९८५८०२१४५७
११	प्राक्टकिल एक्सन नेपाल	रमेश गौतम	९८५७८३५३११	रमेश गौतम	९८५७८३५३११

अनुसूची ५ : खानेपानी तथा सरसफाइ विषयगत क्षेत्र सदस्यहरूको सम्पर्क विवरण :

क्र.स.	निकाय	प्रमुख	सम्पर्क नं.	विपद् फोकल	सम्पर्क नं.
१	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय बाँके फिल्ड कार्यालय बर्दिया	तिलक न्यौपाने	९८५७८२१०९४	मनराज पुन	०८४-४२०११०, ९८६०३५७७०५
३	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	कृष्ण प्रसाद गौतम	९८५८०३२७४९	कृष्ण प्रसाद गौतम	९८५८०३२७४९
५	बेस बर्दिया	विष्णु थारू	९८५८०२२४०२	जगदिस चौधरी	९८४८५७८३१७
६	जनजागरण महिला संघ	गोमा शर्मा	९८४८०२५७१३	साधना थापा	९८०२५३५९१६
७	यूनिसेफ	नरेश निडाल	९८४९६२८८७६	नरेश निडाल	९८४९६२८८७६
८	प्लान नेपाल	मिना पराजुली	९८०२०२०४६९	अम्बिका प्रसाद तिमिल्सेना	९८४८४२२१३९
९	कमैया महिला जागरण समाज नेपाल	विरूणी थारू	९८१२५०६१२८	रामलाल चौधरी	९८४८०७३२७३
१०	गेरूवा ग्रामिण जागरण समाज	कृष्णजँग शाह	९८५८०२१४२१	रामरूप कौशल	९८५८०२७९५४
११	राधा कृष्ण थारू जनसेवा केन्द्र	दिनेश श्रेष्ठ	९८४८९०२६२४	जीतराम चौधरी	९८४८०५६६७७

अनुसूची ६: सँरक्षण विषयगत क्षेत्र सदस्यहरूको सम्पर्क विवरण :

क्र.स.	निकाय	प्रमुख	सम्पर्क नं.	विपद् फोकल ब्यक्ति	सम्पर्क नं.
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	नारायण प्रसाद रिसाल	९८५८०३७७७७	लोक प्रसाद ढकाल	९८५८०३०१३२
२	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	सुधिर राज शाही	९८५८०३५५५५	हिक्मत बहादुर बोहरा	९८५८०२७२९९
३	जि.स.स.को कार्यालय	ओमकार शाह	९८५८०२२९२२	मनोज भण्डारी	९८६८२०७७४३
४	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी	कृष्ण प्रसाद गौतम	९८५८०३२७४९	कृष्ण प्रसाद गौतम	९८५८०३२७४९
५	यूनिसेफ	नरेश निडाल	९८४९६२८८७६	नरेश निडाल	९८४९६२८८७६
६	प्लान नेपाल	मिना पराजुली	९८०२०२०४६९	अम्बिका प्रसाद तिमिल्सेना	९८०१८०१२६८, ९८४८४२२१३९
७	राधाकृष्ण थारू जनसेवा केन्द्र	दिनेश श्रेष्ठ	९८४८०२६२४६	जीतराम चौधरी	९८४८०५६६७७
८	कमैया महिला जागरण समाज	विरूणी थारू	९८६६८९८८९२	रामलाल चौधरी	९८४८०७३२७३
९	माईति नेपाल	केशव कोइराला	९८५८०२४२७१	गायत्री रिमाल	९८४८२४४४९१
१०	बाँके युनेस्को क्लब, बर्दिया	सपना शर्मा	९८४८०२२१५३	सपना शर्मा	९८४८०२२१५३
११	भेरी वातावरणिय विशिष्टता समूह	डम्बर सुनार	९८५८०६७०१५	दिनेश चौधरी	९८४८०२२४९३
१२	स्याक नेपाल	शिवलाल पाण्डे	९८५८०२४८८५	शिवलाल पाण्डे	९८५८०२४८८५
१३	सामाजिक विकास तथा अनुसन्धान केन्द्र नेपाल बाँके	सुरेन>बहादुर ठगुन्ना	९८६२४६४३९०	सुरेन्द्र बहादुर ठगुन्ना	९८६२४६४३९०

अनुसूची ७ : स्वास्थ्य तथा पोषण विषयगत क्षेत्र सदस्यहरूको सम्पर्क विवरण :

क्र.सं.	निकाय	प्रमुख	सम्पर्क नं.	फोकल ब्यक्ति	सम्पर्क नं.
१	स्वास्थ्य कार्यालय	गोकर्ण गिरी	९८५८०७००२७	कृष्णगोपाल चौधरी	९८४८१०९९८१
२	बर्दिया अस्पताल	डा.सुभाष पाण्डेय	९८५८०३२१७७	द्रोण विक्रम पन्थी	९८५८०३८२११
३	जि.स.स.को कार्यालय	ओमकार शाह	९८५८०२२९२२	मनोज भण्डारी	९८६८२०७७४३
४	आयूर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र	डा.कलावती विश्वकर्मा	९८५८०३२०२२	लोकराज पाण्डे	९८५८०३२४२६
५	गुलरिया नगरपालिका	ओमकार शाह	९८५८०२२९२२	मुकुन्द अर्याल	९८५८०२५६६०
६	बाँसगढी नगरपालिका	कमलप्रसाद पौडेल	९८५८०७१११	हिक्मत थापा माफी	९८५८०७१११६
७	बारबर्दिया नगरपालिका	अशोक कोइराला	९८५८०६८३३५	कृष्णप्रसाद गौतम	९८४८०२०५३२
८	मधुवन नगरपालिका	धर्मराज न्यौपाने	९८५८०७०१११	बासुदेव अधिकारी	९८५८०४९९११
९	ठाकुरबाबा नगरपालिका	रामहरी रिजाल	९८५१२५३३५१	इन्द्रबहादुर राजवंशी	९८५८०२५००२
१०	राजापुर नगरपालिका	महेन्द्रजंग शाही	९८५८०६९१११	खुशीराम थारू	९८४८१७०५८१
११	बढैयाताल गाउँपालकि	दानबहादुर ऐडी	९८५८३२०६७०	विष्णु पौडेल	९८४८०२२०६०
१२	गेरूवा गाउँपालिका	बसबहादुर राना	९८५८०९०४४१	कृष्ण सोडारी	९८४३७७२७२२
१३	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	कृष्ण प्रसाद गौतम	९८५८०३२७४९	कृष्ण प्रसाद गौतम	९८५८०३२७४९

१४	यूनिसेफ	नरेश निडाल	९८४९६२८८७६	नरेश निडाल	९८४९६२८८७६
१५	थारू महिला उत्थान केन्द्र	प्रिज्मा सिह थारू	९८५८०२१४५७	प्रिज्मा सिह थारू	९८५८०२१४५७
१६	गेरूवा ग्रामिण जागरण समाज	कृष्णजँग शाह	९८५८०२१४२१	रामरूप कौशल	९८५८०२७९५४

अनुसूची ८ः आपतकालिन शिक्षा विषयगत क्षेत्र सदस्यहरूको सम्पर्क विवरण :

क्र.सं.	निकाय	प्रमुख	सम्पर्क नं.	फोकल ब्यक्ति	सम्पर्क नं.
१	शिक्षा विकास समन्वय इकाई	रेविका अमात्य	९८५८०२०११३	कल्पना शाही	९८६८०४४९११२
२	जि.स.स.को कार्यालय	ओमकार शाह	९८५८०२२९२२	मनोज भण्डारी	९८६८२०७७४३
३	गुलरिया नगरपालिका	ओमकार शाह	९८५८०२२९२२	सतिश यादव	९८४८१४३९५४
४	बाँसगढी नगरपालिका	कमलप्रसाद पौडेल	९८५८०७१११९	मनप्रसाद रेग्मी	९८५८०५४६६०
५	बारबर्दिया नगरपालिका	अशोक कोइराला	९८५८०६८३३५	टिकानाथ गोसाई	९८५८०८६४७०
६	मधुवन नगरपालिका	धर्मराज न्यौपाने	९८५८०७०१११	नारायण प्रसाद खनाल	९८४८०७२९१७
७	ठाकुरबाबा नगरपालिका	रामहरी रिजाल	९८५१२५३३५१	सिताकुमारी भण्डारी	९८४८१३२७४७
८	राजापुर नगरपालिका	महेन्द्रजंग शाही	९८५८०६९१११	दलबहादुर चौधरी	९८४४७०१२४२
९	बढैयाताल गाउँपालकिा	दानबहादुर ऐडी	९८५८३२०६७०	विष्णुप्रसाद ढकाल	९८५८०६३३३३
१०	गेरूवा गाउँपालिका	बसबहादुर राना	९८५८०९०४४१	नवराज अधिकारी	९८४६३६०२५३
११	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	कृष्ण प्रसाद गौतम	९८५८०३२७४९	कृष्ण प्रसाद गौतम	९८५८०३२७४९
१२	गै.स.स.महाँसंघ	प्रिज्मासिह थारू	९८५८०२१४५७	प्रिज्मासिह थारू	९८५८०२१४५७
१३	युनिसेफ	नरेश निडाल	९८४९६२८८७६	नरेश निडाल	९८४९६२८८७६
१४	प्लान नेपाल	मिना पराजुली	९८०२०२०४६९	दुर्गाकुमारी क्षेत्री	९८४८०२९७००
१५	एक्सन एड नेपाल	सुनिता तिवारी	९८४६०६४६७७	सुनिता तिवारी	९८४६०६४६७७
१६	राधा कृष्ण थारू जनसेवा केन्द्र	दिनेश श्रेष्ठ	९८४८०२६२४६	जीतराम चौधरी	९८४८०५६६७७
१७	वेस बर्दिया	विष्णु थारू	९८५८०२२४०२	विष्णु थारू	९८५८०२२४०२
१८	कमैया महिला जागरण समाज	विरूणी थारू	९८६६८९८८९२	रामलाल चौधरी	९८४८०७३२७३

अनुसूची ९ः पुनःस्थापना तथा पुनःनिर्माण विषयगत क्षेत्र सदस्यहरूको सम्पर्क विवरण :

क्र. सं.	निकाय	प्रमुख	सम्पर्क नं.	विपद् फोकल ब्यक्ति	सम्पर्क नं.
१	शहरी विकास तथा भवन निर्माण बिभाग, संघिय आयोजना कार्यान्वयन इकाई नेपालगँज	विजय केशर खनाल	९८५८०२०२६४	गोविन्द प्रसाद सुवेदी	९८५८०६०२६४
२	जि.स.स.को कार्यालय	ओमकार शाह	९८५८०२२९२२	मनोज भण्डारी	९८६८२०७७४३
३	गुलरिया नगरपालिका	ओमकार शाह	९८५८०२२९२२	मुकुन्द अर्याल	९८५८०२५६६०
४	बाँसगढी नगरपालिका	कमलप्रसाद पौडेल	९८५८०७११११	हिक्मत थापा माझी	९८५८०७१११६
५	बारबर्दिया नगरपालिका	अशोक कोइराला	९८५८०६८३३५	कृष्णप्रसाद गौतम	९८४८०२०५३२
९	मधुवन नगरपालिका	धर्मराज न्यौपाने	९८५८०७०१११	बासुदेव अधिकारी	९८५८०४९९११
१०	ठाकुरबाबा नगरपालिका	रामहरी रिजाल	९८५१२५३३५१	इन्द्रबहादुर राजवंशी	९८५८०२५००२
११	राजापुर नगरपालिका	महेन्द्रजंग शाही	९८५८०६९१११	खुशीराम थारू	९८४८१७०५८१
१२	बढैयाताल गाउँपालकिा	दानबहादुर ऐडी	९८५८३२०६७०	विष्णु पौडेल	९८४८०२२०६०
१३	गेरूवा गाउँपालिका	बसबहादुर राना	९८५८०९०४४१	कृष्ण सोडारी	९८४३७७२७२२
१४	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय बाँके सम्पर्क कार्यालय बर्दिया	तिलक न्यौपाने	९८५७८२१०९४	मनराज पुन	०८४–२०११०, ९८६०३५७७०५
१५	नेपाल टेलिकम	जितराज श्रेष्ठ	९८५८०२३६९९	धर्मदेव दनुवार	९८५८०२०१९१
१६	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	कृष्ण प्रसाद गौतम	९८५८०३२७४९	कृष्ण प्रसाद गौतम	९८५८०३२७४९
१७	थारू महिला उत्थान केन्द्र	प्रिज्मासिह थारू	९८५८०२१४५७	प्रिज्मासिह थारू	९८५८०२१४५७
१८	कमैया महिला जागरण समाज	विरूणी थारू	९८६६८९८८९२	रामलाल चौधरी	९८४८०७३२७३
१९	प्लान नेपाल	मिना पराजुली	९८०२०२०४६९	अम्बिका प्रसाद तिमिल्सेना	९८०१८०१२६८, ९८४८४२२१३९
२०	एक्सनएड नेपाल	सुनिता तिवारी	९८४६०६४६७७	सुनिता तिवारी	९८४६०६४६७७

अनुसूची १० : बिभिन्न निकायसंग भएका दक्ष जनशक्तिको विवरण

क्र. स.	दक्ष जनशक्ति	रेडक्रस	जिल्ला प्रशासन	समन्वय समिति	नेपाल प्रहरी	सशस्त्र प्रहरी	नेपाली सेना	एक्सनएड/ KMJS	प्राक्टिकल एक्सन÷CSDR	प्लान/ RKJS	जम्मा
१.	प्राथमिक उपचारक	१८३४	०	०		२	१०	०	१०५	०	२०११
२.	विपद् जोखिम तालीम दिन सक्ने	३६	०	०		२	०	२	११	०	५१
३.	खोज तथा उद्धार गर्न सक्ने (CBERT)	९५८	०	०	३००	४६	६०	६०	२६२	२४९	१९३५
४.	पूर्व सूचना प्रणालमिा तालिम प्राप्त व्यक्ति	६०	०	०	०	०	२	०	२६८	०	३३०
५.	जुनियर रेडक्रस सर्कल	१४७४	०	०	०	०	०	०	०	०	१४७४
६.	NDRT	९	०	०	०	०	०	०	०	०	९
७	DDRT	१२८	०	०	०	०	०	०	०	०	१२८
८	स्वायंसेवक	१८०	०	०	०	०	०		४५०	०	६३०
९	ACT	१	१	१	०	०	०	०	०	०	३
१०	IRA/CHS/GESI	१०७	०	०	०	०	०	०	०	०	१०७
११	OSM	३०	०	०	०	०	०	०	०	०	३०

अनुसूची ११ : नेपाल रेडक्रस सोसाइटी बर्दिया जिल्ला शाखा अर्न्तगत तालिम प्राप्त तथा प्रशिक्षण जन शक्ति

१. सर्बेक्षण तथा समन्वय टोली (ACT) : ३ जना
२. राष्ट्रिय विपद अनुक्रिया टोली सदस्य (NDRT) : ९ जना
३. जिल्ला विपद अनुक्रिया टोली सदस्य (DDRT) : १२८ जना
४. विपद व्यवस्थापन प्रशिक्षक : २० जना
५. स्वास्थ्य सेवा प्रशिक्षक : ३ जना
६. स्वयंसेवक व्यवस्थापन : ७ जना
७. रेडक्रस प्रचार प्रसार, सुरक्षित पहुँच र ट्रेसिङ्ग सेवा : १७ जना
८. प्राथमिक उपचार प्रशिक्षक : ५६ जना
९. सामुदायिक प्रशिक्षक : ३० जना
१०.प्राथमिक उपचारक : १८५७ जना
११. विपद व्यवस्थापन तालिम प्राप्त उद्धारक : ९५८ जना
१२. परियोजना प्रस्ताव लेखन प्रशिक्षक : ५ जना
१३. समुदायको अगुवाईमा पूर्ण सारसफाई प्रशिक्षक : ११ जना
१४. विपद् उत्थानसिलता प्रशिक्षक (V2R) : २ जना
१५. रक्तदाता उत्प्रेरणा प्रशिक्षक : १ जना
१६. एलेभल प्रशिक्षक : ११ जना
१७. एलेभल तालिम प्राप्त : ३४७ जना
१८. लेभल बि तालिम प्राप्त : ७२ जना
१९. लेभल सि तालिम प्राप्त : ४८ जना
२०.IRA Mobile Application : १०७ जना
२१. PASSA ToTM३ जना

अनुसूची १२ : हेभि ईक्यूपमेन्टको विवरणः

क. स्थानीय तहमा रहेका :

क्र.स.	संस्थाको नाम	ठेगाना	साधन			
			टिप्पर	स्काभेटर	भ्याकु लोडर	रोलर
१	गुलरिया नगरपालिका	गुलरिया	२	१	०	१
२	बारबर्दिया नगरपालिका	बारबर्दिया	१	०	१	१
३	राजापुर नगरपालिका	राजापुर	१	१	१	२
४	ठाकुरबाबा नगरपालिका	ठाकुरबाबा	०	२	१	१
५	बाँसगढी नगरपालिका	बाँसगढी	१	१	१	१
६	मधुवन नगरपालिका	डमधुवन	१	१	१	१
७	बढैयाताल गाउँपालिका	बढैयाताल	१	०	०	०
८	गेरूवा गाउँपालिका	गेरूवा	०	०	१	०

ख. निर्माण व्यवसायीसंग रहेकाः

सि.नं.	स्थानीय तहको नाम	फर्मको नाम	उपकरण	संख्या	सम्पर्क व्यक्ति	फोन नं.
१	गूलरिया न.पा.	यादव कन्स्ट्रक्सन	टिप्पर	२	अशोक यादव	९८५८०२३३०९
			व्याकुलोडर	२		
			इस्काईभेटर	१		
२		जय धनन्जय निर्माण सेवा/श्याम १ान एण्ड सन्स कन्स्ट्रक्सन प्रा.लि.	टिप्पर	२	भेषराज पौडेल/ सि.के.पौडेल	९८५८०२०३६२ ९८४९०५९८८६
			व्याकुलोडर	२		
			इस्कभेटर	१		
३		पौडेल बिल्डर्स	टिप्पर	२	हेमन्त पौडेल	९८५८०२७४८८
			व्याकुलोडर	१		
४		मार्क कन्स्ट्रक्सन	टिप्पर	२	रेशम गिरी	९८५८०२८२५८
			व्याकुलोडर	१		
५		जय वागेश्वरी निर्माण सेवा	टिप्पर	२	गोविन्द कंडेल	९८४८१४५५९१
			व्याकुलोडर	१		९८५१०९४८७६
१	मधूवन न.पा.	कूसूमा देवी निर्माण सेवा	इस्काईभेटर	१	मान बहादूर जूम्लीमगर	९८४८०४६८१७
			टिप्पर	२		
			व्याकुलोडर	१		
२		नमूना कन्स्ट्रक्सन	इस्काईभेटर	१	अमर भण्डारी	९८४८०४६६१२
			टिप्पर	४		
			व्याकुलोडर	२		
१	ठाकूरबाबा न.पा.	मेनका कन्स्ट्रक्सन	इस्काईभेटर	१	तिलक लम्साल	९८५८०२७३८०
			टिप्पर	४		
			व्याकुलोडर	२		
२		गौली निर्माण सेवा	व्याकुलोडर	१	रमेश गौली	९८५८०५४३०५
		अमर कन्स्ट्रक्सन	व्याकुलोडर	१	विकास के.सी.	९८६३०८५३३८

सि.नं.	स्थानीय तहको नाम	फर्मको नाम	उपकरण	संख्या	सम्पर्क व्यक्ति	फोन नं.
१	बारबर्दिया न.पा.	जे.ई.निर्माण सेवा	व्याकुलोडर	१	जनक विष्ट	९८५१०७७८७१
२		कन्काई कन्स्ट्रक्सन	व्याकुलोडर	१	निर्मल कूमार बूढाक्षेत्री	९८५८०२७७६१
३		श्री सदा शिव कन्स्ट्रक्सन	टिप्पर	१	दिपेन्द्र बस्नेत	९८५८०२५३९९
			व्याकुलोडर	१		
१	बांसगढी न.पा.	देउती बज्यै निर्माण सेवा	टिप्पर	२	देवीलाल न्यौपाने	९८५८०२१३७६
			इस्काईभेटर	१		
			व्याकुलोडर	२		
		सूर्खेती खड्का निर्माण सेवा	व्याकुलोडर	३	कूल बहादूर खड्का	९८४८०६६८९९
			टिप्पर	३		
१	बढैयाताल गा.पा.	विजय कन्स्ट्रक्सन विना सप्लायर्स	टिप्पर	२	राजेन्द्र श्रेष्ठ	९८४८१११५५४
			व्याकूलोडर	१		
१	राजापूर	बीरेन्द्र अम्मर निर्माण सेवा	इस्काईभेटर	१	नारायण क्षेत्री	९८५८०२११०८
			टिप्पर	२		
			व्याकुलोडर	१		
२		तूलसी निर्माण सेवा	इस्काईभेटर	१	टिकाराम पौडेल	९८५८०२५१२९
			टिप्पर	२		
			व्याकुलोडर	१		
३		तिमिल्सेना विल्ड्र्स	ग्रेडर	१	सन्तोष तिमिल्सेना	९८५८०२५०८७
			टिप्पर	१		
			व्याकुलोडर	१		
४		चित्र कन्स्ट्रक्सन	टिप्पर	२	सन्त गिरी	९८५१२१७५२२
			व्याकुलोडर	१		
५		डि.वि. निर्माण सेवा	व्याकुलोडर	१	दिल बहादूर चौधरी	९८५८०३२४७५
१	गेरूवा	निरौला विल्डर्स	व्याकुलोडर	१	राज कूमार चौधरी	९८५८०२५२९०

अनुसूची १३ : जिल्लामा रहेका खोज तथा उद्धारमा प्रयोग हुने डुँगाहरूको विवरण :

क्र. सं.	डुंगाको विवरण			डुंगा रहेको स्थान	डुंगाको स्वामित्व रहेको निकाय	सहयोग
	रबरबोट	मोटरबोट	जम्मा			
१	२	०	२	जिल्ला प्रशासन कार्यालय DEOC	DDMC	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी
२	१	०	१	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी मगरागाडी उपशाखा, बारबर्दिया वडा नं. ६	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी मगरागाडी उपशाखा	
३	१	०	१	वारवर्दिया नगरपालिकाको कार्यालय	वारवर्दिया नगरपालिका	
४	१	०	१	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, बर्दिया	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
५	१	०	१	APF BOP राजापुर नपा. ४	APF BOP राजापुर	
६	१	०	१	गेरूवा गाउँपालिका	APF BOP, गेरूवा गापा	
७	१	०	१	मधुवन नगरपालिका वडा नं.१ पथ्थरवोम्फी	वडा विपद् व्यवस्थापन समिति वडा-१	CSDR
८	२	०	२	राजापुर नपा वडा नं. १० मझरा	वडा विपद् व्यवस्थापन समिति-१	NRCS/CSDR
९	२	०	२	राजापुर नपा वडा नं. १ प्रेमनगर	वडा विपद् व्यवस्थापन समिति-१	NRCS/CSDR
१०	१	०	१	राजापुर नपा वडा नं. ७ भिम्मापुर	वडा विपद् व्यवस्थापन समिति-७	NRCS/CSDR

क्र. सं.	डुंगाको विवरण			डुंगा रहेको स्थान	डुंगाको स्वामित्व रहेको निकाय	सहयोग
	रबरबोट	मोटरबोट	जम्मा			
११	१	०	१	राजापुर नपा वडा नं. ४ संघर्षनगर	वडा विपद् व्यवस्थापन समिति-४	NRCS
१२	०	१	१	सप्रब नेपाल ३१ नं गण हे.क्वा.	DDMC/DEOC	WFP सहयोग
१३	०	१	१	भैरवप्रसाद गण सुरक्षा गुल्म	DDMC/DEOC	WFP सहयोग
१४	०	१	१	जिल्ला प्रहरी कार्यालय बर्दिया	DDMC/DEOC	NEOC
	१४	३	१७			

अनुसूची १४ : सुरक्षित आश्रय स्थलहरूको विवरण :

क्र. स.	नगरपालिका गाउँपालिका	स्थान	वडा नं.	क्षमता प्रति जनामा	नदीको किनारा	कैफियत
१	राजापुर नगरपालिका	चख्खापुर	३	२००	कर्णाली नदी	CSDR, PA
२	राजापुर नगरपालिका	नंगापुर	३	३००	कर्णाली नदी	CSDR, PA
३	राजापुर नगरपालिका	सन्कटी	५	२००	कर्णाली नदी	CSDR, , PA
४	राजापुर नगरपालिका	टिहुनी	१	२००	कर्णाली नदी	CSDR, PA
५	राजापुर नगरपालिका	प्रेमनगर वस्ती	१	१००	कर्णाली नदी	NRCS, CSDR, RKJS, PA
६	राजापुर नगरपालिका	चनौरा	१	१००	कर्णाली नदी	NRCS, CSDR, RKJS, PA
७	राजापुर नगरपालिका	शंकरपुर	६	१००	वुढी कुला	NRCS, CSDR, RKJS, PA
८	राजापुर नगरपालिका	भालुफाटाँ	४	१००	कर्णाली नदी	NRCS, CSDR, RKJS, PA
९	राजापुर नगरपालिका	संघर्षनगर	४	१००	कर्णाली नदी	NRCS, CSDR, RKJS, PA
१०	राजापुर नगरपालिका	मझरा	१०	१५०	गेरूवा नदी	LAPA
११	राजापुर नगरपालिका	भिम्मापुर	७	१५०	वुढी कुला	LAPA
१२	राजापुर नगरपालिका	थारू टोल	७	१५०	वुढी कुला	LAPA
१३	राजापुर नगरपालिका	खैरी	१०	२००	गेरूवा नदी	DWO
१४	गेरूवा गाउँपालिका	राजिपुर	२	२००	कर्णाली नदी	CSDR, PA
१५	गेरूवा गाउँपालिका	सोनाहाफाटा	६	२००	कर्णाली नदी	CSDR, PA
१६	गेरूवा गाउँपालिका	बनक्टी	३	२००	कर्णाली नदी	NRCS, CSDR, RKJS, PA
१७	गेरूवा गाउँपालिका	दक्षिणपुरूवा	१	१००	गेरूवा नदी	NRCS, CSDR, RKJS, PA
१८	गेरूवा गाउँपालिका	खल्लागाउ	४	१००	गेरूवा नदी	NRCS, CSDR, RKJS, PA
१९	गेरूवा गाउँपालिका	सेउलीवजार	५	१००	गेरूवा नदी	NRCS, CSDR, RKJS, PA
२०	गेरूवा गाउँपालिका	बाचपुर	६	१५०	गेरूवा नदी	LAPA
२१	गेरूवा गाउँपालिका	बाचपुर	६	१५०	गेरूवा नदी	LAPA
२२	गेरूवा गाउँपालिका	दंगपुर	४	१५०	गेरूवा नदी	LAPA
२३	गेरूवा गाउँपालिका	गुप्तीपुर	६	२००	गेरूवा नदी	DWO
२४	ठाकुरवावा नगरपालिका	गोदाना	३	१५०	बवई नदी	LAPA
२५	ठाकुरवावा नगरपालिका	गोदाना	३	१५०	बवई नदी	LAPA
२६	ठाकुरवावा नगरपालिका	खैरघारी	४	१५०	बवई नदी	RKJS
२७	ठाकुरवावा नगरपालिका	बरगद्दी	४	१५०	बवई नदी	RKJS
२८	ठाकुरवावा नगरपालिका	बगनाहा	३	१५०	बवई नदी	RKJS
२९	बारबर्दिया नगरपालिका	जब्दी	११	१००	बवई नदी	RKJS
३०	बारबर्दिया नगरपालिका	बारबट्टा	४	१००	बवई नदी	RKJS
३१	गुलरिया नगरपालिका	बालापुर	५	१००	बवई नदी	RKJS
३२	गुलरिया नगरपालिका	वेचैपुर	५	१००	बवई नदी	RKJS
३३	गुलरिया नगरपालिका	थपुवा	११	१००	बवई नदी	RKJS

३४	गुलरिया नगरपालिका	विक्री	१२	१००	बवई नदी	RKJS
३५	मधुवन नगरपालिका	सोनाहा	२	२००	अराही नदी	DWO
३६	गुलरिया नगरपालिका	वालापुर	५	३००	बबई नदी	गुलरिया नगरपालिका
३७	गुलरिया नगरपालिका	लटकनिया	१०	१५०	बबई नदी	गुलरिया नगरपालिका
३८	गेरूवा गाउँपालिका	बनघुस्रा	२	३००	कर्णाली नदी	CSDR, Practical Action, गेरुवा गाउँपालिका
३९	मधुवन नगरपालिका	बगालीपुर	२	३००	औराही नदि	CSDR, Practical Action, मधुवन नगरपालिका

अनुसूची १५ : जिल्ला प्रहरी कार्यालय र मातहतका युनिटहरूको विवरण :

सि.नं.	कार्यालय	दर्जा	नामथर	कार्यालयको नं.
१	जि.प्र.का.वर्दिया	प्र.उ.	सुधिर राज शाही	९८५८०३५५५५
२	स.प्र.से.वर्दिया	प्र.ब.ना.नि.	जय बहादुर राना	९८६९९६८६९९
३	जि.ट्रा.प्र.का.बर्दिया	प्र.ब.ना.नि.	ईश्वरी देवकोटा	९८५८०९०५२७
४	का.सु.गार्ड वर्दिया	प्र.ब.ना.नि.	प्रदिप कार्की	९८६९९६८८८९
५	प्र.चौ.महम्मदपुर बर्दिया	प्र.ना.नि.	तोजेन्द्र बि.सी.	९८६९९६८६८८
६	प्र.चौ.खैरापुर (क) बर्दिया	प्र.स.नि.	दुर्गा प्रसाद शर्मा	९८६९९६८६९०
७	प्र.चौ.खैरापुर (ख) बर्दिया	प्र.स.नि.	अब्दुल कलाँम खाँ	९८६९९६८६९८
८	प्र.चौ.सुरजपुर बर्दिया	प्र.स.नि.	टोप बहादुर वली	९८६९९६८६८९
९	ई.प्र.का. मथुरा बर्दिया	प्र.ना.नि.	तेज बहादुर खड्का	९८६९९६८६९७
१०	प्र.जि.अ.नि.गार्ड बर्दिया	प्र.स.नि.	भिम बहादुर रावत	९८६९९६८६९३
११	जि.अ.स. तथा सु.प्र.ई. बर्दिया	प्र.स.नि.	लिल बहादुर राना	९८६९९६८६९४
१२	अस्थायी बिट राधाकृष्ण चोक बर्दिया	प्र.स.नि.	गंग बहादुर बिष्ट	९८६९९६८६९२
१३	ई.प्र.का.राजापुर	प्र.ना.उ	प्रकाश सापकोटा	९८५८०२७३३३
१४	ई.प्र.का. गोडियाना बर्दिया	प्र.स.नि.	धर्म बहादुर बुढाक्षेत्री	९८५८०९०५४१
१५	प्र.चौ.खैरिचन्दनपुर	प्र.स.नि.	टिकाराम चौधरी	९८५८०९०५२०
१६	प्र.चौ.भिम्मापुर बर्दिया	प्र.ना.नि.	शंकर चौधरी	९८५८०९०५२१
१७	अ.प्र.पोष्ट बालाबजार नयाँगाउ बर्दिया	प्र.स.नि.	शेर ब. चौधरी	९८५८०८८५३०
१८	ई.प्र.का.मैनापोखर बर्दिया	प्र.नि.	कमल क्षेत्री	९८५८०४२१००
१९	प्र.चौ.जमुनी बर्दिया	प्र.ब.ना.नि.	सुर्यलाल गुरूङ	९८६९९६८८९०
२०	प्र.चौ.कालिका बर्दिया	प्र.स.नि.	गोबिन्द बहादुर राना	९८५८०९०५१६
२१	प्र.चौ.शितलाबजार बर्दिया	प्र.स.नि.	अनकमान बि.एम	९८५८०४३१००
२२	ई.प्र.का.वग्नाहा भुरिगाउ	प्र.नि.	पवन पछाई	९८५८०९०५३५
२३	प्र.चौ.सुर्यपटुवा	प्र.स.नि.	टेक बहादुर सुनार	९८५८०९०५२३
२४	अ.प्र.पोष्ट ठाकुरद्वारा	प्र.स.नि.	बिष्णु बहादुर थापा	९८६९९६८६९५
२५	अ.प्र.पोष्ट बकुवा	प्र.स.नि.	बिष्णु प्रसाद लामिछाने	९८५८०३५१६६
२६	ई.प्र.का.बानियाभार	प्र.नि.	हरिहर खड्का क्षेत्री	९८५८०८९१०५
२७	ई.प्र.का.जयनगर	प्र.ब.ना.नि.	राजेश सिंह धामी	९८५८०९०५३४
२८	ई.प्र.का.मोतिपुर	प्र.नि.	सुधिर कुमार खड्का	९८५८०९०५३७
२९	प्र.चौ.कतर्नियाघाट	प्र.स.नि.	खगेन्द्र कुमार खत्री	९८५८०९१३३३
३०	प्र.चौ. लक्ष्मणा	प्र.स.नि.	भिम बहादुर वली	९८६४२८३२६५
३१	प्र.चौ.चेपाङ्	प्र.स.नि.	कर्ण बहादुर शाही	९८६९५४७६७०
३२	अं.प्र.पोष्ट ककौरा	प्र.ब.ह.	सरोज कुमार मिश्रा	९८६९९६८६९६

९८५१२७२४८०

सि.नं.	कार्यालय	दर्जा	नामथर	कार्यालयको नं.
३३	ईलाका प्रहरी कार्यालय, ढोढरी, बर्दिया	प्र.नि.	बखत बहादुर शाही	९८५८०९०५२९
३४	ई.प्र.का.सानोश्री	प्र.ब.ना.नि.	जिबन बहादुर सिंह	९८५८०९०५३९
३५	प्र.चौ.ताराताल बर्दिया	प्र.स.नि.	रूद्र बहादुर खत्री	९८६९९६८६९१
३६	प्र.चौकी कोठियाघाट	प्र.ना.नि.	रमेश के.सी.	९८५८०९०५२५
३७	प्र.चौकी धनौरा	प्र.स.नि.	निरक बहादुर बस्नेत	९८५८०९०५१९
३८	ईलाका प्रहरी कार्यालय पाताभार,बर्दिया	प्र.नि.	निराजन सुनार	९८५८०९०१११
३९	प्रहरी चौकी मनाउ, बर्दिया	प्र.स.नि.	हरि बहादुर पाण्डे	९८५८०९०५२२
४०	प्रहरी चौकी पशुपतिनगर, बर्दिया	प्र.स.नि.	भरत बहादुर सारू मगर	९८५८०४७१००

अनुसूची १६ : जिल्लामा रहेका नेपाली सेनाका सम्पर्क सूची :

क.सं.	कार्यालयको नाम	पद	प्रमुखको नाम	फोन नं.	मोवाईल नं.
१	भैरवप्रसाद गण, सुरक्षा गुल्म गुलरिया	सेनानी	मोहन के.सी.	०८४४२०६१०	९८४८०२१२०८
२	देविदत्त गण, ठाकुरद्वारा	प्रमुख सेनानी	हिमालय थापा	०८४४२००४	९८५१२१३९४६

अनुसूची १७ : जिल्लामा रहेका सशस्त्र प्रहरी बल नं. ३१ गण हे.क्याव. र मातहतका युनिटहरूको विवरण :

क्र सं.	युनिट	रहेको स्थान	पद	नामथर	का. सम्पर्क नं.	व्यक्तिगत नं.
१	नं.३१ गण बर्दिया	गुलरिया न.पा.-८ सुरजपुर	सप्रउ	हर्क बहादुर शाही	९८५१२७२११८	९८५१२४५१३१
२	प्र.सी.सु. गुल्म कण्ठपुर	बढैयाताल गा.पा.-८	सप्रनाउ	महेन्द्र राज भारति	–	९८४७०९९९९९
३	प्र.सी.सु. गुल्म राजापुर	राजापुर न.पा.-४ राजापुर	सप्रनाउ	शंकरदत्त तिवारी	९८५१२७२४८०	९८५१२५९५६८
४	सुरक्षा बेश कतर्निया बर्दिया	बारबर्दिया न.पा.-९ कतर्निया	सप्रनाउ	कृष्ण सिंह पुजारा	–	९८४१५५८२००
५	बिओपि जम'नी	बढैयाताल गा.पा.-२ जमुनी	सप्रनि	रोशन सिर्नेट	९८५१२७२४७९	९८४८१६२०७५ ९८२०४२६७३०
६	विओपि कालाबन्जार	गुलरिया न.पा.९खालीपुरूवा	सप्रनि	कृष्ण प्रसाद भट्टराई	–	९८४८०४६२२८
७	विओपि कट्टी	गुलरिया न.पा.३ कट्टी	सप्रनि	उपेन्द्र गिरी	–	९८५१२५८०९४
८	विओपि धनौरा	मधुवन न.पा.-३ धनौरा	सप्रनि	लक्ष्मण सिंह रावल	–	९८४००६५९२१
९	बिओपि धर्मवस्ती	मधुवन न.पा.-९ धर्मबस्ति	सप्रनानि	उद्धिम बहादुर बुढाथोकी	–	९८६८५२८४४४
१०	बिओपि भगरैया	मधुवन न.पा.-३ भगरैया	सप्रनि	बोम बहादुर कुँवर	–	९८४७०४२३३५
११	सुरक्षा बेश मानखोला	बढैयाताल गा.पा-३ मानखोला	सप्रनानि	नवल किशोर टमटा	–	९८४४८८३७११
१२	बिओपि सानोडाँफे	बढैयाताल गा.पा-१ सानोडाँफे	सप्रनानि	जय बहादुर महरा	–	९८४९२६८३५६
१३	बिओपि फुटाहा	बढैयाताल गा.पा-२ फुटाहा	सप्रनानि	टेक बहादुर चन्द	–	९८४८०९४५३६
१४	बिओपि टेपरी	गुलरिया न.पा.-९ टेपरी	सप्रनानि	प्रेम सिंह खत्री	–	९८४८९९७०४४
१५	बिओपि शक्तिपुर	मधुवन न.पा.-५ शक्तिपुर	सप्रनानि	लक्ष्मण थारू	–	९८४९५९९०३८
१६	बिओपि झप्टी	राजापुर न.पा.-१० झप्टी	सप्रनानि	नरेन्द्र बहादुर विष्ट	–	९८४८४५५९२६
१७	बिओपि मानपुर टपरा	राजापुर न.पा.-९ ईश्वरीगंज	सप्रनानि	हरि बहादुर वि.क.	–	९८०२५५२७५७
१८	बिओपि शंकरपुर	राजापुर न.पा.-७ शंकरपुर	सप्रनानि	विर चन्द्र भट्ट	–	९८६८४४१८६५

अनुसुची १८ : स्वास्थ्य कार्यालय र मातहतका स्वास्थ्य केन्द्रहरूको विवरण :

स्थानीय तह	स्वास्थ्य संस्थाको नाम	स्वास्थ्य संस्था प्रमुखको नाम	पद	सम्पर्क नं.
गुलरिया नगरपालिका	बर्दिया अस्पताल	डा.सुभाष पाण्डेय	मेडिकल सुपरिडेण्ट	९८५८०३२१७७
	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख	सुनिल कुमार पाण्डे	ज.स्वा.अ.	९८४८०२४७०२
	खैरापुर स्वा.चौ.	जनक नाथ योगी	ज.स्वा.नि.	९८४१०१९८३५
	आ.स्वा.के.पण्डीतपुर	आशा परियार	हे.अ.	९८४२६५५६५८
	आ.स्वा.के.कटी	रविन सुर्यवंशी	अ.हे.व.	९८४८१४५४२९
	आ.स्वा.के.तुलसीपुर	गौतम यादव	अ.हे.व.	९८४४८५३४७५
	आ.स्वा.के.बालापुर	जित बहादुर श्रेष्ठ	हे.अ.	९८४८०३४२२८
	आ.स्वा.के.गुलरिया	खुश्बु झा	अ.हे.व.	९८२४५७०२७५
	आ.स्वा.के.चौगुर्जी	प्रिया यादव	अ.हे.व.	९८६९९७५८५६
	आ.स्वा.के.आशापुर	ईच्छा यादव	अ.हे.व.	९८६६७६०६२०
	मथुराहरद्वार स्वा.चौ.	कमल भट्टराई	ज.स्वा.नि.	९८५८०४६३६५
	आ.स्वा.के.कालाबन्जर	कश्यप अधिकारी	हे.अ.	९८४५६१४६५९
	आ.स्वा.के.कटी लालपुर	आफरोज खान	अ.हे.व.	९८४८०२२१०९
	मोहम्मदपुर स्वा.चौ.	नारायण प्रसाद पोखरेल	ज.स्वा.नि.	९८४८०७९४८९
बारबर्दिया नगरपालिका	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख	डिल्लीराज शर्मा	ज.स्वा.नि.	९८४४८४१०५३
	आ.स्वा.के.पहाडीपुर	लाल बहादुर चौधरी	सि.अ.हे.व.	९८०४५४०९०३
	आ.स्वा.के.कुमरागाउँ	रामेश्वर थारू	सि.अ.हे.व.	९८०४५४५४५०
	बनियाभार स्वा.चौ.	मधु ज्ञवाली	ज.स्वा.नि.	९८४८०२३६५९
	पदनाहा स्वा.चौ.	रमेश पौडेल	सि.अ.हे.व.अ.	९८६४९६९७०६
	आ.स्वा.के.जवदहवा	कमल आचार्य	सि.अ.हे.व.अ.	९८४८१५४३६८
	आर.सि.अस्पताल	डा.दक्षता यादव	मे.अ.	९८६१४९३८४६
	आ.स्वा.के.सिउनिया	सुमित थारू	अ.हे.व.	९८४४८८९१६८
	आ.स्वा.के.थानफेना	अजय थारू	अ.हे.व.	९८६६९७४९६७
	आ.स्वा.के.कतर्निया	राम कुमार पाण्डे	सि.अ.हे.व.	९८६८९१५८००
	धधवार स्वा.चौ.	जंग बहादुर चौधरी		९८४८०२७६८५
		हरिश कुमार डि.सी.		९८४८३७१७९७
राजापुर नगरपालिका	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख	गणेश प्रसाद अर्याल		९८४८०६५२९७
	दौलतपुर स्वास्थ्य चौकी	केशर बहादुर सिंह		९८४८४४३३९६
	नयाँगाउ स्वास्थ्य चौकी	भुपेन्द्र चौधरी		९८४८०७३१५१
	प्रयागपुर आ.स्वा.के.	ईन्द्रजित चौधरी		९८४९५११५९१
	राजापुर प्रा.स्वा.के.			९७४९७५६३०३
	बदालपुर स्वा.चौ.	तेज बहादुर थारू		९८६८१११४१३
	न.स्वा.के.त्रिवेणीवजार	सरोज चौधरी		९८४१८७९९२१
	मानपुर टपरा स्वा.चौ.	डिल्ल प्रस ाद खनाल		९८४४८२२४३२
	रामपुर आ.स्वा.के.	प्रेम चौधरी		९७४७६०४५५५
	धोविनपुर आ.स्वा.के.	सुरेश कुमार चौधरी		९८४८०६६६१०
	भिम्मापुर स्वा.चौ.	राजेन्द्र शाह		९८४८८९०१९८
	खैरी चन्दनपुर स्वा.चौ.	गंगाराम चौधरी		९८४९६५१११५

स्थानीय तह	स्वास्थ्य संस्थाको नाम	स्वास्थ्य संस्था प्रमुखको नाम	पद	सम्पर्क नं.
बाँसगढी नगरपालिका	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख	घन श्याम के.सी.		९८४४८२०२५५
	आ.स्वा.के.चेपाङ्ग	पुष्पा सिंह ठकुरी		९८४२६७०४६८
	बेलवा स्वा.चौ.	हरिहर तिवारी		९८५८०२१७७४
	न.स्वा.के.राँफा	विनिता भट्टराई		९८६३३१७०१९
	आ.स्वा.के.पुष्पनगर	लालबीर सार्की		९८४८३५९४०१
	आ.स्वा.के.बठुवा	सागर थारू		९८६६७१९०३१
	आधारभुत अस्पताल बाँसगढी	डा.प्रेम वली		९८४३६४९१५५
	मोतीपुर स्वा.चौ.	जानकी गिरी		९८६८०२४५९१
	आ.स्वा.के.दमौली	गणेश थारू		९८६६७१९०२९
	डेउढाकला स्वा.चौ.	हुमनाथ देवकोटा		९८४८०७००२३
	आ.स्वा.के.ककौरा	राम कुमार थारू		९८६६७१६२१४
	आ.स्वा.के.माछागढ	सरोज पौडेल		९८४८२२११२८
	न.स्वा.के.थुमनी	चेता शाह		९८६६८४१२९०
मधुवन नगरपालिका	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख	गिता घिमिरे		९८४४७५८८२२
	सुर्यपटुवा स्वा.चौ.	पुर्ण बहादुर न्यौपाने		९८५८०२६२६५
	आ.स्वा.के.फुलबारी	पुनम थारू		९८२५५९२६२७
	आ.स्वा.के.बालकुमारी	नवराज भण्डारी		९८४४५२७९८
	ढोढरी स्वा.चौ.	टंक प्रसाद गडतौला		९८५८०५९२६१
	आ.स्वा.के.शक्तिपुर	अर्जुन बि.क.		९८६६५३७०६१
	सानोश्री स्वा.चौ.	गोविन्दराज गिरी		९८६४९०८७७३
	ताराताल स्वा.चौ.	केशव प्रसाद महतो		९८४८०३४२९१
	आ.स्वा.के.दुर्गापुर	विशाल राजी		९८६४८२००९०
	आ.स्वा.के.धर्मवस्ती	ज्ञानेन्द्र पाण्डे		९७४४२६१७३०
ठाकुरबाबा नगरपालिका	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख	ईन्द्र बहादुर राजवंशी		९८५८०२५००२
	स्वा.चौ.नेउलापुर	राजेन्द्र प्रसाद सुवेदी		९८६८००५२४७
	आ.स्वा.के.रानीपुर	मोहन सापकोटा		९८४८२६०५३७
	आ.स्वा.के.गोदाना	उद्धव राज शर्मा		९८६७६९०४५६
	स्वा.चौ.बगनाहा	ओम बहादुर चुनारा		९८६८२२०३११
	आ.स्वा.के.बन्कट्टी	सर्प सिंह साउद		९८६८९०३०८५
	स्वा.चौ.शिवपुर	सुरेश चौधरी		९८४८०८१७३३
	आ.स्वा.के.मोहनपुर	उषा थारू		९८४८०४१४११
	स्वा.चौ.ठाकुरद्वारा	कृपाराम गडतौला		९८६६८०१७५०
	आ.स्वा.के.ठाकुरद्वारा	लक्ष्मी वडुवाल		९८६४९०१८०८
बढैयाताल गाउँपालिका	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख	विष्णु पौडेल		९८५८०२००७९
	आ.स्वा.के.डाँफे	लेखपाल यादव		९८४२३०८१९०
	स्वा.चौ.जमुनी	चेत नारायण काफ्ले		९८५८०२४५९०
	प्रा.स्वा.के.सोरहवा	डा. दिव्या शर्मा		९८६००५१४९१
	आ.स्वा.के.खैरेनी	निशा थारू		९८२२५५५२०६
	आ.स्वा.के.बढैया	किरण के.सी.		९८४५९५३१०२
	स्वा.चौ.मैनापोखर	टोल प्रसाद लामिछाने		९८५८०२५३७५
	आ.स्वा.के.तिल्काना	अनिता अधिकारी		९८६८३८५२२२
	स्वा.चौ.कालिका	राजेन्द्र बहादुर थापा		९८४८०२५०१७
		अनुप सिंह थारू		९८००५६५३४८

स्थानीय तह	स्वास्थ्य संस्थाको नाम	स्वास्थ्य संस्था प्रमुखको नाम	पद	सम्पर्क नं.
गेरूवा गाउँपालिका	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख	नारायण प्रसाद भण्डारी		९८४८४४९१३४
	आ.स्वा.के.वगहीपुर	महेश चौधरी		९८६८२६३१११
	आ.स्वा.के.पाताभार	अशोक वैद्य		९८५८०५८९१०
	पाताभार स्वा.चौ.	भुपेन्द्र बहादुर शाही		९८६६७५०१६५
	गोला स्वा.चौ.	बसन्ती मल्ल		९८६८५६४६२९
	पशुपतिनगर स्वा.चौ.	सोम प्रसाद चौधरी		९८४८२९६६७७
	मनाउ स्वा.चौ.	राजेन्द्र प्रसाद शाह		९८५८०२०२९५

अनुसूची १९ : नेपाल रेडक्रस सोसाइटी उपशाखाहरूको विवरण :

क्र.सं.	उपशाखा	सभापति	ठेगाना	सम्पर्क नम्बर
१	गुलरिया क	नारायण गौतम	गुलरिया ५	९८५८०२२४२५
२	गुलरिया ख	नियाज अहमद शेष	गुलरिया १२	९८५८०३१९९८
३	बढैयाताल	उद्धव सापकोटा	बढैयाताल ८	९८४८०२५९९५
४	बाँसगढी	गोविन्द प्र. शर्मा	बाँसगढी ५	९८५८०३००४७
५	बारबर्दिया	बिष्णु प्र ज्ञवाली	बारबर्दिया ६	९८४४८८३४२३
६	ठाकुरबाबा	यज्ञ प्र. नेपाल	ठाकुरबाबा १	९८५८०३०१२४
७	गेरूवा	दिल ब. वि.सी.	गेरूवा ४	९८६८५२८३४१
८	राजापुर क	माया भट्टराई	राजापुर ४	९८४८०६६६४३
९	राजापुर ख	मुक्तिनारायण पौडेल	राजापुर १०	९८४८०६६२३९
१०	मधुवन क	गोविन्द प्र. सिग्देल	मधुवन ४	९८६८१४११७२
११	मधुवन ख	टोप नारायण भुषाल	मधुवन ५	९८४८०६१६६६

अनुसूची २० : जिल्लामा सञ्चालनमा रहेका एम्बुलेन्सहरूको विवरण :

Palika	Ward	HF	Driver	
			Name	Contact No
Gulariya	5	Nepal Red Cross Society	Dayal Das Tharu	9868141412
	6	Bardiya Hospital	Shyam Prasad Chaudhary	9848066312
	6	Bardiya Hospital	Kiran Prasad Kurmi	9819515546
	12	Mohammadpur HP	Khidulal Chaudhary	9848217391
Madhuwan	1	Suryapatuwa HP	Ramphal Tharu	9864971480
	3	Maya Sadan Clinic	Ramesh Tharu	9800510302
	6	Nepal Red Cross Society	Ram Chandra Chaudhary	9848200722
	6	Nepal Red Cross Society	Ashok Tharu	9868250925
	6	Bagalamukhi Cooperative	Phiruwa Tharu	9848083984
	7	Taratal HP	Bel Bahadur Chhetri	9868960497
Rajapur	2	Sahid Pratishthan Nayagaun	Chandra Bahadur Tharu	9858027645
	4	Rajapur PHC	Chandrika Lohati	9868106980
	4	Mansarobar Polyclinic	Sajjan Tharu Chaudhary	9868021072
	6	Yunic Nepal	Dipulal Tharu	9848067470
	6	Manpur Tapara HP	Prabin Chaudhary	9866641307
	10	Nepal Red Cross Society	Raj Kumar Chaudhary	9868141413
Geruwa	3	Geruwa RM	Amar Rokaya	9840485304

Palika	Ward	HF	Driver	
			Name	Contact No
Thakurbaba	1	Neulapur HP	Bhiseram Tharu	9848145066
	1	KP Polyclinic	Jayandra Thapa	9848516855
	8	Thakurdwara HP	Kulram Tharu	9869519100
Barbardiya	4	Padnaha HP	Ansuman Tharu	9869968910
	6	Nepal Red Cross Society	Bishnu Narayan Tharu	9848254082
	8	Buddhabhumi Nepal	Ashok KC	9802525858
	10	Dhadhawar HP	Jangali Tharu	9869966801
Bansgadhi	5	Nagar Hospital Bansgadhi	Gopal baishe	9812417073
	3	Aichopaicho Agro Cooperative	Jwala Prasad Upadhya	9864345919
Badhaiyatal	3	Sorahawa PHC	Amir Hasan Ansari	9812597558

अनुसूची २१ : विपद् व्यवस्थापन क्षेत्रसँग सम्बन्धित राष्ट्रिय तथा अर्न्तराष्ट्रिय गैह्रसरकारी सँस्थाहरूको विवरण :

क्र.स	कार्यालय/निकाय	प्रमुखको नाम	सम्पर्क नं.	फोकल व्यक्ति	सर्म्पक नम्वर
१	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	कृष्ण प्रसाद गौतम	९८५८०३२७४९	कृष्ण प्रसाद गौतम	९८५८०३२७४९
२	गैसस महासंघ	प्रिज्मासिह थारू	९८५८०२१४५७	प्रिज्मासिह थारू	९८५८०२१४५७
३	नेपाल पत्रकार महासंघ	यादव आचार्य	९८४८०२७५५४	यादव आचार्य	९८४८०२७५५४
४	युनिसेफ	राजेश मगर	९८५११५९१३५	रूद्र खड्का	९८५५०५६२८६
५	विश्व खाद्य कार्यक्रम	पदम शाही	९८४८०२९६४०	पन्नमान महर्जन	९८५१०३०३०८
६	एक्सन एड् नेपाल	सुनिता तिवारी	९८४६०६४६७७	सुनिता तिवारी	९८४६०६४६७७
७	राधाकृष्ण थारू जनसेवा केन्द्र	दिनेश श्रेष्ठ	९८४८०२६२४६	जीतराम चौधरी	९८४८०५६६७७
८	थारू महिला उत्थान केन्द्र	प्रिज्मासिह थारू	९८५८०२१४५७	प्रिज्मासिह थारू	९८५८०२१४५७
९	प्लान नेपाल	मिना पराजुली	९८०२०२०४६९	दुर्गा कुमारी क्षेत्री	९८४८०२९७००
१०	कमैया महिला जागरण समाज	बिरूणी थारू	९८६६८९८८९२	रामलाल चौधरी	९८४८०७३२७३
११	जनजागरण महिला संघ	गोमा शर्मा	९८४८०२५७१३	साधना थापा	९८०२५३५९१६
१२	सामाजिक विकास तथा अनुसन्धान केन्द्र वाके	बि एल भारती	९८४८०२०१५४	सुरेन्द्र ठगुन्ना	९८६२४६४३९०
१३	कारीतास नेपाल	खम्वसिह वस्नेत	९८४८०२०७६७	ठेगराम चौधरी	९८४८२१९५७४
१४	वेस बर्दिया	हरिद्धार थारू	९८४८३७१२०२	जगदीश चौधरी	९८४८५७८३१७
१५	माईति नेपाल	केशव कोइराला	९८५८०२४२७१	गायत्री रिमाल	९८४८२४४४९१
१६	बाँके यूनेस्को क्लब	सपना शर्मा	९८४८०२२१५३	सपना शर्मा	९८४८०२२१५३
१७	केएर नेपाल	केशव दत्त भट्ट	९८४८४२६५४५	मानबहादुर डाँगी	९८५९०२६६०६
१८	भेरी वातावरणिय विशिष्टता समूह-विग्रुप	डम्बर सुनार	९८५८०६७०१५	दिनेश चौधरी	९८४८०२२४९३
१९	असल छिमेकी नेपाल	तेज शर्मा	९८४९१२३४७८	तेज शर्मा	९८४९१२३४७८
२०	स्याक नेपाल	शिवलाल पाण्डे	९८५८०२४८८५	शेषकान्त शर्मा	९८५८०८३३७०
२१	आड्रा नेपाल	तर्क थापा	९८५१२१४४३४	तर्क थापा	९८५१२१४४३४
२२	लुथरन वर्ल्ड फेडेरेशन	गोपाल दाहाल	९८५१०१६५२७	मानध्वज खत्री	९८५८४२३०२५
२३	प्राक्टिकल एक्शन नेपाल	बिक्रम राना	९८५८०५०७८३	रमेश गौतम	९८५७८३५३११

अनुसूची २२ : बबई नदी तटिय क्षेत्रका समुदायलाई बाढी पूर्व सूचना प्रदानक गर्ने व्यक्तिहरूको विवरण :

क्र स	नगरपालिका गाउपालिका	स्थान	चेपाङ्बाट को दुरी	चेपाङ्बाट पानीको वहाव आइपुग्ने समय	साइरन वजाउने व्यक्तिको नाम	सम्पर्क नम्वर	बैकल्पीक व्यक्तिको नाम	सम्पर्क नं.
१	ठाकुरबाबा	वर्गदा	४० कि.मी	३ घन्टा	ओम प्रसाद राजव(शी	९८४८०९०९०८	लक्ष्मी भण्डारी	९८४८१८७३९४
२		खैलार			कुल वहादुर वुढाथोकी	९८४८१४५६३३		
२		वनकटी			रमैया थारू	९८१६५९००२२		
३		शाहीपुर			राम किसुन थारू	९८१४४५५८३५		
३	बारबर्दिया	दागपुर	४५ कि.मि.	३.३० घन्टा	गोवर्धन थारू	९८१२५३२८९०	कुकेश्वर थारू	९८१५५७८६५२
४		ढुग्रही			मोहन थारू	९८०४५७२८७१	अमसराम थारू	९८१४५९२६४०
४		कुम्रा गाउ			हिरालाल थारू	९८१६५१७६३६		
५		लालपुर,झक्कीपुर			भरथरी थारू		श्यामवहादुर थारू	९८१९५९४६४८
६		वेपत्तापुर			अतिराम थारू	९८००५४३५५४	प्रदेशु थारू	९१४५३१३८०
७		बरवट्टा	५५ कि.मी	३:४५ घन्टा	मान वहादुर थारू	९७४८०१६८८९	भग्गु थारू	९८१९५३५८८२
८		गुरूवागाउ			विषराम थारू	९७४८०३२५०१	चन्द्रीका थारू	९८१६५९९२४१
९		खयरगारी			दिलवहादुर विक	९८०४५९७७९८		
१०		खुन्तीपुर	६५ कि.मी.	४:०० घन्टा	सितारानी थारू	९८४८०७९६१५		
११		जव्दी			राम प्रसाद थारू	९८४८१३५०१७		
१२	गुलरिया	वगही		४:००	सुकदेव चौधरी	९८५८०२५४३९		
१३		सानो वेचैपुर			गुनु थारू	९७२८४४३३७३		
१४		रामपुर टापु			रूपकला भण्डारी	९८१४५२७९६९		
१५		वालापुर	६५ कि मी	४:३०	कालीप्रसाद थारू	९७४८०१८८७४	तिहार वहादुर चौधरी	९७४८०२१४४३
१६		कोठीया	७० कि.मी	५:००	मनोहरलाल थारू	९८५७९४०९४		
१७		मुक्तिनायायण			सुमि चौधरी	९८४८२००४९१		
१८		सानो विकी			तुल्सीराम थारू	९८४८१८२६७०		
१९		रत्नापुर			माखनलाल तेली	९८०४५६४६१८		
२०		म्हजिदिया	८० कि .मी	५:३०	राम केवल हर्जन	९८००५९८६३०	रामकेवल हरजन	९८००५९८६३०
२१		थपुवा			रमेश मल्लाह	९८१६५४०३३१	धनीराम थारू	९८४८३७०८३२
२२		इन्द्रपुर			सिता थापा	९८४८१७७०५६	वालकुमारी वुढाक्षेत्री	९८१२५७५१६०
२३		टडुवा	६५ कि मी	४:३०	मंगल वुढा	९८०४५०२४६६	धनी वुढाथोकी	९८१६५६६३३६
२४		भैसाही			किशोरीलाल थारू	९८४८२७०७४०		
२५		सुर्जिगौडी			साविर गद्धी	९८१५५०४७८६		

अनुसूची २३ : कर्णाली नदी तटिय क्षेत्रका समुदायलाई बाढी पूर्व सूचना प्रदान गर्ने व्यक्तिहरूको विवरण :

क.स	नगरपालिका	समुदाय	सम्पर्क व्यक्तिको नाम	सम्पर्क नम्बर
१	मधुवन नगरपालिका १	पत्थरवोभि	नरेश चौधरी	९७६५४५७२२५
२	मधुवन नगरपालिका १		शर्मिला चौधरी	९७६५४५१४४२
३	मधुवन नगरपालिका १		धनिराम चौधरी	९८४८२६६५६३
४	मधुवन नगरपालिका १		बन्धुराम चौधरी	९८२०४४६७१५
५	मधुवन नगरपालिका २	खैरेनि	टेकुराम चौधरी	९८००५१८३२७
६	मधुवन नगरपालिका २		केउला थारू	९८१४५७७४९५
७	मधुवन नगरपालिका २		प्रेम थारू	९८१६५११४३२
८	मधुवन नगरपालिका २		बजरि थारू	९८१५५३७५५०
९	मधुवन नगरपालिका २	सोनाहा	राधेकिसुन चौधरी	९८००५८२६१६
१०	मधुवन नगरपालिका २		उमा थारू	९८२४५०३१३४
११	मधुवन नगरपालिका २		तिजमनि थारू	९८१२५४१२८५
१२	मधुवन नगरपालिका २		रिता थारू	९८१९५६०१६८
१३	मधुवन नगरपालिका २	बंगालिपुर	फुलाराम चौधरी	९८१६५११४२७
१४	मधुवन नगरपालिका २		श्रीराम चौधरी	९८२५५१७१०९
१५	मधुवन नगरपालिका २		मंगत थारू	९८२०४२७६५४
१६	मधुवन नगरपालिका २		लछिराम थारू	९८१६५९५९४८
१७	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं १	मुर्गहुवा	बन्धु प्रसाद थारू	९८२६५७३७४९
१८	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं १		पल्टु प्रसाद थारू	९८०२५६८९३२
१९	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं १		छोटेलाल सोनाहा	९८०४५२४९०५
२०	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं १		रामु सोनाहा	९८६८१११११६
२१	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं १	प्रेमनगर	कृष्णवली चौधरी	९८०३६१९५८७
२२	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं १		रमेश थारू	९८००५३३०३०
२३	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं १		गणेश भट्ट	९८१४६५८०२८
२४	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं १		शिव रावल	९८४८१२५२०४
२५	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ३	नंगापुर	अजोध्या थारू	९८४९८९५४६७
२६	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ३		मन कुमारी थारू	९८०५४९६७३५
२७	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ३		सबिता थारू	९८१६५७८१९६
२८	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ३		राधा थारू	९८२६५९६३४७
२९	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ३	तिघ्रा	आशिष कुमार थारू	९८२०४३६७७७
३०	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ३		माधु प्रसाद चौधरी	९८६८६५५८८६
३१	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ३		कमली थारू	९८१६५८४४५८
३२	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ३		सुमा थारू	९८००६६३६०१

क.स	नगरपालिका	समुदाय	सम्पर्क व्यक्तिको नाम	सम्पर्क नम्बर
३३	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ३	चक्खापुर	मन बहादुर थारू	९८६६२२७२७७
३४	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ३		प्रमिसा थारू	९८४३१८२२१५
३५	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ३		चिदवा थारू	९८००५७५५७५
३६	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ३		माया कुमारी थारू	९८४८२९६०७०
३७	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ४	सघर्ष नगर	जनजिर प्रसाद थारू	९८६८०५३१२१
३८	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ४		खुशीराम थारू	९८४४८८०८५७
३९	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ४		बिनौट थारू	९८६८२९१०५९
४०	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ४		साधना थारू	९८६८१२७३८८
४१	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं १	टिहुनी	सिता चौधरी	९८६६८१३००३
४२	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं १		निरमाया चौधरी	९८६६२३२६०२
४३	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं १		चमेली थारू	९८४९८९५५८२
४४	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं १		आशाराम थारू	९८४४८३७३२३
४५	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ४	अनन्तपुर	लक्ष्मी थारू	९८६६७६३२६१
४६	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ४		सुमा थारू	९७४५६३९६६०
४७	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ४		बासमोती थारू	९८६४९०६२२९
४८	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ४		ठगु थारू	९८४१८१४२३०
४९	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ४	दलै	बुधनी थारू	९७६५५२२०२७
५०	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ४		मिलुराम थारू	९८१४५४०४१३
५१	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ४		रिना थारू	९८२२५९७६९१
५२	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ४		पदित चौधरी	९८१९५५५२०२
५३	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ७	भालुफांटा	सरिता थारू	९८६४९५७७२५
५४	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ७		मिना थारू	९७४६५४१६०९
५५	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ७		महेन्द्र चौधरी	९८६४७३४०२५
५६	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ७		आशा बिक	९८१२४२५६८२
५७	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ७	शकरपुर	अनिता राई	९८२३०३०४६१
५८	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ७		ओम प्रकाह गुरूङ्ग	९८१९५४९८५३
५९	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ७		कित बहादुर गुरूङ्ग	९८०४५८९५४०
६०	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ७		लोकमाया गुरूङ्ग	९८१४५२१२२३
६१	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ७	लाहुरेटोल	बबिता गुरूङ्ग	९८४८०६३६८१
६२	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ७		सुस्मीता गुरूङ्ग	९८२५५८११७५
६३	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ७		रेशम राना	९८४८०३५७४१
६४	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ७		चित्र बहादुर गुरूङ्ग	९८१२४२९३२१
६५	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ४	मुक्तकमैया टोल	हरिचरण चौधरी	९८४८११३६१५
६६	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ४		गुल्पी थारू	९८०४५७२९३४
६७	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ४		सिमा थारू	९८१९५४४९९०
६८	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ४		सुमित्रा थारू	९८२५५६४९३२

क.स	नगरपालिका	समुदाय	सम्पर्क व्यक्तिको नाम	सम्पर्क नम्बर
६९	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ९	दुर्गानगर	बाधुराम थारू	९८४८२३८७००
७०	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ९		रामलाल थारू	९८२२५८७२३९
७१	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ९		सोनु थारू	९८२२४६११०४
७२	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ९		पुष्पा थारू	९८१२४६६३२७
७३	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ९	चैनपुर	यम बहादुर शाही	९८१९५४६८८६
७४	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ९		जग्गु थारू	९८०३०३४२९४
७५	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ९		शिदाराम थारू	९८९४५२४९०७
७६	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ९		राजकुमार थारू	९८१२५१४६५०
७७	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ९	छोटकी भिम्मापुर	अर्जुन चौधरी	९८१६५६५३९८
७८	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ९		शुसिला थारू	९८४८०६७८५३
७९	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ९		अञ्जु थारू	९८१२२३८३४८
८०	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ९		सालीकराम थारू	९८१२५१०८९३
८१	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ९	गोडियाना	कृष्ण बहादुर जिसी	९८२२५३५८७०
८२	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ९		कमला आले	९८१२४००५७०
८३	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ९		भगतराम थारू	९८१९५७२८७२
८४	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ९		पंचि थारू	९८२२४२८००६
८५	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं १०	लालपुर	बिशाल चौधरी	९८४८१५५४५७
८६	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं १०		हिलुराम चौधरी	९८२२४२८५००
८७	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं १०		सुनिल चौधरी	९८१४५७७२१६
८८	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं १०		ठकर प्रसाद थारू	९८१२४१७४९५
८९	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं १०	भप्टी	रामनाथ गौतम	९८६६७५४१७९
९०	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं १०		जित बहादुर थारू	९८४४८८०६२७
९१	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं १०		जित बहादुर दहित	९८१४५१२८३०
९२	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं १०		राम बहादुर बिक	९८००५५२३७७
९३	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं १०	पाहाडीपुर	अर्जुन चौधरी	९८१०२१४९५९
९४	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं १०		दिउलाल थारू	९८१२५१३२८१
९५	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं १०		पल्टु थारू	९८१५५४१४२४
९६	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं १०		राम गोपाल थारू	९८४४८८०८२१
९७	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ७	लालचीपुर	लाल बहादुर थारू	९८०८८८४२८
९८	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ७		धनबिर थारू	९८४८१५२१२८
९९	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ७		अनिता थारू	९८१२४५४८४९
१००	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ७		मिन बहादुर गुरूङ्ग	९८४८०७३१११
१०१	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ३	रजपुरूवा	मिना आचार्य	९८४५८२५८२६
१०२	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ३		इन्द्र देवकोटा	९८४९९५५०७७
१०३	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ३		पदम राज आचार्य	९८६८०२११५३
१०४	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ३		बिस्नु चौलागाई	९८६६८७३९८८

क.स	नगरपालिका	समुदाय	सम्पर्क व्यक्तिको नाम	सम्पर्क नम्बर
१०५	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ३	टेडिया	मन बहादुर थारू	९८१६५४१३७५
१०६	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ३		सम्झना थारू	९८६४९०५३९२
१०७	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ३		अनिता थारू	९८१६५६६२०७
१०८	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं ३		सिमा थारू	९८०४५७४९०३
१०९	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं १	चनौरा	सुनिता सज्जाल	९८४१८७२९६६
११०	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं १		ज्योती थारू	९८१४५३६०९६
१११	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं १		कमल सोनाहा	९८१२५०९६४२
११२	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं १		दिपक भट्ट	९८००५४५००४
११३	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं १०	मझरा	खगिसरा घर्तिमगर	९८१४५३०४५७
११४	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं १०		टार्जन मगर	९८४०८३१४८८
११५	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं १०		बिर बहादुर सिह	९८००५६१०२५
११६	राजापुर नगरपालिका वार्ड नं १०		इन्द्र थापा	९८२२५०४८२७
११७	गेरूवा गाउपालिका वार्ड नं. २	बनघुस्रा	भरत थारू	९८१२५०६०२५
११८	गेरूवा गाउपालिका वार्ड नं. २		गुरू प्रसाद थारू	९८६४७०१५९३
११९	गेरूवा गाउपालिका वार्ड नं. २		आशाराम थारू	९८६८१८९५९३
१२०	गेरूवा गाउपालिका वार्ड नं. २	राजिपुर	प्रेम थारू	९८६६६४८६२२
१२१	गेरूवा गाउपालिका वार्ड नं. २		राजकुमार थारू	९८२४६०३३५३
१२२	गेरूवा गाउपालिका वार्ड नं. २		गुरू प्रसाद थारू	९८४२२५३१२३
१२३	गेरूवा गाउपालिका वार्ड नं. ३	सोनाहागाउ	खगेन्द्र राज गिरी	९८१४५२२०७९
१२४	गेरूवा गाउपालिका वार्ड नं. ३		रामऔतार थारू	९८४८०८९१४४
१२५	गेरूवा गाउपालिका वार्ड नं. ३		रमेश राज गिरी	९७४८७२७१०८
१२६	गेरूवा गाउपालिका वार्ड नं. ३	टिकुलिगड	बुझावन थारू	९८४८६१३१५९
१२७	गेरूवा गाउपालिका वार्ड नं. ३		मनपति थारू	९८६८२९३११४
१२८	गेरूवा गाउपालिका वार्ड नं. ३		दिप थारू	९८१४६८७२५३
१२९	गेरूवा गाउपालिका वार्ड नं. ३	सनकटटी	खुशीराम थारू	९८०२५५६१३६
१३०	गेरूवा गाउपालिका वार्ड नं. ३		ममता रावल	९८६०९४१३९७
१३१	गेरूवा गाउपालिका वार्ड नं. ३		प्रतिमा थारू	९८२४५१२५९५
१३२	गेरूवा गाउपालिका वार्ड नं. ३	बनकटटी	टिकाराम थारू	९८२६५७५२६६
१३३	गेरूवा गाउपालिका वार्ड नं. ३		बम प्रसाद थारू	९८०८८४३२७०
१३४	गेरूवा गाउपालिका वार्ड नं. ३		चतुरलाल थारू	९८१२४३३५७२
१३५	गेरूवा गाउपालिका वार्ड नं. ३	खुटैना	सम्झना थारू	९८६८६३१६२७
१३६	गेरूवा गाउपालिका वार्ड नं. ३		जोगराम थारू	९८४८२७१४८५
१३७	गेरूवा गाउपालिका वार्ड नं. ३		रामदुलारि थारू	९८१४५४८३९३
१३८	गेरूवा गाउपालिका वार्ड नं. ४	खल्लागाउ	धन बहादुर शाही	९८५८०३११९९
१३९	गेरूवा गाउपालिका वार्ड नं. ४		टेकलाल थारू	९८६४७०४८५७
१४०	गेरूवा गाउपालिका वार्ड नं. ४		रामकृष्ण थारू	९८४२६८८९६२
१४१	गेरूवा गाउपालिका वार्ड नं. ४	दक्षिणपुर	महादेव थारू	९८४८४९१८०४
१४२	गेरूवा गाउपालिका वार्ड नं. ४		कुल बहादुर थारू	९८६८०४६०४२
१४३	गेरूवा गाउपालिका वार्ड नं. ४		नन्दा गुरुङ्ग	९८२४५९७८०३

क.स	नगरपालिका	समुदाय	सम्पर्क व्यक्तिको नाम	सम्पर्क नम्बर
१४२	गेरूवा गाउपालिका वार्ड नं. ४	दङपुर	मान बहादुरथारू	९८६४९५८५३२
१४५	गेरूवा गाउपालिका वार्ड नं. ४		दिपेन्द्र थारू	९८१५५२०८४२
१४६	गेरूवा गाउपालिका वार्ड नं. ४		लक्ष्मी थारू	९८५८०४०३००
१४७	गेरूवा गाउपालिका वार्ड नं. ४	राजिपुर	दुर्गा थारू	९८५८०२५९७०
१४८	गेरूवा गाउपालिका वार्ड नं. ४		सुरेश थारू	९८२५५८७४५९
१४९	गेरूवा गाउपालिका वार्ड नं. ४		रेश्मा थारू	९८१४५०७६४७
१५०	गेरूवा गाउपालिका वार्ड नं. ४	शान्तिपुर	प्रेम थारू	९८४८४४७६५६
१५१	गेरूवा गाउपालिका वार्ड नं. ४		भिखुवा थारू	९८०४५६७५३१
१५२	गेरूवा गाउपालिका वार्ड नं. ४		सोनिया थारू	९८१२४०७३०२
१५३	गेरूवा गाउपालिका वार्ड नं. ५	स्याउलिबजार	जनक शाही	९८४८०६६२५३
१५४	गेरूवा गाउपालिका वार्ड नं. ५		डिल्ली बस्नेत	९८६८०७६९५३
१५५	गेरूवा गाउपालिका वार्ड नं. ५		नारायण सुनार	९७४५४९७९२७
१५६	गेरूवा गाउपालिका वार्ड नं. ६	गुप्तीपुर	बिर बहादुर चन्द	९८६७०८३४४८
१५७	गेरूवा गाउपालिका वार्ड नं. ६		राइकोशा कमिनि	९८६५७५२३९३
१५८	गेरूवा गाउपालिका वार्ड नं. ६		गिता खडका	९८४८०२६६५१
१५९	गेरूवा गाउपालिका वार्ड नं. ६	सोनाहाफाटा	जय बहादुर शाही	९८४८१५१२२२
१६०	गेरूवा गाउपालिका वार्ड नं. ६		पुर्ण बहादुर सुनार	९८६८२४०८७१
१६१	गेरूवा गाउपालिका वार्ड नं. ६		अमर बहादुर खत्री	९८६८०८२३५१

अनुसूची २४ : सञ्चार कर्मीहरूहरूको सम्पर्क विवरण :

क्र.सं	नाम	कार्यरत संचारमाध्यम	फोन नम्वर	ईमेल
१	यादव आचार्य	पत्रकार महासंघ (अध्यक्ष)/अन्नपूर्ण पोस्ट	९८४८०२७५५४	bardiyanews@gmail.com
२	कमल पन्थी	कान्तिपुर दैनिक	९८५८०२२२८१	kkpanthi@gmail.com
३	निर्मल घिमिरे	नागरीक दैनिक	९८४८०२३३५०	nirmal.ghimire@gmail.com
४	ज्योती पन्थी	न्यूज २४ टेलिभिजन	९८५८०२४०१०	jyotibardiya@gmail.com
५	डिल प्रकास गौतम्	नेपाल टेलिभिजन	९८५८०२११९६	gautam43dp@gmail.com
६	यज्ञ प्रसाद सापकोटा	नयाँ पत्रिका दैनिक	९८४८०९३०११	sapkotapy@gmail.com
७	यमनाथ घिमिरे	लुम्विनीपत्र (कोषाध्यक्ष लुम्विनी प्रदेस)	९८५८०२१८८८	yam.ghimire@gmail.com
८	भावुक योगी	उज्यालो अनलाईन, टाईगर एफ.एम.	९८४८०५०९६१	vabukbfmnews@gmail.com
९	दुर्गा आचार्य	एभी न्यूज टेलिभिजन	९८५८०२७०५३	durgadrl@gmail.com
१०	दिपक शर्मा	हिमालय टाईम्स दैनिक	९८४८०७९७००	newsdeepak@yahoo.com
११	शितल थापा	रामज्ञानु एफएम	९८४८०९६१९१	thapasital41@yahoo.com
१२	दीपकलाल श्रेष्ठ	चुरेकुञ्ज डटकम	९८५८०७७७७५	ppdk.rs@gmail.com
१३	मेनका चौधरी	रासस	९८५८०२२०१३	menka.bardia@gmail.com
१४	विष्णु तिमिल्सेना	समाचार पत्र दैनिक	९७४८००४५५०	bishnutimilsina@gmail.com
१५	सुदीप अधिकारी	राजधानी दैनिक	९८४८०२२६०८	sudipbfm@gmail.com
१६	मेघराज सिग्देल	हाम्रो भावना दैनिक	९८५८०२२२५७	meghrajsigdel@gmail.com
१७	संजय आचार्य	रेडीयो नेपाल	९८४८०२२७४२	sanjayacharya730@gmail.com
१८	मुरली गोडीया	सगरमाथा टेलिभिजन/बबई एफएम	९८६८०८११६४	murlinirdosh123@gmail.com

१९	मुकुन्द सुवेदी	हिमालय टेलिभिजन	९८४८०३५३६२	mukunda39@gmail.com
२०	सन्तोष पौडेल	गेरूवा कर्णाली पोष्ट	९८५८०६५८१८	spbardiya@gmail.com
२१	पुष्पा चौधरी	गुर्वावा एफ.एम.	९८४८०२९७१८	puspagurbaba@gmail.com
२२	शिवा शर्मा	कृषि टेलिभिजन	९८६८९६००३३	siwasharma2076@gmail.com
२३	मिन अधिकारी	रेडीयो साथी एफएम	९८६४३५४००५	
२४	राकेश वश्याल	चुरेकुञ्ज साप्ताहिक	९८४८०२५२३७	kpbrakesh@gmail.com
२५	विष्णु अधिकारी	शोधपत्र राष्ट्रिय दैनिक	९८५८०३८३६९	bishnuabs@gmail.com
२६	केशव कोईराला	ईमेज टेलिभिजन/राजापुर एफएम	९८४८२२२२३५	koirala.news@gmail.com
२७	रामप्रसाद चौहान	फरक समाचार	९८६८६८२०९२	
२८	कृष्ण भण्डारी	बढैयाताल टुडे	९८४८०६७३८३	bhandarikrishan123@gmail.com
२९	शरम चौधरी	प्राईम टीभी	९८४८०९५९७७	
३०	टिकाराम चौधरी	बबईन्यूज डटकम	९८५८०६०५१६	
३१	ऋषि वाग्ले	ग्यालेक्सी फोर के टीभी	९८४२३१७७३०	
३२	गान्दिप कायस्त	कोठियाघाट साप्ताहिक	९८६०२८०६४४	bikaramkayastha55@gmail.com
३३	मान वहादुर चौधरी	अख्वारी पाक्षिक	९७४८०१८५८८	maninsec@gmail.com
३४	प्रशान्त टण्डन	बर्दिया न्यूज	९८५८०२०१००	ptandan2042@gmail.com
३५	होमेन्द्र थापा	बबई साप्ताहिक	९८४८१३२०४०	homendra2021@gmail.com
३६	हरि गुरूङ	प्राईम टेलिभिजन/चुरेकुञ्ज	९८६८९८४०४८	gurunghari421@gmail.com
३७	पुस्कर काफ्ले	टीभी टुडे/गेरूवा अपडेट	९८४८०७३४२९	
३८	प्रकाश पौडेल	कृष्णसार अनलाईन	९८४८०५५५०५	prakashpaudel492@gmail.com
३९	अफजल खान	जी नेपाल टीभी	९८५८०२४७८४	afzal44482@gmail.com

अनुसूची २५ : हेलीप्याड र हेलिकप्टर बस्न सक्ने स्थानहरूको विवरण :

क) हेलीप्याड विवरण :

क्र स	स्थानीय तहको नाम	वडा नं	टोल/बस्तीको नाम	अवस्थित (अक्षांश र देशान्तर)
१	ठाकुरबाबा नगरपालिका	☐	ठाकुरद्वारा नेपाली सेनाको व्यारेक	28°27'18.05"N 81°14'33.54"E
२	गुलरिया नगरपालिका	☐	नेपाली सेनाको क्याम्प	28°13'24.65 N 81°20'03.81 E
३	बारबर्दिया नगरपालिका	☐	बानियाभार	28°21'21.04 N 81°20'24.12 E
४	राजापुर नगरपालिका	☐	अ.स.द.च.मावि.को खुल्ला मैदान	28°25'44.06 N 81°05'39.89 E
५	बाँसगढी नगरपालिका	☐	नेरामावि नजिकै खुल्ला चौर	28°14'23.23"N 81°31'10.94"E

ख) हेलिकप्टर बस्न सक्ने स्थानहरूको विवरण :

क्र.स.	स्थानीय तहहरू	वडा नं.	हेलिकप्टर वस्न सक्ने स्थान
१	गुलरिया नगरपालिका	२	कृष्णसार संरक्षण क्षेत्र
२		४	कवर्ड हल खेल मैदान
३		५	सिचाइ कार्यालयको मैदान
४		६	गुलरिया न.पा. खेल मैदान
५		१२	कुम्भर प्रा.वि.वित्री, नेरामावि भैसाहीको मैदान
६	बारबर्दिया नगरपालिका	३	वडा नं. ३ को कार्यालयको मैदान
७		४	पञ्जयन्य मा.वि. पदनाहा
८		६	अंशुवर्मा मा.वि. जयनगर, सदाशिव बहुमुखी क्यापस
९		९	वैदी खेल मैदान

१०	मधुवन नगरपालिका	१	सरस्वती प्रा.वि.पथरवोभी, त्रिभुवन मा.वि.सूर्यपटुवा
११		३	सामुदायिक भवन भगैयाको कम्पाउण्ड
१२		६	गुराँस मा.वि.को खुल्ला मैदान
१३		८	सुक्र मा.वि.को खुल्ला मैदान
१४		९	धर्म ज्योति मा.वि.को खुल्ला मैदान
१५	ठाकुरबावा नगरपालिका	१	त्रिभुवन मा.वि.भुरीगाउँ
१६		३	चुरे मा.वि.को खेल मैदान
१७		६	सारदा मा.वि.को खेल मैदान
१८		९	ठाकुरबाबा मन्दिर परिसर, शिव दल गणको खुल्ला मैदान
१९	राजापुर नगरपालिका	४	अ.स.द.च.मावि.को खुल्ला मैदान
२०		१०	जनचेतना मा.वि. मंगलपुर
२१	बासँगढी नगरपालिका	५	ने.रा.मा.वि. लक्ष्मणपुर
२२	गेरूवा गाउँपालिका	२	एकप्रयि उ.मा.वि.पाताभार
२३		३	कालिका प्रा.वि.पाताभार
२४		४	जनता मा.वि. गोला,ने.रा.मा.वि.गोला
२५		६	जनकल्यण प्रा.वि.मनाउ, नेरा गणेश प्रा.वि.मनाउ
२६		१	अमर ज्योति मा.वि.जमुनि , विरभद्र मा.वि.जमुनि
२७	बढैयाताल गाउँपालिका	५	खैरेनी फाटाँ सामुदायिवन को खेल मैदान
२८		६	सर्वेदय नि.मा.वि. खेल मैदान
२९		७	पशुपतिबजार खेल मैदान
३०		९	मुनाल वस्तीको खुल्ला मैदान

अनुसूची २६ : दमकलहरूको विवरण :

निकाय	कार्यालयको फोन न.	चालकको नाम	मोबाइल न.	चालकको व्यक्तिगत नं
गुलरिया नगरपालिका	०८४-४२०४४४	सरिफ अहमद जोलाह	९८१२४४४९३७	९८१२४४४९३७
मधुवन नगरपालिका	०८४-४४०१११	राम बहादुर चौधरी	९८४८२१९००२	९८१४५०७७४०
राजापुर नगरपालिका	०८४-४६०१११	इन्द्र बहादुर चौधरी	९८६८२३६८४४	९८१४५७१७०७
बाँसगढी नगरपालिका	०८४-४००००२	मनोज चौधरी	९८६९७०५०६५	

अनुसूची २७: क्रियाशिल राजनैतिक दलहरूको सम्पर्क विवरण :

क्र.स.	पार्टीको नाम	नामथर	पद	सम्पर्क नं.
१	नेपाली कांग्रेस	अरूण प्रताप सिह राठौर मिनराज चौधरी	सभापति सचिव	९८५१०७४८१७ ९८५११६६६८६
२	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले)	लालबहादुर श्रेष्ठ शालिकराम अधिकारी	अध्यक्ष उपाध्यक्ष	९८४४८१४९८४ ९८५८०२७१०६
३	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओबादी केन्द्र)	भवनकुमार थारू लक्ष्मी प्रसाद भट्टराई	अध्यक्ष सदस्य	९८५८०२०९७१ ९८५८०२५८९८
४	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी एकीकृत समाजबादी	प्रेम पोखेल डिलबहादुर केसी	अध्यक्ष उपाध्यक्ष	९८५८०३३४१५ ९८४८२९४०९७
५	राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी	ओम प्रकाश बस्यौला प्रवेश भुसाल	अध्यक्ष सदस्य	९८२२५३१२०७ ९८४९२९६४२१
६	राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी	भिमबहादुर बोहरा	अध्यक्ष	९८४८०३५६०९
७	जनता समाजबादी पार्टी नेपाल	मोहनलाल चौधरी कृष्णप्रसाद यादव	अध्यक्ष के.स.	९८४८०२२९०६ ९८५८०२७३९०
८	लोकतान्त्रिक समाजबादी पार्टी नेपाल	सुरेश सुक्ला केशवकुमार यादव	अध्यक्ष के.प्र.	९८४८०६६३२८ ९८४८०४२२७७
९	नागरिक उन्मुक्ति पार्टी	सोमइ थारू ठाकुर सिंह थारू	अध्यक्ष सदस्य	९८६८१४१५६० ९८५८०७३९७४
१०	जनमत पार्टी	सोहराब पठान मंगरे गोडिया	अध्यक्ष सदस्य	९८०२५७००२९ ९८४८२३८३२६
११	राष्ट्रिय जनमोर्चा पार्टी	युवराज ढकाल	अध्यक्ष	९८४८०१२०६४
१२	नेश्नलिष्ट पिपल्स पार्टी	कर्ण कमल केसी	सभापती सचिव	९८६९९८५६६६ ९७४२४५३२८१

अनुसूची २८ : खोज तथा उद्धारका सामाग्रीहरूको विवरणः

क्र.सं.	सामग्रीको विवरण	एकाई	सामग्री रहेको निकाय	हालको मैज्दात	थप आवश्यक	कैफियत
१	Almunium Ladder	Pc	DEOC	२	१	
२	Calson Hand Pump 4"	Pc	DEOC	१	३	
३	Carrabiner (With Lock)	Pc	DEOC	१०	४	
४	Climbing Rope	Roll	DEOC	२	५	
५	Crowbar 22mm	Pc	DEOC	१८	५	
६	Dispensary Tents	Set	DEOC	२	१	
७	Fire Extinguisher (ABC)	Pc	DEOC	०	१०	
८	First Aid Kit	Pc	DEOC	७	१०	
९	Foldable Table and Chair Set	Set	DEOC	०	२	
१०	Foot Pump	Pc	DEOC	१	२	
११	Gloves	Pair	DEOC	२४	२०	
१२	Hand Held Search Light	Pc	DEOC	२	१०	
१३	Handing Cyron	Pc	DEOC	२०	१०	
१४	Invertor with 2 battry	Pc	DEOC	१	१	
१५	Life Buoy	Pc	DEOC	४	६	
१६	Life Jackets	Pc	DEOC	३४	२०	
१७	Magephone	Pc	DEOC	१६	१०	
१८	Metal Bucket	pc	DEOC	१५	१०	
१९	Paddles	Pc	DEOC	१७	१०	
२०	Pick Axe	Pc	DEOC	१४	०	
२१	Rescue Hammer	Pc	DEOC	५	५	
२२	Rescue Vest	Pc	DEOC	१०	१०	
२३	Rubber Boat	Pc	DEOC	३	१	
२४	Rubber Gumboot	Pair	DEOC	६	२०	
२५	Rubber Tube	pc	DEOC	२४	१०	
२६	Shovel	Pc	DEOC	१०	१०	
२७	Static Rope	Roll	DEOC	१	५	
२८	Steel Container	Pc	DEOC	१	१	
२९	Stell Box	Pc	DEOC	६	३	
३०	Stretcher	Pc	DEOC	३	२०	
३१	Tarpaulin	pc	DEOC	१८	१०००	
३२	Tourch Light	Pc	DEOC	०	१५	
३३	Umbrella	Pc	DEOC	०	१०	
३४	Fire flighting Cloth Set	Pc	DEOC	५	१०	
३५	Diging Tools (Faruwa)	Pc	DEOC	५	२०	
३६	Gal	Pc	DEOC	१०	१०	
३७	Head Light	Pc	DEOC	१२	२०	
३८	Electric chain airy	Pc	DEOC	०	५	
३९	Through bag	Pc	DEOC	१५	१५	
४०	Safety helmet	Pc	DEOC	४६	२०	
४१	GPS	Pc	DEOC	१	५	
४२	Mobile	Pc	DEOC	०	०	

क्र.सं.	सामग्रीको विवरण	एकाई	सामग्री रहेको निकाय	हालको मैज्दात	थप आवश्यक	कैफियत
४३	Backboard Long	थान	DEOC	१	१	
४४	Patrol Chain Saw	थान	DEOC	१	१	
४५	Fire Blanket	थान	DEOC	१८	२	
४६	Light Portable Pump	थान	DEOC	१	५	
४७	Fire, Suitset(Helmet,Boot, Gloves, Jacket, Trouser, Glasses)	सेट	DEOC	२	८	
४८	Fire Swatter	पिस	DEOC	१४	५	
४९	Fire Rake	पिस	DEOC	६	५	
५०	Fire Rake Hoe	पिस	DEOC	६	४	
५१	Fire Axe Hoe	पिस	DEOC	२	०	
५२	Jump Suit(Fire Fighting Protection cloth	पिस	DEOC	१२	१०	
५३	Fire Boot	जोडि	DEOC	१२	२०	
५४	Socks	जोडि	DEOC	१२	२०	
५५	Face Mask	पिस	DEOC	१२	२०	
५६	Water Bottle	पिस	DEOC	१२	२०	
५७	Back Pack Pump (20 Ltr)	पिस	DEOC	४	३	
५८	Axe With Rubber Grips	पिस	DEOC	१४	१०	
५९	Protable Shovels Rounded or Spads	पिस	DEOC	१४	१०	
६०	Desktop Computer (DELL)	Set	DEOC	१	१	
६१	Printer DellB1165	Set	DEOC	०	०	
६२	HP Base	Set	DEOC	१	०	
६३	VHF Base	Set	DEOC	१	०	
६४	Printer Canon 2900	Set	DEOC	०	१	
६५	Printer Epshon	Set	DEOC	०	०	
६६	Solar Inverter with battery	Set	DEOC	०	०	
६७	Projector with Screen	Set	DEOC	१	०	
६८	Smart TV	Set	DEOC	१	०	
६९	Teliphone	Set	DEOC	१	०	
७०	Solar Pannel	Pannel	DEOC	६	०	
७१	Wireless Router	Set	DEOC	१	०	
७२	Printer Canon 240	Set	DEOC	१	०	
७३	Revolving Chair	Pc	DEOC	२	०	
७४	Filing Steel Cabinet	Pc	DEOC	१	०	
७५	Storing cabinet	Set	DEOC	०	०	
७६	Office Table	Pcs	DEOC	३	०	
७७	Doormat	Pcs	DEOC	१	०	
७८	Wood File Rack	Pcs	DEOC	२	०	
७९	Notice Board	Pcs	DEOC	१	०	
८०	Dust Bin	Pcs	DEOC	२	०	
८१	Visitor Chair	Pcs	DEOC	५	०	
८२	Suggestion Box	Pcs	DEOC	१	०	

क्र.सं.	सामग्रीको विवरण	एकाई	सामग्री रहेको निकाय	हालको मैज्दात	थप आवश्यक	कैफियत
८३	Table fan	pc	DEOC	२	०	
८४	Stil File Rack	pc	DEOC	१	०	
८५	Map Board	pc	DEOC	१	०	
८६	ड्रोन क्यामरा	वटा	DEOC	१	०	
८७	दमकल		गुलरीया नगरपालीका	१	०	
८८	एम्बुलेन्स		गुलरीया नगरपालीका	१	१	
८९	शव बाहन		गुलरीया नगरपालीका	०	१	
९०	स्टिल दराज		गुलरीया नगरपालीका	१	२	
९१	बेल्चा		गुलरीया नगरपालीका	६	०	
९२	घन		गुलरीया नगरपालीका	१	०	
९३	इन्धन आरा		गुलरीया नगरपालीका	०	०	
९४	हाते आरा		गुलरीया नगरपालीका	०	०	
९५	टर्च लाईट		गुलरीया नगरपालीका	५	०	
९६	रेनकोट		गुलरीया नगरपालीका	५	५	
९७	गमबुट	जोडा	गुलरीया नगरपालीका	५	०	
९८	लाईफ ज्याकेट		गुलरीया नगरपालीका	१०	०	
९९	हेल्मेट		गुलरीया नगरपालीका	१०	०	
१००	प्राथमिक उपचार किट		गुलरीया नगरपालीका	१	५	
१०१	डोरी	रोल	गुलरीया नगरपालीका	१	०	
१०२	कन्टेनर		गुलरीया नगरपालीका	१	१	
१०३	ग्यालेन		गुलरीया नगरपालीका	१०	०	
१०४	सिटि		गुलरीया नगरपालीका	२०	०	
१०५	साईरन		गुलरीया नगरपालीका	१	०	
१०६	टेन्ट		गुलरीया नगरपालीका	०	४	
१०७	माईक		गुलरीया नगरपालीका	२	०	
१०८	कोदालो		गुलरीया नगरपालीका	०	०	
१०९	गैटी		गुलरीया नगरपालीका	०	०	
११०	त्रिपाल		गुलरीया नगरपालीका	०	५	
१११	स्टिल बाकस		गुलरीया नगरपालीका	२	०	
११२	सावेल	थान	मधुवन न.पा.	३	९	
११३	गैटी/पिक	थान	मधुवन न.पा.	६	९	
११४	बेल्चा	थान	मधुवन न.पा.	३	९	
११५	सर्ट फायर सिलिण्डर	थान	मधुवन न.पा.	२	०	
११६	हेल्मेट	थान	मधुवन न.पा.	८	०	
११७	स्ट्रेचर	थान	मधुवन न.पा.	६	९	
११८	ट्युवबोट प्लाष्टिक	थान	मधुवन न.पा.	३	६	
११९	साईरन	थान	मधुवन न.पा.	५	०	
१२०	डोरी	गुच्छा	मधुवन न.पा.	५	५	
१२१	रेनकोट	थान	मधुवन न.पा.	२	२०	
१२२	कम्मल	थान	मधुवन न.पा.	८	२००	
१२३	लाईफ ज्याकेट	थान	मधुवन न.पा.	२३	०	
१२४	त्रिपाल	थान	मधुवन न.पा.	०	२००	
१२५	लाईफ भेष्ट	थान	मधुवन न.पा.	५	०	
१२६	बुट	थान	मधुवन न.पा.	११	०	
१२७	रबर ट्यूव	थान	मधुवन न.पा.	४	०	
१२८	पञ्जा	जोर	मधुवन न.पा.	६	०	

क्र.सं.	सामग्रीको विवरण	एकाई	सामग्री रहेको निकाय	हालको मैज्दात	थप आवश्यक	कैफियत
१२९	बन्चरो	थान	मधुवन न.पा.	०	१०	
१३०	कोदालो	थान	मधुवन न.पा.	०	१०	
१३१	आरा	थान	मधुवन न.पा.	०	१०	
१३२	ट्यक्टर	गोटा	मधुवन न.पा.	१	०	
१३३	टिप्पर	गोटा	मधुवन न.पा.	१	०	
१३४	जे.सि.भी.	गोटा	मधुवन न.पा.	१	०	
१३५	दमकल	गोटा	मधुवन न.पा.	१	०	
१३६	रोलर	गोटा	मधुवन न.पा.	१	०	
१३७	एम्बुलेन्स	गोटा	मधुवन न.पा.	२	०	
१३८	क्याराविना	गोटा	बारबर्दिया नगरपालिका	०	२०	
१३९	बेल्चा	गोटा	बारबर्दिया नगरपालिका	६	२०	
१४०	घन	गोटा	बारबर्दिया नगरपालिका	५	२०	
१४१	बन्चरो	गोटा	बारबर्दिया नगरपालिका	२	२०	
१४२	घैटी	गोटा	बारबर्दिया नगरपालिका	२	२०	
१४३	इनधन आरा	गोटा	बारबर्दिया नगरपालिका	३	३	
१४४	हाते आरा	गोटा	बारबर्दिया नगरपालिका	५	२०	
१४५	टर्च लाइट	गोटा	बारबर्दिया नगरपालिका	६	२०	
१४६	रेनकोट	गोटा	बारबर्दिया नगरपालिका	३	२०	
१४७	गमबुट	गोटा	बारबर्दिया नगरपालिका	४	५०	
१४८	चस्मा -पानीमा लगाउने)	गोटा	बारबर्दिया नगरपालिका	५	१०	
१४९	सोलार प्यान	गोटा	बारबर्दिया नगरपालिका	४	२०	
१५०	रवर बोट	गोटा	बारबर्दिया नगरपालिका	३	३	
१५१	लाइफ ज्याकेट	गोटा	बारबर्दिया नगरपालिका	५०	२००	
१५२	हेल्मेट	गोटा	बारबर्दिया नगरपालिका	१५	५०	
१५३	टेन्ट हाउस	गोटा	बारबर्दिया नगरपालिका	१ सेट	१०	
१५४	डोरी	गोटा	बारबर्दिया नगरपालिका	४ रोल	५०	
१५५	अपाङ्ग मैत्री चर्पी	गोटा	बारबर्दिया नगरपालिका	५	२०	
१५६	गोदाम घर (कन्टेनर)	गोटा	बारबर्दिया नगरपालिका	१	०	
१५७	थ्रो व्याग	गोटा	बारबर्दिया नगरपालिका	५	४०	
१५८	साइरन	गोटा	बारबर्दिया नगरपालिका	१०	२०	
१५९	त्रिपाल	गोटा	बारबर्दिया नगरपालिका	२०० थान	३०० थान	
१६०	रेस्क्यु टुउव	थान	राजापुर नगरपालीका	१०	१०	
१६१	रेस्क्यु भेस्ट	थान	राजापुर नगरपालीका	६	५०	
१६२	रेनकोट	थान	राजापुर नगरपालीका	५	५०	
१६३	रबर बोट	थान	राजापुर नगरपालीका	१	१	
१६४	स्टेचर	थान	राजापुर नगरपालीका	३१	१९	
१६५	सब्बल	गोटा	राजापुर नगरपालीका	१७	३३	
१६६	सानो हाटे आरी	थान	राजापुर नगरपालीका	१०	१०	
१६७	साईनिङ्ग ज्याकेट	थान	राजापुर नगरपालीका	५	४५	
१६८	सन ग्लास	गोटा	राजापुर नगरपालीका	२७	२३	
१६९	सलाई रिन्च	सेट	राजापुर नगरपालीका	१	४	
१७०	रूख काट्ने मेसिन	सेट	राजापुर नगरपालीका	२	३	
१७१	घन	गोटा	राजापुर नगरपालीका	१०	१०	

क्र.सं.	सामग्रीको विवरण	एकाई	सामग्री रहेको निकाय	हालको मैज्दात	थप आवश्यक	कैफियत
१७२	छाता	गोटा	राजापुर नगरपालीका	३	१७	
१७३	ट्रो व्याग डोरी	थान	राजापुर नगरपालीका	६	१४	
१७४	टुल बक्स	सेट	राजापुर नगरपालीका	२	३	
१७५	ड्रील मेसिन	सेट	राजापुर नगरपालीका	३	२	
१७६	डाईरेक्सन टेप	रोल	राजापुर नगरपालीका	१	४	
१७७	बेल्चा	गोटा	राजापुर नगरपालीका	१८	३०	
१७८	बुट	जोडा	राजापुर नगरपालीका	५८	०	
१७९	बन्चरो	थान	राजापुर नगरपालीका	१०	१०	
१८०	मेजरिङ्ग टेप	थान	राजापुर नगरपालीका	४	६	
१८१	माक्स राम्रोमा	थान	राजापुर नगरपालीका	६	१४	
१८२	नाईलन डोरी	रोल	राजापुर नगरपालीका	२	१८	
१८३	पन्जा	जोडा	राजापुर नगरपालीका	५२	०	
१८४	फस्ट एड	सेट	राजापुर नगरपालीका	२	१८	
१८५	फलाम काट्ने आरी	गोटा	राजापुर नगरपालीका	१०	१०	
१८६	पलास्टिक मझौला डोरी	रोल	राजापुर नगरपालीका	८	१२	
१८७	पलास्टिक मोटो डोरी	रोल	राजापुर नगरपालीका	१	१९	
१८८	पलास्टिक पाटलो डोरी	रोल	राजापुर नगरपालीका	२	१८	
१८९	पिन्चर ताल्ने	सेट	राजापुर नगरपालीका	१	४	
१९०	त्रिपाल	गोटा	राजापुर नगरपालीका	५०	२००	
१९१	लाईफ व्याय	गोटा	राजापुर नगरपालीका	२	८	
१९२	लाइफ ज्याकेट	गोटा	राजापुर नगरपालीका	३०	२०	
१९३	कम्बल	गोटा	राजापुर नगरपालीका	२०	२००	
१९४	काँटी निकाल्ने	गोटा	राजापुर नगरपालीका	५	५	
१९५	गैटी	गोटा	राजापुर नगरपालीका	२५	२५	
१९६	हेड टर्च	गोटा	राजापुर नगरपालीका	६	१४	
१९७	हेल्मेट	गोटा	राजापुर नगरपालीका	५२	०	
१९८	ह्यान्ड माईक	गोटा	राजापुर नगरपालीका	६	४	
१९९	पलाष्टिक बोरा	थान	राजापुर नगरपालीका	५०००	२००००	
२००	नाइलन जाली	थान	राजापुर नगरपालीका	५०	२००	
२०१	Life Jackets	थान	गेरूवा गाउँपालीका	९२	०	
२०२	Siren	थान	गेरूवा गाउँपालीका	१९	०	
२०३	Megaphone	थान	गेरूवा गाउँपालीका	२०	०	
२०४	Rope (M)	मिटर	गेरूवा गाउँपालीका	१२००	०	
२०५	Tube	थान	गेरूवा गाउँपालीका	२	०	
२०६	Boat Wood	थान	गेरूवा गाउँपालीका	२	०	
२०७	Shovel	थान	गेरूवा गाउँपालीका	११	०	
२०८	Bucket	थान	गेरूवा गाउँपालीका	१६	०	
२०९	Pick AXE	थान	गेरूवा गाउँपालीका	१	०	
२१०	Whistle	थान	गेरूवा गाउँपालीका	१७	०	
२११	Working gloves	जोर	गेरूवा गाउँपालीका	१२	०	
२१२	First aid kit bag (small)	थान	गेरूवा गाउँपालीका	३	०	

क्र.सं.	सामग्रीको विवरण	एकाई	सामग्री रहेको निकाय	हालको मैज्दात	थप आवश्यक	कैफियत
२१३	Rubber Tube	थान	गेरूवा गाउँपालीका	४	०	
२१४	Torch Light	थान	गेरूवा गाउँपालीका	३	०	
२१५	Stretcher	थान	गेरूवा गाउँपालीका	१०	०	
२१६	Jerkin	थान	गेरूवा गाउँपालीका	१०	०	
२१७	Foot /Head lamp	थान	गेरूवा गाउँपालीका	१	०	
२१८	Still Box	थान	गेरूवा गाउँपालीका	१	०	
२१९	hammer	थान	गेरूवा गाउँपालीका	१	०	
२२०	Gal	थान	गेरूवा गाउँपालीका	७	०	
२२१	Mask	थान	गेरूवा गाउँपालीका	६	०	
२२२	Crowbar	थान	गेरूवा गाउँपालीका	३	०	
२२३	Gumboot	जोर	गेरूवा गाउँपालीका	८	०	
२२४	Rain coat	जोर	गेरूवा गाउँपालीका	६	०	
२२५	Safety helmet	थान	गेरूवा गाउँपालीका	१०	०	
२२६	Hasiya	थान	गेरूवा गाउँपालीका	१	०	
२२७	Rubber Boat Set	थान	गेरूवा गाउँपालीका	२	०	
२२८	JCB	थान	गेरूवा गाउँपालीका	१	०	
२२९	Life Jackets	थान	गेरूवा गाउँपालीका	२०	०	
२३०	Axe (Bancharo)	थान	गेरूवा गाउँपालीका	५	०	
२३१	Mental Bucket	थान	गेरूवा गाउँपालीका	१०	०	
२३२	Climbing Rope	चय	गेरूवा गाउँपालीका	१	०	
२३३	Safety helmet	थान	गेरूवा गाउँपालीका	२०	०	
२३४	Fire Extinguisher (ABC)	थान	गेरूवा गाउँपालीका	२	०	
२३५	Fire shoes	थान	गेरूवा गाउँपालीका	५	०	
२३६	Rubber gumboot	एबष्च	गेरूवा गाउँपालीका	१०	०	
२३७	Shavel	थान	गेरूवा गाउँपालीका	१०	०	
२३८	Turch light / Helmet with battery	थान	गेरूवा गाउँपालीका	१०	०	
२३९	Fire/Working gloves	थान	गेरूवा गाउँपालीका	२०	०	
२४०	Stretcher	थान	गेरूवा गाउँपालीका	४	०	
२४१	Tin Trunck	थान	गेरूवा गाउँपालीका	१	०	
२४२	Back Board Plastice	थान	गेरूवा गाउँपालीका	१	०	
२४३	Gal 22mm	थान	गेरूवा गाउँपालीका	४	०	
२४४	First Aid Kit Box medium size	कभत	गेरूवा गाउँपालीका	२	०	
२४५	Throw Bag	थान	गेरूवा गाउँपालीका	१०	०	
२४६	Megaphone	कभत	गेरूवा गाउँपालीका	२	०	
२४७	Lifebuoy Ring	थान	गेरूवा गाउँपालीका	४	०	
२४८	लाइफज्याकेट	थान	ठाकुरबाबा नगरपालीका	९	२५ पसि	
२४९	हेल्मेट	थान	ठाकुरबाबा नगरपालीका	७	२७	
२५०	रबर ट्यूब	थान	ठाकुरबाबा नगरपालीका	३	२०	

क्र.सं.	सामग्रीको विवरण	एकाई	सामग्री रहेको निकाय	हालको मैज्दात	थप आवश्यक	कैफियत
२५१	थ्रो व्याग	थान	ठाकुरबाबा नगरपालीका	१	१८	
२५२	सिठ्ठी	थान	ठाकुरबाबा नगरपालीका	६	२१	
२५३	डोरी (सानो सेतो रङ्गको)	रोल	ठाकुरबाबा नगरपालीका	१	१० रोल	
२५४	First Aid Kid	सेट	ठाकुरबाबा नगरपालीका	१	१० सेट	
२५५	Head Light	थान	ठाकुरबाबा नगरपालीका	३	२४	
२५६	Rubber Boot	थान	ठाकुरबाबा नगरपालीका	७	२०	
२५७	चस्मा	थान	ठाकुरबाबा नगरपालीका	७	२०	
२५८	स्ट्रेचर	थान	ठाकुरबाबा नगरपालीका	२	२५	
२५९	Belcha	थान	ठाकुरबाबा नगरपालीका	३	२४	
२६०	Saba	थान	ठाकुरबाबा नगरपालीका	१	२६	
२६१	ह्यामर (सानो)	थान	ठाकुरबाबा नगरपालीका	१	२६	
२६२	दराज	थान	ठाकुरबाबा नगरपालीका	१	१	
२६३	गैती	थान	ठाकुरबाबा नगरपालीका	२	२५	
२६४	Scene Tape	रोल	ठाकुरबाबा नगरपालीका	१	०	
२६५	ग्लब्स	जोडी	ठाकुरबाबा नगरपालीका	७	२०	
२६६	डोरी (ठूलो)	रोल	ठाकुरबाबा नगरपालीका	१	१० रोल	
२६७	पम्प (टयुवमा हवाभर्ने)	थान	ठाकुरबाबा नगरपालीका	१	९	
२६८	बाकस (स्टिलको)	थान	ठाकुरबाबा नगरपालीका	१	०	
२६९	रबर वोट सेट	ּ	ठाकुरबाबा नगरपालीका	०	१ सेट	
२७०	रेनकोट	ּ	ठाकुरबाबा नगरपालीका	०	२० पसि	
२७१	रवर ट्युव	गोटा	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं. ३१ गण हे.क्वा.	१८	०	
२७२	गैटी	गोटा	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं. ३१ गण हे.क्वा.	१२	५०	
२७३	फरूवा	गोटा	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं. ३१ गण हे.क्वा.	२२	५०	
२७४	खन्ति क्रोबर	गोटा	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं. ३१ गण हे.क्वा.	२	२०	
२७५	बन्चरो	गोटा	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं. ३१ गण हे.क्वा.	१२	३०	
२७६	साबेल	गोटा	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं. ३१ गण हे.क्वा.	४३	३०	
२७७	ठुलो आरा	गोटा	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं. ३१ गण हे.क्वा.	१	१३	
२७८	घन	गोटा	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं. ३१ गण हे.क्वा.	११	१०	
२७९	स्ट्रेचर	गोटा	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं. ३१ गण हे.क्वा.	१०	५	
२८०	हेलोजिन लाईट	गोटा	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं. ३१ गण हे.क्वा.	१३	५०	
२८१	ईमरजेन्सी लाईट	गोटा	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं. ३१ गण हे.क्वा.	१	१२	
२८२	फस्ट एड बक्स	गोटा	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं. ३१ गण हे.क्वा.	१६	०	
२८३	दैविक उद्धार पंजा	जोर	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं. ३१ गण हे.क्वा.	६०	२५०	
२८४	स्वीमिङ्ग ज्याकेट	थान	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं. ३१ गण हे.क्वा.	२०८	१००	
२८५	क्लाईमिङ्ग डोरी	रोल	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं. ३१ गण हे.क्वा.	१३	२०	
२८६	पावर सर्च लाईट	गोटा	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं. ३१ गण हे.क्वा.	३	१५	
२८७	पानी बुट	जोर	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं. ३१ गण हे.क्वा.	५२०	०	
२८८	बोल्ट कटर	गोटा	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं. ३१ गण हे.क्वा.	१	१२	
२८९	रबर म्याट्रेस	थान	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं. ३१ गण हे.क्वा.	१०	०	
२९०	थ्रो-ब्याग	गोटा	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं. ३१ गण हे.क्वा.	११	३०	
२९१	फुट पम्प	गोटा	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं. ३१ गण हे.क्वा.	२	०	
२९२	क्याराविना	गोटा	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं. ३१ गण हे.क्वा.	२३	५०	

क्र.सं.	सामग्रीको विवरण	एकाई	सामग्री रहेको निकाय	हालको मैज्दात	थप आवश्यक	कैफियत
२९३	प्लाष्टिक डोरी	रोल	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं. ३१ गण हे.क्वा.	९	५०	
२९४	हारनेस	गोटा	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं. ३१ गण हे.क्वा.	५	०	
२९५	बाल्टीन	गोटा	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं. ३१ गण हे.क्वा.	३०	५०	
२९६	आल्मोनियम भऱ्याङ्ग	गोटा	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं. ३१ गण हे.क्वा.	३	२५	
२९७	मोटर बोट (कम्प्लिट सेट)	सेट	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं. ३१ गण हे.क्वा.	१	१	
२९८	मोटर बोट (कम्प्लिट सेट)	सेट	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	१	०	
२९९	लाईफ ज्याकेट	गोटा	जिल्ला प्रहरी कार्यालय बर्दिया	२४७	५०	
३००	ँष्चभ ऋयलतचयि	गोटा	जिल्ला प्रहरी कार्यालय बर्दिया	९	५	
३०१	लेदर ग्लोब्स	गोटा	जिल्ला प्रहरी कार्यालय बर्दिया	४५	१५	
३०२	क्याराविना	गोटा	जिल्ला प्रहरी कार्यालय बर्दिया	१२	१०	
३०३	सेफ्टी हेलमेट	गोटा	जिल्ला प्रहरी कार्यालय बर्दिया	३३	२०	
३०४	गम बुट	गोटा	जिल्ला प्रहरी कार्यालय बर्दिया	४७	१००	
३०५	हेण्ड माईम	गोटा	जिल्ला प्रहरी कार्यालय बर्दिया	१८	१०	
३०६	हेड टर्चलाइट	गोटा	जिल्ला प्रहरी कार्यालय बर्दिया	२०	२०	
३०७	रेस्क्वीयू हेम्बर	गोटा	जिल्ला प्रहरी कार्यालय बर्दिया	५	१०	
३०८	हँसिया	गोटा	जिल्ला प्रहरी कार्यालय बर्दिया	३८	२०	
३०९	बेल्चा	गोटा	जिल्ला प्रहरी कार्यालय बर्दिया	६५	२५	
३१०	फरूवा	गोटा	जिल्ला प्रहरी कार्यालय बर्दिया	२५	१०	
३११	बाल्टीन	गोटा	जिल्ला प्रहरी कार्यालय बर्दिया	४८	१२	
३१२	फोकस लाइट	गोटा	जिल्ला प्रहरी कार्यालय बर्दिया	४	१०	
३१३	साधारण आरा	गोटा	जिल्ला प्रहरी कार्यालय बर्दिया	२	५	
३१४	बन्चरो	गोटा	जिल्ला प्रहरी कार्यालय बर्दिया	८	१०	
३१५	गल	गोटा	जिल्ला प्रहरी कार्यालय बर्दिया	७	८	
३१६	स्ट्रेचर	गोटा	जिल्ला प्रहरी कार्यालय बर्दिया	२५	१०	
३१७	फस्ट एड बक्स	गोटा	जिल्ला प्रहरी कार्यालय बर्दिया	५	१०	
३१८	सिलभर भर्यां	गोटा	जिल्ला प्रहरी कार्यालय बर्दिया	२	५	
३१९	ईलेक्टीक आरा	गोटा	जिल्ला प्रहरी कार्यालय बर्दिया	३	२	
३२०	डोरी	गोटा	जिल्ला प्रहरी कार्यालय बर्दिया	२५	१५	
३२१	गैटी	गोटा	जिल्ला प्रहरी कार्यालय बर्दिया	२०	१५	
३२२	टीयूव	गोटा	जिल्ला प्रहरी कार्यालय बर्दिया	५	५	
३२३	रेनकोट	गोटा	जिल्ला प्रहरी कार्यालय बर्दिया	०	५०	
३२४	इद्यः बोट	सेट	बज्रदल गण सुरक्षा गुल्म गुलरीया	१	१	
३२५	र्याप्टीग बोट	सेट	बज्रदल गण सुरक्षा गुल्म गुलरीया	०	१	
३२६	हेण्ड पम्प	गोटा	बज्रदल गण सुरक्षा गुल्म गुलरीया	०	१	
३२७	रबर टीयूव सानो ठुलो	गोटा	बज्रदल गण सुरक्षा गुल्म गुलरीया	४	६	
३२८	लाईफ ज्याकेट	गोटा	बज्रदल गण सुरक्षा गुल्म गुलरीया	३३	३३	
३२९	सेफ्टी हेलमेट	गोटा	बज्रदल गण सुरक्षा गुल्म गुलरीया	६	३३	
३३०	थ्रो-ब्याग	गोटा	बज्रदल गण सुरक्षा गुल्म गुलरीया	४	४	
३३१	लाईफ बोइरीं	गोटा	बज्रदल गण सुरक्षा गुल्म गुलरीया	२	८	
३३२	सिट हार्नेस	गोटा	बज्रदल गण सुरक्षा गुल्म गुलरीया	०	५	
३३३	क्याराविना	गोटा	बज्रदल गण सुरक्षा गुल्म गुलरीया	१०	१०	

क्र.सं.	सामग्रीको विवरण	एकाई	सामग्री रहेको निकाय	हालको मैज्दात	थप आवश्यक	कैफियत
३३४	मेगा फोन	गोटा	बज्रदल गण सुरक्षा गुल्म गुलरीया	१०	२	
३३५	माउन्टेन रोप	गोटा	बज्रदल गण सुरक्षा गुल्म गुलरीया	२	२	
३३६	Fire Extinguisher - ABC	रोल	बज्रदल गण सुरक्षा गुल्म गुलरीया	०	३	
३३७	गम बुट	गोटा	बज्रदल गण सुरक्षा गुल्म गुलरीया	१२	२०	
३३८	बल्याक टर्च	गोटा	बज्रदल गण सुरक्षा गुल्म गुलरीया	०	२	
३३९	स्टील बाल्टीन	गोटा	बज्रदल गण सुरक्षा गुल्म गुलरीया	१०	२०	
३४०	हाते हुक	गोटा	बज्रदल गण सुरक्षा गुल्म गुलरीया	१	५	
३४१	मास्क	गोटा	बज्रदल गण सुरक्षा गुल्म गुलरीया	०	५०	
३४२	मोटर वाल सेट	सेट	बज्रदल गण सुरक्षा गुल्म गुलरीया	१	०	
३४३	रीग रोप	रोल	बज्रदल गण सुरक्षा गुल्म गुलरीया	४	३	
३४४	मसीनो प्लाष्टीक रोप	रोल	बज्रदल गण सुरक्षा गुल्म गुलरीया	३	३	
३४५	सिलभर भर्या	गोटा	बज्रदल गण सुरक्षा गुल्म गुलरीया	१	१	
३४६	हेड टर्चलाइट ठुलो	गोटा	बज्रदल गण सुरक्षा गुल्म गुलरीया	०	१०	
३४७	हेड टर्चलाइट सानो	गोटा	बज्रदल गण सुरक्षा गुल्म गुलरीया	०	५	
३४८	टर्च लाइट	गोटा	बज्रदल गण सुरक्षा गुल्म गुलरीया	०	१०	
३४९	चार्ज लाईट ठुलो	गोटा	बज्रदल गण सुरक्षा गुल्म गुलरीया	२	२	
३५०	फाएर सुट	गोटा	बज्रदल गण सुरक्षा गुल्म गुलरीया	०	५	
३५१	फाएर बुट	गोटा	बज्रदल गण सुरक्षा गुल्म गुलरीया	०	५	
३५२	पुल्ली	गोटा	बज्रदल गण सुरक्षा गुल्म गुलरीया	०	५	
३५३	रूख काट्ने चेन	गोटा	बज्रदल गण सुरक्षा गुल्म गुलरीया	०	२	
३५४	अक्सीजन लिण्डर	गोटा	बज्रदल गण सुरक्षा गुल्म गुलरीया	०	२	
३५५	डबल आरा	गोटा	बज्रदल गण सुरक्षा गुल्म गुलरीया	२	०	
३५६	फस्ट एड बक्स	गोटा	बज्रदल गण सुरक्षा गुल्म गुलरीया	१	२	
३५७	साइरन	गोटा	बज्रदल गण सुरक्षा गुल्म गुलरीया	१	१	
३५८	हाते आरा	गोटा	बज्रदल गण सुरक्षा गुल्म गुलरीया	२	०	
३५९	हसिया	गोटा	बज्रदल गण सुरक्षा गुल्म गुलरीया	७	०	
३६०	फरूवा	गोटा	बज्रदल गण सुरक्षा गुल्म गुलरीया	७	८	
३६१	सावेल	गोटा	बज्रदल गण सुरक्षा गुल्म गुलरीया	१६	९	
३६२	पिक	गोटा	बज्रदल गण सुरक्षा गुल्म गुलरीया	७	११	
३६३	टाटपाल	गोटा	बज्रदल गण सुरक्षा गुल्म गुलरीया	८	१२	
३६४	त्रिपाल	गोटा	बज्रदल गण सुरक्षा गुल्म गुलरीया	१	५	
३६५	टेक विक इनरपाल	गोटा	बज्रदल गण सुरक्षा गुल्म गुलरीया	१	४	
३६६	फोल्डीग स्टेचर	गोटा	बज्रदल गण सुरक्षा गुल्म गुलरीया	५	४	
३६७	रेनकोट	गोटा	बज्रदल गण सुरक्षा गुल्म गुलरीया	६	६	
३६८	लेदर ग्लोब्स	गोटा	बज्रदल गण सुरक्षा गुल्म गुलरीया	१५	१५	
३६९	घन	गोटा	बज्रदल गण सुरक्षा गुल्म गुलरीया	५	०	
३७०	बन्चरो	गोटा	बज्रदल गण सुरक्षा गुल्म गुलरीया	४	६	
३७१	गल	गोटा	बज्रदल गण सुरक्षा गुल्म गुलरीया	१०	०	
३७२	खाली सिमेन्ट बोरा	थान	जल श्रोत तथा सिचाइ डिभिजन कार्यालय	२६६२	२००००	
३७३	नाइनल डोरी	केजी	जल श्रोत तथा सिचाइ डिभिजन कार्यालय	२६।६५	२००	
३७४	नाइनल जाली	थान	बबई भादा औरही नदी व्यवस्थापन योजना	१३३५	०	

क्र.सं.	सामग्रीको विवरण	एकाई	सामग्री रहेको निकाय	हालको मैज्दात	थप आवश्यक	कैफियत
३७५	खाली बोरा	थान	बबई भादा औरही नदी व्यवस्थापन योजना	९३७९७	०	
३७६	त्रिपाल	गोटा	बाँसगडी नगरपालीका	४०	०	
३७७	स्ट्रेचर	गोटा	बाँसगडी नगरपालीका	११	०	
३७८	हेण्ड मायक	गोटा	बाँसगडी नगरपालीका	३	०	
३७९	टुमलेट	गोटा	बाँसगडी नगरपालीका	८	०	
३८०	सट फायर	गोटा	बाँसगडी नगरपालीका	४	०	
३८१	साइरन	गोटा	बाँसगडी नगरपालीका	२	०	
३८२	टर्च लाइट	गोटा	बाँसगडी नगरपालीका	४	०	
३८३	हेल्मेट	गोटा	बाँसगडी नगरपालीका	१७	०	
३८४	बुट	गोटा	बाँसगडी नगरपालीका	१४	०	
३८५	पन्जा प्लाष्टिक	गोटा	बाँसगडी नगरपालीका	१७	०	
३८६	पन्जा कपडा	गोटा	बाँसगडी नगरपालीका	११	०	
३८७	बेल्चा	गोटा	बाँसगडी नगरपालीका	८	०	
३८८	गैती	गोटा	बाँसगडी नगरपालीका	९	०	
३८९	गल	गोटा	बाँसगडी नगरपालीका	५	०	
३९०	बाल्टि १० लि	गोटा	बाँसगडी नगरपालीका	१०	०	
३९१	रबर मेट्रेस	गोटा	बाँसगडी नगरपालीका	४५	०	
३९२	झुल	गोटा	बाँसगडी नगरपालीका	१८	०	
३९३	क्लाइम्बि रोप	गोटा	बाँसगडी नगरपालीका	१९५	०	
३९४	ब्लान्केट	गोटा	बाँसगडी नगरपालीका	४०	०	
३९५	बारूण यन्त्र	गोटा	बाँसगडी नगरपालीका	१	०	
३९६	हेड लाइट	गोटा	बाँसगडी नगरपालीका	६	०	
३९७	नाइलन डोरी	रोल	बाँसगडी नगरपालीका	२	०	
३९८	लाइफबाइ रिङ	गोटा	बाँसगडी नगरपालीका	३	०	

अनुसूची २९ : संकटासन्न क्षेत्र र सो क्षेत्रसम्म पुग्न लाग्ने समय विवरण :

बाढी वाट उच्च जोखिममा रहेका नगरपालिका	बाढीवाट उच्चजोखिममा रहेका वडहरू	बाढी वाट उच्चजोखिममा रहेका समुदाय	फौज तैनाथ स्थान	दुरी (किमी)	समय (मिनेट)	
					भेहिकल	पैदल
गुलरिया नगरपालिका	२, ३, ४, १०, ११, १२	मिलन टोल, पचासखल्ला, गुजहराना, संगमबस्ती, पण्डीतपुर, निमकोठीया, लटकनीया, खैरी, कट्टी, राम्पुरटापु, वगही, वेचैपुर, गिरीटोल, टपरा, कैलाशनगर, बालापुर, शान्तोषिटोल, महजिदिया, लट्कनिया, लालपुर, इन्द्रपुर, डाँडालालपुर, सूर्यगौडी, टडुवा, दुद्या, भैसाही, विक्री	गुलरिया नगरपालिका वडा नं. ४	०-१०	५-२०	३०-१२०
बारबर्दिया नगरपालिका	१, २, ३, ४, ५, ११	मुर्गिया र कुशुमडाँडा, डुङ्ग्रही, कुमरा गाँउ, रामपुर र लक्ष्मणपुर , भैशाखानी , जब्बरपुर	गुलरिया नगरपालिका वडा नं. ४	१३-२०	१०-४०	९०-१८०
ठाकुवावा नगरपालिका	१, २, ३, ४, ७, ८, ९	भुरिगाँउ वजारक्षेत्र, कर्मला खोदाउ कर्मला, रानिपुर, वेसर्माफाटा मिचैया सुकुम्वासिफाँटा, नेउलापुर, चटकपुर, जुडपानी गोदाहाना, जम्ति बावननपुर, खैलार, भदेलि, कालिगौडी, सुजानपुर चिटकैया, गोब्रेला, सुखाड, सुतैया ठाकुरद्वारा, खुशालपुर, वनतरिया, शिवपुर र हातिसार	गुलरिया नगरपालिका वडा नं. ४	२२ देखि ५८	१५ देखि ६० मिनेट	१८० देखि ६०० मिनेट

मधुवन नगरपालिका	१, २, ३	कैलाशि, पथ्थरवोभ्फी, छोटकीटड्डवा, कुशुम्म खाता, खैरेनी, वंगालीपुर, सोनाहा, रजवारा, भगरैया, भगतपुर, कोठियाघाट	गुलरिया नगरपालिका वडा नं. ४	२४- ३७	३२-४५ मिनेट	२००-४००
राजापुर नगरपालिका	१,३,४,७,९,१०	टिहुनी, दौलतपुर, चनौरा, भदाली टोल, प्रेमनगर, मुर्गहवा, सोनाहा, दुर्गानगर, धोविनपुर, मैलाबरगद्दी, सिन्द्रा , सिन्द्रा, मुरैया, बसन्ता, तिघ्रा, रजपुरूवा, टेडीया, चख्खापुर संघर्षनगर, दलई, अनन्तपुर, खल्लाटोल, शंकरपुर, भालुफाँटा, लालचीपुर, बेलासा, , मैलानाला, ईश्वरीगञ्ज,दलैपुर, बनियापुर, चैनपुर, दुर्गानगर, गोडीयाना, लालपुर, भप्टी, ढुण्डीपुर, मभ्फरा, पहाडीपुर , संघर्षनगर, दलई, अनन्तपुर, खल्लाटोल	गुलरिया नगरपालिका वडा नं. ४	३० देखि ५८	४५ देखि ८० मिनेट	२४० देखि ६०० मिनेट
बाँसगढी नगरपालिका	१,३,८,९	चेपाङ्, बाटुले(पहिरो), भंगाहा, माहादेवा, सल्यानीटोल, फल्कापुर, पुष्पनगर, उत्तर वखारी , कुनैठी, दुर्गाफाँटा, तोरैँया, माछागढ	गुलरिया नगरपालिका वडा नं. ४	२६ देखि १००	३० देखि १५० मिनेट	२२० देखि १२०० मिनेट
गेरूवा गाउँपालिका	१,२,३,४,६	सरखोल, भठेरा, वनखेत, वघैपुर, टिकुलीगड, राजिपुर, वनघुश्रा सनक्टी , वनक्टी , लोहारपुर डिकुनिया, गद्टिोल ,खल्लागाँउ, खोल्टी वजार, सोनहाफाँटा, गुप्तीपुर, सैजनावाचपुर हात्तिखल्ला	गुलरिया नगरपालिका वडा नं. ४	३३ देखि ७० केमि	४० देखि ९० मिनेट	२५० देखि ८०० मिनेट
बढैयाताल गाउँपालिका	१,३,९	शान्तिपुर, सतपतिया, भोलागौडि पुष्पनगर, टेसनपुर	गुलरिया नगरपालिका-४	१०-३०	१५-४५	१२०- ३६०

अनुसूचीः ३० बाढी बिपद् प्रतिकार्य तालिका :

समायावधि	प्रतिकार्यका लागि गतिबिधिहरू	जिम्बेवारी	न्युन प्रभाव	उच्च
० देखी १ दिन	बिपद्बाट भएको प्रभावको प्रारम्भिक सुचना लिने	DEOC	√	√
	जिल्ला बिपद ब्यवस्थापन समितिको आकस्मिक बैठक बस्ने बिपद् सुचना अधिकारी सुनिश्चित गर्नेपूर्ब सुचना प्रणालीलाई सक्रिय बनाउने जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्रलाई कार्यसंचालन कार्यबिधि अनुसार सक्रिय बनाउने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	√	√
	प्रभावित क्षेत्रमा खोज तथा उद्धार कार्य गर्न टोली परिचालन गर्ने, स्वयंसेवक कार्यदल परिचालन र खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचार	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी वल, नेरेसो	√	√
	स्थल मार्गबाट उद्धार गर्न नसकिने प्रभावितहरूलाई हेलिकप्टर परिचालनका लागि प्रदेश र केन्द्रमा अनुरोध गर्ने	DDMC		√
	प्राथमिक उपचारक, एम्बुलेन्स सेवा परिचालन गर्ने गराउने	स्वास्थ्य कार्यालय/नेरेसो, स्थानीय तह, एम्बुलेन्स सञ्चालक समिति	√	√
	बिषयगत क्षेत्रगत निकायहरूसँग समन्वय बिषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने	DDMC /DEOC Cluster Lead/Co-Lead		√
	स्थानीय तहको समन्वयमा बिस्थापितहरू रहेको स्थानबारे जानकारी लिने	Local Level/DDMC/DEOC	√	√
	प्रारम्भिक द्रूत लेखाजोखाका लागि टोली परिचालन	DDMC/Local Level	√	√
	प्रभावित समुदायहरूलाई बिपद प्रतिकार्यका लागि भए गरेका प्रयासहरू तथा सावर्जनिक आह्वान विषयक सूचनाहरू प्रवाह गर्ने ।	DEOC/FNJ/ Local Media/FM	√	√
	बिस्थापितहरूलाई तयारी खाना, पानीको ब्यवस्था गरी बितरण गर्ने	Local Level/cluster		√
	बिस्थापितहरूलाई त्रिपाल उपलब्ध गराई आश्रय स्थलको ब्यवस्था मिलाउने	Local Level/DDMC/Private Sector / Custer/ NRCS/ other actors	√	√
	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरूको अबस्था बारे NEOC/PEOC/LEOC मा जाहेरी गर्ने	DEOC	√	√

दोश्रो दिन				
	मौषम सम्बन्धी सुचना नियमित प्रशारण गर्ने	DEOC/DHM/local Media	√	√
	राहत बितरण कार्यलाई समन्वय गरी एकद्धार प्रणाली मार्फत बितरणको प्रबन्ध गर्ने	DDMC/Local Level/Cluster		√
	बिस्तपितहरूलाई तयारी खाना, खानेपानीको थप ब्यवस्था गर्ने	Local Level /DDMC/FNCCI/Cluster	√	√
	बिस्थापितहरूलाई गैह्खाद्य सामाग्री थप बितरण गर्ने	NRCS/Local Level	√	
	प्रारम्भिक द्रूत लेखाजोखा तथ्यांक समायोजन गरी अनुमोदन गर्ने र लेखाजोखा समन्वय टोली ९ब्ऋत्० परिचालनका लागि ल्भ्इत्र सँग अनुरोध गर्ने	DDMC/DEOC	√	√
	बिस्थापित भएकाहरूलाई अस्थायी आश्रयस्थल निर्माण गर्ने	Local level/DUDBC/NRCS/ Private Sector	√	√
	प्रभावितहरूको खोज तथा उद्धारगरी तिनीहरूलाई तत्काल आवश्यक पर्ने खाद्यान र न्यूनतम मानवोचित साम्राग्री र स्वीकृत मापदण्ड वमोजिम राहत उपलब्ध गराउने	DDMC	√	√
	घाईते तथा बिरामीहरूको उपचारको निःशुल्क उपचारको ब्यवस्था मिलाउने	DPHO		√
	ऋच्च्त्रच्च्ट समुहको बैठक बसी टोलि परिचालन गर्ने	DPHO		√
	बिषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू		√
	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	√	√
	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरूको अबस्था बारे ल्भ्इत्रऋरएभ्इत्र मा जाहेरी गर्ने	DEOC	√	√
तेश्रो दिन				
	मौषम सम्बन्धी सुचना नियमित प्रशारण गर्ने	DEOC/DHM /Medias	√	√
	शव व्यवस्थापन निर्देशिका वमोजिम मृत्युभएका शवहरूको व्यवस्थापन, आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला बिपद ब्यवस्थापन समिति		√
	राहत बितरण कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाई निरन्तर्ता दिने	जिल्ला बिपद ब्यवस्थापन समिति स्थानीय तह	√	√
	जिल्ला बिपद प्रतिकार्य टोली ९म्ब्ब्० लाई परिचालन गर्ने	नेरेसो	√	√
	अति संकटासन्न अबस्थामा रहेका समुहहरूलाई बिशेष निगरानी तथा आधारभुत स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउने	जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय स्थानीय तह स्वास्थ्य शाखा		√
	प्रभावित क्षेत्रमा हुन सक्ने महिला हिसांका गतिविधिका सम्वन्धमा विशेष निगरानी राख्ने तथा वालवालिका, जेष्ठ नागरीक, अपाङ्गता भएका ब्यक्तिहरूलाई विशेष संरक्षणको प्रवन्ध मिलाउने	स्थानीय तहका महिला तथा बालवालीका शाखा, जिल्ला बाल कल्याण समिति जेष्ठ नागरीक तथा अपांगता भएका ब्यक्तिहरूका लागि कार्य गर्ने निकायहरू		√
	खाद्य तथा गैह खाद्य सामाग्रीहरू,सुक्ष्म पोषण तथा बाल भिटा लगायत पोषणयुक्त खाना बितरण गर्ने	स्थानीय तह, नेरेसो, जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय,अन्य सहयोगी निकायहरू		√
	बिषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू		√
	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी		√
	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरूको अबस्था बारे NEOC/PEOC मा जाहेरी गर्ने	DDMC/DEOC		√

		चौथो दिन		
	मौषम सम्बन्धी सुचना नियमित प्रशारण गर्ने	DEOC/DHM /Medias	√	√
	राहत बितरण कार्यलाई निरन्तरता दिने	DDMC/Local level		√
	खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छताका गतिबिधिहरू संचालन गर्ने	खापा तथा सरसफाई डि. कार्यालय स्थानीय तह		√
	बिपदबाट अबरूद्ध सडक सञ्जाल मर्मत गरी तत्कालका लागि संचालनमा ल्याउने	सडक डिभिजन कार्यालय स्थानीय तह		√
	प्रभावित समुदायलाई नेपाल सरकारको स्विकृत मापदण्ड बमोजिम नगद तथा अन्य आवश्यक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह	√	√
	मरेका पशुका शवहरू संकलन तथा व्यवस्थापन गर्ने	स्थानीय तह		√
	बिषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू		√
	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी		
	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरूको अबस्था बारे NEOC/PEOC मा जाहेरी गर्ने	DEOC	√	√
पाँचौं दिन				
	मौषम सम्बन्धी सुचना नियमित प्रशारण गर्ने	DEOC/DHM /Medias	√	√
	प्रभावितहरूको पहूँचसम्म राहत सहायता नपुगेको स्थानहरूमा थप राहत बितरणको ब्यवस्था गर्ने	Local Level/DDMC		√
	अस्पताल, स्वास्थ्य केन्द्र, आन्तरिक रूपमा विस्थापितको शिविर, विद्यालयजस्ता आधारभुत क्षेत्रमा विद्यतुीय सेवा उपलब्ध गराउने	बिधुत प्राधिकरण कार्यालय,		√
	थप आबश्यक पर्ने राहतका लागि समन्वय गरी माग गर्ने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति		√
	बिषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू		
	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी		√
	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरूको अबस्था बारे DEOC/PEOC मा जाहेरी गर्ने	DEOC	√	√
		छैठौ दिन		
	मौषम सम्बन्धी सुचना नियमित प्रशारण गर्ने	DEOC/DHM /Medias		√
	थप आबश्यक पर्ने राहतका लागि समन्वय गरी माग गर्ने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति		√
	बिषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू		
	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी		√
	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरूको अबस्था बारे NEOC/PEOC मा जाहेरी गर्ने	DEOC	√	√

सातौं दिन				
	मौषम सम्बन्धी सुचना नियमित प्रशारण गर्ने	DEOC/DHM /Medias		√
	बिषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू		√
	थप आबश्यक पर्ने राहतका लागि समन्वय गरी बितरणको ब्यवस्था मिलाउने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति		√
	प्रभाावित क्षेत्रमा खासगरी सङ्कटासन्न समूहका लागि स्वच्छ र सरुक्षित वातावरणको प्रत्याभुति दिने विशेषगरी लङ्ैगिक हिसां नियन्त्रण गर्न विशेष ध्यान दिने	स्थानीय तह, महिला तथा बालवालीका शाखा		√
	गैह्रखाद्य सामग्रीको सेट वितरण गर्ने	NRCS/Local Level	√	√
	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी		√
	मानवीय कार्यका लागि भएका प्रतिकार्य उद्धार कार्यको अनगुमन र प्रतवदेन तयार गर्ने	जिल्ला बिपद ब्यवस्थापन समिति		√
	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरूको अबस्था बारे DEOC/PEOC मा जाहेरी गर्ने	DEOC	√	√
	आबश्यकताको आधारमा बिपद लेखाजोखा मार्गदर्शन २०७२ अनुसार थप लेखाजोखाका औजारहरूलाई सक्रिय बनाउने	DDMC/Luster Lead and Co-Lead		√
	प्रभावित परिवारको दर्ता गर्ने, प्रभावितको लागि परिचयपत्र उपलब्ध गराउने र तथ्याङ्कको उचित प्रवन्ध र ब्यवस्था गने	Local Level/DDMC/ DEOC	√	√

अनुसूची : ३१ विस्तृत घरधुरी सरर्वेक्षण फारम नमुना :

विस्तृत सर्वेक्षण (घरधुरी सर्वेक्षण) फाराम

फाराम न. ३ (४ देखि १० दिन)

जिला :

न.पा./गा.पा. : वार्ड नं.: टोल :

१ विपद्को प्रकार : २. विपद् परेको मिति : ३. समय :

४. घरमूलीको नाम : पेशा : जाती रजनजाती :

५. परिवार संख्या : महिल संख्या : पुरूष संख्या : जम्मा संख्या :

नाम	उमेर	लिङ्ग	अपाङ्गता भएका व्यक्ति (PWD)	गर्भवती	कैफियत

६. उमेर समूह अनुसारको परिवार सङ्ख्याः

उमेर समूह	महिला	पुरूष	जम्मा
५ बर्ष सम्म			
६ -१८ बर्ष			
१९ -५९ बर्ष			
६० बर्षभन्दा माथि			
कुल जम्मा			

७. परिवारको किसिमः क) महिला घरमुली भएको परिवार ख) अन्य

८) सङकटासन्न व्यक्ति :

भर्खर जन्मेका बच्चाहरु		वृद्ध र बृद्धा		अशक्तता भएका व्यक्तिहरु (PWD)		गर्भवती	सुत्केरी	विशेष विरामीहरु (HIV/AIDS,TB, र अन्य रोगीहरु)
महिला	पुरूष	महिला	पुरूष	महिला	पुरूष			

९) क्षतिको विस्तृत विवरण : मानवीय क्षति

विवरण	क्षति	संख्या		जम्मा संख्या
		महिला	पुरूष	
मानवीय क्षति	मृत्यु			
	हराएको			
	घाइते			

- **वासस्थान क्षति**

क्षतिको अवस्था			जम्मा क्षतिको अनुमानित मुल्य रू.मा	कैफियत
पूर्ण क्षति तथा प्रयोग गर्न नसकिने अवस्था	आंसिक क्षति तथा मर्मत गरी प्रयोग गर्न सकिने	घरायसी सामग्री क्षति		

- **जीविकोपार्जनको क्षेत्रहरूमा भएको क्षति**

जीविकोपार्जनका क्षेत्रहरु	जीविको पार्जनका सम्पत्तिहरू		क्षतिको अवस्था	जम्मा क्षतिको अनुमानित मुल्य रू.मा
	सम्पत्तिहरु	परिमाण तथा एकाई		
कृषि	जमिन			
पशुपालन	भैंसी			
भण्डारीत खाद्यन्न	धन			
	मकै			
व्यापार				
अन्य				

- **स्वास्थ्य तथा सरसफाइको क्षेत्रमा भएको क्षति**

खानेपानी तथा सरसफाई	क्षतिको अवस्था	जम्मा क्षतिको अनुमानित मुल्य रू.मा	कैफियत
धारा			
ईनार			
ट्यूववेल			
रिजरभाएर ट्याङ्की			
शौचालय			
अन्य			

१०. यस अघि कुनै निकायबाट सहयोग प्राप्त भएको भए:

क्र.सं.	राहत सहयोगको प्रकार	परिमाण	वितरण गर्ने संस्था	कैफियत
१	तयारी खाना			
२	नियमित खाना			
	चामल			
	द्याल			

	तेल			
	नून			
३	गैर खाद्य सामग्री			
	नेरेसो राहत सामग्री सेट			
	थप त्रिपाल			
	पानी शुद्धिकरण गर्ने औषधी			
५	अन्य			

११. आवश्यकता पहिचान

क्र.सं.	राहत सहयोगको प्रकार	परिमाण	वितरण गर्ने संस्था	कैफियत
१	तयारी खाना			
२	नियमित खाना			
	चामल			
	दाल			
	तेल			
	नून			
३	गैर खाद्य सामग्री			
	नेरेसो राहत सामग्री सेट			
	थप त्रिपाल			
४	खानेपानी			
५	सरसफाइ सुविधाहरु			
६	शैक्षिक सहयोग			
७	स्वास्थ्य			
८	अन्य			

१२) तत्कालको लागि अस्थायी आवास र पुनर्लाभ (Recovery) कार्यक्रम सञ्चालनको लागि सिफारिस :

क्र.सं.	गतिविधिहरूको विवरण		
१	जीविकोपार्जन	तत्कालको लागि	लामो समयका लागि
२	घर निर्माण तथा मर्मत		
३	खाद्यन्न तथा बिउ विजन तथा कृषि औजार		
४	खानेपानी तथा सरसफाई		
५	शिक्षा		
६	स्वास्थ्य र सरसफाई		

तयार गर्नेको हस्ताक्षर : स्थानीय तह, रेडक्रस र नेपाल प्रहरी प्रतिनिधि

अनुसूची ३२ विपद् प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (IRA) फाराम

नेपाल सरकार

गृह मन्त्रालय

प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा फाराम (Initial Rapid Assessment-IRA)

१. घटनास्थलको जानकारी

प्रदेशको नाम :	जिल्लाको नाम :	गाउँ/नगरपालिकाको नाम :
वडा नम्बर :	सूचना संकलन मिति :	गते/महिना/साल :

२. घटनास्थलको वस्तुस्थिति

विपद्को प्रकार	घटना घटेको मिति	घटना घटेको समय	
मौसमको वर्तमान अवस्था कस्तो छ ?		सामान्य प्रतिकुल	
सदरमुकामबाट अनुमानित दुरी			

मृतकसंख्या	बेपत्तासंख्या	घाइते संख्या	जम्मा प्रभावित (अनुमानित घरधुरी संख्या) :	जम्मा विस्थापित (अनुमानित घरधुरी संख्या) :
महिला :	महिला :	महिला :		
पुरूष :	पुरूष :	पुरूष :		
वालवालिका :	वालवालिका :	वालवालिका :		
अन्य :	अन्य :	अन्य :		
जम्मा :	जम्मा :	जम्मा :		

खोज तथा उद्धारको अवस्था	भइरहेको नभएको उद्धार संख्या

विस्थापितहरू हाल बसिरहेको ठाँउ/ संरचना	विद्यालयः संख्या .... सार्वजनिक भवन संख्या .... सडक छेउ संख्या .... वन क्षेत्रः संख्या .... आफन्तरछिमेकीः संख्या ... अन्य (उल्लेख गर्ने) संख्या	

अहिले प्रभावित स्थानसम्म आवत-जावतको अवस्था	ठिक छ कठिन छ वन्द छ	सामान्य अवस्थामा यातायात सेवाको पहुँच छ छैन	सवारी साधन/यातायात सेवा	अवरूद्ध भएको अवरूद्ध नभएको
नजिकै चालु हेलीप्याडको अवस्था चालु अवरूद्ध छैन				

संचार सेवा	अवरूद्ध भएको अवरूद्ध नभएको

विधुत सेवा उपलब्ध	अवरूद्ध भएको अवरूद्ध नभएको
प्रभावित परिवारको संचित खाद्य सामग्री	क्षति भएको (घरधुरी संख्या ....) क्षति नभएको (घरधुरी संख्या ....)
स्वास्थ्थ सेवा	सञ्चालनमा भएको (संख्या .....) सञ्चालनमा नभएको (संख्या.....) तत्काल उपचारका लागि स्थानान्तरण गर्नुपर्ने भएमा, संख्याः .....
सञ्चालित स्वास्थ्य सेवाकोलागि आवश्यक औषधी	उपलव्ध छ उपलव्ध छैन
बिद्यालय	सञ्चालनमा भएको (संख्या) सञ्चालनमा नभएको (संख्या) प्रभावित विद्यार्थीहरूको संख्या ....
खानेपानीको आपूर्ती	सुचारू (पर्याप्त) (संख्याः ..) अपरियार्प्त (संख्याः ..) प्रभावित धरधुरी संख्याः ..
भौतिक संरचना	
निजी घर	पूर्ण क्षति (संख्या ....) आशिंक क्षति (संख्या ....)
सरकारी कार्यालय / भवन	पूर्ण क्षति (संख्या ....) आशिंक क्षति (संख्या ....)
सामुदायिक भवन	पूर्ण क्षति (संख्या ....) आशिंक क्षति (संख्या ....)
कृषि बालीको क्षति	क्षति (अनुमानित क्षेत्रफल .... (विघा । रोपनी
पशु चौपाया क्षति	(अनुमानित संख्या.........)
पंक्षी क्षति	(अनुमानित संख्या.........)
अन्य क्षति	पूर्ण क्षति (संख्या ....) आशिंक क्षति (संख्या ....)

फोहोर मैला व्यवस्थापनको अवस्था कस्तो छ ?	सामान्य छ महामारीको संभावना छ
शौचालयको व्यवस्था छ ?	सामान्य थप व्यवस्था गर्नुपर्छ (घरधुरी संख्या .....)

विशेष आवश्यकता ९क्उभअष्बि ग्चमत्रगचभ्रभलत० भएका प्रभावितहरूको अनुमानित संख्या	
गभर्वती तथा सुत्केरी महिलाहरूको लागि आवश्यक सामग्रीहरू (मर्यादा सामग्री (म्भ्निलष्तथ पष्त) अन्य सेवा आवश्यक..................................	आवश्यक भएको आवश्यक नभएको आवश्यक भए अनुमानित संख्या............
५ वर्षसम्मका बालबालिकाको लागि आवश्यक पौष्टिक आहारा तथा सामग्रीहरू	आवश्यक भएको आवश्यक नभएको आवश्यक भए अनुमानित संख्या.................
५ वर्ष भन्दा माथिका बालबालिकाको लागि आवश्यक सामग्रीहरू -(जस्तै शैक्षिक तथा वालमैत्री स्थल (ऋजषमि ाचष्भलमथि कउबअभ)	आवश्यक भएको आवश्यक नभएको आवश्यक भए अनुमानित संख्या.................
ज्येष्ठ नागरिकहरूका लागि आवश्यक सहयोग	आवश्यक भएको आवश्यक नभएको आवश्यक भए अनुमानित संख्या.................
अपांगता भएकाहरूका लागि आवश्यक सहयोग	आवश्यक भएको आवश्यक नभएको आवश्यक भए अनुमानित संख्या.................
असहाय/अशक्त विरामीको संख्याः	

३. हालसम्म भएको राहत वितरणको अवस्था

राहत वितरण गर्ने तह/संघ-संस्था/निकायको नाम :	
राहत वितरण गरिएका सामग्रीहरूको नाम र परिमाण (पाल, त्रिपाल, चामल, कपडा, भाडाकुडा आदि)	
नगद/राहत वितरण गर्ने तह/संघ-संस्था/निकायको नाम :	
राहत (नगद/राहत सामग्री) पाउने परिवार संख्या :	
राहत (नगद/राहत सामग्री) नपाएका प्रभावित परिवार संख्या :	

४. तत्काल गर्नुपर्ने

स्थानान्तरण गर्न	आवश्यक पर्ने संख्या .... आवश्यक नपर्ने	
खाद्य तथा गैरखाद्य सामाग्री	परिवार (ँकषथि) टेन्ट संख्या..... त्रिपाल संख्या..... गुन्द्री (म्याट्रेस) संख्या....... कम्वल संख्या... कपडा संख्या.... भाडाकुँडा संख्या..... तयारी खाना (दालमोठ, चिउरा, भुजा, चा(उचाउ, विस्कुट कतिजना)	खाद्यान्न (दाल, चामल, नून, तेल) परिमाण..............कति जना पिउने पानी.......... अन्य............
प्रभावित क्षेत्रमा कुनै अवाञ्छित गतिविधि	भएको नभएको भए प्रभावित व्यक्तिको अनुमानित संख्या	
लैङ्गिक हिंसा, यौन हिंसा	भएको नभएको भए प्रभावित व्यक्तिको अनुमानित संख्या	
चोरी, लुटपाट)	भएको नभएको भए प्रभावित व्यक्तिको अनुमानित संख्या	
राहतकालागि नगद सहयोग गर्न उपयुक्त अवस्था	छ छैन	

५. सूचना संकलनहरूको विवरण

क्र.सं.	नाम, थर :	पद /संस्था :	सम्पर्क नम्बर :	सूचना संकलन गरेको समयावधि (मिति र समय)	हस्ताक्षर
१.	टाली प्रमुख				
२.	सदस्य				
३.	सदस्य				
४	सदस्य				

६. टोलीको थप Observation

७. फारम भर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू

- एउटा घटना/वडाको लागि एउटा लेखाजोखा फारमको प्रयोग गरिने छ ।
- विपद् भएको २४ घण्टा भित्र स्थानीय तह, सम्बन्धित वडा तथा नगरपालिकाका प्रतिनिधि, नेपाल प्रहरी तथा स्थानीय रेडक्रसका प्रतिनिधि रहेको (लेखाजोखा) टोलीले फारम भर्नुपर्ने छ ।
- टोलीले प्रभावित क्षेत्रको अवलोकन गरी सकेसम्म प्राथमिक सूचना संकलन गर्नुपर्ने छ । द्बितिय सूचनाका लागि घटनाका जानकारसंग अन्तरवार्ता लिइ सूचना सकंलन गर्नुपर्ने छ । यस टोलीमा तालिम प्राप्त सदस्य सेवक समावेश समेत गरिन सक्नेछ ।
- प्राप्त सूचनामा द्बिविधा भएमा टोलीले छलफल गरी अवस्थाका आधारमा अनुमानित विवरण फारममा भर्नुपर्ने छ ।
- माथि उल्लिखित विकल्प बाहेक अन्य कुरा भर्नुपर्ने भए टोलीले भर्न सक्ने छ ।

अनुसूची ३३: सकंटासन्न क्षेत्रसम्म पुग्न लाग्ने समय विवरण :

उच्च जोखिममा रहेका नगरपालिका	बाढी वाट उच्च जोखिममा रहेका वडा हरू	बाढी वाट उच्च जोखिममा रहेका समुदाय हरू	फौज तैनाथ स्थान	दुरी	समय	
					भेहिकल	पैदल
गुलरिया नगरपालिका	२,३,४,१०, ११,१२	मिलनटोल, पचासखल्ला, गुजहराना, संगमबस्ती, पण्डीतपुर, निमकोठीया, लटकनीया, खैरी, कट्टी, राम्पुरटापु, वगही, वेचैपुर, गिरीटोल, टपरा, कैलाशनगर,बालापुर, शान्तोषिटोल,महजिदिया, लट्कनिया, लालपुर, इन्द्रपुर, डाँडालालपुर, सूर्यगौडी, टड्डुवा, दुद्या, भैसाही, विक्री	गुलरिया नगरपालिका वडा नं. ४	०-१० किलोमिटर	५-२० मिनेट	३०-१२० मनेट
बारबर्दिया नगरपालिका	१,२,३,४,५,११	मुर्गिया र कुशुमडाँडा ,डुङ्ग्रही, कुमरा गाँउ, रामपुर र लक्ष्मणपुर , भैशाखानी , जब्वरपुर	गुलरिया नगरपालिका -४	१३-२० किलोमिटर	१०-४० मिनेट	९०-१८० मिनेट
ठाकुवावा नगरपालिका	१,२,३,४,७,८,९	भुरिगाँउ वजारक्षेत्र, कर्मला खोदाउ कर्मला, रानिपुर, वेसर्माफाटा मिर्चैया सुकुम्वासिफाँटा, नेउलापुर, चटकपुर, जुडपानी गोदाहाना, जम्ति बावननपुर, खैलार, भदेलि, कालिगौडी, सुजानपुर चिटकैया, गोव्रेला, सुखाड, सुतैया ठाकुरद्वारा, खुशालपुर, वनतरिया, शिवपुर, हात्तिसार	गुलरिया नगरपालिका वडा नं. ४	२२-५८ किलोमिटर	१५-६० मिनेट	१८०-६०० मिनेट
मधुवन नगरपालिका	१,२,३	कैलाशि, पथ्रवोभी, छोटकीटडुवा, कुशुम्म खाता, खैरेनी, वंगालीपुर, सोनाहा, रजवारा भगरैया, भगतपुर, कोठियाघाट	गुलरिया नगरपालिका वडा नं. ४	२४-३७ किलोमिटर	३२-४५ मिनेट	२००-४०० मिनेट

राजापुर नगरपालिका	१,३,४,७,९,१०	टिहुनी, दौलतपुर, चनौरा, भदाली टोल, प्रेमनगर, मुर्गहवा, सोनाहा, दुर्गानगर, धोविनपुर, मैलाबरगद्दी, सिन्द्रा, सिन्द्रा, मुरैया, बसन्ता,तिघ्रा, रजपुरूवा, टेडीया, चख्खापुर संघर्षनगर, दलई, अनन्तपुर, खल्लाटोल, शंकरपुर, भालुफाँटा, लालचीपुर, बेलासा, ,मैलानाला, ईश्वरीगञ्ज, दलैपुर, बनियापुर, चैनपुर, दुर्गानगर, गोडीयाना, लालपुर, भप्टी, ढुण्डीपुर, मझरा, पहाडीपुर, संघर्षनगर, दलई, अनन्तपुर, खल्लाटोल	गुलरिया नगरपालिका वडा नं. ४	३०-५८ किलोमिटर	४५-८० मिनेट	२४०-६०० मिनेट
बाँसगढी नगरपालिका	१,३,८,९	चेपाङ्ग, बाटुले(पहिरो), भंगाहा, माहादेवा, सल्यानीटोल, फल्कापुर, पुष्पनगर, उत्तर वखारी, कुनैठी, दुर्गाफाँटा, तोरैँया, माछागढ	गुलरिया नगरपालिका वडा नं. ४	२६-१०० किलोमिटर	३०-१५० मिनेट	२२०-१२०० मिनेट
गेरूवा गाउँपालिका	१,२,३,४,६	सरखोल, भठेरा, वनखेत, वघैपुर, टिकुलीगड, राजिपुर, वनघुश्रा सनक्टी , वनक्ट्री , लोहारपुर डिकुनिया, गद्दिटोल , खल्लागाँउ, खोल्टी वजार, सोनहाफाँटा, गुप्तीपुर, सैजनावाचपुर हात्तिखल्ला	गुलरिया नगरपालिका वडा नं. ४	३३-७० किलोमिटर	४०-९० मिनेट	२५०-८०० मिनेट
बढैयाताल गाउँपालिका	१,३,९	शान्तिपुर, सतपतिया, भोलागौडि पुष्पनगर, टेसनपुर	गुलरिया नगरपालिका वडा नं. ४	१० ३० किलोमिटर	१५-४५ मिनेट	१२०-३६० मिनेट

अनुसूची : ३५ बाढी बिपद् प्रतिकार्य तालिका :

समायावधि	प्रतिकार्यका लागि गतिबिधिहरू	जिम्मेवारी	न्युन प्रभाव	उच्च
० देखि १ दिन				
	बिपद्बाट भएको प्रभावको प्रारम्भिक सुचना लिने	DEOC	√	√
	जिल्ला बिपद ब्यवस्थापन समितिको आकस्मिक बैठक बस्ने बिपद् सुचना अधिकारी सुनिश्चित गर्ने, पूर्ब सुचना प्रणालीलाई सक्रिय बनाउने, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्रलाई कार्यसंचालन कार्यबिधि अनुसार सक्रिय बनाउने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	√	√
	प्रभावित क्षेत्रमा खोज तथा उद्धार कार्य गर्न टोली परिचालन गर्ने, स्वयंसेवक कार्यदल परिचालन, खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचार	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी वल, नेरेसो	√	√
	स्थल मार्गबाट उद्धार गर्न नसकिने प्रभावितहरूलाई हेलिकप्टर परिचालनका लागि प्रदेश र केन्द्रमा अनुरोध गर्ने	DDMC		√
	प्राथमिक उपचारक, एम्बुलेन्स सेवा परिचालन गर्ने गराउने	स्वास्थ्य कार्यालय/नेरेसो, स्थानीय तह, एम्बुलेन्स सञ्चालक समिति	√	√
	बिषयगत क्षेत्रगत निकायहरूसँग समन्वय बिषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने	DDMC /DEOC Cluster Lead/Co-Lead		√
	स्थानीय तहको समन्वयमा बिस्थापितहरू रहेको स्थानबारे जानकारी लिने	Local Level/DDMC/DEOC	√	√
	प्रारम्भिक द्रूत लेखाजोखाका लागि टोली परिचालन	DDMC/Local Level	√	√
	बिपद प्रतिकार्यका लागि भए गरेका प्रयासहरू तथा सावर्जनिक आह्वान विषयक सूचनाहरू प्रवाह गर्ने ।	DEOC/FNJ/Local Media/FM	√	√
	बिस्थापितहरूलाई तयारी खाना, पानीको ब्यवस्थान गर्ने	Local Level/cluster		√
	बिस्थापितहरूलाई त्रिपाल उपलब्ध गराई आश्रय स्थलको ब्यवस्था मिलाउने	Local level/ DDMC/ Private Sector/Custer/NRCS/other actors	√	√
	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरूको अबस्था बारे ल्भ्इत्रृरएभ्इत्रृरीभ्इत्रृ मा जाहेरी गर्ने	DEOC	√	√

		दोश्रो दिन		
	मौषम सम्बन्धी सुचना नियमित प्रशारण गर्ने	DEOC/DHM/local Media	√	√
	राहत बितरण कार्यलाई समन्वय गरी एकद्धार प्रणाली मार्फत बितरणको प्रबन्ध गर्ने	DDMC/Local Level/Cluster		√
	बिस्तपितहरूलाई तयारी खाना, खानेपानीको थप ब्यवस्था गर्ने	Local Level / DDMC/ FNCCI/Cluster	√	√
	बिस्थापितहरूलाई गैह्खाद्य सामाग्री थप बितरण गर्ने	NRCS/Local Level	√	
	प्रारम्भिक द्रूत लेखाजोखा तथ्यांक समायोजन गरी अनुमोदन गर्ने र लेखाजोखा समन्वय टोली (ACT) परिचालनका लागि NEOC सँग अनुरोध गर्ने	DDMC/DEOC	√	√
	बिस्थापित भएकाहरूलाई अस्थायी आश्रयस्थल निर्माण गर्ने	Local level/DUDBC/NRCS/ Private Sector	√	√
	प्रभावितहरूको खोज तथा उद्धारगरी तिनीहरूलाई तत्काल आवश्यक पर्ने खाद्यान र न्यूनतम मानवोचित साम्राग्री र स्वीकृत मापदण्ड वमोजिम राहत उपलब्ध गराउने	DDMC	√	√
	घाईते तथा बिरामीहरूको उपचारको निःशुल्क उपचारको ब्यवस्था मिलाउने	DPHO		√
	CRRT/RRT समुहको बैठक बसी टोलि परिचालन गर्ने	DPHO		√
	बिषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू		√
	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	√	√
	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरूको अबस्था बारे ल्भइऋरएभ्इऋ मा जाहेरी गर्ने	DEOC	√	√
		तेश्रो दिन		
	मौषम सम्बन्धी सुचना नियमित प्रशारण गर्ने	DEOC/DHM /Medias	√	√
	शव व्यवस्थापन निर्देशिका वमोजिम मृत्युभएका शवहरूको व्यवस्थापन, आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला बिपद ब्यवस्थापन समिति		√
	राहत बितरण कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाई निरन्तर्ता दिने	जिल्ला बिपद ब्यवस्थापन समिति र स्थानीय तहहरू	√	√
	जिल्ला बिपद प्रतिकार्य टोली (DDRT) लाई परिचालन गर्ने	नेरेसो	√	√
	अति संकटासन्न अबस्थामा रहेका समुहहरूलाई बिशेष निगरानी तथा आधारभुत स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउने	स्वास्थ्य कार्यालय स्थानीय तह स्वास्थ्य शाखा		√
	प्रभावित क्षेत्रमा हुन सक्ने महिला हिसांका गतिविधिका सम्वन्धमा विशेष निगरानी राख्ने तथा वालवालिका, जेष्ठ नागरीक, अपाङ्गता भएका ब्यक्तिहरूलाई विशेष सरंक्षणको प्रवन्ध मिलाउने	स्थानीय तहका महिला तथा बालवालीका शाखा, बाल कल्याण समिति, जेष्ठ नागरीक तथा अपांगता भएका व्यक्तिहरूका लागि कार्य गर्ने निकायहरू		√
	खाद्य तथा गैह् खाद्य सामाग्रीहरू,सुक्ष्म पोषण तथा बाल भिटा लगायत पोषणयुक्त खाना बितरण गर्ने	स्थानीय तह, नेरेसो, जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय, अन्य सहयोगी निकायहरू		√
	बिषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू		√
	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी		√
	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरूको अबस्था बारे NEOC/PEOC मा जाहेरी गर्ने	DDMC/DEOC		√

		चौथो दिन		
	मौषम सम्बन्धी सुचना नियमित प्रशारण गर्ने	DEOC/DHM /Medias	√	√
	राहत बितरण कार्यलाई निरन्तरता दिने	DDMC/Local level		√
	खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छताका गतिबिधिहरू संचालन गर्ने	खापा तथा सरसफाई डि. कार्यालय र स्थानीय तहहरू		√
	बिपदबाट अबरूद्ध सडक सञ्जाल मर्मत गरी तत्कालका लागि संचालनमा ल्याउने	सडक डिभिजन कार्यालय र स्थानीय तहहरू		√
	प्रभावित समुदायलाई नेपाल सरकारको स्विकृत मापदण्ड बमोजिम नगद तथा अन्य आवश्यक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति र स्थानीय तहहरू	√	√
	मरेका पशुका शवहरू संकलन तथा व्यवस्थापन गर्ने	स्थानीय तहहरू		√
	बिषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू		√
	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी		
	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरूको अबस्था बारे NEOC/PEOC मा जाहेरी गर्ने	DEOC	√	√
		पाँचौं दिन		
	मौषम सम्बन्धी सुचना नियमित प्रशारण गर्ने	DEOC/DHM /Medias	√	√
	प्रभावितहरूको पहूँचसम्म राहत सहायता नपुगेको स्थानहरूमा थप राहत बितरणको ब्यवस्था गर्ने	Local Level/DDMC		√
	अस्पताल, स्वास्थ्य केन्द्र, आन्तरिक रूपमा विस्थापितको शिविर, विद्यालयजस्ता आधारभुत क्षेत्रमा विद्युतीय सेवा उपलब्ध गराउने	बिधुत प्राधिकरण कार्यालय,		√
	थप आबश्यक पर्ने राहतका लागि समन्वय गरी माग गर्ने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति		√
	बिषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू		
	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी		√
	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरूको अबस्था बारे NEOC/PEOC मा जाहेरी गर्ने	DEOC	√	√
		छैठौं दिन		
	मौषम सम्बन्धी सुचना नियमित प्रशारण गर्ने	DEOC/DHM /Medias		√
	थप आबश्यक पर्ने राहतका लागि समन्वय गरी माग गर्ने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति		√
	बिषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू		
	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी		√
	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरूको अबस्था बारे NEOC/PEOC मा जाहेरी गर्ने	DEOC	√	√
		सातौं दिन		
	मौषम सम्बन्धी सुचना नियमित प्रशारण गर्ने	DEOC/DHM /Medias		√
	बिषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू		√
	थप आबश्यक पर्ने राहतका लागि समन्वय गरी बितरणको ब्यवस्था मिलाउने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति		√
	प्रभाावित क्षेत्रमा खासगरी सङ्कटासन्न समूहका लागि स्वच्छ र सुरक्षित वातावरणको प्रत्याभुति दिने विशेषगरी लङैगिक हिसां नियन्त्रण गर्न विशेष ध्यान दिने	स्थानीय तह, महिला तथा बालवालीका शाखा		√
	गैह्खाद्य सामग्रीको सेट वितरण गर्ने	NRCS/Local Level	√	√
	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी		√

	मानवीय कार्यका लागि भएका प्रतिकार्य उद्धार कार्यको अनगुमन र प्रतवदेन तयार गर्ने	जिल्ला बिपद ब्यवस्थापन समिति		√
	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरूको अबस्था बारे NEOC/PEOC मा जाहेरी गर्ने	DEOC	√	√
	आबश्यकताको आधारमा बिपद लेखाजोखा मार्गदर्शन २०७२ अनुसार थप लेखाजोखाका औजारहरूलाई सक्रिय बनाउने	DDMC/Luster Lead and Co-Lead		√
	प्रभावित परिवारको दर्ता गर्ने, प्रभावितको लागि परिचयपत्र उपलब्ध गराउने र तथ्याङ्कको उचित प्रवन्ध र व्यवस्था गने	Local Level/DDMC/ DEOC	√	√

अनुसूची : ३६ भुकम्पीय बिपद् प्रतिकार्य तालिका :

प्रतिकार्यका लागि गतिबिधिहरू	जिम्मेवारी	कैफियत
० देखी १ दिन		
भुकम्पीय बिपद्को जानकारी दिने	भुकम्प मापन केन्द्र, जिल्ला आपत्कालीन कार्य संचालन केन्द्र, बिद्युतिय सञ्चार माध्यमहरू	
बिपद्बाट भएको प्रभावको प्रारम्भिक सुचना लिने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
प्रभावित क्षेत्रमा खोज तथा उद्धार कार्य गर्न टोली परिचालन गर्ने खोज तथा उद्धारका लागि तत्काल निर्देशन दिने र खोज उद्धारका लागि सुरक्षा निकाय परिचालन गर्ने	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी वल नेपाल, सडक डिभिजन, स्थानीय तह, निर्माण ब्यवसायी,	
जिल्ला बिपद ब्यवस्थापन समितिको आकस्मिक बैठक बस्ने 1. बिपद् सुचना अधिकारी सुनिश्चित गर्ने, जिल्ला आपत् कालीन कार्यसंचालन केन्द्रलाई कार्यबिधि अनुसार सक्रिय बनाउने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	
स्वयंसेवक कार्यदल परिचालन, खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचारका लागि स्वयंसेवक टोली परिचालन गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
प्राथमिक उपचारक र एम्बुलेन्स सेवा परिचालन गर्ने गराउने	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय/नेरेसो, स्थानीय तह, एम्बुलेन्स सञ्चालक समिति	
घाईतेहरूलाई तत्काल उपचारको ब्यवस्था मिलाउने	स्वास्थ्य कार्यालय, निजि अस्पतालहरू	
स्थल मार्गबाट उद्धार गर्न नसकिने प्रभावितहरूलाई हेलिकप्टर परिचालनका लागि प्रदेश र केन्द्रमा अनुरोध गर्ने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति	
थप खोज उद्धार टोलीको लागि गृह मन्त्रालयमा अनुरोध गर्ने	जिल्ला बिपद ब्यवस्थापन समिति	
बिषयगत क्षेत्रगत निकायहरूलाई सक्रिय बनाउने, समन्वय गर्ने बिषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति बिषय क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू	
स्थानीय तहको समन्वयमा बिस्थापितहरू रहेको स्थान बारे जानकारी लिने	स्थानीय तह, जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
प्रारम्भिक द्रूत लेखाजोखाका लागि टोली परिचालन	स्थानीय तहका प्रमुख, DDMC	
प्रभावित क्षेत्रसम्मको पहुँचको बारेमा जानकारी लिने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
प्रभावित समुदायहरूलाई बिपद प्रतिकार्यका लागि भए गरेका प्रयासहरू तथा सावर्जनिक आह्वान विषयक सूचनाहरू प्रवाह गर्ने ।	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र पत्रकार महासंघ/सञ्चार माध्यमहरू	
बिस्थापितहरूलाई तयारी खाना, पानीको ब्यवस्था गरी बितरण गर्ने	स्थानीय तह, उधोग बाणिज्य संघ	
बिस्थापितहरूलाई त्रिपाल उपलब्ध गराई आश्रय स्थलको ब्यवस्था मिलाउने	स्थानीय तह/नेपाल रेडक्रस सोसाइटी/सघन शहरी विकास तथा भवन निर्माण आयोजना	

प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरूको अबस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द (NEOC/PEOC) मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
दोश्रो दिन		
बिपद् प्रतिकार्य र पराकम्पनबाट आउनसक्ने जोखिम सम्बन्धी सुचना प्रकाशन प्रशारण गर्ने	भुकम्प मापन केन्द्र, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र, बिद्युतिय सञ्चार माध्यमहरू	
प्रभावित क्षेत्रमा खोज तथा उद्धार कार्य गर्न थप टोली परिचालनलाई निरन्तर्ता गर्ने, खोज तथा उद्धारका लागि तत्काल निर्देशन दिने र खोज उद्धारका लागि सुरक्षा निकाय परिचालन गर्ने	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी वल,	
हेबि ईक्युपमेन्ट सहित भुकम्पबाट क्षति भएका भग्नाबशेसलाई हटाउने कार्य गर्ने	DDMC,स्थानीय तह, सडक डिभिजन कार्यालय, निर्माण ब्यवसायी संघ	
खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचारका लागि स्वयंसेवक थप टोली परिचालन गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
DDRT/NDRT/RDRT टिमहरू र विषयगत टोली परिचालन गर्ने ।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
राहत बितरण कार्यलाई समन्वय गरी एकद्धार प्रणाली मार्फत बितरणको प्रबन्ध मिलाउने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थान समिति	
विस्थापितहरूलाई तयारी खाना, खानेपानीको थप ब्यवस्था गर्ने	स्थानीय तह/ DDMC/उद्योग बाणिज्य संघ	
बिस्थापितहरूलाई गैह्खाद्यसामाग्री र तयारी खाना पानी थप बितरण गर्ने	उद्योग बाणिज्य/व्यापार संघ, नेरेसो	
प्रारम्भिक द्रूत लेखाजोखा तथ्यांक समायोजन गरी अनुमोदन गर्ने र लेखाजोखा समन्वय टोली (ACT) परिचालनका लागि राष्ट्रिय आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC) सँग अनुरोध गर्ने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा प्रतिबेदन तयार गर्ने र DDMC मा पेश गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
बिस्थापित भएकाहरूलाई त्रिपाल बितरण र अस्थायी आश्रयस्थल निर्माण गर्ने	स्थानीय तह/सघन शहरी विकास तथा भवन निर्माण आगोजना/नेरेसो	
प्रभावितहरूको खोज तथा उद्धारगरी तिनीहरूलाई तत्काल आवश्यक पर्ने खाद्यान र न्यूनतम मानवोचित साम्राग्री र स्वीकृत मापदण्ड वमोजिम राहत उपलब्ध गराउने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	
घाईतेहरूको उपचारको निःशुल्क उपचारको ब्यवस्था मिलाउने	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, निजि अस्पतालहरू	
सामुदायीक र जिल्ला द्रुत प्रतिकार्य टोली ९CRRT/RRT) समुहको बैठक बसी टोलि परिचालन गर्ने	स्वास्थ्य कार्यालय	
बिषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू	
जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	
शव व्यवस्थापन निर्देशिका वमोजिम मृत्युभएका शवहरूको व्यवस्थापन, आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला बिपद ब्यवस्थापन समिति	
शिबिरहरूमा बिद्युत तथा सञ्चारको प्रबन्ध मिलाउने	नेपाल बिद्युत प्राधिकरण, नेपाल टेलिकम	
प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरूको अबस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द (NEOC/PEOC) मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
तेश्रो दिन		
बिपद् प्रतिकार्य र पराकम्पनबाट आउनसक्ने जोखिम सम्बन्धी सुचना प्रकाशन प्रशारण गर्ने	भुकम्प मापन केन्द्र, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र, बिद्युतिय सञ्चार माध्यमहरू	

बढि प्रभावित क्षेत्रमा केन्द्रित गरी खोज तथा उद्धार कार्य गर्न टोली परिचालन निरन्तर्ता गर्ने खोज तथा उद्धारका लागि तत्काल निर्देशन दिने र खोज उद्धारका लागि सुरक्षा निकाय परिचालन गर्ने	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी वल नेपाल,	
बढि प्रभावित क्षेत्रहरूमा स्वयंसेवक कार्यदल परिचालन खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचारका लागि स्वयंसेवक टोली परिचालन गर्ने, पारिवारिक सम्पर्क नभएका ब्यक्तिहरूको खोजिकार्य गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
DDRT/NDRT/RDRT टिमहरू र विषयगत टोली परिचालन गर्ने ।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
हेबि ईक्युपमेन्ट सहित भुकम्पबाट क्षति भएका भग्नाबशेसलाई हटाउने कार्य गर्ने	DDMC,स्थानीय तह, सडक डिभिजन, निर्माण ब्यवसायी संघ	
बिस्थापित भएकाहरूलाई त्रिपाल बितरण र अस्थायी आश्रयस्थल निर्माण गर्ने	स्थानीय तह, सघन शहरी विकास तथा भवन निर्माण आगोजना/नेरेसो	
शव व्यवस्थापन निर्देशिका वमोजिम मृत्युभएका शवहरूको व्यवस्थापन, आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला बिपद ब्यवस्थापन समिति	
राहत बितरण कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाई निरन्तर्ता दिने	जिल्ला बिपद ब्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह	
जिल्ला बिपद प्रतिकार्य टोली (DDRT) लाई परिचालन गर्ने	नेरेसो	
अति संकटासन्न अबस्थामा रहेका समुहहरूलाई बिशेष निगरानी तथा आधारभुत स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउने	स्वास्थ्य कार्यालय स्थानीय तह स्थानीय स्वास्थ्य संस्था	
प्रभावित क्षेत्रमा हुन सक्ने महिला हिंसाका गतिविधिका सम्वन्धमा विशेष निगरानी राख्ने तथा वालवालिका, जेष्ठ नागरीक, अपाङ्गता भएका ब्यक्तिहरूलाई विशेष सरंक्षणको प्रवन्ध मिलाउने	स्थानीय तहका महिला बालवालीका तथा सामाजिक विकास शाखा, जेष्ठ नागरीक तथा अपांगता भएका ब्यक्तिहरूका लागि कार्य गर्ने निकायहरू	
खाद्य तथा गैह्र खाद्य सामाग्रीहरू, सुक्ष्म पोषण तथा बाल भिटा लगायत पोषणयुक्त खाना बितरण गर्ने	स्थानीय तह, नेरेसो, स्वास्थ्य कार्यालय, अन्य सहयोगी निकायहरू	
बिषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू	
जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	
भग्नाबशेषलाई पन्छाउने कार्य गर्ने	सडक डिभिजन, निर्माण ब्यवसायी संघ	
शव व्यवस्थापन निर्देशिका वमोजिम मृत्युभएका शवहरूको व्यवस्थापन, आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति	
शिबिरहरूमा बिद्युत तथा सञ्चारको प्रबन्ध मिलाउने	नेपाल बिद्युत प्राधिकरण, नेपाल टेलिकम	
प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरूको अबस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC/PEOC) मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
चौथो दिन		
बिपद् प्रतिकार्य र पराकम्पीय जोखिम सम्बन्धी सुचना प्रकाशन प्रशारण गर्ने	भुकम्प मापन केन्द्र, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र, बिद्युतिय सञ्चार माध्यमहरू	
बढि प्रभावित क्षेत्रमा केन्द्रित गरी खोज तथा उद्धार कार्य गर्न टोली परिचालन निरन्तर्ता गर्ने, खोज तथा उद्धारका लागि तत्काल निर्देशन दिने र खोज उद्धारका लागि सुरक्षा निकाय परिचालन गर्ने	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी वल नेपाल,	
हेबि ईक्युपमेन्ट सहित भुकम्पबाट क्षति भएका भग्नाबशेसलाई हटाउने कार्य गर्ने	DDMC, स्थानीय तह, सडक डिभिजन, निर्माण ब्यवसायी संघ	

बढि प्रभावित क्षेत्रहरूमा स्वयंसेवक कार्यदल परिचालन खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचारका लागि स्वयंसेवक टोली परिचालन गर्ने र पारिवारिक सम्पर्क नभएका ब्यक्तिहरूको खोजिकार्य गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
DDRT/NDRT/RDRT टिमहरू र विषयगत टोली परिचालन गर्ने ।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
राहत बितरण कार्यलाई निरन्तरता दिने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थान समिति, स्थानीय तह	
खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छताका गतिबिधिहरू संचालन गर्ने	खानेपानी तथा सरसफाई डि. कार्यालय, स्थानीय तह	
बिपदबाट अबरूद्ध सडक सञ्जाल मर्मत गरी तत्कालका लागि संचालनमा ल्याउने	सडक डिभिजन, स्थानीय तह	
बिस्थापित भएकाहरूलाई त्रिपाल बितरण र अस्थायी आश्रयस्थल निर्माण गर्ने	स्थानीय तह, सघन शहरी विकास तथा भवन निर्माण आगोजना/नेरेसो	
प्रभावित समुदायलाई नेपाल सरकारको स्विकृत मापदण्ड बमोजिम नगद तथा अन्य आवश्यक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह	
मरेका पशुका शवहरू संकलन तथा व्यवस्थापन गर्ने	स्थानीय तह	
बिषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू	
जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	
प्रतिकार्यका लागि गतिबिधिहरू	जिम्मेवारी	कैफियत
शव व्यवस्थापन निर्देशिका वमोजिम मृत्युभएका शवहरूको व्यवस्थापन, आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति	
शिबिरहरूमा बिद्युत तथा सञ्चारको प्रबन्ध मिलाउने	नेपाल बिद्युत प्राधिकरण, नेपाल टेलिकम	
प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरूको अबस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC/PEOC) मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
पाँचौं दिन		
बिपद् प्रतिकार्य र पराकम्पीय जोखिम सम्बन्धी सुचना प्रकाशन प्रशारण गर्ने	भुकम्प मापन केन्द्र, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र, बिद्युतिय सञ्चार माध्यमहरू	
बढि प्रभावित क्षेत्रमा केन्द्रित गरी खोज तथा उद्धार कार्य गर्न टोली परिचालन गर्ने, खोज तथा उद्धारका लागि तत्काल निर्देशन दिने र खोज उद्धारका लागि सुरक्षा निकाय परिचालन गर्ने	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी वल नेपाल,	
बढि प्रभावित क्षेत्रहरूमा स्वयंसेवक कार्यदल परिचालन, खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचारका लागि स्वयंसेवक टोली परिचालन गर्ने, पारिवारिक सम्पर्क नभएका ब्यक्तिहरूको खोजिकार्य गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
DDRT/NDRT/RDRT टिमहरू र विषयगत टोली परिचालन गर्ने ।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
हेबि ईक्युपमेन्ट सहित भुकम्पबाट क्षति भएका भग्नाबशेसलाई हटाउने कार्य गर्ने	DDMC, स्थानीय तह, सडक डिभिजन, निर्माण ब्यवसायी संघ	
बिस्थापित भएकाहरूलाई त्रिपाल बितरण र अस्थायी आश्रयस्थल निर्माण गर्ने	स्थानीय तह, सघन शहरी विकास तथा भवन निर्माण आगोजना/नेरेसो	
प्रभावितहरूको पहूँचसम्म राहत सहायता नपुगेको स्थानहरूमा थप राहत बितरणको ब्यवस्था गर्ने	स्थानीय तह जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति,	
अस्पताल, स्वास्थ्य केन्द्र, आन्तरिक रूपमा विस्थापितको शिविर, विद्यालयजस्ता आधारभुत क्षेत्रमा विद्यतीय सेवा र सञ्चार सेवा उपलब्ध गराउने	नेपाल बिधुत प्राधिकरण, नेपाल टेलिकम	

थप आबश्यक पर्ने राहतका लागि समन्वय गरी माग गर्ने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति	
बिषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू	
जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	
शिबिरहरूमा बिद्युत तथा सञ्चारको प्रबन्ध मिलाउने	नेपाल बिद्युत प्राधिकरण, नेपाल टेलिकम	
प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरूको अबस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC/PEOC) मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
छैटौं दिन		
बिपद् प्रतिकार्य र पराकम्पीय जोखिम सम्बन्धी सुचना प्रकाशन प्रशारण गर्ने	भुकम्प मापन केन्द्र, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र, बिद्युतिय, सञ्चार माध्यमहरू	
बढि प्रभावित क्षेत्रमा केन्द्रित गरी खोज तथा उद्धार कार्य गर्न टोली परिचालन गर्ने, खोज तथा उद्धारका लागि तत्काल निर्देशन दिने र खोज उद्धारका लागि सुरक्षा निकाय परिचालन गर्ने	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी वल,	
हेबि ईक्युपमेन्ट सहित भुकम्पबाट क्षति भएका भग्नाबशेसलाई हटाउने कार्य गर्ने	DDMC, स्थानीय तह, सडक डिभिजन कार्यालय, निर्माण ब्यवसायी संघ	
बढि प्रभावित क्षेत्रहरूमा स्वयंसेवक कार्यदल परिचालन, खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचारका लागि स्वयंसेवक टोली परिचालन गर्ने, पारिवारिक सम्पर्क नभएका ब्यक्तिहरूको खोजिकार्य गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
म्च्त्रल्म्च्त्रच्म्द टिमहरू र विषयगत टोली परिचालन गर्ने ।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
बिस्थापित भएकाहरूलाई त्रिपाल बितरण र अस्थायी आश्रयस्थल निर्माण गर्ने	स्थानीय तह/सघन शहरी विकास तथा भवन निर्माण आगोजना/नेरेसो	
प्रतिकार्यका लागि गतिबिधिहरू	जिम्मेवारी	कैफियत
स्विकृत मापदण्ड बमोजिम राहत उपलब्ध गराउने, थप आबश्यक पर्ने राहतका लागि समन्वय गरी माग गर्ने र बितरणको ब्यवस्था मिलाउने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह	
बिषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू	
जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	
शव व्यवस्थापन निर्देशिका वमोजिम मृत्युभएका शवहरूको व्यवस्थापन, आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति	
प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरूको अबस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC/PEOC) मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
सातौं दिन		
बिपद् प्रतिकार्य र पराकम्पीय जोखिम सम्बन्धी सुचना प्रकाशन प्रशारण गर्ने	भुकम्प मापन केन्द्र, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र, बिद्युतिय सञ्चार माध्यमहरू	
बढि प्रभावित क्षेत्रमा केन्द्रित गरी खोज तथा उद्धार कार्य गर्न टोली परिचालन गर्ने खोज तथा उद्धारका लागि तत्काल निर्देशन दिने र खोज उद्धारका लागि सुरक्षा निकाय परिचालन गर्ने	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी वल नेपाल,	
बढि प्रभावित क्षेत्रहरूमा स्वयंसेवक कार्यदल परिचालन, खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचारका लागि स्वयंसेवक टोली परिचालन र पारिवारिक सम्पर्क नभएका ब्यक्तिहरूको खोजिकार्य गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
DDRT/NDRT/RDRT टिमहरू र विषयगत टोली परिचालन गर्ने ।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	

हेबि ईक्युपमेन्ट सहित भुकम्पबाट क्षति भएका भग्नाबशेसलाई हटाउने कार्य गर्ने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह, सडक डिभिजन कार्यालय, निर्माण ब्यवसायी संघ	
बिस्थापित भएकाहरूलाई थप त्रिपाल बितरण र अस्थायी आश्रयस्थल निर्माण गर्ने	स्थानीय तह, सघन शहरी विकास तथा भवन निर्माण आयोजना/नेरेसो	
बिषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू	
स्विकृत मापदण्ड बमोजिम राहत उपलब्ध गराउने र थप आबश्यक पर्ने राहतका लागि समन्वय गरी बितरणको ब्यवस्था मिलाउने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति	
प्रभाावित क्षेत्रमा खासगरी सङ्कटासन्न समूहका लागि स्वच्छ र सरुक्षित वातावरणको प्रत्याभुति दिने विशेष गरी लङ्ैगिक हिसां नियन्त्रण गर्न विशेष ध्यान दिने	स्थानीय तह, महिला बालवालीका तथा सामाजिक विकास शाखा	
बिस्थापितहरूलाई गैह्खाद्य र खाद्य सामग्रीको सेट वितरण गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, स्थानीय तह, खाद्य सुरक्षा नेतृत्व गर्ने निकाय, बिश्व खाद्य कार्यक्रम	
जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	
मानवीय कार्यका लागि भएका प्रतिकार्य उद्धार कार्यको अनगुमन र प्रतवदेन तयार गर्ने	जिल्ला बिपद ब्यवस्थापन समिति	
आवश्यकताको आधारमा बिपद लेखाजोखा मार्गदर्शन, २०७२ अनुसार थप लेखाजोखाका औजारहरूलाई सक्रिय बनाउने (MIRA/CSDA)	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति, बिषय क्षत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू र सहयोगी निकायहरू	
शव व्यवस्थापन निर्देशिका वमोजिम मृत्यु भएका शवहरूको व्यवस्थापन, आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति	
प्रभावित परिवारको दर्ता गर्ने, प्रभावितको लागि परिचयपत्र उपलब्ध गराउने ।	स्थानीय तह, जिल्ला बिपद ब्यवस्थापन समिति, जिल्ल्ला आपतकालिन कार्यसंचालन केन्द्र	
प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरूको अबस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC/PEOC) मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
दोश्रो हप्ता		
बिपद् प्रतिकार्य र पराकम्पीय जोखिम सम्बन्धी सुचना प्रकाशन प्रशारण गर्ने	भुकम्प मापन केन्द्र, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र, बिद्युतिय सञ्चार माध्यमहरू	
बढि प्रभावित क्षेत्रमा केन्द्रित गरी खोज तथा उद्धार कार्य गर्न टोली परिचालन गर्ने, खोज तथा उद्धारका लागि तत्काल निर्देशन दिने र खोज उद्धारका लागि सुरक्षा निकाय परिचालन गर्ने	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी वल नेपाल,	
बढि प्रभावित क्षेत्रहरूमा स्वयंसेवक कार्यदल परिचालन खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचारका लागि स्वयंसेवक टोली परिचालन गर्ने, पारिवारिक सम्पर्क नभएका ब्यक्तिहरूको खोजिकार्य गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
DDRT/NDRT/RDRT टिमहरू र विषयगत टोली परिचालन गर्ने ।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
हेबि ईक्युपमेन्ट सहित भुकम्पबाट क्षति भएका भग्नाबशेसलाई हटाउने कार्य गर्ने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह, सडक डिभिजन, निर्माण ब्यवसायी संघ	
बिस्थापित भएकाहरूलाई थप त्रिपाल बितरण र अस्थायी आश्रयस्थल निर्माण गर्ने	स्थानीय तह/सघन शहरी विकास तथा भवन निर्माण आगोजना/नेरेसो	
बिषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू	
जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	

थप आबश्यक पर्ने राहतका लागि समन्वय गरी स्विकृत मापदण्ड बमोजिम बितरणको ब्यवस्था मिलाउने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति स्थानीय तह	
प्रभाावित क्षेत्रमा खासगरी सङ्कटासन्न समूहका लागि स्वच्छ र सुरक्षित वातावरणको प्रत्याभुति दिने विशेषगरी लङ्गैिक हिसां नियन्त्रण गर्न विशेष ध्यान दिने	स्थानीय तह, महिला बालवालीका तथा सामाजिक विकास शाखा	
थप गैह्खाद्य सामग्रीको सेट वितरण गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी/स्थानीय तह	
थप अस्थायी शिबिर ब्यवस्थापन गर्ने	आवाश बिषयगत क्षेत्र, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, अन्य सहयोगी निकायहरू	
मानवीय कार्यका लागि भएका प्रतिकार्य उद्धार कार्यको अनगुमन र प्रतवदेन तयार गर्ने	जिल्ला बिपद ब्यवस्थापन समिति	
शव व्यवस्थापन निर्देशिका वमोजिम मृत्यु भएका शवहरूको व्यवस्थापन, आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति	
मरेका पशु चौपायाको ब्यवस्थापन गर्ने	पशु अनुसन्धान केन्द्र	
बहुक्षेत्रगत प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा ९ःक्ष्च्ब० को तथ्यांक संकलन तथा अभिलेखिकरण गर्ने र बिषय क्षेत्रगत बिस्तृत लेखाजोखा ९म्ऋक्म्ब० लाई सक्रिय बनाउन गृह मन्त्रालयमा अनुरोध गर्ने	DDMC, बिषय क्षत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू र सहयोगी निकायहरू, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
बिस्थापित तथा प्रभावितहरूका लागि खाद्यान्न बितरण गर्ने राहतका थप कार्यलाई निरर्न्ता दिने	स्थानीय तह, खाद्यान्न नेतृत्व गर्ने बिषय क्षेत्रगत निकाय र सहयोगी निकाय, DDMC	
स्विकृत मापदण्ड अनुसार प्रभावितहरूलाई नगद तथा अन्य अत्याबश्यक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति	
प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरूको अबस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC/PEOC) मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	

सन्दर्भ सामग्रीहरू :

- विपद् व्यवस्थापन तथा विपद् जोखिम न्यूनीकरण ऐन, २०७४
- विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय नीति, २०७५
- विपद् जोखिम राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना, २०१८-२०३०
- विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन, २०६७
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४
- विपद् लेखाजोखा मार्गदर्शन, २०७२ अध्यावधिक
- राष्ट्रिय आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र, २०७२
- विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि राष्ट्रिय रणनीति, २०६६
- विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०७९ बर्दिया
- जिल्लास्थित स्थानीय तहहरूबाट प्राप्त विवरण तथा तथ्याङ्क

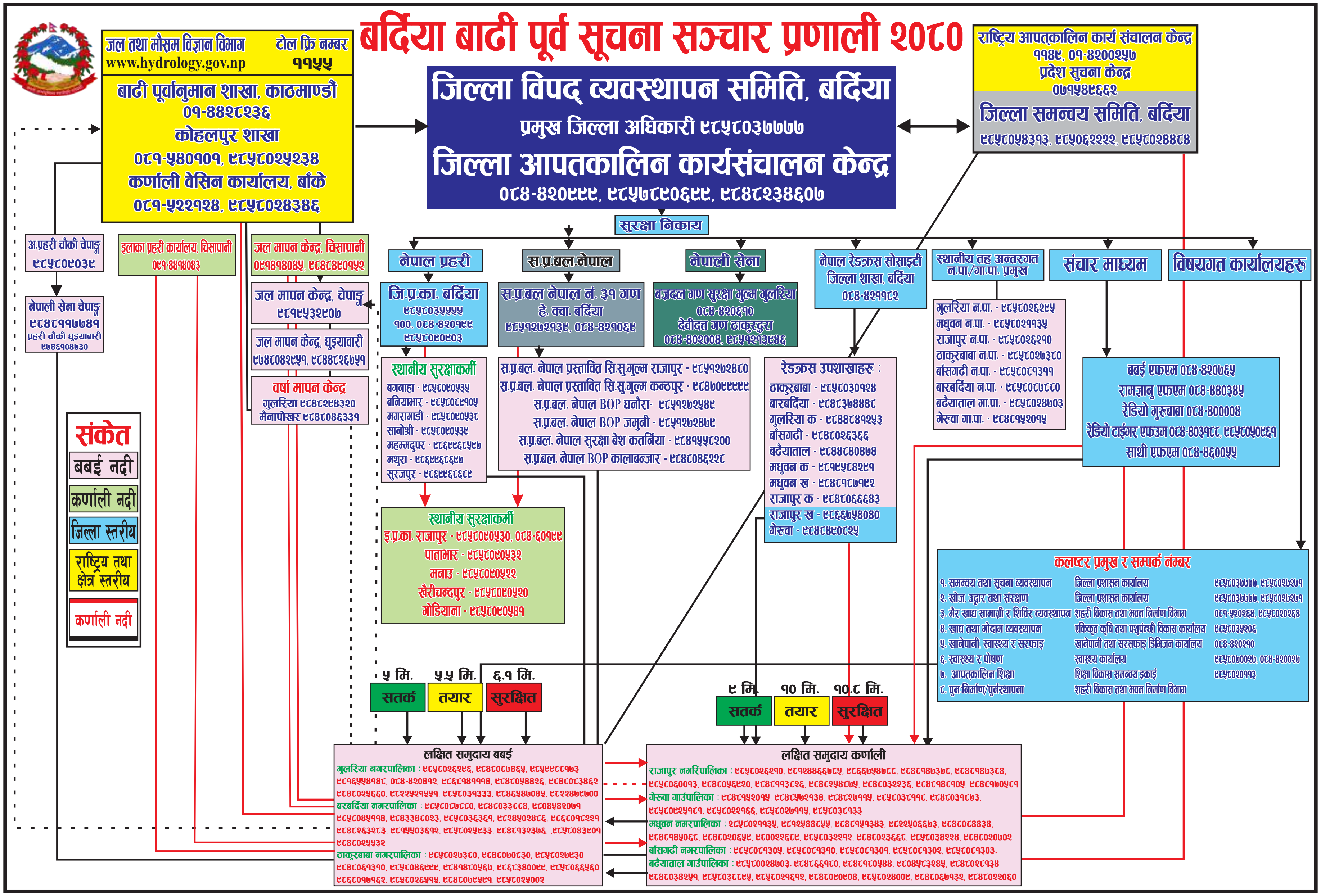

बर्दिया बाढी पूर्व सूचना सञ्चार प्रणाली २०८०
जल तथा मौसम विज्ञान विभाग www.hydrology.gov.np
टोल फ्रि नम्बर ११५५
बाढी पूर्वानुमान शाखा, काठमाण्डौं ०१-४४२८२३६
कोहलपुर शाखा ०८१-५४०१०१, ९८५८०२५२३४
कर्णाली वेसिन कार्यालय, बाँके ०८१-५२२१२४, ९८५८०२४३४६
जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, बर्दिया
प्रमुख जिल्ला अधिकारी ९८५८०३७७७७
जिल्ला आपतकालिन कार्यसंचालन केन्द्र
०८४-४२०९९९, ९८५७८९०६९९, ९८४८२३४६०७
राष्ट्रिय आपतकालिन कार्य संचालन केन्द्र ११४९, ०१-४२००२५७
प्रदेश सूचना केन्द्र ०७१५४९६६२
जिल्ला समन्वय समिति, बर्दिया ९८५८०५४३१३, ९८५०६२२२२, ९८५८०२४४८४
अ.प्रहरी चौकी चेपाङ्ग ९८५८०९०३९
नेपाली सेना चेपाङ्ग ९८४८११७७४१
प्रहरी चौकी घुड्याबारी ९७४६१०४७३०
इलाका प्रहरी कार्यालय, चिसापानी ०९१-४४१४०४३
जल मापन केन्द्र, चिसापानी ०९१४१४०४५, ९८४८४९०१५२
जल मापन केन्द्र, चेपाङ्ग ९८१९५३२९०७
जल मापन केन्द्र, घुड्यावारी ९७४८०४२९५१, ९८४४८२६७५१
वर्षा मापन केन्द्र
गुलरिया ९८४८२९४३२०
मैनापोखर ९८४८०४६३३१
सुरक्षा निकाय
नेपाल प्रहरी
जि.प्र.का. बर्दिया ९८५८०३५५५५ १००, ०८४-४२०१९९ ९८५८०९०९०३
स्थानीय सुरक्षाकर्मी
बगनाहा - ९८५८०९०५३५
बनियाभार - ९८५८०८९१०५
मगरागाडी - ९८५८०९०५३८
सानोश्री - ९८५८०९०५३९
महम्मदपुर - ९८६९९६८५९७
मथुरा - ९८६९९६८६९७
सुरजपुर - ९८६९९६८६८९
स्थानीय सुरक्षाकर्मी
इ.प्र.का. राजापुर - ९८५८०९०५३०, ०८४-६०१९९
पाताभार - ९८५८०९०५३२
मनाउ - ९८५८०९०५२२
खैरीचन्दपुर - ९८५८०९०५२०
गोडियाना - ९८५८०९०५४१
स.प्र.बल.नेपाल
स.प्र.बल नेपाल नं. ३१ गण हे. क्वा. बर्दिया ९८५१२७२१३९, ०८४-४२१०६९
स.प्र.बल. नेपाल प्रस्तावित सि.सु.गुल्म राजापुर - ९८५१२७२४८०
स.प्र.बल. नेपाल प्रस्तावित सि.सु.गुल्म कन्ठपुर - ९८४७०९९९९९
स.प्र.बल. नेपाल BOP घनौरा- ९८५१२७२५४९
स.प्र.बल. नेपाल BOP जमुनी - ९८५१२७२४७९
स.प्र.बल. नेपाल सुरक्षा बेश कतर्निया - ९८४१५५८२००
स.प्र.बल. नेपाल BOP कालाबन्जार - ९८४८०४६२२८
नेपाली सेना
बज्रदल गण सुरक्षा गुल्म गुलरिया ०८४-४२०६१०
देवीदत्त गण ठाकुरद्वारा ०८४-४०२००४, ९८५१२१३९४६
नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा, बर्दिया ०८४-४२११८२
रेडक्रस उपशाखाहरू :
ठाकुरबाबा - ९८५८०३०१२४
बारबर्दिया - ९८४८३७४४४८
गुलरिया क - ९८४४८४१२५३
बाँसगढी - ९८४८०२६३६६
बढैयाताल - ९८४४८४०४७४
मधुवन क - ९८१९५८४२९१
मधुवन ख - ९८४८१८७१९२
राजापुर क - ९८४८०६६६४३
राजापुर ख - ९८६६७५४०४०
गेरुवा - ९८४८४९०८२५
स्थानीय तह अन्तरगत न.पा./गा.पा. प्रमुख
गुलरिया न.पा. - ९८५८०२६२९५
मधुवन न.पा. - ९८५८०२११३५
राजापुर न.पा. - ९८५८०२६२१०
ठाकुरबाबा न.पा. - ९८५८०२७३८०
बाँसगढी न.पा. - ९८५८०८१३११
बारबर्दिया न.पा. - ९८५८०८७८८०
बढैयाताल गा.पा. - ९८५८०२४७०३
गेरुवा गा.पा. - ९८४८१५२०१५
संचार माध्यम
बबई एफएम ०८४-४२०७६५
रामज्ञानु एफएम ०८४-४४०३४५
रेडियो गुरुबाबा ०८४-४००००४
रेडियो टाईगर एफउम ०८४-४०३१८८, ९८५८०५०९६१
साथी एफएम ०८४-४६००५५
विषयगत कार्यालयहरू
कलष्टर प्रमुख र सम्पर्क नंम्बर
१. समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन जिल्ला प्रशासन कार्यालय ९८५८०३७७७७, ९८५८०२७२७१
२. खोज, उद्धार तथा संरक्षण जिल्ला प्रशासन कार्यालय ९८५८०३७७७७, ९८५८०२७२७१
३. गैर खाद्य सामाग्री र शिविर व्यवस्थापन शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग ०८१-५२०२६४, ९८५८०२०२६४
४. खाद्य तथा गोदाम व्यवस्थापन एकिकृत कृषि तथा पशुपंन्छी विकास कार्यालय ९८५८०३५२०६
५. खानेपानी, स्वास्थ्य र सरफाइ खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय ०८४-४२०२१०
६. स्वास्थ्य र पोषण स्वास्थ्य कार्यालय ९८५८०७००२७, ०८४-४२००२७
७. आपत्कालिन शिक्षा शिक्षा विकास समन्वय इकाई ९८५८०२०११३
८. पुन:निर्माण/पुर्नस्थापना शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग
संकेत
बबई नदी
कर्णाली नदी
जिल्ला स्तरीय
राष्ट्रिय तथा क्षेत्र स्तरीय
कर्णाली नदी
५ मि. सतर्क
५.५ मि. तयार
६.१ मि. सुरक्षित
९ मि. सतर्क
१० मि. तयार
१०.८ मि. सुरक्षित
लक्षित समुदाय बबई
गुलरिया नगरपालिका : ९८५८०२६२९६, ९८४८०८७४६५, ९८५९९९८८१७३
९८१६५५४१४८, ०८४-४२०४१२, ९८६८१४१११४, ९८४८०५४४२६, ९८४८०८३४६२
९८४८०२५६६०, ९८२२५२१५५१, ९८५८०३१३३३, ९८४६५४७०४५, ९८२२४७९७००
बरबर्दिया नगरपालिका : ९८५८०८७८८०, ९८४८०३३८८४, ९८०४५४२०७१
९८५८०४५११४, ९८४३३४८०२३, ९८५८०३६३६१, ९८२४५०२४८६, ९८६८०१८२२१
९८४८२६३२८३, ९८१५५०३६१२, ९८५८०२५९३३, ९८४८१३२३७६, ,९८५८०४३९०१
९८४८०२५५३२
ठाकुरबाबा नगरपालिका : ९८५८०२७३८०, ९८४८०७०८३०, ९८५८०२७९३०
९८४८०६१३१०, ९८५८०४६९९९, ९८४१४८०५६७, ९८६८३४००९९, ९८५८०६६५६०
९८६८०१७१६२, ९८५८०२६५१५, ९८४८०७९५९१, ९८५८०२५००२
लक्षित समुदाय कर्णाली
राजापुर नगरिपालिका : ९८५८०२६२१०, ९८१२४४६६७८५, ९८६६७५४७८८, ९८४८१४७३७८, ९८४८१४७३८४,
९८५८०६००१३, ९८४८०५६९२०, ९८४८११३८२६, ९८४८२५४८७५, ९८४८०३२२३६, ९८४८१४८१०५, ९८४८१७०५८१
गेरुवा गाउँपालिका : ९८४८१५२०१५, ९८४८५७२१३४, ९८४८२७११५, ९८५८०३८११८, ९८४८०३१८७३,
९८५८०९२५१८१, ९८५८०२२१६६, ९८५८०२७११५, ९८५८०३८१३३
मधुवन नगरपालिका : ९८५८०२११३५, ९८१२५४४८५५, ९८४८१५१३४३, ९८२२५०६६७३, ९८४८०८४४३८,
९८४८१४५०६८, ९८४८०२०६५९, ९८००२२६८९, ९८५८०३२२१२, ९८४८०२३६६८, ९८५८०३८२२४, ९८४८०२०७०२
बाँसगढी नगरपालिका : ९८५८०८१३०५, ९८५८०८१३१०, ९८५८०८१३०१, ९८५८०८१३०२, ९८५८०८१३०३.
बढैयाताल गाउँपालिका : ९८५८००२४७०३. ९८४८६६१८०, ९८४८१८०५४४, ९८०४५८३२४५, ९८४८०२८१३४
९८४८०३४२५१, ९८५८०३८८९५, ९८५८०२१६१२, ९८४८०९०९०४, ९८५८०२४००९, ९८४८०६७१३२, ९८४८०२२०६०

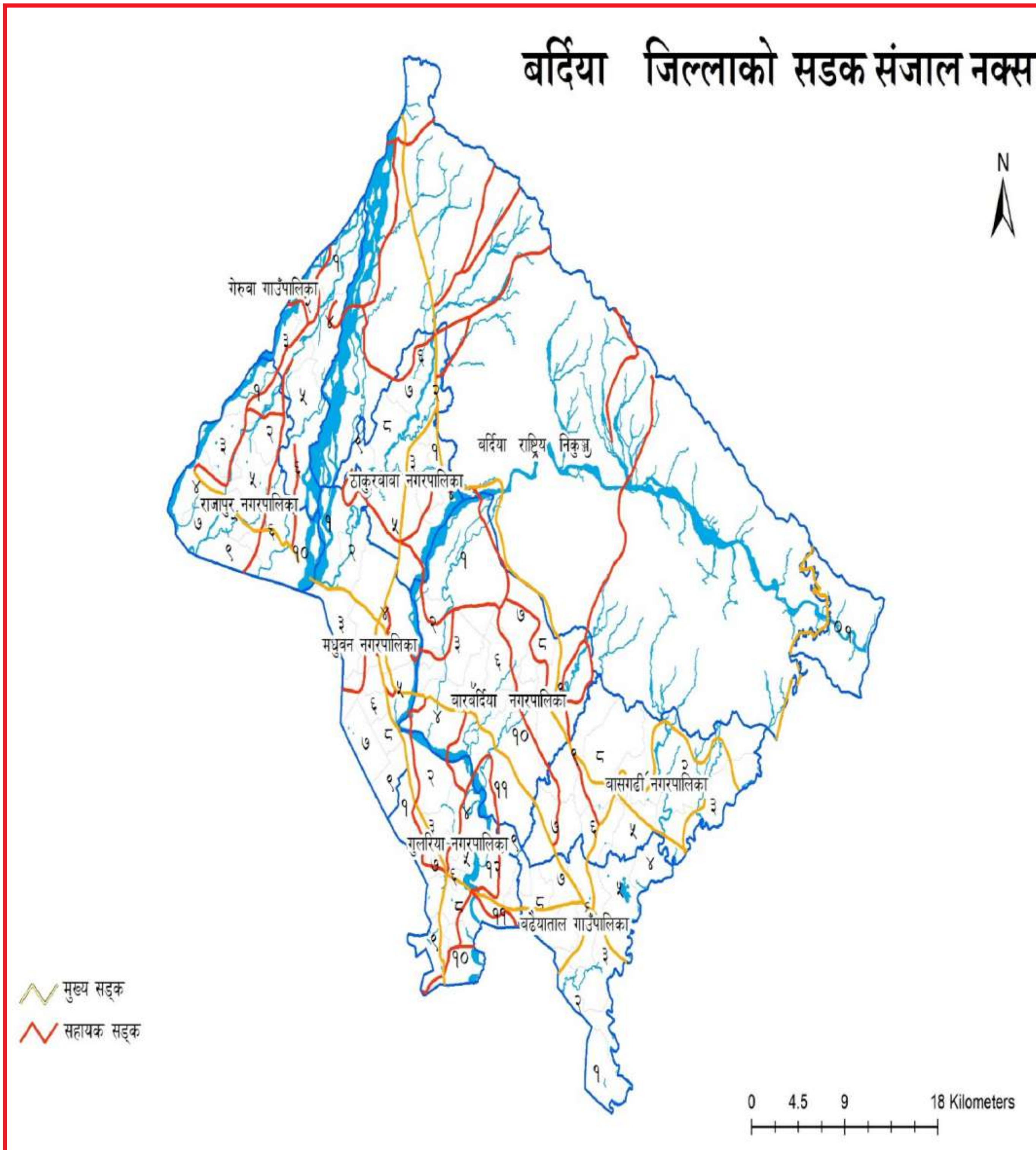
बर्दिया जिल्लाको सडक संजाल नक्सा
N
गेरुवा गाउँपालिका
राजापुर नगरपालिका
ठाकुरबाबा नगरपालिका
बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज
मधुवन नगरपालिका
बारबर्दिया नगरपालिका
बाँसगढी नगरपालिका
गुलरिया नगरपालिका
बढैयाताल गाउँपालिका
मुख्य सड्क
सहायक सड्क
0 4.5 9 18 Kilometers